

WERNER STEINBERG

pălăria comisarului

CUPRINS

Această carte este eCAR	7
De ce pot descărca legal această carte de pe internet?	8
Untitled	13
CAPITOLUL ÎNTÂI	14
CAPITOLUL DOI	33
CAPITOLUL TREI	61
CAPITOLUL PATRU	83
CAPITOLUL CINCI	125
CAPITOLUL ȘASE	154
CAPITOLUL ȘAPTE	179
CAPITOLUL OPT	190
CAPITOLUL NOUĂ	210
CAPITOLUL ZECE	232
CAPITOLUL UNSPREZECE	257
CAPITOLUL DOISPREZECE	298

PĂLĂRIA COMISARULUI
COLECȚIA ENIGMA 1970 (NUMĂRUL 24)

WERNER STEINBERG

editare și digitizare de
CAT GRAUR

...

EDIȚIE ECAR 2024

ACEASTĂ CARTE ESTE ECAR

O copie de lectură anticipată, cunoscută și sub denumirile de copie de revizuire avansată, ediție anticipată pentru cititor sau copie electronică avansată (ARC sau ARE), este o versiune gratuită a unei cărți noi sau a unei noi ediții, oferită de editor librarilor, bibliotecarilor, jurnaliștilor și altor profesioniști din domeniu înainte de distribuirea către public. Textul acestei ediții poate suferi modificări față de varianta finală, deoarece editorii iau în considerare comentariile cititorilor sau corectarea eventualelor erori identificate în manuscris. În plus, dacă un cititor influent sau un jurnalist oferă o opinie despre copie, aceasta poate fi inclusă în versiunea finală a cărții.

PENTRU RAPORTAREA EVENTUALELOR GREȘELI SAU întrebări, ne puteți contacta la adresa de email furnizată.

Clubul cărții digitale
dr.akoepp@gmail.com

DE CE POT DESCĂRCA LEGAL ACEASTĂ CARTE DE PE INTERNET?

Concluzia: Avînd în vedere toate acestea înseamnă că este legal să realizez o copie a operei protejate pentru uzul meu sau al familiei și prietenilor apropiați și /sau „să dau o copie a unei opere protejate prin dreptul de autor unui membru al familiei sau unui prieten” îndeplinind condițiile legii. La fel de legal pot descărca de pe internet o copie digitală a unei cărți pe care o am în formă fizică, pe hîrtie deoarece „cînd deții o copie autorizată a unei opere (dar nu a unui program pentru calculator) și faci o nouă copie a operei pentru uz personal sau al „cercului familiei”, chiar dacă acea copie este realizată prin descărcarea ei de pe Internet” ești în drepturile tale și nu încalci legea dreptului de autor.

PE LARG:

Poziția oficială a **Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală, EUIPO**, exprimată prin **Observatorul european privind încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală**.

. . .

ÎNTREBĂRI FRECVENTE PRIVIND DREPTURILE DE AUTOR (cu aplicare la cărțile digitale, digitizate)

*ÎNTREBĂRILE AU FOST COMPILATE DE REPREZENTANȚII
intereselor consumatorilor. Experții naționali în domeniul
drepturilor de autor din cele 27 de state membre ale UE au
oferit răspunsuri conform propriei jurisdicții. Observatorul
European coordonează aceste activități în cadrul grupurilor
de lucru.*

.....

**7. Am voie să dau o copie a unei opere protejate prin
dreptul de autor unui membru al familiei sau unui prieten?*

LEGEA DREPTULUI DE AUTOR PERMITE UTILIZATORILOR
autorizați ai unei opere să realizeze o copie a acesteia pentru
uzul lor sau al familiei și prietenilor apropiați, dar numai
dacă sînt îndeplinite anumite condiții: opera copiată trebuie
să fi fost făcută publică, copia privată nu trebuie să afecteze
utilizarea normală a operei copiate și reproducerea nu trebuie
să prejudicieze titularul dreptului.

**8. Am voie să descarc o operă protejată prin dreptul
de autor de pe Internet și contează ce tehnologie este
utilizată sau dacă descarc doar părți ale operei?*

ESTE FOARTE POSIBIL CA DESCĂRCAREA UNEI OPERE
protejate prin dreptul de autor de pe Internet, indiferent de
tehnologia folosită, să încalce drepturile de autor asupra

operei respective. Concluzia este aceeași și dacă doar părți ale operei ar fi descărcate (mai puțin în cazul în care părțile descărcate nu ar reprezenta ceva protejat prin dreptul de autor). Pentru a nu încălca drepturile de autor ar trebui ori să ai autorizarea titularului de drepturi pentru a face descărcarea, ori să fie aplicabilă una dintre limitările dreptului de autor (de exemplu în situația în care descărcarea ar putea fi calificată drept copie privată). Această situație ar fi aplicabilă atunci când deții o copie autorizată a unei opere (dar nu a unui program pentru calculator) și faci o nouă copie a operei pentru uz personal sau al „cercului familiei”, chiar dacă acea copie este realizată prin descărcarea ei de pe Internet. Pentru a nu încălca drepturile de autor trebuie însă să te asiguri că atunci când descarci nu permiți, în același timp, și încărcarea operei de către alții.

[HTTPS://TINYURL.COM/CCDROCOPY](https://tinyurl.com/ccdrocopy)

Traducere de Despina Michaela Bogzau.

Editura Univers, București – 1970

Din 1969, Editura Univers a început să publice o colecție de literatură polițistă sub numele „**Enigma**”, cuprinzând atât autori români, cât și străini. Colecția nu a avut numerotare, iar primul roman publicat a fost „Bruta” de Guy des Cars. Primele cărți au apărut sub sigla Editura pentru Literatură Universală, transformată mai apoi în Editura Univers.

UNTITLED

Werner Steinberg Pălăria comisarului

În românește de Despina Michaela Bogza

Editura Univers

București – 1970

CAPITOLUL ÎNTÂI

1

PIETRIȘUL UMED SE AUZEA SCRÎȘNIND. UCIGAȘUL ÎȘI DĂDU seama de asta și făcu un pas într-o parte pe iarbă. Se opri o clipă, privi în jur și constată mulțumit, că urmele se șterg repede sub ploaia neconținută.

În timp ce-și văzu mai departe de drum, întinse mîna dreaptă pentru a scoate revolverul vîrît în buzunarul hainei. Răceala metalului nu-l neliniști. Se apropie fără să șovăie de vilă; fereastra largă de la parter era deschisă. Ajuns acolo, se asigură cu o privire rapidă că n-a fost observat și se aplecă puțin înainte.

Silueta din cameră nu se distingea prea bine. Omul părea să caute ceva pe birou. Cu mîna stîngă, ucigașul împinse și mai mult canatul ferestrei deschise pe jumătate. Zgomotul iscat abia se auzi. Fu însă de ajuns ca să atragă atenția bărbatului din cameră. Acesta se îndreptă de spate și întoarse capul spre fereastră.

Ucigașul nu șovăi. Scoase din buzunar revolverul și trase.

Detunătura răsună scurt și puternic, dar în clipa aceea ucigașul se gîndi că va fi înghițită de zgomotul ploii.

Asta îi trecu prin minte în fracțiunea de secundă, pînă ce omul din cameră se prăbuși fără zgomot.

2

ABIA CÎND O FRUNZĂ UMEDĂ ȘI CAFENIE DE PE ALEEA DE castani, peste care se așternea toamna, plesni ca o palmă pe parbriz, doctorul Walter Marahn își dădu seama de pericolul mare ce-l pîndea: prin rotocolul de geam curățat, pe care piciorușul ștergătorului zvîcnea răzînd pulberea fină a ploii, descoperi stratul periculos de frunze putrezite, de coji crăpate de castană și fructe cafenii strălucitoare, amestecate în noroiul de pe drum.

Atent, micșoră viteza, ridică ușor piciorul de pe accelerație, privind cu grijă cadranul pe care indicatorul roșu aluneca încetișor înapoi de la o sută zece, oscilă neliniștit la nouăzeci, fiindcă mașina derapase, apoi vitezometrul continuă să coboare într-una.

În timp ce Marahn reluă prudent cursa, apăsînd treptat pe accelerație, își dădu deodată seama că fugise ca un ucigaș – inconștient, sufocat de teama a nu fi prins. Fruntea îi era acoperită cu broboane de sudoare.

Voise să ucidă – e adevărat. Dar nu-și socotise fapta drept o crimă, ci, hai să zicem, drept o execuție a unui condamnat – și anume a unuia condamnat pe drept.

În timp ce motorul bîzîia liniștit, iar Marahn nu-și putea găsi totuși calmul obișnuit al conducătorului sigur de el, se

întoarse cu gîndul și înțelese că de fapt s-a purtat ca un ucigaș, chiar mai *înainte* de a trage.

Faptele s-au petrecut așa cum le plănuiise – a oprit mașina la cîteva sute de metri de casă, înainte de curba șoselei, s-a îndreptat spre vila condamnatului cu pasul domol al celui ce se plimbă, adîncit parcă în gînduri, a zăbovit să șteargă cu vîrfurile arătătorului picăturile de ploaie de pe marginea de aramă a porții. Nici gesturile acestea n-au fost făcute accidental, ci pentru a păstra aparența de nevinovăție, de simplă întîmplare, dacă ar fi fost observat de victimă.

Dar cînd a împins poarta și a constatat că nu era zăvorîtă, cum se temuse, s-a schimbat cu totul; a aruncat în grabă o privire iscoditoare peste umăr, ca să se asigure că nu l-a văzut nimeni, inima a început să-i zvîcnească, a pornit cu pași mici și grăbiți iar cînd pietrișul umed a scrișnit sub tălpi, s-a speriat cumplit.

A pășit alături pe iarba umedă și moale, dar foșnetul ei ușor i-a provocat altă spaimă. S-a aplecat involuntar, căutînd cu ochi neliniștiți un tufiș unde să se ascundă. Simțise o sudoare rece la subsuori, simțise cum îi alunecă pe piele, picătură cu picătură.

Metalul rece al revolverului din buzunarul hainei, încleștat în mîna dreaptă, l-a îmboldit însă: a ajuns nemaipomenit de repede lîngă fereastra întredeschisă, a mai împins-o puțin în lături cu stînga, înainte de a trimite glonțul în camera slab luminată.

Numai ploaia ușoară care cădea neconținut i-a dat puterea să fugă, gîndind că zgomotul ei continuu și molcom va înnăbuși repede detunătura scurtă și răsunătoare.

Dar a rupt-o la fugă, a fugit în salturi mari, aplecat înainte, iscodind în toate părțile. Ajuns la poarta grădinii, l-a înspăimîntat propria-i goană, înfricoșat la gîndul că va atrage

atenția prin purtarea lui neobișnuită, așa că și-a încetinit mersul. Abia atunci a observat cât de silit și țeapăn pășea.

Nici nu s-a așezat bine în mașină, că a și pornit-o cu brutalitate, accelerînd nebunește, pînă ce, în sfîrșit, l-a dezmeticit frunza aceea palmată și cafenie de castan.

Marahn se rușină: ceea ce trebuia să însemne ducerea la îndeplinire a unei sentințe, i se părea acum pur și simplu un asasinat mișelesc.

Văzu în fața ochilor cum avea să arate obrazul soției sale, Margit, cînd, peste cîteva minute, îi va spune – îl văzu cum se crispează de ură și scîrbă.

3

MARGIT MARAHN STĂTEA LA FEREASTRA MICUȚEI LOR VILE care, așezată în afara orașelului, era ascunsă între două coline. Un ochi de arhitect priceput alesese bine locul; deși retrasă, avea o vedere largă asupra văii de-a lungul căreia șerpuia șoseaua. Proprietatea era apărată de nepoftiți printr-un grilaj de fier forjat, însă o dată intrat, te găseai în fața unei peluze englezești întinsă și îmbietoare, arătînd acum, ce-i drept, cam zbîrlită, ca blana unei javre plouate.

Femeia stătea nemișcată, privind prin perdeaua fumurie a ploii; dar era nerăbdătoare și mînioasă.

Bărbatul ei știa doar cu precizie că la acest ceas se pregătea să plece, și mai știa și unde; îi spusese azi-dimineață, iar el clătina din cap cu fața împietrită și cenușie, așa cum obișnuia să facă în ultimii trei ani, cînd îi spunea asemenea lucruri.

Deși își dădea seama cât e de nedreaptă, ba chiar că

întrecea măsura, se înfuriase că o împiedica să fie punctuală – știind bine ce mult preț pune ea pe asta.

Era medic, e adevărat – obligat să vină în ajutorul pacienților oricînd îl chemau – ba trebuia să răspundă la solicitările lor chiar dacă-l deranjau fără motiv cu tot felul de fleacuri; avea patruzeci de ani, trebuia să se gîndească la o clientelă stabilă. Dar asta era greu, căci vilegiaturiștii care frecventau băile Berneck în timpul verii nu mai reveneau niciodată, iar localnicii țineau la tradiție, una dintre tradiții fiind bătrînul și bărbosul doctor Rübeland.

Margit Marahn își țuguie buza de jos; uitîndu-se la ceasul de mîină, simțea cum îi crește furia. Acum cinci ani, nimeni n-ar fi bănuir că se va întîmpla așa. Atunci soțul ei renunțase la postul de medic balneolog într-o clinică din Bayreuth, fiindcă voise să cumpere vilișoara asta – care o încîntase nemaipomenit de mult pe ea – dar acum își dădea seama că pentru a-i face pe plac soției, pe care o iubea și care tocmai atunci împlinise douăzeci și unu de ani, renunțase nu numai la postul său. Amîndurora li se păruse că vor putea trăi aici ca într-o țară de vis – șofranul smălțuia vesel iarba cînd vizitaseră vila în acel început de primăvară.

Pînă acum trei ani...

Răsufă ușurată: pe coasta drumului sosea încet un Opel Rekord arătos.

Cînd bărbatul ei coborî ca să deschidă poarta, Margit Marahn porni cu pași repezi spre vestibul, își îmbracă haina și-și examinează fața în oglindă: o față tînără, cu părul negru revărsat peste obraji și pieptănat lins în jos, încît ochii căprui ieșeau și mai mult în evidență.

Auzind la ușă pașii ușori ai soțului, își întoarse fața de la oglindă și-și încheie haina. Apoi îl zări în prag, înalt și slab, cu obrajii căzuți și părul umed, privind-o cu ochii lui cenușii, neclintit, mișcîndu-și doar buzele, fără să spună nimic.

Atunci Margit zise:

— Așa. În sfârșit, ai venit! Acum plec eu.

Lui Marahn îi reveni glasul și spuse:

— Brumerus e mort, și rămase pe loc, înalt și slab, cu obrajii căzuți și părul tare încărunit.

Margit simți că i se scurge sângele din obraz. Întrebă cu glas strident:

— Ce spui? Ce spui?

— Da, răspunse Marahn, Brumerus e mort. L-am împușcat.

Și continuă să rămână locului.

4

ÎL CUNOSCUSERĂ PE BRUMERUS LA BAYREUTH, ÎN URMĂ CU aproape trei ani. Se duseseră acolo ca să se uite la vitrine – pasiune căreia tînăra femeie se deda cu o încîntare de adolescentă – apoi luaseră masa, seara, la „Goldene Klause”. Serile acestea, în care mîncău în localuri discrete, erau pentru ei, încă dinainte de căsătorie, un joc de îndrăgostiți, ea făcînd pe tînăra doamnă răsfățată, iar el pe cavalerul atent. Noaptea, tîrziu, cînd se întorceau în vilișoara lor, se comportau ca o tînăra pereche care abia se cunoscuse.

Fără să-și dea seama, umpleau cu asta un gol, o prăpastie, un vid. Din cauza profesiei de medic, a luptei neîntrerupte ca să-și extindă clientela, în unele seri era complet epuizat și nu izbutea decît să citească în fugă ziarele, să se uite cu mintea aiurea la televizor, să se distreze răsfoind o carte polițistă; nu mai era chip să se cufunde în lecturi de specialitate și nici nu mai picta duminicile, așa cum obișnuia cu atîta ardoare în tinerețe. În schimb soția era tînăra și frumoasă și nimic

altceva, rolul de gospodină și de soție i se părea un fel de amuzament, îndeplinit, e drept, cu grație și drăgălășenie. Dar de muncit cu adevărat nu muncea; pajiștea o îngrijea un grădinar invalid, treaba propriu-zisă de gospodărie o făcea o menajeră, pe care, în cercul prietenelor ei, Margit o înnobila cu titlul de administratoare.

Și nici copii n-aveau.

Nu se certaseră niciodată, dar simțeau amîndoi cum zilele și săptămînile treceau pe dinaintea lor, scurgîndu-se în gol, presimțeau că-i pîndea primejdia celui viitor îndepărtat în care vor trebui să recunoască în ce măsură și-au irosit viața. Doctorul Marahn încerca să ocolească realitatea, ocupîndu-se și mai mult de treburile profesionale și discutînd mai des și mai aprins cu agentul de bursă.

I se părea că, asemenea unui om de afaceri, poate citi cum, din cîștigul tot mai mare realizat de pe urma clientelei, crește și el în importanță. La rîndul ei și Margit fu cuprinsă de un fel de febră a cumpărăturilor; achiziționa pentru ea și pentru casă orice obiect la modă, și îl arunca cu nepăsare de îndată ce i se părea că altceva e mai modern. Ce-i drept, agitația asta inutilă era oarecum îndreptățită, pentru că pacienții cu greutate și colegii cei mai importanți, împreună cu soțiile lor, erau oaspeții casei, iar reușita prezentată cu atîta ostentație îl împingea pe Marahn spre noi succese – nu pe deplin justificate – al căror răsunet atrăgea alți pacienți bogați.

Poate că circuitul acesta ar fi continuat la nesfîrșit, deoarece Marahn se gîndea să deschidă o clinică particulară în frumoasa localitate Berneck – sau mai degrabă în regiunea muntoasă din vecinătate. Fiind ușor accesibilă datorită autostrăzii, conta pe o afluență foarte mare. Cam așa s-ar fi desfășurat lucrurile, dacă n-ar fi apărut Brumerus.

Ședea la masa pe care Marahn o rezervase pentru el și

pentru soția lui. Când oberchelnerul îi condusesese acolo, Marahn se arătase nemulțumit, dar Brumerus voise să se retragă cu o politețe atât de desăvârșită și se dovedise în asemenea măsură om de lume, încît doctorului nu-i rămăsese altceva de făcut decît să insiste ca Brumerus să nu plece de la masa lor.

Nemulțumirea îi dispăruse repede, căci Brumerus se dovedise un comesean strălucit, cu tolba plină de anecdote amuzante.

Putea fi de o vîrstă cu doctorul Marahn; dar în timp ce doctorul era slab, mergea cam gîrbovit și avea o privire prelungă de intelectual, Brumerus părea mai curînd masiv, cu toate că era înalt. Își pieptăna cu mare grijă părul spre spate, avea ochii cenușii și sfredelitori sub arcadele ușor boltite, cu sprîncene cam stufoase, obrajii plini, nasul scurt și drept și gura cu buze pe care puteai citi că-i gata să savureze totul în viață, cu orice risc. Mîinile nu dădeau impresia de eleganță, dar tînăra femeie se simțise atrasă chiar și de ele, tocmai fiindcă i se păreau extrem de îngrijite.

În orice caz, datorită lui Brumerus, seara aceea devenise neașteptat de însuflețită, iar Marahn fusese mai mult decît împăcat. În afară de asta, Brumerus o înconjurase pe tînăra femeie cu o atenție plină de cavalierism, încît între el și Marahn se pornise o întrecere mută care îi plăcea doamnei Marahn. Omagiul celor doi bărbați, adresat ei, schimbase jocul lor în doi într-un joc în trei, pentru că, la început, nu fusese decît un joc, un joc de societate la care puteai oricînd renunța dacă te simțeai obosit sau enervat.

Cînd, noaptea tîrziu, aflaseră că Brumerus închiriasse la Berneck o vilă în care locuia momentan, ceea ce pentru familia Marahn însemna că-i vorba de un fel de concetățean cu aceleași înclinații ca și ei pentru peisajul sever de acolo, conversația căpătase o nuanță nouă, mai personală, aproape

prietenească și fusese de la sine înțeles că vor pleca împreună spre Berneck, pe autostradă.

În fața localului, Brumerus mai făcuse un gest curtenitor.

Avea o mașină Borgward Isabella. De când apăruse această marcă pe piață, Margit Marahn și-o dorea cu ardoare. Era o mașină tinerească, i se potrivea! Chiar motorul, dezaprobat de presa de specialitate, o atrăgea: motor sensibil, pentru o tânără doamnă sensibilă, probabil că așa-i plăcea să se creadă.

De data aceasta, soțul răspunsese la dorința ei numai cu un zîmbet, fără să cedeze. Își iubea Opelul galben, cu nuanța lui prietenoasă, fiind printre primii care o alesese – și chiar dacă și-ar fi schimbat modelul de mașină – ar fi rămas credincios culorii și destoinicului său Opel.

Bineînțeles că Brumerus o invitasese pe tînăra femeie la un fel de plimbare de probă, iar Marahn se dovedise îngăduitor, deși invitația însemna o ironie la adresa lui.

Abia cînd Isabella îi depășise Opelul, lăsîndu-l în urmă pe autostradă, și zărise mîna nevastei făcîndu-i veselă semne, începuse să se supere. O supărare ușoară, care îi trecuse cînd nevasta îl primise zîmbind în mica lor vilă.

În clipa aceea poate nu-și dăduse nici ea seama că atunci fusese începutul; dar de fapt începutul atunci a fost, și acum cîteva secunde bărbatul îi spusese din pragul ușii:

— Da, Brumerus e mort. L-am împușcat.

5

MARGIT MARAHN SIMȚI CĂ PĂLEȘTE ȘI O STRĂBĂTU
deodată un fior rece. Rosti anevoie:

— Nu-i adevărat!

Cuvintele abia se înțelegeau.

Marahn o privi fix, cu o față cenușie și-i răspunse:

— Așa-i adevărul Margit, l-am împușcat.

Apoi rămase nemișcat.

Ochii femeii se holbară nefiresc de mult. Se îndreptă spre soțul ei, dar îi era atât de greu s-o facă, de parcă și-ar fi croit drum urcînd pe o pantă de gheață zgrunțuroasă și tot atât de rece; îi era cumplit de frig și tremura.

Marahn nu se putea gândi la nimic; o vedea venind spre el ca o păpușă mecanică dintr-o vitrină – străină, fără viață.

Se opri în fața lui și-l plesni brusc peste obraz, cu toată forța.

Ochelarii lui căzură zornăind pe pardoseală; Marahn se aplecă și începu să pipăie cu degete oarbe după ei.

Margit se uita la Marahn. Nu era în stare să spună niciun cuvînt, nu era în stare nici să se miște; în ochii ei el lua forma unui gîndac cenușiu, înspăimîntător.

Cînd Marahn se ridică și-și puse ochelarii, Margit dădu un țipăt și fugi spre odaia de toate zilele, se azvîrli într-un colț al sofalei, se ghemui, continuînd să țipe, apoi izbucni în suspine disperate.

Doctorul Marahn își imaginase cu totul altfel lucrurile; se detesta. Auzind zgomotele din camera vecină, disperarea nemăsurată a soției sale, strînse pleoapele și fața i se schimonosi; nu mai putea suporta.

Răsuflă adînc și făcu cîteva pași pe coridor, îndreptîndu-se spre odaie. Involuntar, se privi în oglinda în care se uitase și tînăra lui soție cu cîteva minute înainte și se îngrozi, văzîndu-și figura răvășită. Încercă s-o strige din ușă, dar față în față cu disperarea ei, glasul refuză să-i dea ascultare. N-ar fi crezut niciodată că nevasta lui cea blîndă și copilăroasă, care lui i se părea neschimbată, este în stare de asemenea izbucnire.

Pînă nu de mult era convins de misiunea lui de judecător. Acum punea totul la îndoială.

Știa că nevasta lui îl iubește pe acest Brumerus cu patima și dăruirea de care el n-avusese poate parte niciodată. După plimbarea cu mașina, acceptase o invitație și-i făcuse lui Brumerus o vizită în vila lui. Marahn nu putuse merge din cauza treburilor. Iar după aceea, cei doi se întâlneau când Brumerus își lăsa afacerile și venea la Berneck să se odihnească, lucru care nu se întâmpla prea des. Se plimbau și cu mașina. La început Marahn îi fu recunoscător celuilalt pentru variația adusă în viața monotonă pe care tînăra femeie o ducea la marginea unei localități atît de mici.

După cîtva timp, observă totuși o schimbare ciudată în felul de a fi al soției sale; era nervoasă și nesigură față de el, se ferea de dezmierdăriile lui. Nu-i puse întrebări decît cînd ea îi propuse să doarmă în camere separate.

Margit își mărturisi pasiunea, îi mărturisi că nu e în stare să se despartă de Brumerus.

Cu toate că nu fusese niciodată în viață atît de îndurerat, simți compătimire pentru capitularea ei neputincioasă.

Nu după mult timp, Margit îl întrebă dacă vrea să se despartă. Făcu asta evitîndu-i privirile. Bineînțeles că în mintea lui cîntărise asemenea posibilitate, dar nu-și putea imagina viața în casă fără ea, și nici nu-i trecea prin minte să aducă aici vreo altă femeie. Deci îi răspunse negativ. La rîndul lui, cînd o întrebă dacă n-are de gînd să rămîna definitiv cu celălalt, Margit ridică numai din umeri și nu răspunse. Iar el nu cercetă motivele.

Aparent nu se schimbase nimic. Musafirii pe care-i primeau prietenos nu observau că, de fapt, sînt în fața unei căsnicii destrămate.

Marahn încercase să afle cîte ceva despre rivalul său. Dar în afară de faptul că-și avea domiciliul permanent la München, că dispunea fără doar și poate de mijloace bănești mari și că se ocupa cu afaceri de construcții, alte informații

nu mai obțin. Așa că fusese nevoit să se mulțumească doar cu aceste rezultate modeste.

Cu timpul, relațiile dintre doctorul Marahn și soția sa se îndreptau spre un fel de prietenie distantă. Poate că așa ar fi rămas de-a lungul anilor, dacă Marahn n-ar fi observat cu câteva luni înainte de crimă, că Margit se arată uneori neobișnuit de agitată, și imediat după aceea privirea i se fixează minute în șir, pierdută în gol.

La început Marahn nu fusese în stare să dezlege misterul.

Dar într-o zi de vară strălucitor de albastră, se întorsese mult mai devreme acasă; locuința era goală. Se mirase, fără să bănuiască nimic rău. Încăperile prin care se învîrtea fără rost i se păruseră o peșteră și-l enervau; ieșise în fața casei, lumina tare a soarelui îl orbise, așa că închisese pleoapele. Pentru prima dată simțise iarăși vara prin toți porii, căci nu mai luase aminte la asemenea lucruri, ocupat fiind cu bolnavii lui; auzise zumzetul grăbit al albinelor, văzuse zborul tăcut și legănat al fluturilor, respirase mirosul amețitor de fin.

Hoinărise fără țel încoace și încolo pe pajiște, cu mâinile în buzunare, cu cămașa desfăcută; coborîse povârnișul din spatele casei, de unde începeau tufele dese de la marginea pădurii de foioase și conifere, și pornise într-acolo.

Deodată rămăsese locului; nevasta lui zăcea într-o vîlcea, sub un rug de mure. Părea că-i ascunsă într-un cuib, cu trupul ghemuit, cu ochii închiși, cu mîna peste urechea dreaptă: să nu vadă și să nu audă nimic.

O privise încremenit: o situație foarte ciudată – și deodată încetă a mai fi soțul acestei femei și se transformă în medic. Ca să n-o sperie, se apropiase de ea călcînd atît de zgomotos încît să-l audă, și se așezase alături. Smulse un fir de iarbă și începuse să se joace cu el. Apoi porni să povestească, străduindu-se ca să dea vocii un ton pașnic și liniștitor. De

fapt se comportase ca și când prezența lui acolo și convorbirea n-ar fi fost nimic neobișnuit.

Povestise despre clientelă, despre succesele lui mărunte, despre necazurile fără importanță, îi ceruse un sfat, dar dăduse tot el răspunsul și îndreptase discuția – pe neobservate, credea el – spre propria lor situație.

Deodată ea se ridicase în capul oaselor și-i spusese:

— Încetează! Încetează, pentru numele lui Dumnezeu! Marahn tăcuse.

Apoi Margit zisese:

— Puțin îmi pasă!

Doctorul îi văzuse cu durere obrazul plîns și-i spusese:

— Vai, Margit! Uită-te în jurul tău! Vara...

Nu apucase să spună mai mult, căci Margit sărise în picioare oprindu-se mînioasă în fața lui, și-i strigase:

— Știi una și bună! Iar *pe mine* parcă mă strînge cineva de gît!

Și smucindu-se, o rupsese la fugă spre casă, dispărînd înăuntru.

Marahn nu se mișcase din loc; în mîna stîngă agita o bucatăică de mușchi, pe care o smulsese fără să ia aminte. Parcă și acum o vedea fugind pe Margit, soția lui – fugind ca o fetiță. În clipele acelea Margit îl urîse, își dăduse bine seama.

Se ridicase încet. Nu voise să se ducă în casă, nu voise s-o întîlnească. Rătăcise nehotărît prin grădină.

Apoi auzise jos, pe șosea, un zgomot; era mașina Borgward Isabella. La volan îl recunoscuse pe Brumerus. Lîngă Brumerus ședea o femeie. Era tînră și nepăsătoare, rîdea, iar cînd mașina trecuse vîjiînd prin dreptul porții, Marahn o văzuse cum își pune mîna pe umărul lui Brumerus și-l dezmiardă pe obraz cu dosul palmei, într-o alintare fugară.

Marahn se întorsese; zgomotul mașinii se îndepărtase.

Urcînd spre casă pe pajiștea înmiresmată, pe care n-o mai vedea, luase hotărîrea să-l ucidă pe Brumerus.

6

ACUM STĂTEA NECLINTIT ÎN UȘĂ ȘI PRIVEA LA DISPERAREA soției sale. Ploaia se întetise, îi auzea vuietul neconținut.

Vorbi de parcă nu se adresa cuiva anume:

— Nu se mai poate schimba nimic Margit, e mort. Apoi continuă, privindu-și picioarele: N-ai fi izbutit niciodată să te desparți de el. Îți dai seama că ăsta-i adevărul. Și mai știi că trebuia să te desparți. Nu puteam suporta să te înjosești. Suspinele soției sale se mai potoliră. Marahn zise: Lumea n-are decît să creadă ce-o vrea, să mă și condamne... Iar tu n-ai decît să mă lovești, nu-ți port pică, ferească Dumnezeu... Încearcă să mă înțelegi, n-aveam puterea să las să fie terfelită ființa pe care o iubesc atît de mult. Ridică din umeri, se întoarse spre fereastră, privi afară. Ce puteam face? Să stau de vorbă cu tine? Mi-ai spus mereu același lucru: „Știu toate astea, dar îl iubesc și nu sînt în stare să schimb ceva!” Să vorbesc cu Brumerus? Ești și tu la fel de convinsă, că n-ar fi folosit la nimic. Cînd a înhățat cît de cît ceva nu-l mai lasă din mînă; pentru el, ceilalți nu contează.

Marahn nu-și dădea seama dacă Margit contenise, cu suspinele sau zgomotul ploii se întetise într-atîta, încît acoperea toate celelalte sunete. S-ar fi întors bucuros spre ea; dar se stăpîni, căci voia să mai adauge: „Te înțeleg foarte bine, fiindcă tot așa te iubesc și eu”. Oftă și zise:

— Fiindcă tu nu erai în stare, am hotărît eu pentru tine.

De-abia atunci se întoarse. Margit se ridicase, stătea

ghemuită în colțul sofalei, cu picioarele strînse și-l privea fix, fără o vorbă.

Tăcu și Marahn.

Ce sens avea să continue a vorbi? În esență, spusese tot ce era de spus, îi dăduse explicații, acceptate sau nu, dar adevărul era acesta: undeva se găsea un mort împușcat de el, și cu asta destinele lor erau pecetluite, orice s-ar mai fi rostit de aici înainte.

Pentru prima oară se simți mai liniștit, mai destins. O cercetă pe Margit din ochi cu compătimire. Îi putea înțelege dragostea, își dăduse seama de chinurile ei, îi cunoștea durerea.

Dacă s-ar întreba acum în liniște, și-ar răspunde după ce făptuise omorul la fel ca și înainte: că pentru Margit nu exista altă ieșire decît o mînă străină, mîna lui, care să-i sfărîme cătușele. Cîndva, o să i se potolească durerea așa cum, de fapt, ar fi trebuit să înceapă a i se stinge și dragostea pentru Brumerus cînd i-a aflat infidelitatea, cînd și-a dat seama că nu fusese pentru el decît o jucărie drăgălașă, plină de farmec.

Marahn oftă. Nu-și dezlipea privirea de la tînăra femeie, o vedea ca acum cinci ani, cînd se căsătoriseră. Atunci reprezenta pentru el împlinirea tuturor dorințelor; crezuse că și-a găsit o tovarășă pe întreaga viață și era gata de orice sacrificiu pentru ea, atît de mult o iubea.

Așadar, făcuse tot ce era posibil, jertfise totul, numai că nu-și imaginase niciodată sacrificiul în felul acesta.

Mai ridică o dată din umeri și spuse:

— Vreau să duc pînă la capăt ce am început.

O văzu holbînd ochii ca și cînd s-ar fi speriat din nou.

Margit zise cu voce răgușită:

— Doamne – ce *mai* vrei să faci?

— Să telefonez la poliție. La urma urmei... continuă el șovăind, dar spuse totuși: am lăsat un mort, acolo.

Ea tresări imperceptibil. Privi pieziș, încrețindu-și fruntea. Spuse încet, fără să se uite la Marahn:

— Walter, fapta ta e groaznică. Niciodată nu mi-aș fi putut închipui... Își strânse buzele câteva secunde, pentru a nu da din nou glas simțămintelor. Apoi continuă, privind spre podea: Nu, nu mi-aș fi închipuit niciodată... Niciodată, asemenea lucru. Nici nu pot să cred că din dragoste, din...

Îi aruncă o privire fugară; Marahn simți că în clipa aceea pe Margit o cuprinsese din nou groaza, poate chiar scîrba.

De fapt fusese doar o privire fugară, un refugiu. Își dădu seama după voce, cum se stăpînește ca să nu lase se se observe nimic, cînd îi spuse:

— Acum însă, după toate cîte s-au întîmplat – nu se mai poate schimba, nu se mai poate îndrepta nimic – la ce bun să te predai poliției. Ar înrăutăți și mai mult situația.

Vorbele sunau încîlcit. Lui Marahn i se păru că răzbate din ele o licărire de sentiment.

Spuse cu asprime:

— Nu vreau să-l las să zacă acolo!

La asta Margit nu se gîndise; fără nicio îndoială, nu-și imaginase cîtuși de puțin tabloul. Se vedea limpede după expresia ochilor.

Păstră tăcere; încerca să-și închipuie camera aceea unde fusese atît de des, încerca să vadă mortul, pe cel împrușcat.

Probabil că ceea ce i se înfățișă ochilor o îngrozi. Sări în picioare, alergă drept la fereastră, își frecă inconștient și violent tîmplele, cu degetele țepene.

Marahn încercă să se arate lucid. Zise:

— Afară de asta – nu vreau să fiu urmărit ca un ucigaș...

Întorcîndu-se spre el, Margit îi strigă deodată:

— Nici nu ești altceva!

Marahn se prefăcu a nu-i fi auzit cuvintele. Continuă:

— ...hăituit, ca un ucigaș, înfricoșat, obsedat de mania

persecuției, mai știu și eu cum. Nu. Să terminăm cu povestea asta! În timp ce traversa pieziș camera, îndreptându-se spre etajera de cărți unde se afla telefonul, adăugă: De altfel ce rost ar avea? Ți-am spus odinioară, că tu... Ar fi vrut să spună: „ești sensul vieții mele”, dar acum i se părea melodramatic și se stăpîni. Murmură:...că tu ești totul pentru mine!

Fereastra din spate era acum cenușie din cauza ploii, pe fondul ei Margit se zărea ca o siluetă întunecată; nici expresia ochilor nu i se mai vedea.

De fapt în clipa aceasta nici nu-l mai interesa; era în starea aceea de luciditate pe care și-o imaginase înainte de a comite fapta. Șovăi în fața aparatului, zicînd:

— Să chem oare poliția locală?... Întoarse capul spre ea: Sîcîieli și enervări inutile, mai ales cu Bifferli ăla! Și cu pălăvrăgeala oamenilor dintr-un orașel ca ăsta...

Răsufală adînc, luă în mîină cartea masivă de telefon și se duse la cealaltă fereastră – nu voia să aprindă lumina (ca să nu-i vadă ochii) – pentru a descifra numerele în licărirea cenușie a zilei aproape pe sfîrșite.

Zise:

— Am să anunț Secția criminală din Bayreuth sau din Nürnberg. Vorbea ca într-o dispută lăuntrică: Oare cum ar fi mai bine, Bayreuth sau Nürnberg...?

În timp ce căuta șovăind, îi auzi vocea. Mai întîi nu înțelese cele spuse de ea, preocupat de ceea ce intenționa să facă. Apoi tonul îi solicită atenția: vocea suna cu totul altfel decît era obișnuit din totdeauna, nu se mai auzea moale, înceată, mlădioasă, ci accentuînd anevoie silabele, asemenea cuiva care tocmai învață să dea ordine.

Continuînd să țină în mîină cartea grea de telefon, Marahn înălță capul, dar nu privi spre soția lui, ci afară pe fereastră, și începu să priceapă:

— ...De ani de zile te aud spunînd că mă iubești și din

iubire ai făcut o nebunie, după cum afirmi. E adevărat, mi-ai îndeplinit orice dorință, ai fost... Margit se întrerupse, apoi vorbi repede... atît de generos, cum nu mi-am putut închipui niciodată... Se regăsi... Dar fie ce-o fi. Pentru prima oară te rog ceva serios: Nu telefona! Nu te-a văzut nimeni! Nimeni n-o să afle! O să treacă vremea! Încetul cu încetul, o să uităm și noi.

Nu spuse mai mult.

În acel moment, Marahn își dădu seama că era vorba de viața lor comună.

O sfredeli cu privirea. Stătea tot acolo, la cealaltă fereastră, între timp însă se întunecase atît de mult încît nu-i putea vedea expresia feței, care să-i confirme presupunerea.

Simți greutatea cărții de telefon din mînă. O împinse pe etajeră, într-un interval liber; dar o lăsă deschisă.

Afară ploaia răpăia. Involuntar se gîndi că urmele slabe de pe pietriș și de pe iarbă se vor șterge curînd de tot.

Marahn zise:

— Mă tem că n-am să-ți pot îndeplini dorința asta.

Margit îi răspunse de acolo, din fața ferestrei cenușii:

— La ce bun dacă ai fi închis pe viață, sau pe zece ani? Eu, Walter, aș rămîne foarte singură, aici.

Se întunecase atît de mult, încît Marahn n-ar mai fi putut citi cu ochiul liber numărul de telefon. Trebuia deci să aprindă lumina. Dar tocmai de asta se ferea.

OPELUL REKORD GALBEN STĂTEA AFARĂ, ÎN FAȚA garajului. Marahn nu-l vîrîse înăuntru, așa cum făcea de obicei.

Ploaia cădea și mai deasă. Mașina înghețase. Încercă să claxoneze dar nu reuși.

Puse în mișcare ștergătoarele de parbriz ca antenele unui gândac, vrînd parcă să bocăne și să ciocane pentru a i se deschide. Nici asta însă nu-i reuși. Se produse doar zgomotul acela neplăcut de geam răzuit.

Rămase așa, continuînd să aștepte și să înghețe, în timp ce ploaia cădea neînterupt peste iarba, care o sorbea din plin, ca un burete.

În casă, în vila micuță, străluceau două ferestre. Lumina lor se topea în perdeaua compactă așternută peste clădire de șuvoiul neînterupt al ploii.

CAPITOLUL DOI

1

— NU MAI E MULT PÎNĂ LA MIEZUL NOPTII, OFTĂ asistentul Griessbühl reținându-și un căscat. Aș vrea să știu de ce ne dau oamenii atîta bătaie de cap împrușcîndu-se, otrăvindu-se ori spînzurîndu-se. Își închipuie că pot scăpa de lume; dar adevărul e că nimeni nu scapă de ea și noi tragem ponoasele.

Comisarul criminalist Groll îl privi indignat. Asemenea discuții nu-i făceau plăcere. Mai ales tînărul acesta nu-i era pe plac cu frizura à la Brecht, tenul palid și nesănătos și hainele care atîrnau neglijent pe făptura lui slabă. Oare așa se cuvenea să arate un asistent de la Secția criminală?!...

Se pregăti să spună ceva; dar se stăpîni. Simțea că a îmbătrînit: altfel de ce ar fi fost atît de obosit la miezul nopții?

Privi ceașca de faianță cu urme urîte de zaț. Își frecă impozanta chelie, cu palma stîngă, masîndu-și-o. Uneori

gestul acesta îl ajuta, dar acum rămase fără rezultat: era pur și simplu mort de oboseală.

Își innăbuși un oftat și se ridică masiv din jilțul de lemn. Pe birou nici urmă de hîrtii; mormăi mulțumit.

Griessbühl îi ținu pardesiul, un loden verzui, tocit și decolorat de vreme. Groll nu se putea despărți de el. În haina aceasta se simțea totdeauna sprinteneala vînătorului pornit la vînătoare, deși știa bine că a pășit pe calea bătrîneții și merge gîrbovit.

Smuci gulerul lodenului și întrebă morocănos:

— Ei, ce mai e? Nu vii?

În clipa aceea văzu alături, prin ușa întredeschisă, biroul lui Griessbühl, arătînd cum vrei să-i zici, numai ordonat nu, și se gîndi în treacăt cine o să-i urmeze aici – să sperăm că nu Griessbühl ăsta! Nu că n-ar fi fost harnic, Doamne ferește, dar se cerea un funcționar cu mai multă experiență, transferat de undeva, cu toate că salariul nu prea merita efortul unei deplasări, după părerea lui.

— Vin și eu, răspunse Griessbühl îndreptîndu-se spre cealaltă cameră, și își privi actele de pe birou ca și cum i-ar fi părut rău să se despartă de ele, chiar și numai pentru o noapte.

Le strînse totuși cu mișcări grăbite și le închise în sertar.

Groll îl aștepta tot în ușă; în timp ce Griessbühl își îmbrăca haina, mîrîi necruțător:

— Cei de la Secția criminală trebuie să bată cît mai puțin la ochi! Cine te pune să umbli cu asemenea scurtă la modă?

Griessbühl zîmbi îngăduitor și-și netezi drăgăstos, cu palma stîngă, haina oliv din piele de căprioară.

— Calul de dar...! zise el și adăugă: De altfel n-am de gînd să pornesc la vînat de cerbi în codrii seculari!

Groll înțelese bine că vorbele aveau un tîlc și se pregăti să-

i răspundă ceva despre anumite „boroboate” dar se răzgîndi; Griessbühl era foarte destoinic în serviciu, așa că se mulțumi să-i spună malițios:

— Ce curios, amice, chiar dumneata să ai o prietenă atît de generoasă!

Dar „amicul Griessbühl” nu se sinchisi de loc, strînse servieta la subsuoară și zise:

— Să mergem.

Tocmai atunci sună telefonul.

Griessbühl se uită întrebător spre Groll.

— Ei! mîrîi acesta. Am adormit! S-o mai fi împușcat careva cu funia! Nu! Dorm și nici prin minte nu-mi trece să fiu trezit cu asemenea fleacuri!

Așadar Griessbühl puse mîna pe telefon. Își aplecă partea de sus a corpului peste tăblia biroului, rezemîndu-se în coate, și în poziția asta comodă – alt motiv de supărare pentru Groll – ascultă cu atenție o voce șuierătoare.

Lui Groll îi părea acum rău că n-a ridicat chiar el receptorul; stătea fără treabă în ușă, neștiind despre ce e vorba și așteptînd să se lămurească din explicațiile „puștiului” – cum îi plăcea să-i spună uneori. Neplăcută situație!

Mîrîi cu voce tare:

— Ei, ce s-a mai întîmplat?

Dar Griessbühl nu-l băgă în seamă. Spuse în receptor:

— Un moment, o clipă! Am să notez. Așteptați!

Așeză aparatul pe birou, căutînd din ochi cu disperare hîrtie și creion, căci își rînduise cu grijă toate lucrurile; pînă la urmă deschise din nou sertarul și le scoase de acolo.

Se întoarse la telefon, propti receptorul la ureche cu umărul și zise:

— Încă o dată! Filmul întreg de la început!

Groll mîrîi iarăși:

— Ce expresii întrebuițează și tinerii ăștia!

Ascultă încă un moment, dar neputînd înțelege nimic se prefăcu indiferent, smulse pălăria din cuier și începu să și-o așeze.

De ani de zile purta pălăria aceasta de fetru cu calota joasă, turtită și cu borurile ușor ondulate, un sombrero ce-i drept foarte distins altădată, dar care trecuse prin încercări grele și-și pierduse strălucirea, avînd o dungă mai închisă pe panglică, din cauza transpirației; totuși intra în panică de cîte ori și-o punea, căci numai prin încercări repetate, împingînd-o spre față sau spre spate, izbutea să afle care-i poziția corectă și nici atunci nu era prea sigur că a nimerit. Nu-l lăsa inima să se despartă de ea; era un adept fanatic al pălăriei. Pe vremuri își lăsa pălăriile uzate în tren, căci numai cu ajutorul acestui procedeu brutal și le putea rupe de la inimă; acum călătorea numai cu mașina, iar conștiinciozitatea șoferilor îl scotea din sărite cînd i se adresau cu amabilitate: „Pălăria dumneavoastră domnule comisar!” lipindu-i parcă cu clei vechitura de țeasta cheală.

Adîncit în gînduri, nu se trezi decît cînd îl auzi pe Griessbühl exclamînd: „Rahat!”, deci primise o comunicare neplăcută.

Groll își aținti privirea asupra lui.

Griessbühl era tot lîngă birou; dar așezase receptorul în furcă. Ținea în mînă o bucată de hîrtie plină cu însemnări. Se uita fix la ele, ca și cînd n-ar fi fost scrisul lui, ci al unui străin, pe care trebuia să-l descifreze.

— Orice ar fi, domnule Griessbühl, zise Groll prevăzător și rezervat, sînt obosit de moarte și mă duc să mă culc! Puțin îmi pasă dacă e ceva putred în Danemarca, și mîine e o zi, cît despre duhoare, se împrăștie cu una cu două, ascultă-mă pe mine, că-s mai bătrîn.

— Poate, răspunse Griessbühl privind însemnările

bănuitor și interesat, tare mă tem însă că va trebui să-l vedem totuși pe cetățean.

— Care cetățean? întrebă Groll neîncrezător.

— Criminalul, răspunse Griessbühl privind prietenos spre comisar.

— Criminalul? întrebă Groll uimit. Ce face? Cum așa? L-au și găsit? Apoi continuă aproape revoltat: În fond e treaba noastră să descoperim criminalii.

— El era la capătul firului, îl lămurii Griessbühl, chiar el a chemat, mi-a spus că a ucis pe cineva și unde și când ne așteaptă.

— Mare drăcovenie, mîrîi Groll, pornind din ușă spre interiorul biroului. Greu de crezut că există așa ceva! În orice caz, e o pasăre rară! Se gîndi, scutură din cap și zise hotărît: Exclus! Cineva își bate joc de noi!

Griessbühl nu se sinchisi de mîrîiturile comisarului; îi cunoștea năravul care-l împiedicase să facă o binemeritată carieră. Privi hîrtiuța și zise aparent fără nicio legătură:

— Oare cum ajungem acolo?

— Unde? întrebă Groll indignat.

— La Berneck, ripostă Griessbühl. Nu există mașină de serviciu, acum, la miezul nopții. Deci n-aveți încotro, va trebui să vă încredințați viața în mîinile mele, domnule comisar!

Groll îl privi pe tînăr cu spaimă prefăcută; știa foarte bine că are la dispoziție o mașină de serviciu, dar mai știa că Griessbühl va fi tare mulțumit în adîncul sufletului, să-l ducă acolo în propria lui mașinuță, vopsită în culori bălțate și bătătoare la ochi, gonind cu o viteză nerușinat de temerară.

Cu toată meseria aspră, în sinea lui era un mucalit, așa că intră în joc.

— Atunci să pornim, zise el și-și potrivi din nou sombreroul. De altfel, observă el în clipa cînd Griessbühl se

pregătea să-i deschidă ușa, n-ar fi rău să înștiințăm poliția locală, pentru orice eventualitate. Ca să convoace echipa Secției criminale și să asigure locul faptei. Adăugă obosit: Au existat cazuri cînd cel ucis a dispărut...

După cîteva minute Griessbühl, cu aparatul la ureche, se uită uluit la el și acoperind cu mîna receptorul, zise mirat:

— Au și trecut la acțiune, domnule comisar! Tocmai acum au primit și ei un telefon!

— Așa, vasăzică, răspunse Groll, mi se pare că-i vorba de un ucigaș serios! Să-l vedem și noi, Griessbühl!

2

PE DRUM, GROLL ÎȘI DĂDU SEAMA CĂ ÎMBĂTRÎNISE. ERA mort de oboseală; de cîteva ori se surprinse ațipind.

Totuși se simțea bine; pe porțiunea aceasta nordică a autostrăzii către Hof nu exista încă învîlmășeala sălbatică de faruri și avertizoare luminoase; se mai puteau încă bănui plăcutele căsuțe din păduri și de pe dealuri; cu toată ploaia torențială care îi micșora perspectiva, Groll răzbătea cu privirea în adîncul peisajului muntos și aspru, atît de des îl parcursese în zecile de ani de serviciu.

La panta de la Grafenwöhr autostrada era barată; Griessbühl coborî nemulțumit șoseaua 85, apoi urcă în unghi ascuțit din nou pe numărul 2.

Groll spuse melancolic:

— De ce oare tinerii se simt obligați să gonească fără răgaz, să înghită kilometrii autostrăzii cu o lăcomie de căpcăuni? Călătoria asta nocturnă de-a lungul șoselei numărul 2, prin Bayreuth pînă la Berneck... Numai porțiunea de-a

lungul Pegnitzului... Privi chiorîș acul vitezometrului, zîmbi larg și continuă: Dar mai repede ca șaizeci nu se poate pe-aici!

Chiar atunci Griessbühl ajunsese din nou la autostradă și își reluă cursa cu cauciucurile scrișnind din cauza vitezei, printre semnalizatoarele cu sclipiri diavolești, depășii trei camioane care huruiau unul după altul, privi cu bucurie acul vitezometrului cum saltă dincolo de sută și spuse comisarului care părea îngrozit:

— Pe dincolo am fi pierdut o oră!

Groll nu zise nimic, încercă să se liniștească și nu răspunse decît cînd se simți din nou calm, iar ochii farurilor de camion, plecați cuminte în jos, începură să se piardă departe, în urmă, în aburul ploii:

— Ei, și ce ai cîștigat, mă rog, dacă n-ai pierdut o oră?

Griessbühl însă n-avea chef să înceapă o dezbatere filosofică; încerca în fel și chip, cu mașinuța lui bălțată, să nu se lase întrecut de un Mercedes negru, tăcut, care venea din urmă. Într-adevăr, la coborîtul pantei reuși să imprime rablei lui, care trosnea din toate încheieturile, o viteză de necrezut, dar la urcuș pierdu întrecerea și Mercedesul, arătîndu-și disprețuitor spatele, aruncă peste ei un val de noroi, astupîndu-le parbrizul.

Griessbühl puse încet în funcție ștergătoarele, blestemînd năprasnic.

Groll rînji și zise:

— Prestigiu social, ce vrei! Partida era dinainte pierdută.

Se aflau la zece kilometri de bifurcația spre băile Berneck.

Acolo Griessbühl își regăsi zîmbetul; căci frînînd încetișor mașina în fața stației de benzină, zări Mercedesul cu motorul stins. Ușa dinspre scaunul șoferului era deschisă.

În salopeta lui albastră, omul de la stația de benzină aștepta privind curios, răbdător și oarecum batjocoritor la

cineva căruia nu i se vedeau decît picioarele, deoarece cotrobăia nervos prin mașină.

Griessbühl claxona.

Străinul coborî din mașină și privi cîteva secunde spre ei, înainte de a dispărea iarăși în interior. Lui Groll i se întipări în minte chica roșie, rară, ciufulită de vînt, deasupra unui obraz îngust, cu buze subțiri.

Griessbühl se dădu jos și porni țeapăn spre Mercedes.

— Ce s-a întîmplat? întrebă el.

— Domnul își caută banii, răspunse omul de la stație batjocoritor. Nostimă mașină, continuă el arătînd cu capul vehiculul bălțat al lui Griessbühl.

Griessbühl zîmbi și-și miji ochii.

— Pun rămășag, zise el, că majoritatea automobiliștilor vi se par cam nebuni. Dădu semnificativ din cap spre omul cu părul roșu, care scotocea prin mașină ca o rață în nămol, și completă: Nu numai eu!

Omul de la pompă se trase de ureche și răspunse diplomatic:

— Dacă e s-o iei așa... Serviciul plictisitor de noapte îl făcea vorbăreț; așa că adăugă: Uneori te prinde și mirarea. Astăzi a trecut pe aici unul dintre clienții mei, se duce mereu la Berneck și a făcut o gură, mamă! mamă! fiindcă-i lipsea un nenorocit de căpăcel de ventil și eu i-am atras atenția. O piesă de zece pfenigi, nu mai mult... Omul își frecă mîinile căci era răcoare... Chiar dacă ar fi așa, cine mai dă azi rest de la cincizeci de pfenigi, și mulți au în felul ăsta un venit suplimentar?! Un căpăcel de ventil se ascunde ușor, de data asta însă lipsea efectiv.

Pe Griessbühl îl plictiseau asemenea explicații amănunțite. Clătină totuși din cap. Atunci Groll apăsă pe claxon. Speriat, roșcovanul, care nu terminase de scotocit, coborî din nou din Mercedes.

Griessbühl îi zise:

— Pentru numele lui Dumnezeu, trageți mașina la o parte și nu mai blocați pompa de benzină! Trebuie să fim la Berneck cît mai repede!

Părul roșu al necunoscutului se umflă în vînt.

— La Berneck? întrebă el. Și eu tot acolo merg!

3

SPRE MIRAREA LUI GRIESSBÜHL, GROLL SE ORIENTA PERFECT în Berneck.

După ce făcuseră restul drumului în tăcere, îi explicase scurt înainte de a intra în localitate:

— O iei la stînga, cam pe acolo trebuie să fie casa doctorului ăstaia, Marahn. Vreau să discut mai întîi cu el. Dumneata mergi puțin înapoi, traversezi tot Berneckul. Fii atent, dai de un indicator de oprire. În jos, la dreapta, ceva mai departe, intri într-o alee de castani. De-a lungul ei ajungi la vilă. Acolo îți revine sarcina să scoți din încurcătură biata noastră poliție locală și să faci un inventar exact.

Pe urmă Griessbühl îl văzu pe bătrîn îndreptîndu-se spre gard prin ploaia care șiroia neconținut, drept care în cîteva secunde sombreroul se întunecă la culoare.

Rezemat de scaunul de alături, Griessbühl rămase cu portiera întredeschisă; îl auzi pe Groll sunînd, apoi imediat zumzetul prelung ca de bondar. Închise atunci portiera, trîntind-o, și porni din nou mașina.

Pe cînd urca de-a lungul peluzei, încovoiat sub ploaia torențială, comisarul criminalist se gîndi că de data asta are de-a face cu unul dintre cazurile rare; nu-i va fi prea greu să reconstituie cum s-au desfășurat evenimentele, va avea,

probabil, în fața un om pregătit să mărturisească totul și să-și recunoască fapta, nu era exclus ca și motivele care au determinat-o să fie clare ca lumina zilei.

Ușa de la intrare se deschise înainte de a ajunge el acolo și Groll se găsi în fața unei femei care aștepta nemișcată. „Probabil că din cauza ei s-au întâmplat toate”, se gândi comisarul oftînd încet, dar nu grăbi pasul.

Groll salută, se descoperi și scutură cu grijă apa de pe pălărie. Apoi intră. Cînd își agăță haina, observă un treci umed în cuier. Cu coada ochiului cercetă în oglindă femeia, care, fără să scoată un cuvînt, sta într-o parte și aștepta; i se păru drăguță, cu toate că arăta palida și plînsă. Se gândi că ar putea fi o tovarășă încîntătoare, fără doar și poate un pic cam răsfățată. „Dar să ajungi chiar la crimă, chibzui el, pe Dumnezeu meu, nu merită.”

Îl conduse pe Groll în camera unde soțul ei o înștiințase de crimă acum cîteva ore. De atunci pentru ei doi lumea își ieșise din țîțîni; Margit înțelesese că Walter o iubea profund, deși într-un fel cam ciudat, iar bărbatul își dăduse seama că era din nou alături de el, încercînd să-l împiedice să se denunțe.

Totuși, pînă la urmă, rămăsese la punctul lui de vedere; nu putea suporta ideea să fie urmărit ani și ani de zile și, în cele din urmă, să fie, poate, descoperit. Așa-i spusese cel puțin soției sale, și Margit fusese de acord, într-adevăr, motivul real era că nu voia să-și tăgăduiască fapta.

Groll se opri în ușă. În camera mare ardea o singură lampă cu picior; în colțul din stînga, lumina ei, umbrită de un abajur metalic, se concentra într-un con ascuțit. Restul obiectelor se vedeau fantomatic, mai cu seamă din cauza fumului gros de tutun; printre contururile fantomatice se desprindeau și doi bărbați, unul necunoscut, probabil asasinul, iar celălalt, cu o

chică roșie și rară, se dovedi omul care cotrobăise prin Mercedes, la pompa de benzină.

Pe comisarul criminalist Groll îl cam nemulțumi asta și își miji ochii. Apoi se apropie iute de cei doi bărbați, care la vederea lui se ridicaseră din fotolii. Hotărât să înlătore de îndată orice dificultăți, zise:

— Am onoarea! Așadar unul dintre dumneavoastră este chiar asasinul!

Roșcovanul răspunse cu o voce tăioasă și posacă:

— Glumă de prost gust în casa asta nu există niciun asasin!

4

GRIESSBÜHL URMASE ÎNTOCMAI INSTRUCȚIUNILE BĂTRÎNULUI; ajunsese chiar pe aleea cu castani și se miră de memoria lui Groll în privința locurilor.

Ceva mai încolo se ivi vila, cu toate ferestrele luminate.

Griessbühl își parcă mașina în fața porții și se legitimă polițistului care era gata să-l înhațe:

— Ca să nu fie viața monotonă, de data asta *n-ai* pus mîna pe unul de la gazetă! glumi asistentul criminalist; răspunsul nu-i prea plăcu.

— A și fost unul pe-aici! Un zdrahon de băiat. Dumnezeu știe cum le ajung la ureche asemenea lucruri!

Griessbühl se înfioră din cauza ploii și porni în grabă spre vilă. Se gîndea: „Cu atîta lux, cum să nu trezești atenția presei! și-și continuă gîndul: Adevărat, Dumnezeu știe cine și-a cîștigat un biet onorariu, semnalînd cazul ăsta!”

În fața ușii se opri și fără să calce pe răzor, privi prin fereastra rămasă deschisă. Griessbühl văzu doi polițiști la

lucru, un fotograf luînd poze la lumina de magneziu și doi domni stînd de vorbă cu însuflețire, fără doar și poate medicul și procurorul, și se gîndi: „Păcat de cheltuială, cu un asasin care și-a recunoscut vina”. Iscodi dreptunghiul de iarbă udă unde cădea lumina, își mișcă un picior pe pietrișul umed, care scrișnea și se gîndi cît de greu ar fi să se descopere vreo urmă aici, dacă făptașul ar fi necunoscut.

Asistentul criminalist intră repede în casă. Acum parcă-i părea rău că stăruise să întreprindă călătoria asta nocturnă, oricîtă satisfacție l-ar fi așteptat; dar în timp ce își dezbrăca haina de piele și și-o scutura de ploaie, își dădu seama că nu-l așteaptă altceva decît cîteva ore de plictiseală.

Păși în încăperea mare, privind în trecere cadavrul care zăcea frînt pe partea dreaptă, lîngă birou, și zări un reprezentant al Secției criminale, mic de statură, rotofei, plin de sine și foarte încruntat; părea că specialitatea lui sînt vagabonzii și braconierii, pe care-i trata sever și patern, ca să-i poată ține în frîu, însă expresia nemulțumită din ochii lui albaștri și rotunzi, ațintiți asupra lui Griessbühl, îl lămuri că are de-a face cu forța locală.

Așa că se hotărî să-l trateze de la început nu numai ca pe un egal, ci ca pe un superior, scutindu-și astfel supărări inutile.

Se legitimă, îl informă că Groll se află la făptaș și-l rugă să-i împărtășească rezultatul cercetărilor.

Inspectorul Bifferli dădu la iuțeală fotografului o indicație mai mult decît inutilă, se opri plin de importanță la ușă, lîngă Griessbühl, și-i relată faptele cu atîta lux de amănunte, încît acesta era gata să adoarmă de-a-n picioarele. Ca să scape, îi oferî o țigară; nefumător convins, Bifferli o respinse cu indignare, dar Griessbühl obținu astfel permisiunea să fumeze.

Din primele cercetări superficiale ale medicului reieșise că

decesul se produsese imediat, datorită unui glonte tras în tâmplă. Probabil că între orele 19 și 20; în privința acestui punct medicul dorea să se pronunțe după o cercetare mai aprofundată. El și procurorul, membri ai Secției criminale din Berneck, prezidată pînă acum de Bifferli, erau bineînțeleși bucuroși ca Groll să preia cazul; puteau părăsi astfel repede locul faptei, unde, după părerea lor, nu mai exista nimic de constatat. Rapoartele urmau să fie depuse la dosar. Griessbühl fu mulțumit cînd cei doi dispărură; Bifferli însă se arătă dezamăgit.

I se părea că se bagatelizează cazul, iar el își pierde din importanță.

În fața ferestrei iarba fusese călcată în picioare; deci presupunerea se dovedi exactă, ucigașul trăsese de acolo, așa cum bănuise și el, zise Bifferli. Iar poziția cadavrului și locul de pătrundere al glonțului duceau la aceleași concluzii. Pînă acum, nu fusese găsită arma.

Pe urmă îl invită în vestibul pe Griessbühl, care tocmai își aprindea a doua țigară.

Îl lămuri că urmasa întocmai instrucțiunile lui Groll, și anume să nu-l interogheze pe doctorul Marahn; spunînd asta, în ochii lui albaștri și rotunzi se ivi un luciu sticlos. Ținea totuși să se știe, adăugă el, că o astfel de dispoziție pare cam nechibzuită după părerea lui. Dar nu putea face această observație în fața subalternilor care continuau dincolo cercetarea. Într-un asemenea caz excepțional fuga făptașului este oricînd posibilă, chiar dacă mai înainte a avut intenția să se predea autorităților.

Griessbühl scutură scrumul pe podea și privi într-o parte; avea impresia că tare i-ar plăcea lui Bifferli să descopere cine știe ce întimități senzaționale, în decursul unui interogatoriu penibil.

De aceea ridică din umeri, și-i spuse că Groll se găsea la

făptaș și că, fără îndoială, îl va informa pe domnul inspector Bifferli, în privința hotărîrii sale.

Privi din nou în ochii ca niște bile albastre ai lui Bifferli. Căci îl interesa și pe el să afle cîte ceva despre obiceiurile lui Brumerus, cel împușcat.

— Nu se știe nimic! ripostă Bifferli aproape furios, absolut nimic! Vila se află la marginea Berneckului, cine mai vine pe aici! După cîte am aflat, Brumerus ăsta a închiriat casa de la un arhitect elvețian care construiește vile prin partea locului, căci slavă Domnului, pădurea bavareză nu-i asaltată încă de turiști, iar prețurile sînt, comparativ, mai ieftine. Pe aici se găsesc mai ușor muncitori pentru asemenea construcții decît în alte locuri. Brumerus n-a fost niciodată înscris la poliție, deoarece locuia temporar la vilă și pe perioade nedeterminate. De multe ori se întîmpla să nu-l vadă nimeni, căci din cîte am aflat nu și-a făcut niciodată cumpărăturile la Berneck; de altfel, în bucătărioara din spate, s-au găsit azi o sumedenie de conserve, vin de toate felurile și băuturi tari destul de bune – hai să zicem că se ocupa singur de gospodărie. Iar în rest... Bifferli ridică din umeri, făcu o pauză semnificativă, pe care o întrerupse brusc: Cît despre faptul dacă avea dese vizite feminine și ce fel de femeiuști își aducea, și în general la ce servea vila asta... Bifferli schiță un surîs strîmb... asta nu mai știm!

— Dar doamna aceea, soția doctorului Marahn, venea deseori aici? se interesă Griessbühl.

Bifferli ridică din nou din umeri și zise:

— Nu știm! dar lui Griessbühl i se păru că Bifferli ar fi tăcut, chiar și dacă ar fi știut ceva în privința asta, preferînd să fie acuzat Brumerus, un străin, în loc de un medic cu vază din localitate. Bifferli observase totuși privirea lui Griessbühl, căci adăugă: După cîte am aflat eu, de multe ori, Brumerus

sosea și pleca apoi tot cu mașina, noaptea. Cine-i făcea curățenie în casă... în niciun caz careva din Berneck!

— Nu cumva doamna Marahn? întrebă Griessbühl imediat.

— Cine știe, răspunse Bifferli aparent îngândurat. Plimbându-și ochii albaștri ca sticla prin vestibulul îngust, la drept vorbind – nu pot să cred că pentru asta venea aici. Văzându-l pe Griessbühl cum își încrețește sarcastic buzele, ridică imediat în semn de avertisment mîna cu degetele scurte și adăugă: E o femeie atrăgătoare, instruită, pretențioasă, nu mi-o pot imagina în rol de cenușăreasă. De altfel nu se îngrijește în felul acesta nici de menajul doctorului Marahn, mulțumindu-se să dirijeze, dacă putem spune așa.

Griessbühl tăcu. Nu i se părea oportun să-i explice lui Bifferli că poate există femei care simt o deosebită plăcere gătind lucruri bune pentru omul iubit, dereticînd sau aranjînd cu gust masa și cîte altele, pentru a crea o atmosferă de cămin și intimitate.

În orice caz, tot ce se găsea în casă era bine rînduit. Griessbühl umbla agale, fără să se oprească, cu Bifferli pe urmele lui ca un cățeluș atent și rău. Interiorul modern i se păru lui Griessbühl aranjat cu gust. Brumerus apelase, probabil, la serviciile unui bun arhitect pentru decorații interioare, căci unele aranjamente coloristice surprindeau de-a dreptul. Barul era bine aprovizionat, colecția de discuri cuprindea, de la Beethoven la jazz, tot ce-și poate dori inima într-o anumită dispoziție sufletească, iar baia era ispititoare; un loc ideal pentru a te simți bine.

Dar cu toate acestea vila lui Brumerus părea să aibă altă destinație decît aceea de cuib al dragostei. Căci biroul monumental demonstra că aici se purtau convorbiri serioase de afaceri, pe cînd celelalte aspecte reprezentau doar niște anexe agreabile.

Griessbühl deschise uşile biroului, scoase sertarele, răscoli hîrţiile. Pe birou se afla un calendar cu suport. Griessbühl îl luă în mînă şi-l răsfoi grăbit, lună de lună. Pe lîngă nişte mîzgălituri lipsite de importanţă, descoperi ici şi colo, la distanţe mari de timp, o însemnare: M. M.; dar în ziua crimei nu se notase nimic. Asistentul criminalist puse gînditor calendarul la loc.

— Nimic important, spuse Bifferli jignit; după cîteva minute, Griessbühl se declară de acord:

— Într-adevăr, nimic important! însă ideea că nu este în stare să descopere ceva esenţial despre mort îl indispuşea; acesta zăcea tot acolo, mut, căzut pe partea dreaptă, lîngă birou, cu faţa acoperită de o batistă.

Subalternii îşi terminaseră treaba şi aşteptau plictisiţi instrucţiunile, dar ce instrucţiuni li s-ar mai fi putut da?

Griessbühl cîntărea lucrurile. Pe urmă îi spuse lui Bifferli:

— Mîine trebuie examinate mai atent locurile. Aş face totuşi şi acum un tur în jurul casei!

Bifferli îi răspunse:

— Cum doriţi! iar pe faţa lui se vedea limpede că n-are niciun chef să se plimbe prin ploaie.

Griessbühl ieşi deci singur în faţa uşii. Aprinse lanterna. Lumină iarba, drumul cu pietriş. Ploaia umpluse curtea de băltoace mari, în care stropii cădeau neconţinut. Eventualele urme erau de mult şterse.

Asistentul păşi pe iarba moale ca un burete ud şi care plescăia sub tălpile lui ca broaştele într-un lac.

Lîngă vilă, într-o parte, dădu peste un garaj. Ploaia spălase urmele de maşină.

Griessbühl zgîlîi poarta garajului; era închisă. Nici nu se aşteptase la altceva, aşa că porni cu paşi uşori în jur – pe aici pămîntul cobora puţin în pantă, mai umed decît oriunde –

lumina cu lanterna peretele din spatele casei, căscă fără să se jeneze și se întoarse îndărăt.

— Cam asta-i, îi spuse el lui Bifferli, care-l aștepta grav și uimit. Să lăsăm pe careva dintre oameni aici și pentru azi, gata. Sîntem ruși de oboseală cu toții. Mă duc să-l iau pe comisar. Presupun că și-a terminat și el treaba. Unde putem înnopta?

— Vă recomand „Vulturul negru”, o firmă cu vechi renume, în piață, zise Bifferli. Acum, după închiderea sezonului, găsiți sigur camere.

— Atunci, s-o ștergem! exclamă Griessbühl, iar inspectorul după ce luă măsurile reglementare, porni alături de el pe pietrișul care scrișnea.

— Pot să vă conduc? întrebă asistentul politicos deschizînd portiera.

Bifferli îi fu recunoscător. Griessbühl străbătu localitatea încet.

— Nu-i niciun ocol pentru dumneavoastră, zise Bifferli, locuiesc chiar pe strada principală, pe acolo-i drumul. Apoi continuă pe un ton jignit: N-ar fi bine, totuși, să merg și eu la doctorul Marahn? În mine are poate mai multă încredere, sînt pacientul lui, m-a tratat de splină, e un medic bun, chiar foarte bun, fără doar și poate.

— Bun și ca țintaș, replică Griessbühl, neputîndu-se stăpîni, apoi îl refuză repede. Și mîine e o zi! Sînt sigur că domnul comisar o să vă cheme.

— Mă rog! se mulțumi să răspundă Bifferli, cu un asemenea ton, ca și cînd ar fi spus: „Eu îmi spăl mîinile” – sau: „După mine potopul!”

Ca să-l împace, Griessbühl zise:

— Doar doctorul Marahn nu ni s-a adresat numai nouă, ci și dumneavoastră, poate în primul rînd chiar dumneavoastră, asta demonstrează încrederea de care vă bucurați!

— Doc-torul Marahn? întrebă Bifferli, lungind cuvintele. Mie?

— Firește, replică Griessbühl, vă și chemase când am vorbit cu dumneavoastră la telefon!

— Mă chemase? spuse Bifferli aproape revoltat. Cine îndrăznește să susțină asemenea lucru? Nu, Marahn n-a telefonat la noi!

Era rîndul lui Griessbühl să fie mirat.

— Sfinte Dumnezeule, cine o fi fost? întrebă el.

Bifferli răspunse:

— Oricine! Un bărbat! O fi văzut ceva. Sau a auzit împușcătura. De unde să știu eu! S-a dus la un telefon public și ne-a înștiințat.

— Și nu l-ați invitat? Nu l-ați audiat? întrebă Griessbühl.

— Cum așa, răspunse Bifferli de-a dreptul supărat, când nu-l cunoaștem? Nu și-a spus numele. Iar după o scurtă pauză, adăugă: Sigur că nu și l-a spus! Și dumneavoastră ați fi făcut la fel! Cui îi place să fie amestecat în asemenea istorii neplăcute, fie și numai ca martor!

5

ÎN VREMEA ASTA, GROLL SE SIMȚEA ZDROBIT DE OBOSEALĂ. Privea obrazul cenușiu al lui Marahn, descompus parcă sub părul rar și răvășit.

Comisarul rugase să se deschidă ferestrele, fumul fusese gonit de aerul proaspăt și umed, iar în întreaga încăpere se auzea zgomotul monoton al ploii.

Groll încercă să se reculeagă, dar își simțea capul greu; nu-i venea în minte nicio întrebare ca lumea.

Fraza roșcovanului: „În casa asta nu există niciun asasin!”

i se învîrtea în cap fără niciun motiv rațional; căci doctorul acesta Marahn era un ucigaș, fără doar și poate ucisese din propria lui voință – conform legii, conform tuturor aspectelor care puteau fi luate în considerație. Mai intervenea o circumstanță agravantă: Marahn, ca medic, cunoștea valoarea vieții omenеști, deci știa bine că ești obligat să păstrezi și cea mai mică scînteie, chiar cu dureri și chinuri.

Tocmai la asta se gîndise, în felul lui ciudat, roșcovanul, cînd spusese: „În casa asta nu există niciun asasin”.

Avocatul Sepp Metzendorfer, prieten din copilărie cu Marahn sau coleg de școală – Groll nu înțelesese bine – fusese chemat de la Bayreuth de nevasta doctorului, împotriva voinței soțului ei.

Ajunsesese la vilă numai cu cîteva minute înaintea lui Groll; dar Margit Marahn îi povestise la telefon întîmplarea și în drum spre Berneck nu se gîndise la altceva decît la cazul în speță, concentrîndu-și atenția asupra tuturor argumentelor juridice care puteau pleda pentru nevinovăția lui Marahn.

La început, lui Groll i se păruse că Metzendorfer se exprimă confuz din cauza grabei cu care călătorise. Dar își dăduse seama că e o caracteristică a lui. Metzendorfer trăia numai pentru profesia de jurist și toate celelalte lucruri îi erau indiferente. Groll îl văzuse în seara aceea aprinzîndu-și o țigară la capătul cu filtru, trăgînd așa fumul, pînă ce îi provocase o criză de tuse, privind apoi mirat țigara, cînd comisarul îl făcuse atent – pe urmă o întorsese, gata-gata, s-o pună în gură cu capătul aprins; îl oprise la timp printr-o intervenție rapidă, după care avocatul o strivise în vasul de flori, în loc de scrumieră.

Făcuse toate gesturile astea cu degetele lui lungi și nervoase, care aveau pete mari de nicotină. Surprinzător, greșelile nu-l supărau; ca și cînd nici măcar nu le-ar fi

observat. Nimic nu-i putea abate atenția de la preocupările sale juridice.

Singurul lucru care-l interesase în discuția cu Groll – căci se pricepuse să acapareze de la început conversația, ca să-l scutească pe prietenul său Marahn de răspunsuri – era să-l convingă pe comisar că n-avusese loc niciun asasinat. Un om ca Marahn, medic cu experiență și succese profesionale, un ins cultivat, nu era în stare să-și ucidă cu intenție semenul. Lucrul acesta se putea petrece numai într-un moment de rătăcire a minții, de extremă agitație; și dacă această crimă părea premeditată și făptuită, eventual, conform unui plan, asta era numai o *aparență*. Chiar și nebunii erau în stare să acționeze sistematic în anumite situații și faze ale bolii, ca și animalele. Nu era rolul lui să precizeze diagnosticul medical pentru o asemenea stare, rămînea să se stabilească ulterior.

Groll îl lăsase să vorbească. Părul roșu și rar îi atîrna umed pe frunte; din cînd în cînd și-l neteza absent cu mîna spre spate.

Avocatul se simțise obligat să precizeze:

— Nu vreau să mă pronunț înainte de vreme, bineînțeles îmi îngădui să arăt numai un aspect provizoriu. Îl cunosc pe domnul doctor Marahn de zeci de ani, știu ce gîndește și cred că știu și ceea ce simte. Nu doresc altceva, domnule comisar, decît să vă rog să cercetați cazul și ca omor prin lovire, nu numai ca asasinat, și să strîngeți toate dovezile care ar putea duce la concluzia omorului prin lovire. Ochii lui mici priveau neîncetat spre Groll, evitînd cu grijă orice comunicare în taină cu Marahn. Nu-i exclus, zisese el, ca însuși doctorul Marahn să-și vadă fapta sub un aspect fals. Nefiind jurist, ar putea furniza indicații derutante.

Groll își frecase țeasta cheală cu mîna; își plimbase privirea, examinînd camera; de fapt, îl interesase expresia zugrăvită pe fețele soților Marahn.

Margit Marahn şedea într-o parte a căminului, pe un fotoliu îngust. Lumina de sub abajur nu ajungea pînă la ea, pe obrazul palid i se aşternuse o strălucire uşoară, difuză, împrumutînd totuşi pielii o irizare mată; amănuntele trăsăturilor se estompau însă ca o acuarelă umedă ştersă cu buricul degetelor. În orice caz, comisarul o văzuse cum ascultă foarte încordată cuvintele lui Metzendorfer, cum dă imperceptibil din cap din cînd în cînd, vrînd parcă să sublinieze anumite observaţii.

Groll îşi zisese că femeia aceasta era în stare să-şi apere bărbatul. Era poate în stare să lupte, pe cînd Marahn – nu. Doctorul şedea într-un fotoliu, lîngă lampă, cu coatele rezemate pe genunchi şi capul în mîini, ca şi cînd n-ar fi auzit nimic din spusele lui Metzendorfer, sau nu voia să audă, sau era cu totul preocupat de propriile-i frămîntări; chibzuia poate pe ce drum greşit porniseră gîndurile şi sentimentele nevestei sale, pînă să ajungă, fără veste, la punctul unde o socotea că este de ani de zile; dar atunci se înşelase.

Metzendorfer se aplecase, bătînd insistent tactul cu mîna-i subţire; fruntea lui nimerise în conul de lumină puternică, iar dincolo părea că se face auzită vocea neantului sau a întunericului, Groll îl privise insistent – îl sîcîia pielea lui palidă de pe frunte, plină peste tot de pistrii.

În mijlocul unei fraze pe care Metzendorfer o accentuase în mod deosebit, Groll îi spusese:

— Acum aş dori foarte mult să stau de vorbă cu domnul doctor Marahn între patru ochi! Ridicase mîna, apărîndu-se, căci se aştepta ca avocatul să obiecteze, ba chiar zîmbise uşor: Nu, nu, domnul doctor Marahn nu va fi îngrădit în drepturile sale, credeţi-mă! O să-i explic, după lege, că nu e obligat să facă niciun fel de declaraţie. În privinţa asta, fiţi sigură, şi spunînd asta întoarse capul spre faţa palidă a femeii din umbră, nicio clipă nu mi-a trecut prin minte să atrag pe

cineva în cursă. Și animalele mă întristează când le văd prinse în cursă, cu atît mai mult, oamenii! Voi avea grijă să scot la lumină tot ce l-ar putea disculpa.

Expresia sunase fals; dar nu găsisese una mai bună.

Metzendorfer se gîndise, șovăise, apoi hotărîse că-i mai bine să nu-l supere pe comisar.

Se ridicase, în sfîrșit, din fotoliu. Făptura lui înaltă și uscată se întorsese spre Margit Marahn. Groll îl auzise spunînd:

— Propunerea domnului Groll mi se pare corectă, stimată doamnă! și părăsiseră amîndoi încăperea.

Marahn nu se clintise. Groll îl privise o vreme. Recunoștea în sinea lui că omul îi e simpatic și se mînie totodată pentru această pornire sentimentală; în definitiv Marahn era un ucigaș, iar el, comisarul, avea datoria să-l interogheze fără compătimire.

Rupînd tăcerea, vorbise cu voce mai aspră decît intenționase:

— Da, un animal prins în cursă! Și nu numai atît! Să mai și tragi într-o țintă vie! Un medic! Ce să ne mai mirăm că în Germania a fost o vreme cînd medicii ucideau din ordin!

Marahn se îndreptase de spate; se uitase la Groll; chibzuise:

— Aveți dreptate. Cred că am fost nebun!

— Aha! ripostase comisarul, vă însușiți argumentele domnului avocat? Așa înțelegeți să vă apărați? Marahn gemuse. Dar nu spusese nimic. Ei, bine, zisese Groll cu vocea din nou calmă, să începem! Conform legii, sînt obligat să vă atrag atenția că aveți voie să refuzați anumite declarații. Ne-ați chemat la telefon și ne-ați spus că ați împușcat un om, pe nume Brumerus, în vila sa. Este exact?

Așa începuse interogatoriul și ținuse multă vreme. În timpul convorbirii, Groll se lămurise care fuseseră motivele

acestui om și cu toate că mintea lui refuza cu înverșunare, nu izbutise să se descotorosească de impresia că Marahn fusese prins de fapt în cursă, și nu Brumerus, iar focul de revolver însemna o încercare disperată de salvare.

În cele din urmă întrebările se dovediseră de prisos: Marahn părea ușurat să poată vorbi despre sentimentele, gândurile, chiar și despre fapta lui, în fața cuiva care să-l asculte, indiferent din ce motive.

Ajunsesse la capăt și tăcuse.

Groll încercase – chiar și față de sine însuși – să șteargă impresia de spovedanie apăsătoare. Îl întrebasese deci mai rece decât avea intenția:

— Și revolverul? unde l-ați pus? Marahn îl privise fără să înțeleagă, așa că Groll fusese silit să adauge ca explicație: Am nevoie de el. E un corp delict. Sînt obligat să-l confisc! Dar de fapt se gîndise: „Ce soluție ușoară ar fi să-și tragă un glonte în cap”.

Marahn păruse să-și revină.

— Da, zise el. Da, desigur!

Vîrîse mîna în buzunarul hainei. Groll observase abia atunci că haina mai era încă umedă pe ici, pe colo. Probabil că Marahn era îmbrăcat cu ea cînd comisese fapta.

Marahn se arătase uimit. Scotocise și în celălalt buzunar, se ridicase, cercetase, pipăise, îl privise iarăși pe Groll și spusese nervos:

— Nu-l mai am! Chiar că nu știu...

Fraza rămăsese neterminată.

Omul era cu adevărat nedumerit. Comisarul îl înțelesese. Întrebasese în treacăt:

— Ce fel de revolver aveți?

— Un Walther șase-treizeci și cinci, răspunsese el imediat. Îl am de multă vreme – casa e atît de izolată!

— Bine, bine, spusese Groll, n-o fi cumva în mașină?

— Nu știu, răspunsese medicul.

Porniseră spre Opelul înghețat: arma nu era nicăieri.

— Poate am pierdut-o, sau am aruncat-o, intrasem în panică, zisese Marahn cînd se întorseseră din nou în cameră.

Groll spusese:

— Tot ce mi-ați declarat trebuie consemnat în scris. O s-o facem mîine, domnule doctor Marahn. Poate aveți ceva de corectat la cele mărturisite. Marahn scuturase din cap, respingînd cu disperare sugestia. Bine, continuase Groll, cum doriți. O să se ocupe de asta asistentul meu, Griessbühl, puteți avea încredere în el. De altfel, a și făcut cercetări dincolo, la vilă. Așa, spusese el simțînd cum îl doboară oboseala, cam asta-i!

Acesta fusese momentul în care deschisese fereastra.

Respiră adînc aerul proaspăt fără să-și dea seama. Mirosea a pămînt jilav și a frunziș putred. Poate numai în închipuirea lui.

Își frecă de zor colțul ochilor, lîngă nas. Spuse între altele:

— În fond de ce ne-ați telefonat? Marahn ridică ochii fără să înțeleagă. Adică, urmă comisarul, nu aveți încredere în poliția locală? Doar i-ați informat și pe ei mai tîrziu, după cîte știu. Apoi adăugă: Ideea a fost foarte bună, așa i-o fi fost mai comod și lui Griessbühl la cercetări, avînd ajutorul Secției criminale din Berneck i s-a ușurat munca.

Marahn îl privi fix. Zise:

— Doamne, Dumnezeu, nu v-am telefonat decît dumneavoastră!

Groll dădu din cap:

— Ei, n-are importanță, zise el, o fi telefonat soția. Totuna e.

Marahn se enervă brusc.

— Nu. Sînt sigur că nu, de aici n-a fost înștiințat nimeni afară de dumneavoastră și de prietenul meu! Dumnezeu

mare și bun, zise el, nu cumva încape treaba asta pe mâinile lui Bifferli?!

Groll îl privi nedumerit.

— Bifferli? întrebă el.

— Inspectorul de la poliția locală, îi explică Marahn, un individ dezagreabil, pacientul meu, cu ochi foarte mari și albaștri, oribil, oribil. Repetă: Un individ oribil, e prea puțin spus despre el, colportează tot felul de zvonuri și dacă a auzit cumva...

Groll îl întrerupse cu răceală:

— Trebuie să vă obișnuiți cu ideea, doctore Marahn, zise el. Fie că-i vorba de acest Bifferli, pe care-l judecați poate greșit, sau de altcineva; gazetele vor afla în orice caz, deci toate intimitățile dumneavoastră vor apărea în presă. Să nu vă faceți iluzii că o să se întâmple altfel!

Marahn nu se gândise probabil la acest aspect. Ridică ochii, înspăimântat. Groll nu regreta însă că-i dezvăluisese adevărul: de ce să nu cunoască realitățile! Doar va fi nevoit să se împace și cu asta.

În clipa aceea, afară, în noapte, mugi jalnic un pui de elefant.

Marahn se cutremură.

— Asistentul meu, zise Groll furios, claxonul lui afurisit! Se duse la fereastra deschisă, vorbind afară, în gol! Poftiți vă rog înăuntru, domnule Metzendorfer.

Cînd se întoarse, roșcovanul uscățiv se și afla în mijlocul încăperii.

Femeia stătea sprijinită de tocul ușii ce da spre camera alăturată, luminată din plin; fața îi era tot în umbră.

Fără să se preocupe de ea sau de soțul ei, Groll se apropie de avocat, tăcu un moment, apoi îi spuse încet:

— Domnule Metzendorfer, trebuie să-l arestez pe doctorul Marahn, știți și dumneavoastră! Roșcovanul privi

îndîrjit spre Groll. Știți asta, accentuă Groll, crimă sau omor prin lovire, e totuna! Dar examinînd cazul, și spunînd asta își privi vîrfurile pantofilor, aș putea ajunge la concluzia că nu există o suspiciune de fugă, sau pericol să se ascundă, cel puțin pentru moment, dacă garantați dumneavoastră, domnule Metzendorfer, că doctorul Marahn va fi la dispoziția noastră mîine dimineață.

Tăcu.

Metzendorfer răspunse imediat:

— Garantez de asta!

— Bine, făcu Groll, sînteți deci răspunzător, gîndindu-se că avocatul își asuma un risc, dar și el, prin hotărîrea lui.

Se răsuci brusc și cînd ajunse la ieșire, spuse deodată:

— Bună seara!

În vestibul, luîndu-și din cuier lodenul vechi și muncindu-se cu sombrero-ul, auzi cum se jeluie, cum mugește din nou puiul de elefant rănit; Groll ieși mînios și grăbit.

Noaptea îl orbi. Călca orbecăind și-și dădu seama că îmbătrînea. Sub pașii lui, iarba plescăia cu zgomot, dar el înaintă fără niciun ocol.

Cînd trase portiera mașinii bălțate, Groll se simți mulțumit. Zise obosit:

— Doamne, Doamne, Griessbühl, cîte se mai întîmplă în meseria noastră...

Asistentul părea nepăsător; gonia cu mașina prin centrul orașului pe o porțiune pavată cu bolovani, pînă ce se auziră trosnete. Spuse:

— Cadavrul nu arăta prea rău. Dar nici medic n-aș vrea să fiu. Urmează disecția!

Apăsă pe frînă chiar în fața hotelului, mașina se lăsă pe bot, apoi se opri. Comisarul făcu o adîncă plecăciune în fața neantului.

. . .

6

PORTARUL DE NOAPTE ÎI ÎNTÎMPINĂ ATENT ȘI TĂCUT. PRIMI comanda pentru două camere separate, cu calmul resemnat al omului pe care pare a nu-l interesa cîtuși de puțin bacșișul.

Pe cînd Groll mîzgălea formularul de înregistrare, Griessbühl, cu haina de piele udă pe braț, se învîrtea plictisit de colo-colo, privind în jur. Rămase mirat că într-o localitate micuță ca Berneck se afla un asemenea hotel, care costase fără îndoială o grămadă de bani și, la prima vedere, promitea tot confortul.

Apoi se uită la Groll, care sta aplecat adînc asupra hîrtiei; de pe borul pălăriei îi picura apă.

Portarul îi însoți la primul etaj, le arată camerele și se făcu a nu observa moneda de o marcă ce-i fusese strecurată în mînă.

Groll se descotorosi de haină, agăță pălăria în cuier, rămase în picioare în mijlocul camerei și închise ochii.

Deodată auzi un zgomot în spatele lui.

Se întoarse.

Griessbühl, vesel, îi arată ușa de comunicație dintre cele două camere separate și zise rîzînd:

— Special pentru îndrăgostiți, comisare! Nici cei de la moravuri n-au ce face!

Groll clătină supărat din cap:

— Lasă-mă-n pace, Griessbühl. Vreau să mă odihnesc!

— Da, zise Griessbühl, de fapt, aveam de gînd să vă întreb numai dacă Marahn v-a spus, că nu el i-a telefonat lui Bifferli.

Groll prinse a-și freca de zor căpățîna cheală cu mîna dreaptă.

— Da, spuse el mirat, da, și ce-i eu asta? O fi văzut sau auzit careva, cine știe cine, și a informat poliția locală, dar nu vrea să apară ca martor. Sînt destui cărora nu le place rolul acesta!

— Adevărat! zise Griessbühl. Nu mi-a trecut prin minte. Dar Bifferli a ajuns exact la aceeași concluzie.

— Adică ce vrei să spui? întrebă comisarul. Ai de gînd să mă compari cumva cu Bifferli ăla?

— Păi nici nu-l cunoașteți! zise Griessbühl și adăugă, în timp ce trecea dincolo, în camera lui, trăgînd încet ușa: Mai gîndiți-vă totuși, comisare. Poate vă vine vreo altă idee! Mie nu mi-a venit. Mă tem numai ca mîine să nu avem niscaiva surprize! Noapte bună!

CAPITOLUL TREI

1

GRIESSBÜHL SE DEȘTEPTĂ DEVREME. SĂLTĂ CAPUL ȘI PRIVI spre fereastră. Geamurile arătau ca niște ochi de cal mort – prin aer pluteau fișii de ceață.

Asistentul criminalist ascultă atent zgomotele de dincolo; i se păru că aude respirația regulată a comisarului și se gîndi: „Să-i îngăduim bătrînului să doarmă; merită”.

Se sculă și-și aruncă apă rece pe obraz, ca să se înviioreze.

Călcă mulțumit pe covorul moale; se simțea plin de viață, se îmbracă rapid și porni spre încăperea unde se lua micul dejun. Cu mîna pe balustradă, se lăsă să alunece vesel jos, din treaptă în treaptă.

Zăbind prin ușa mare de sticlă măsuțele pregătite, la care și se așezaseră cîțiva clienți, i se stîrni foamea, iar mirosul chiflelor crocante îi gîdila parcă nările; se și văzu turnînd mierea peste untul alb; lui Griessbühl îi plăcea să mănînce zdravăn, cu poftă.

Trecînd pragul, se opri să privească sala, ca să-și găsească un loc unde să nu fie deranjat.

La stînga, lîngă o fereastră, ședea comisarul; ridică o mînă în semn de salut.

Își terminase micul dejun și fuma o țigară, uitîndu-se la Griessbühl cum mănîncă și bea. Pe asistent nu-l stingherea privirea bătrînului; dimpotrivă, avea o mare stimă pentru el și se simți cuprins de un amestec de mîndrie și plăcere, la gîndul că-i era colaborator.

— Cumplită vreme, zise Groll nemulțumit, numai bună să-l turtească de tot pe ucigașul nostru. Oftă. Azi trebuie să-l cărăm cu noi. Ce crezi, Griessbühl, sfîrșim oare pînă deseară cu toate treburile de aici? Tare aș vrea să ajung acasă!

Asistentul îl privi mirat. De pe chifla mușcată, în drum, spre gură, picura mierea în stropi grei.

— Cum adică? întrebă el. Și de ce nu? Nimic deosebit, așa mi se pare.

— Aseară erai de altă părere, îi aminti Groll. Apoi privi peste Griessbühl. Sau mă înșel?

— Aseară? întrebă asistentul, după ce mușcă iarăși din chiflă, mestecă mulțumit și bău o înghițitură de cafea. Azi-dimineață, după cîte îmi amintesc! spuse zîbind pieziș spre Groll. E mult de atunci, mai bine de trei ore, or fi chiar patru. Sînt iarăși optimist.

Și o nouă chiflă trosni între dinții lui.

— Cine te vede mîncînd, zise comisarul încet, poate să-și închipuie că totu-i cum nu se poate mai bine pe lumea asta. Își umflă obrazii, suflă îndărăt aerul, apoi se informă: Cine l-a chemat, mă rog, pe Bifferli la telefon?

— Nimeni, răspunse Griessbühl amuzat, căci n-a răspuns el la aparat. Vreo secretară. Ori funcționarul de serviciu.

— N-ar fi rău să cercetezi mai amănunțit treaba asta, replică Groll.

— Așa! spuse Griessbühl, punînd șervetul la o parte. Dorința dumneavoastră e ordin, pentru mine!

Dar în sinea lui îl rîcîia ceva; de ce revine oare bătrînul asupra unui caz considerat de el complet clarificat?

Afară, mașina bălțată stătea tristă în ceață, cu geamurile aburite; Griessbühl puse în funcțiune ștergătorul. Dibui cu greutate drumul spre vila lui Marahn, aprinzînd farul de ceață. Poarta de la grădină era încuiată; cînd Griessbühl sună, se deschise ușa de la intrare: asistentul îl văzu atunci pentru prima dată pe făptaș, alături de avocatul roșcovan. Margit Marahn nu se arătă.

Comisarul se urni greoi de la locul lui și făcu prezentările.

Metzendorfer îi lămuri că nu-i pornește mașina și depindea astfel de amabilitatea celor doi polițiști.

Trîmbele de ceață deveniseră mai compacte. Se agățau de haine, de mașină. Copacii de pe marginea drumului își scoteau la iveală numai trunchiurile dezolante. Iar cuvîntul era înnăbușit înainte de a fi rostit; călătoria se desfășura în tăcere. Doctorul Marahn arăta ca și cînd tocmai în clipa aceea i se anunțase sentința de condamnare la moarte. Groll îl privea dintr-o parte; era limpede că în noaptea trecută Marahn pricepuse în sfîrșit nu numai nebunia faptei comise, ci și ipotezele greșite pe care își clădise acești ultimi ani: trebuiau să se dărîme, inevitabil, catastrofa s-ar fi întîmplat în orice caz, așa sau altminteri.

Bifferli îi aștepta; se umfla în pene, aproape plesnind de atîta importanță. Îl întîmpină pe doctor cu o cordialitate studiată, oarecum slugarnică; iar Griessbühl se gîndi că-și amintește de ficat, de splină, sau de aciditatea stomacală, cine să știe...

Cu toate că fusese curățat fără îndoială cu grijă, biroul lui Bifferli arăta prăfuit, așa cum arată de obicei asemenea birouri, totdeauna prăfuite, din nu știu ce motive; poate

pentru a-i lămuri de la început pe delincvenți că nu-i de glumă să ajungi aici.

Alături se auzea țacănind penibil o mașină de scris, vreun subaltern care bătea neîndemînatic cu două degete.

Groll stabili programul, spunînd:

— Vreau să văd locul faptei. Se întoarce spre

Metzendorfer: vă interesează poate și pe dumneavoastră, nu?

Metzendorfer aprobă distrat din cap.

— Dar cu mașina... interveni Griessbühl.

— Mergem pe jos, zise Groll, adăugînd totodată că Metzendorfer îl va însoți. Puțină mișcare o să-mi facă foarte bine. Dumneata, domnule Griessbühl, redactează procesul-verbal de interogatoriu. Își scărpină căpățîna cheală: Cît mai exact, te rog. Iar pe Bifferli îl întrebă: Există la dumneavoastră cineva care să scrie la mașină, colega?

Inutilă întrebare! Bifferli împinse brusc ușa spre camera alăturată și-i ordonă tînărului subaltern, care maltrata acolo mașina de scris:

— Mahimann, dumneata ai să scrii procesul-verbal!

Respectivul scoase hîrtia din mașină, aduse mașina în biroul lui Bifferli și se așează cuminte la o măsuță, într-o parte.

Groll cercetă din ochi camera. Își trase sombreroul și porni spre ușă, spunîndu-i lui Metzendorfer:

— Poftiți, domnule avocat. Din ușă, comisarul se întoarce spre asistent și-l întrebă fără să mai aștepte răspuns: Cum stai cu surprizele, Griessbühl?

Tînărul funcționar ședea la doi pași, așteptînd și privindu-l fix. Unul lîngă altul, Bifferli și doctorul Marahn, așteptau și ei.

Nu știa bine, dacă să-l poftească afară pe Bifferli, sau nu. Căci avea să-l incomodeze fără doar și poate. Oftînd se hotărî să-l lase să rămînă acolo, să evite o ciocnire cu el ca rival. Dracu știe ce ajutor îi mai putea solicita în treaba asta!

— Mda, domnii mei, zise el, să ne așezăm.

Ca să stabilească de la început locurile fiecăruia, se așeză ca de la sine înțeles pe scaunul din spatele biroului și, printr-o mișcare a mîinii, i-l arătă lui Marahn pe cel din față. Lui Bifferli nu-i rămînea decît să se așeze la altă masă, mai mare, de lîngă tînărul subaltern; manevra asistentului se dovedi bună, căci îl scoase pe Bifferli din cîmpul vizual al lui Marahn.

Griessbühl își studie cu atenție unghiile bine îngrijite. Apoi ridică privirea și-l fixă pe doctorul Marahn.

— Aseară, sau poate astă-noapte, ați dat un telefon la acest serviciu?

— Nici vorbă, răspunse Marahn nervos, doar i-am explicat comisarului!

— Nu cumva ați acționat mecanic, hai să zicem, cu gîndurile aiurea, din obișnuință poate, avînd în vedere relațiile de ordin medical cu domnul Bifferli? spuse Griessbühl. Încercați să vă amintiți! În stare de agitație uiți ușor unele lucruri neimportante.

— N-am uitat nimic, răspunse Marahn trist, în mintea mea episoadele se desfășoară ca un film!

Bifferli se mișcă pe scaun.

— De altfel, se amestecă el, nici n-a fost o chestiune de ordin secundar!

— Domnule inspector, spuse răspicat Griessbühl fără să se uite la Bifferli, *eu* conduc interogatoriul. Așa se prezintă

situația, dacă-mi permiteți. Când o să am întrebări pentru dumneavoastră, o să vi le pun.

Bifferli tăcu auzind observația; dar ochii lui rotunzi și albaștri străluciră furios, iar gura i se mișcă fără să se audă vreun sunet.

Griessbühl se uită din nou la Marahn.

— Dar soția dumneavoastră? întrebă el răbdător, dacă a telefonat cumva ea?

— Nu, răspunse Marahn, l-a informat numai pe Metzendorfer, împotriva voinței mele.

— Dacă vorbea cu postul de poliție ați fi auzit, desigur? Sau, să zicem, cu vreo cunoștință, care a telefonat aici din partea ei?

— Da, zise Marahn, aș fi auzit fără nicio îndoială. Telefonul e în cameră și n-am ieșit nicio secundă, eu... Ridică din umeri. Eram într-o stare atât de neobișnuită, încît nici n-aș fi fost capabil să părăsesc odaia, chiar dacă aș fi vrut.

— Și afară de asta, la telefon a fost o voce de bărbat! preciză din nou Bifferli.

— Domnule inspector! Cuvintele lui Griessbühl sunau ca un avertisment. Tăcu apoi cîteva secunde. Abia după aceea vorbi, întorcîndu-se spre Bifferli: Aș dori foarte mult să vorbesc cu cel care a primit comunicarea.

— Eu am fost la aparat! interveni fără veste tînărul polițist.

— Atunci, raportați! îl invită Griessbühl.

— Eram de serviciu noaptea și nu se întîmplase nimic, zise acesta. Nu se întîmplă niciodată nimic, cînd sîntem de noapte, cel mult niscaiva bețivi. În fața mea aveam condica de rapoarte, dar citeam ziarul. Spre ora unsprezece, a sunat telefonul. Era comunicarea respectivă. La aparat, un bărbat. A spus: „Fii foarte atent, amice! La vila din prelungirea lui Trappauer Strasse a fost asasinat cineva. Împușcat!” Eu am

întrebat: „De unde știți?” Mi-a răspuns: „N-are importanță. Nu-i suficient c-ai aflat? În locul dumitale, m-aș încredința cum stau lucrurile!” Tînărul făcu o scurtă pauză, apoi continuă: Am menționat convorbirea în condica de rapoarte, cuvînt cu cuvînt. Cînd l-am întrebat de nume, a închis.

Griessbühl îl chestionă:

— Ați putea stabili de unde ați fost chemat?

— Nu, se auzi răspunsul, m-a luat prin surprindere.

— Bine, bine, consimți Griessbühl, apoi se întoarse către Marahn: După cum se pare, ați fost totuși zărit, nu?

Marahn scutură din cap. Răspunse:

— Chemarea telefonică a venit seara, pe la unsprezece. La ora aceea eram de mult acasă. Și... șovăia, găsindu-și cu greu cuvintele... înainte și după, adică atunci cînd am tras, m-am uitat bine în jurul meu și n-am văzut pe nimeni. Dacă ar fi fost cineva prin apropiere, îl observam, fără îndoială.

— Dacă sînteți atît de bun observator, zise Griessbühl, ne puteți arăta desigur și unde a rămas arma. Acasă nu se mai afla, mi-a spus comisarul. Iar în împrejurimile vilei au căutat-o zadarnic polițiștii și ieri noapte și azi-dimineață. Nu cumva ați aruncat revolverul din mașină, mai tîrziu, s-ar putea și așa, nu?

— Eventual, spuse Marahn, dar nu mi se pare verosimil. Nu sînt în stare să-mi aduc aminte, credeți-mă!

— Să lăsăm deocamdată asta, zise Griessbühl, și să trecem la felul cum s-a petrecut fapta în amănunt. Vă rog, domnule doctor Marahn, să povestiți cît mai minuțios. Șovăi, apoi continuă: S-ar putea să aibă mare importanță, chiar pentru dumneavoastră.

Se așternu o clipă de tăcere. Încăperea era slab luminată, iar afară, valurile de ceață se îndesau. În liniștea deplină și neașteptată, Marahn se trezi în mijlocul unei atmosfere ireale, ca și cînd ar fi visat tot felul de fantasmagorii, de minciuni.

Niciodată în viața lui nu-și imaginase că va fi obligat să șadă într-o asemenea încăpere prăfuită, în fața unor ochi curioși îndreptați asupra lui și a unor urechi străine, gata să-i asculte mărturisirea, vrînd să afle de ce și cum...

Își apăsă pe sub ochelari ochii cu degetele și-i frecă de parcă ar fi fost foarte obosit.

Griessbühl aștepta cu răbdare.

Tînărul funcționar își îndreptase spatele și apucase o coală de hîrtie s-o pună în mașină, dar Griessbühl îi făcu semn să stea deocamdată cuminte. Își dădea seama că în asemenea momente e mai bine să nu-i mai ceară doctorului Marahn să îndure și tăcînitul neplăcut și indiferent al mașinii de scris.

3

DOCTORUL WALTER MARAHN NU FĂCEA PARTE DINTRE CEI cărora le place să vorbească despre ei; era taciturn, nu-și exterioriza emoțiile.

Interogatoriul mergea așadar greu. Griessbühl se vedea nevoit să-i pună mereu întrebări; fără nicio plăcere – i se citea pe față – ca și cînd fiecare întrebare ar fi fost o cursă întinsă celuiilalt.

Momentan îl interesau foarte puțin antecedentele crimei, și foarte mult desfășurarea faptei. La sfîrșit, tînărul îi întinse hîrtia din mașina de scris; Griessbühl o luă cu o mișcare rapidă și parcurse în grabă începutul, apoi citi foarte atent:

„Era între orele șase și șapte. Exact nu-mi pot aminti. Fusesem la o vizită la pacientul Bauer, Talheimer Wegtrei. Apoi m-am îndreptat cu mașina spre vila lui Richard Brumerus. Mai întîi am trecut prin fața casei, mergînd încet. Eram aproape sigur că e acolo. Soția mea îmi spusese asta cu

o zi înainte. Trecînd prin față, am avut și eu aceeași impresie; jaluzelele erau ridicate. Mi-am continuat drumul, încă o bună bucată. Simțeam nevoia să mai cîntăresc o dată totul... Nu m-a întîlnit nimeni. Hotărîrea mea era luată.

Am întors mașina și am condus înapoi, la fel de încet. Venind din partea aceea, drumul face o curbă largă înainte de a ajunge la vilă. N-am așteptat să mă înscriu în curbă, ci am oprit automobilul. Revolverul îl pusesem în buzunarul hainei de cînd plecasem să-mi vizitez pacienții. Am fixat plăcuța de avertizare în spatele mașinii. Să pară că sînt în pană. Dacă m-ar fi întîlnit cineva, putea presupune că din același motiv am plecat pe jos spre oraș.

Am mers așa pînă la poarta grădinii din fața vilei. M-am mirat că nu era decît proptită. Mă așteptasem s-o găsesc încuiată și atunci aveam de gînd să intru în curte prin spate.

Am apăsat pe clanță. Abia atunci m-am simțit cu adevărat tulburat. Poate fiindcă pietrișul scrișnea atît de tare. Era umed. Ploua. Poate nu eram pregătit să aud asemenea zgomot. Am privit de mai multe ori în jur să văd dacă nu mă observă cineva. N-am zărit pe nimeni. Am trecut de pe cărare pe iarbă, să nu mă audă Brumerus. Căci bănuiam că se află în camera de jos.

Precis, nu știam. Dacă n-ar fi fost așa, m-aș fi strecurat eventual în casă. Iar dacă găseam ușa încuiată, poate aș fi sunat și aș fi tras asupra lui cînd îmi deschidea. Nu mă gîndisem bine la aceste amănunte.

Fereastra de lîngă cărare era întredeschisă. M-am apropiat cu prudență. În cameră se făcuse întuneric, dar l-am văzut pe Brumerus. Nu mai știu exact, dar parcă îmi amintesc că ședea la birou. Da, chiar așa trebuie să fi fost, căci m-am mirat că lucrează cu radioul deschis. Nu se auzea muzică, ci vorbele cuiva, o voce de bărbat. Nu-mi amintesc ce spunea, din cauza emoției puternice n-am ascultat, dar presupun că era vorba de

o relatare economică, sau ceva asemănător. Asta-i impresia mea acum.

N-am vrut să trag prin geam și am împins puțin canatul ferestrei. Nu s-a auzit niciun zgomot, și am crezut că Brumerus nu m-a observat. Dar s-a răsucit și s-a ridicat în picioare.

Atunci am tras; apoi am fugit imediat. N-am stat să mă conving dacă l-am atins și unde. Mă temeam foarte tare să nu fiu descoperit. Fugind îndărăt, am privit de câteva ori în jur și de data asta, să văd dacă nu m-a observat cineva. N-am remarcat nimic. M-am gândit că în zgomotul ploii, pocnetul împușcăturii nu se putea auzi departe. Nu-mi aduc aminte ce am făcut cu revolverul. L-am pierdut pur și simplu: căci acasă nu l-am mai găsit.

În fața porții mi-a venit deodată în minte să merg încet, ca să nu dau de bănuiră dacă m-ar fi văzut totuși cineva în drum spre mașină.

Cu toate acestea eram foarte agitat, mă simțeam cuprins de o frică nebună, chiar după ce mă urcasem în mașină. De asta am pornit cu viteză foarte mare. M-am dus direct acasă și i-am povestit soției mele cele întâmplate”.

Citind procesul-verbal, Griessbühl se înfurie pe limba țepăună și greoaie, care nu exprima nuanțat cele petrecute cu adevărat. Se întrebă ce putea face judecătorul de instrucție cu asemenea relatare.

Tocmai se pregătea să continue lectura, când se deschise ușa. Intră un funcționar, care, încercând să nu facă zgomot, se îndreptă spre Bifferli și-i înmână o foaie de hîrtie.

Bifferli o luă, nemulțumit că-l deranjase și omul dispăru din nou.

Griessbühl era gata să revină la procesul-verbal, când exclamația lui Bifferli îl stingheri.

— Drace! strigă acesta și repetă: Drace!

Cuvîntul suna de-a dreptul înfricoșător în gura lui de funcționar. Semăna cu o fiară, cu un șobolan scăpat din gura lui Bifferli; iar ochii de sticlă, albaștri și holbați, arătau de parcă ar fi văzut un șobolan turbat.

— Bine, dar asta-i...! exclamă Bifferli complet derutat, altceva nu mai știa și-l privi pe Griessbühl fix, ca și cînd numai de acolo îi putea veni salvarea.

Afară, ceața se îngroșase.

4

GROLL, SCUND CUM ERA, PORNI SPRE ȚINTĂ, PRIN CEAȚĂ, CU pasul mare, întins.

Metzendorfer, slăbănog, se ținea foarte aproape de el, întrebîndu-se dacă-i bine sau nu să-l urmeze pe comisar, în loc să-i stea de ajutor clientului.

Pe de altă parte își dădea seama că nu era posibilă prezența lui la interogatoriu și prevedea un interogatoriu lung și temeinic, după obiceiul celor de la Secția criminală, experiența îl învățase că așa va fi, chiar dacă în procesele-verbale se strecurau adesea inexactități care puteau duce la interpretări neplăcute în cursul dezbaterilor procesului.

Lucruri care s-ar fi putut evita, dacă ar fi supravegheat el interogatoriul.

Dar în sinea lui era convins că a acționat bine urmînd recomandarea lui Groll; simțise de la început că omul acesta avea o neașteptată înțelegere pentru anumite situații în care se aflau oamenii și tocmai asta nu voia să piardă, printr-o nesocotință.

Spera, de fapt, să înceapă comisarul discuția. Dar Groll tăcea.

Ceața umezi părul roșu și rar al lui Metzendorfer, căci nu purta niciodată pălărie; parcă nu prea se simțea în largul lui. Pînă la urmă nu mai putu răbda tăcerea și întrebă prudent, mereu cu un pas în urma comisarului:

— Sînteți chiar convins, domnule Groll, că trebuie neapărat să vă însoțesc, acolo?

Groll se opri dintr-o dată și ridicînd ochii, se întoarse pe jumătate spre Metzendorfer. Îi spuse răsplat:

— Nu numai asta, domnule avocat! Dacă ar fi după mine, i-aș obliga pe toți apărătorii să vadă isprăvile clienților. Pe hîrtie, lucrurile se prezintă adesea destul de blînde, se poate vorbi în termeni aleși despre un cadavru. Dar obligația de *a-l vedea*, de a-l vedea *cum* arată – ei asta schimbă des aspectul lucrurilor. Porni din nou. Metzendorfer îl auzi cum îi explică liniștit: Nici eu nu știu încă ce o să vedem și n-am de gînd să fac vreo afirmație nefavorabilă în ce-l privește pe doctorul Marahn. Dar tocmai fiindcă sînteți prieteni și ați intervenit atîta și veți interveni și de acum înainte pentru el, dorința mea este să vă faceți o părere obiectivă. De aceea e nevoie să mă însoțiți.

Apoi se lăsă iarăși tăcere. Cei doi bărbați mergeau aproape fără zgomot prin ceața care creștea plutind în jurul lor ca vegetația dintr-o apă stătătoare, cedîndu-le trecerea, despicîndu-se, strîngîndu-se iarăși, în veșnică mișcare.

Sosiră în sfîrșit la țintă. Dinspre șosea, vila se zărea ca un contur estompat, pietrișul însă scrișnea și azi tot atît de tare. Metzendorfer se înfioră: pe aici se furișase cu o seară înainte prietenul lui, cu pistolul în buzunar.

Polițistul de noapte fusese schimbat, cel care se plimba acum înapoi și încolo prin jurul vilei era odihnit și voios. O dată curiozitatea satisfăcută, se grăbea să răspundă cît mai amănunțit la orice întrebare.

Dar Groll nu-i puse niciuna, ci îi ordonă să rămână în fața ușii.

Cei doi bărbați pătrunseră astfel singuri înăuntru.

În timp ce comisarul umbla de colo-colo, cercetînd ba una, ba alta, iar mai tîrziu trecu în revistă și celelalte încăperi, Metzendorfer rămase lingă ușă, cu ochii țintă la mortul din cameră, care zăcea tot în fața biroului, cu o pată roșie pe tîmplă, încovoiat într-o parte, surprins de atacul neașteptat.

Nu privea numai la mort ci și încăperea, camera aceasta lipsită de căldură, conform gustului modern, invitîndu-te să zăbovești totuși acolo, la flecăreală, la odihnă, o oază în mijlocul agitației istovitoare de fiecare zi; o vedea acolo pe nevasta prietenului său, o vedea pe Margit Marahn învîrtindu-se de colo pînă colo, veselă, bine dispusă, ocupîndu-se de cîte ceva, vedea focul pîlpîind în cămin, auzea muzica unui disc și deodată toate lucrurile acestea din a căror cauză prietenul lui ajunsese în asemenea situație nu mai prezentară nicio însemnătate; fapta însă era cumplită, glonteile tras aici în cameră, glonteile care ar fi putut atinge și inima femeii, dar în orice caz atinsese tîmpla bărbatului a cărui iubită fusese, fără îndoială, multe nopți; și poate încăperea aceasta respirase fericirea ei, indiferent de calitatea bărbatului.

Așadar de aici pornea temeiul legii: Să nu ucizi! Indiferent de motivul care a determinat omorul prin lovire sau crima, legea aceasta rămîne valabilă, trebuie să rămînă valabilă, chiar în cazul prietenului său, Marahn.

— Ei, îl strigă fără veste comisarul din spate, ați căzut pe gînduri, domnule Metzendorfer?

Fără să aștepte răspuns, se îndreptă spre mort, luă de pe fotoliu pînza albă ridicată de cineva de pe fața celui ucis și o așternu la loc.

Metzendorfer se cutremură: arăta mai îngrozitor decît

înainte, cu nota aceea de definitiv, de irevocabil. „Nu cumva asta a urmărit comisarul?” se gîndi el.

Dar lucrurile nu stăteau așa. Groll procedase aproape automat. Văzuse adesea vieți sfîrșite în felul acesta și întinsese uneori un cearșaf peste cadavru din motive lesne de înțeles.

Se așeză la birou fără să se ocupe de Metzendorfer și scoase hîrțiile din sertarul de sus, din stînga. Nu se mulțumi numai să le răsfoiască, ci le citi temeinic – afară ceața unduia în valuri – curînd se crezu singur-singurel, ca și cînd pe lume n-ar fi existat decît el și mortul; într-un tîrziu – nu știa cîtă vreme trecuse – își aminti de Metzendorfer cînd acesta, mișcîndu-se, îl sperie. Spuse:

— Așezați-vă undeva. O să mai dureze; n-am găsit nimic demn de luat în seamă. Fumați liniștit o țigară.

Metzendorfer îi urmă sfatul. O dată țigara fumată pînă la capăt, își mai aprinse una.

Pe măsuta de fumat zăcea desfăcută o carte, cu copertele în sus; o ridică.

Comisarul îl observă și-i zise!

— Aha, arătați-mi-o și mie.

Avocatul i-o întinse, Groll o răsfoi, privi îndelung coperta, i-o dădu îndărăt și spuse doar atît:

— Ei, da, tot o chestie de gust... Apoi, după o pauză: Tare aș vrea să știu dacă a citit-o și doamna Marahn.

Metzendorfer nu încercă să răspundă la întrebare.

Dar avocatul, fumînd țigară după țigară, în timp ce comisarul foșnea hîrțiile, se simți obligat să reflecteze la spusele comisarului; la sfîrșit, ajunse la concluzia că cele citite de nevasta prietenului n-au nicio importanță; fusese fericită, fără doar și poate, fericită un timp destul de lung și asta însemna mult, cînd te gîndești de ce puțină fericire are parte omul în viață. Își examinează degetele lungi, îngălbenite de

nicotină, le răsuci prin fața ochilor dintr-o parte într-alta, apoi se gîndi cît de rar a stat de vorbă cu Marahn în ultimii ani și că aceste discuții au însemnat totdeauna momente luminoase în viața lui monotonă. Oftă.

Oftatul atrase atenția lui Groll. Acesta ajunsese la al treilea sertar.

Se uită la Metzendorfer, îi zîmbi, puse la loc teancurile de hîrtii și zise:

— Am timp și mai tîrziu să le citesc. Luă de pe birou calendarul rășoit de Griessbühl în seara precedentă. Observă și el însemnările cu „M. M.”, le arătă avocatului și spuse: Oare înseamnă Margit Marahn?

Metzendorfer își încreți contrariat sprîncenele roșcovane și-i răspunse:

— Posibil!

Comisarul zise:

— Asemenea însemnări nu apar prea des. Constată și el același lucru ca Griessbühl, foaia din ziua precedentă era neatinsă. Oftă, așeză calendarul la locul lui și spuse: Să mergem împrejurul casei. Puțină mișcare o să ne facă bine. Poate observ ceva, întîmplător.

Pe Metzendorfer îl surprinse dorința comisarului. Dar se ridică. Ieșiră amîndoi în fața ușii unde stătea și fuma polițistul, foarte plictisit.

Valurile de ceață înotau prin aer ca mai înainte, ondulîndu-și încet aripioarele lungi.

Prin fereastra asta! zise Groll semnificativ și rămase o clipă pe loc.

Metzendorfer se uită înăuntru și zări pînza albă peste fața mortului. Își întoarse privirea.

Din copaci cădeau fără încetare picături grele, leneșe.

Cei doi bărbați meraseră în tăcere pînă la garaj. Groll privi pămîntul din fața garajului. Spuse:

— Aici ploaia a șters toate urmele.

Metzendorfer nu știa ce să răspundă. Se gîndea la prietenul și clientul său; se gîndea, ce veselă o fi pășit nevasta lui pe-aici, pe iarba aceasta, în timp ce soțul ședea acasă, îngîndurat și disperat; și iarăși înțelese o mulțime de lucruri.

Comisarul ciocăni cu piciorul ușa garajului.

— Poate există în mașină niscaiva hîrtii care ne-ar putea lămuri, zise el. Se uita la Metzendorfer. De fapt, nu știm aproape nimic despre Brumerus.

— Are vreo importanță? îl întrebă Metzendorfer în chip de răspuns.

Groll ridică din umeri, jucîndu-se cu lacătul. Deodată făcu cîțiva pași, se întoarse cu o vergea de fier, apăsă resortul lacătului și-l desfăcu. Scoase pe urmă lacătul din belciuge și deschise portiera dreaptă.

Privi în garaj.

Era gol.

Metzendorfer se uită peste umărul lui.

5

GRIESSBÜHL CITI ÎN OCHII LUI BIFFERLI O EXPRESIE ATÎT DE ciudată, încît, ridică mîna.

Bifferli se sculă în picioare și veni spre birou, îi dădu lui Griessbühl hîrtia, încercă să spună ceva, dar Griessbühl i-o luă înainte:

— Răbdare și tutun, domnule inspector!

Rostind cuvintele acestea, se gîndi înveselit cum se enerva Groll, cînd auzea asemenea expresii răsuflăte. Totuși, nu se dezvăța.

Hîrtia îi foșnea în mîină. Începu să citească, citi mai departe, se opri, citi încă o dată, lăsă să cadă hîrtia pe birou și se uită la Bifferli, rămas în picioare în fața lui

— Drace! zise el. Asta ne mai lipsea. Pe urmă își întoarse ochii spre Marahn, care ședea ghemuit și apatic; hotărî să nu se trădeze.

Se ridică.

Zise:

— Mergem la vilă. Trebuie să-i arăt comisarului hîrtiuța. De altfel, și spunînd asta se uita în jos spre Marahn, e foarte necesară o discuție la fața locului. Dumneata rămîi aici! zise el către tînărul polițist care sărise grăbit în picioare.

Acesta înhăță decepționat mașina de scris și o duse îndărăt, în camera de alături.

— Să mergem! spuse Griessbühl.

— Merg și eu? întrebă Marahn zăpăcit.

— Evident, răspunse Griessbühl, este indispensabil!

— Este indispensabil! repetă Bifferli privind la doctor cu ochii lui rotunzi de sticlă, plini iarăși de vădită curiozitate.

În fața neobișnuitei mașini bălțate, pe care șiroia umezeala, Bifferli aproape se trase cu spaimă înapoi. La pornire, caroseria clămpăni ca și cînd ar fi fost înghețată.

Erau nevoiți să meargă încet; ce-i drept, se mai luminase, dar ceața împiedica vizibilitatea.

Ciudată senzație, să aluneci astfel prin oraș. Oamenii abia se zăreau, privirea nu ajungea pînă la trotuare, iar mașinile din sens invers circulau fără zgomot și parcă învăluite în voaluri subțiri.

Marahn se așezase în fundul mașinii; Griessbühl îl vedea uneori prin oglinda retrovizoare. Stătea acolo apatic, clătînîndu-se ca un om grav bolnav. Nimic nu-i trezea atenția.

Bifferli, plin de importanță, le indica drumul. Pînă cînd anunță în sfîrșit: Stop! Intrînd pe poartă, doctorul Marahn șovăi. Se uită la Griessbühl.

Acesta ridică din umeri..

— Trebuie să confirmați cele declarate, îi zise el.

Pășiră astfel unul după altul pe pietrișul umed, prin trîmbele de ceață care învăluiau și vila; însă încă înainte de a ajunge acolo, vocea comisarului bubui spre ei:

— Griessbühl! Aș vrea să-ți arăt surpriza de care vorbeai! Fără voie, se opriă.

Prin aburul unduitor, zăriră în stînga siluetele estompate ale lui Groll și Metzendorfer. Griessbühl spuse:

— Ei, dacă ne cheamă, n-avem încotro, să mergem! și porni călcînd apăsător pe iarba moale, urmat de ceilalți doi.

— Haideți! Haideți! îi îndemnă comisarul și-i conduse mai departe, pînă în fața garajului deschis. Griessbühl îl privi fără să înțeleagă nimic.

Acesta își freca de zor cu palma întinsă țeasta cheală, umezită de ceață, și spuse:

— Gol! Nici urmă de mașină! Puteți să-mi spuneți cumva, în ce fel a ajuns Brumerus aici?

6

MARAHN, CU OCHII LIPSITI DE EXPRESIE, PĂREA CĂ NU-I pasă dacă în garaj există sau nu o mașină.

Bifferli era pe punctul să se pripească în ce privește răspunsul, dar Griessbühl îl apucă de mîneca hainei, dîndu-i a înțelege să tacă. Groll nu observă mișcarea.

Griessbühl inspectă garajul, pe pardoseala de ciment nu se vedeau decît urmele obișnuite de murdărie și ulei. Pe un raft se aflau niște bureți de cauciuc, vată de lustruit, detergenți. O anvelopă uzată se rezema de peretele din fund, ca mașina să nu se ciocnească de el. Griessbühl o ridică de îndată cu mîna stîngă și o examinează atent, ca și cînd ar fi avut ceva deosebit.

Groll rămase afară și-l privea mulțumit, cu mâinile în buzunarele pantalonilor.

În mintea lui Marahn se trezise un gând, pe care desigur ceilalți nu i-l puteau citi pe față: prin urmare aici era adăpostită mașina Borgward Isabella, cu care soția lui făcuse cîndva prima plimbare cu Brumerus, de la Bayreuth înapoi, plimbarea aceea fatală...

Comisarului i se păru că se pierde prea multă vreme. Spuse blînd:

— Halal surpriză, Griessbühl! Ai putea să-mi explici?

Griessbühl îl privi zîmbind pieziș. Zise:

— Există și cale ferată!

— Nu cumva îți închipui că Brumerus a venit cu trenul la Berneck? întrebă comisarul disprețuitor. Tocmai Brumerus, care venea numai cu mașina? În general cunoști vreun exemplu de conducător auto care să călătorească încîntat cu trenul, mai ales cînd are perspectiva unui drum atît de plăcut, cu circulație redusă, ca în acest sector?

— Nu, răspunse Griessbühl calm, nu. Nu cred nici una, nici alta.

— Ei, drăcie, exclamă comisarul, cu mașina n-a venit, cu trenul n-a venit, poate cu elicopterul?! Asta vrei să spui, Griessbühl?

Acesta ieșise din garaj și stătea în fața lui Groll.

— Nici asta, răspunse el, căci Brumerus nici n-a venit, de fapt, dacă judecăm după...!

Și spunînd asta, scoase hîrtia din buzunar. Era o telegramă. O întinse comisarului.

Acesta o citi.

Ca să-și ascundă surpriza, o mai citi o dată, în timp ce Griessbühl îl observa zîbind:

Secția criminală băile Berneck + protestez vehement împotriva știrilor din presă compromițătoare și dăunătoare

afacerilor mele care provin de la Secția criminală + trăiesc și sînt sănătos + n-a avut loc nicio încercare de asasinat + vin chiar azi cît de curînd la Berneck + Richard Brumerus.

Groll ridică ochii. Îi spuse lui Griessbühl:

— Ți se încîlcește mintea, nu altceva!

Acesta tăcu.

Groll mai ridică o dată telegrama în fața ochilor și zise:

— De unde-i trimisă? Ah, de la Stuttgart! Ei, atunci să ne așteptăm să apară spre prînz!

Oftă și vîrî telegrama în buzunar. Bifferli îl privea cu ochii lui de sticlă, strălucitori.

7

STĂTEAU ÎN CEAȚA CARE SE DESTRĂMA – CINCI BĂRBAȚI, dintre care numai unul nu bănuia cele întîmplante: Marahn.

După ce citi și el telegrama, Metzendorfer, care se freca de parcă voia să-și scoată un pistrui de pe partea stîngă a nasului, spuse, în sfîrșit:

— Poate e vorba de o inducere în eroare premeditată. Griessbühl se uită la el ca la un nebun. Metzendorfer continuă: O deghizare, ce știu eu. Cine îndrăznește să jure că numele din telegramă e adevărat? Acceptăm lucrurile, fără să fim siguri. Dacă apare respectivul... nu-i exclus să servească la ceva.

— Nu înțeleg la ce, zise Griessbühl.

— Nici eu, răspunse avocatul; dar în cazul acesta se petrec lucruri foarte curioase, nici în vis nu ți-ar trece prin minte. Dacă însă cele din telegramă sînt reale, ar trebui...

Tăcu și se uită la Marahn.

— Da, confirmă Groll, ar trebui...

Tăcu și el la aceste cuvinte, privindu-l pe Marahn.

— În orice caz, niciunul din noi nu poate lua o hotărîre, observă Griessbühl, să mergem deci înăuntru!

Groll dădu din cap și cei cinci bărbați porniră spre intrarea casei, pășind greoi pe iarba care mustea de apă. Lîngă fereastra încă întredeschisă, Griessbühl se uită la doctorul Marahn și zise:

— De aici!

Acesta coborî privirea și nu răspunse nimic.

În ușa camerei, Groll îi spuse doctorului Marahn:

— Rămîneți, vă rog, aici!

Fața lui Metzendorfer tresări nervos; dar se opri și el lîngă doctor.

Comisarul îi făcu lui Griessbühl un semn din ochi. Acesta porni încet de-a curmezișul încăperii. Se aplecă peste mort, acoperindu-l însă de privirea lui Marahn. Dădu la o parte pînza, îl apucă de obraji cu amîndouă mîinile întinse și-i întoarse puțin capul.

Abia atunci se dădu la o parte.

Își îndreptă ochii spre Marahn. Metzendorfer se uita tot la Marahn. Groll tot pe Marahn îl privea. Bifferli, la fel.

Iar doctorul Marahn se uita țintă la cel împușcat. Sughită. Deodată bărbia îi căzu în piept, își acoperi fața cu mîinile și încercă să-și innăbușe suspinele care-l zgîlțiau.

Groll dădu din cap. Întrebă liniștit:

— Îl cunoști pe mort, doctore Marahn?

Acesta, cutremurat de suspine, nu-și ridică mîinile de pe față. I se auzi în sfîrșit glasul, aproape stins:

— Nu!

Comisarul repetă semnul din ochi către Griessbühl. Acesta se duse spre cel ucis și-i acoperi din nou obrazul.

— Să mergem, zise Groll, n-o să putem dezlega acum misterul!

Îl mai privi o dată pe Marahn. Nu se mișca, stătea în picioare și suspina dureros.

Metzendorfer îl luă la braț și-l conduse grijuliu afară, prin fața polițistului, care privea nedumerit în urma lor.

Ceața se pusese în mișcare; desfăcută de un vântuleț subțire în șuvițe cenușii era împinsă încetișor mai departe.

Dar Griessbühl, conducând mașina care tușea, se convinse că vizibilitatea nu era mai bună.

CAPITOLUL PATRU

1

CEAȚA SE RIDICA SUS PE MUNTE. ZIUA ERA TOT CENUȘIE. Cei cinci bărbați porniră îndărăt spre comisariat. Pe drum, Metzendorfer îi rugă să oprească la un atelier de reparat mașini. Trimise un mecanic sus, la vilă, să-i verifice automobilul.

Groll se gîdea cum ar putea identifica mortul. Nu exista nicio dovadă că victima nu era Brumerus. Bifferli ridică din umeri. Așa cum relatase el la început, Brumerus trebuia într-adevăr să-și fi utilizat foarte discret vila, de vreme ce era atît de puțin cunoscut.

Cele cîteva corpuri delictive confiscate și aflate acum la comisariat îi dădeau lui Groll o oarecare speranță. Dar trecute în revistă, se dovedi că nu prea dau puncte de sprijin: deci Griessbühl avusese dreptate. În afară de Brumerus nimeni nu putea aduce noi date.

Griessbühl și comisarul erau atît de preocupați de întorsătura neașteptată a lucrurilor, încît îl pierduseră cu totul

din vedere pe Marahn, care stătea într-un colț al biroului prăfuit, pe un scaun de lemn și se uita afară, prin geam. Se simțea incapabil să-și explice în vreun fel lucrurile; tot ce construise cu atîta greutate ca să-și justifice fapta, se prăbușise într-o clipă, în timp ce privise obrazul străin.

Încercase să se mintă că acționase ca un soi de judecător sau răzbunător, în niciun caz însă ca un ucigaș de rînd. Dar acum victima se dovedi a fi altcineva; o ființă la care nu gîndise niciodată zăcea nemișcată fără puțința de a mai respira vreodată, de a mai vedea, de a mai simți miresme, de a mai înregistra furtuni sau răsăritul soarelui.

Habar n-avea ce fel de om fusese; nu-i cunoștea nici măcar numele. Se putea imagina oare ceva mai cumplit? Atacase ca un laș pe la spate un străin și în orice caz un nevinovat!

Marahn își aminti apoi de soția sa. Va trebui să-i spună el, sau altcineva, nu știa încă. Oricum, o să afle. Se întreba în ce fel situația de fapt îi va modifica imaginea pe care și-o făcuse despre el.

Iar în vremea asta, Brumerus era sănătos și activ ca totdeauna, cu toate că numai din vina lui s-au întîmplat asemenea fapte. N-o să treacă mult și va reveni la Berneck, va umbla prin încăperile vilei și-și va aminti de Margit, acolo unde el, Marahn, încercase să distrugă pentru totdeauna aceste amintiri. Și desigur vor fi mai vii ca oricînd, iar mîine sau peste două luni Brumerus va apăsa pe butonul soneriei de la vilișoara lor și va apărea plin de viață, fanfaron, glumeț, fascinant; motorul mașinii va bîzii încetișor în fața casei și cine știe dacă mîine sau peste trei luni asemenea atitudine provocatoare va fi privită cu indiferență, în ciuda celor întîmplate ieri seară și în cursul nopții. El, Marahn, o să fie departe, n-o să mai afle nimic.

Apoi îl fulgeră din nou gîndul: „Am pe conștiință un om, un necunoscut împușcat pe la spate...”

— Ai grijă de prietenul dumitale! îi spuse Groll încet lui Metzendorfer, încep pentru el ceasuri grele. Metzendorfer îl privi întrebător. Da, spuse Groll, sînt clipele cînd rămîi singur. Nici nu mai îndrăznește să întindă mîna, atît sînt de departe oamenii de el. Apoi continuă răsecat: Ei, bine, Griessbühl, să lăsăm deocamdată lucrurile așa cum sînt! Pe calea asta n-o să ajungem departe. Mai bine să ne așteptăm oaspetele, înainte de a da curs urmăririi. În definitiv, nu există om pe lume să nu lase nimic în urma lui. Găsim noi ceva. Apoi se adresă prietenos inspectorului celui mic și gras: Colega Bifferli, să încuiem, te rog, camera asta, să nu-și vîre nimeni nasul pe aici. Între timp, n-ar fi rău să mîncăm, iar cînd sosește respectivul, dați-mi de știre imediat.

Griessbühl îi conduse sus, la vilă, pe medic și pe prietenul său, în mașinuța lui bălțată, dar întoarse brusc și porni îndărăt fără să aștepte să-i vadă dispărînd în casă.

Opri la un chioșc de ziare de la marginea orașului, sări din mașină și cumpără ziarul „Bild”. Revenind cu gazeta în mînă, văzu pe prima pagină:

MEDIC ASASIN

Dr. Marahn își împușcă rivalul din gelozie.

Tragedia amoroasă de la vilă

ALĂTURI SE AFLA FOTOGRAFIA LUI MARAHN ÎN HALAT ALB de medic. Urcîndu-se în mașină, Griessbühl se gîndi cu un fel de admirație nelămurită: De unde or fi avînd-o băieții?

Înainte de a porni mai aruncă o privire peste gazeta zvîrlită alături pe pernă. Or fi decupat-o și mărit-o dintr-o fotografie în grup făcută la vreuna dintre ședințele medicale.

Se gîndi iar la asta abia cînd, ținînd ziarul cu vîrful

degetelor, îl prezentă lui Groll care-și sorbea supa, dus pe gânduri.

Dar Groll nu luă gazeta.

— Da, mîrîi el supărat, cam așa mi-am închipuit și eu lucrurile! apoi își sorbi supa mai departe.

Griessbühl studia lista de bucate. Chelnerul se apropie fără zgomot, așteptînd răbdător lîngă el. În sezonul acesta erau puțini vizitatori.

Griessbühl înregistra pierdut în gânduri gesturile comisarului care, după ce își termină supa, își așeză cu băgare de seamă lingura pe farfurie ca să nu zdrăngănească, apoi își trecu imperceptibil limba peste buze și se propti de spătarul scaunului.

Groll zise:

— Grea lovitură pentru Marahn. I-au ieșit toate, absolut toate pe dos. E un ticălos chiar și în ochii lui. Își frecă țeasta cheală cu mîna stîngă și spuse îngîndurat: Trebuie să descoperim cine-i mortul. Nu mai sînt atît de sigur că Brumerus ne poate ajuta. Dacă a fost la Stuttgart...

— Cum așa, domnule comisar? răspunse Griessbühl în timp ce chelnerul îi servea felurile de mîncare. Cred că greșiți! În vilă nu s-a descoperit nicio urmă de efracție. Poate străinul se găsea acolo cu știrea lui Brumerus. Doamne, Dumnezeule... zise în treacăt, începînd, la rîndul lui, să-și soarbă supa cu poftă... să presupunem că a mijlocit o întîlnire galantă unui prieten, cum îi plăcea și lui.

— Vai, Griessbühl! Groll își ridică sprîncenele privindu-l pe deasupra farfuriei. Nu cumva cu prietena lui? Ascultă băiete! Dumneata consideri epoca noastră mai păcătoasă decît este!

— Ei, domnule comisar, zise Griessbühl nehotărît, pescuind o perișoară, cine știe? Vedeți dumneavoastră, spuse vîrînd perișoara în gură, Brumerus se cam plictisise de nevasta

lui Marahn, nu mai încape îndoială. Dacă a încercat astfel să-și creeze un fel de alibi moral, ce ziceți? Mai mult, să omoare două muște cu aceeași lovitură? Poate a organizat o compensație pentru ea și o distracție agreabilă pentru un prieten, eventual un tovarăș de afaceri! *À la dolce vita!*

— Nu te pricepi la femei, răspuse Groll, apoi adăugă: Rulada e delicioasă, umplutura a fost preparată cu mare artă.

— Atunci să comand și eu, zise Griessbühl cu un strop de invidie. Cît despre femei, mă tem că vă amăgiți în privința a ceea ce sînt în stare!

— Se poate, spuse comisarul indiferent, pe vremea mea o fi fost altfel.

Continuară masa în tăcere.

Groll se șterse la gură, împături în grabă șervetul și-l puse deoparte.

— Totuși, zise el îngîndurat, explicația dumitale e foarte convingătoare. Chiar că nu găsesc alta să se potrivească atît de bine. Se uită spre plafon. Astfel s-ar explica și lipsa mașinii din garaj. L-o fi adus poate pe cetățean încoace și pe urmă Brumerus a plecat.

— Am auzit că trebuia să sosească ieri aici, spuse Griessbühl. Parcă așa a spus Marahn și în această zi trebuia să aibă loc și întîlnirea cu nevasta lui. De aceea a pornit imediat la vilă, încercînd să împiedice o nouă întrevvedere.

În timp ce-și mîncau compotul, directorul porni precaut de la masă la masă, întrebînd discret:

— Domnul Groll? La telefon! Domnul Groll? La telefon!

Groll se întoarse destul de repede, dar nu se mai așeză:

— Sus, la luptă, Griessbühl! zise el. A sosit Brumerus!

Bifferli m-a chemat la telefon!

. . .

MARGIT MARAHN SE ÎNTREBA CUM SĂ-ȘI CONSOLEZE SOȚUL? Agitat, Metzendorfer îi împărtășise în șoaptă cele constatate; se făcuse pămîntie la față, își îndreptase ochii spre el și biiguise:

— Nu-i adevărat! Nu poate fi adevărat!

Metzendorfer pricepu că și pentru ea în cele cîteva secunde se schimbase totul; dacă, să zicem, astăzi, sau mîine, sau în trei luni, Brumerus cel mort ar apărea în fața ușii, ce se va întîmpla? Metzendorfer văzu pe fața ei că era complet descumpănită. Orele chinuitoare, noaptea de insomnie, convorbirile nesfîrșite, toate contribuiseră să-i formeze părerea definitivă că Brumerus nu mai era printre cei vii. Și fără să recunoască, simțise pînă la sfîrșit ceva ca o mîntuire, soarta forțase deznodămîntul acolo unde ea, probabil, n-ar fi fost niciodată în stare.

Marahn stătea lîngă cămin, orb și surd. Se uită la bărbatul care o iubea atît. Oare ea îl iubea? I-ar fi fost greu să răspundă. Dar îi trezea milă. Era oare de ajuns? Își dădea seama că nu-l mai putea ajuta acum. Trebuia să-l lase în voia lui.

Îl întrebă încet pe Metzendorfer:

— Aspectul acesta înrăutățește situația?

Avocatul ridică din umeri, privi într-altă parte, dar fiind sincer de felul lui, răspunse:

— În niciun caz n-o îmbunătățește! Pînă nu demult contam pe înțelegerea justiției. Privind spre Margit Marahn, adăugă: Starea de fapt a rămas aceeași, absolut aceeași. Totuși, e vorba acum de un om complet nevinovat...

Tăcu.

Ea înțelese. Fruntea i se încreți. Întrebă:

— Și nu s-a stabilit, cine-i...?

— Asta-i ciudăţenia! răspunse Metzendorfer. Nu s-a aflat nimic, absolut nimic! Ca şi când o mînă nevăzută ar fi îndepărtat toate indiciile.

— Nu se poate! spuse ea hotărîtă. Trebuie să existe vreo urmă! Nu pot să cred că nu se găseşte o posibilitate de a fi identificat, oriunde te-ai duce!

Bărbatul privi iarăşi într-altă parte.

— Imposibil? întrebă el încet. Apoi, răsuflînd adînc: Dar trebuie să sosească Brumerus! Sper din tot sufletul că o să ne ducă la dezlegarea misterului! Îşi dădea seama că acest nume îi face rău doamnei Marahn. Mai bine să nu mai pomenească de asta. Zise: De altminteri, nu ne mai rămîne altceva, decît să aşteptăm.

Ceaţa se furişa tăcută, cu papuci de pîslă, în sus, spre munte, ridicîndu-se deasupra vilei, dar ziua rămase mohorîtă.

Într-un tîrziu porni să sune neîntrerupt clopoşelul de la poartă. Metzendorfer privi pe fereastră, scutură apoi din cap spre Margit Marahn, ca s-o liniştească, şi părăsi casa.

Afară îl găsi pe mecanic, descumpănit. Acesta îi spuse:

— Încurcată treabă; sînt sigur că nu mai aducem astăzi maşina pe linia de plutire!

În vremea asta eşapamentul motocicletei pocnea într-una.

— Dar atunci când? întrebă Metzendorfer neputincios, mîine dimineaţă am un proces!

Tînărul îşi privi vîrfurile pantofilor, ca şi când acolo se găsea dezlegarea enigmei.

— S-ar putea s-o dăm gata astă-seară, îi răspunse el cu o privire consolatoare.

— Dar tot aşa de bine s-ar putea şi contrariul! răbufni Metzendorfer.

— S-ar putea să nu se poată! răspunse melancolic mecanicul, apoi continuă: Ştiţi dumneavoastră, aş scoate-o la

capăt după orele de program; da' tocmai azi s-a nimerit să am o întâlnire și nu se cade s-o las baltă.

Motocicleta păcănea mai încet.

— Din partea mea! zise Metzendorfer. Uite că se mai întâmplă și asemenea treburi! Se uită descumpănit la tînăr și-i spuse: Prin urmare *de aceea* refuzi să câștigi niște bani? Mecanicul, încapățînat, își privi din nou vîrfurile pantofilor. Ei, atunci... spuse Metzendorfer tărăgănat, ca și cînd ar fi descoperit secretul tinerei generații; apoi continuă: Există cel puțin un tren de noapte?

— Sigur, răspunse tînărul, cu toate că nu plecase niciodată noaptea și habar n-avea, puteți fi liniștit!

Pentru el convorbirea se terminase, așa că o porni spre motocicletă; iar felul cum se așeză în șa făcu din el un alt om, un om conștient și sigur, stăpîn pe motocicleta lui.

Metzendorfer îl privi dispărînd în jos pe șoseaua șerpuitoare, pîrîiturile se auzeau din ce în ce mai încet; oftă.

În cameră, o liniști pe Margit:

— Ei, nu era decît mecanicul.

Ea zise:

— Deci n-a venit nicio mașină. Dacă sosea ieri aici Brumerus m-ar fi anunțat, fără îndoială. Adică, vreau să spun, în eventualitatea că ar fi fost nevoit să plece. S-a mai întîmplat uneori!

— S-a mai întîmplat? se asigură Metzendorfer.

— Bineînțeles, răspunse ea cu gîndul aiurea. Cîteodată era nevoit să plece de urgență la vreo ședință de afaceri sau era reținut. Își întoarse brusc ochii spre avocat, cu privirea concentrată, încrețindu-și din nou fruntea: De-abia acum îmi dau seama că nu prea știu de fapt cu ce se ocupa Brumerus. Se corectă: Adică, ce fel de afaceri sau treburi învîrtea; îl simțeam adesea încolțit, dar nu lăsa să se observe față de nimeni, iar acolo, jos, se primeau note de telefon

uriasă. Cred, zise ea șovăitoare, că este arhitect. Sau așa ceva. Antreprenor de construcții. Asociat la o firmă de construcții, și adăugă cu însuflețire: La construcții se pricepea în orice caz.

— Atunci de ce nu și-a construit singur vila? întrebă Metzendorfer.

— Adevărat... șovăi ea iarăși, Brumerus spunea: „Orice mărunțiș poate fi folositor, da”, sînt vorbele lui de totdeauna, „dar eu nu mă ocup de mărunțișuri, ăsta-i principiul meu!” Ca să nu fie greșit înțeleasă preciză: Brumerus se referea la el.

Metzendorfer observă că și ei îi era greu să pronunțe numele lui Brumerus.

O privi involuntar pe tînăra femeie. Brumerus – nu, nu se potrivea. Dar Richard? Drace, exclus, buzele ei nu puteau rosti Richard, l-o fi alintat într-un fel, fără îndoială!

Avocatul își întoarse privirea spre Marahn și reveni la realitate.

— Așadar Brumerus n-a avut niciodată cunoștințe pe aici? întrebă el.

Ea scutură din cap.

Metzendorfer tăcu.

Apoi ea adăugă încet:

— Poate din cauza mea... Își încreți fruntea: Nu-mi vine să cred că-l... cunoștea pe străinul acela. Sînt convinsă că intrase să fure... sau ceva asemănător.

Ridică neputincioasă din umeri.

Cu vocea subțire, schimbată, încît Metzendorfer și Margit tresăriră, Marahn izbucni deodată din partea cealaltă a camerei:

— Doar te-a chemat la întîlnire, cum să nu fi fost aici, iar dacă te duceai și te întîmpina un străin... Se aplecă fără veste, își îngropă fața în mîini, scutură din cap zguduit parcă de un

fior și spuse repede printre dinți: Nu, nu, n-am dreptul să rostesc asemenea vorbe!

Nevasta sa alergă într-acolo, îl apucă de umeri și strigă la el, dar fără rezultat, căci era atît de concentrat încît abia mai gemea.

Metzendorfer își netezi liniștit și îngîndurat părul roșu și rar de pe frunte.

Se uita la amîndoi și se gîdea: „Asasin, asta voia să spună, străinul putea fi un asasin...” Simți o durere înțepătoare în tîmpla stîngă și strînse ochii. „Doamne, Dumnezeu!” Pentru prima oară îl copleșea disperarea. „Oare nu există nicio explicație în cazul acesta? Sau se potrivește orice explicație?”

3

— O SĂ FIE UN CIRC DE TOATĂ FRUMUSEȚEA! SPUSESE Griessbühl în timp ce-și îmbrăca haina, parcă bănuind cum aveau să se prezinte lucrurile. Brumerus ne poate face mari necazuri dacă vrea.

Comisarul își tot trăgea pălăria și în loc de răspuns mîrîi; semn rău, știa Griessbühl din experiență, nu-i ușor să-l pui în încurcătură pe bătrîn; cînd se simțea în dezavantaj, abia deschidea gura.

— Mergem cu mașina? întrebă Griessbühl aruncînd o privire spre mașinuța bălțată, nefiresc de primăvărată în decorul dezolant de toamnă.

Comisarul se mulțumi să mîrîie și de data aceasta, apoi arătă printr-un semn mai clar că n-are de gînd să folosească vehiculul în culori vesele, pentru a merge la comisariat.

Lui Griessbühl îi părea rău; era înnebunit după mașină și nu-i plăcea să parcurgă pe jos nici cele mai mici distanțe; în

timp ce se îndreptau tăcuți spre țintă, unul lângă altul, gândul i se îndreptă pe neașteptate la blocul-garaj din München; ideea aceasta îi aduse la comandă bună dispoziție și optimism: să nu mai fii nevoit să urci treptele pînă acasă, sau să te lași tîrît de lift, în sus, ci să aluneci spre înălțimi *cu* mașina! O jumătate de minut căzu pradă unui proiect utopic, nebunesc: avîndu-se în vedere numărul crescînd de mașini, în viitor să nu se mai amenajeze locuințe cu trepte și lifturi, ci cu piste rulante.

Groll îl smulse din visare; după ce-și privise bănuitor asistentul de cîteva ori, dintr-o parte, își dăduse seama după mura lui înseninată, că acesta nu se mai gîndește la crimă și lovituri mortale; tocmai de aceea ținea să-l aducă pe pămînt și-i zise:

— Să-ți ții gura, Griessbühl!

Asistentul clipi din ochi, speriat:

— Da! Sigur! spuse el. În fond, de ce merg cu dumneavoastră?

Groll nu era însă dispus să discute. Mîrîi:

— Dacă are chef, Brumerus ne poate juca în fel și chip; și numai Dumnezeu ne poate ajuta; ai grijă, dumneata ești cam impertinent, Griessbühl, știi prea bine!

Asistentul își schimonosi gura:

— Nu-i frumos din partea dumneavoastră, să-mi spuneți una ca asta! zise el. Apoi continuă, privindu-l caustic: Cam veche, pălăria dumneavoastră!

— Pălăria, răspunse Groll cu venin și-și trase sombreroul apucîndu-l dragăstos de borul ondulat, e mai valoroasă decît o mulțime de tineri. Adică, a pătimit multe!

— Se și vede, replică Griessbühl. Apoi fără nicio tranziție – ajunseseră în fața comisariatului – adăugă: Bineînțeles cel mai nou model!

Groll îl privi enervat, dar observă imediat că asistentul voia doar să-l ia peste picior, căci ultima replică se referea la

mașina lui Brumerus, Borgward Isabella, care stătea în fața ușii, încălzită de drum și somnoroasă. Tare i-ar fi plăcut asistentului să-i atingă puțin caroseria, slăbiciunea lui erau mașinile de tipul acesta, sensibile și cu mare stabilitate; nici peste ani și ani nu va fi în stare să-și ofere asemenea dar! Cufundîndu-se în abisul prăfos al comisariatului, se gîndi cu amărăciune că îndeletnicirile care te obligă să suporti apropierea cadavrelor se plătesc prost – a celor adevărate, bineînțeles; căci cei din societatea morților imaginari, autorii de romane polițiste, de exemplu, se descurcă mult mai bine.

Atunci îl văzu pe Brumerus pentru prima oară.

Groll deschise ușa cu putere, intrînd el întâi. Ochii lui Brumerus și Bifferli se îndreptară, automat, spre comisar și astfel asistentul avu răgazul să-l observe pe amantul nevastei doctorului.

Dorea să-i fie profund antipatic – doar Marahn ajunsese la crimă din cauza lui, pe de o parte, iar pe de altă parte Brumerus le putea face greutăți, îi putea chiar prejudicia cariera în mare măsură. Așa că se simți mirat, cînd înțelese că omul îi plăcea.

Poate și din spirit de contradicție, văzînd cît de răvășită arăta figura lui Bifferli. Capul lui rotund era atît de congestionat, încît ai fi zis că dă apoplexia peste el, ochii albaștri, sticloși, erau atît de ieșiți din orbite, încît păreau doar fixați în ace, ca la animalele de pluș, iar mînuțele lui scurte se întindeau spre comisar, cerînd ajutor. Încercă să și spună ceva, dar totul era atît de confuz, încît Griessbühl nu-l înțelese.

Un om și jumătate, nu glumă, dacă a fost în stare din cîteva cuvinte să-l pună la punct pe îngîmfatul de Bifferli! Respectivul stătea sprijinit aproape confortabil pe un scaun incomod de lemn și zîmbea. De ajuns pentru unul ca inspectorul Bifferli! Griessbühl observă imediat că ochii lui

cenușii priveau sigur, neînduplecat și aspru, sub sprâncenele stufoase, iar buzele lui senzuale erau obișnuite să pronunțe cu încăpăținare anumite afirmații; dar Brumerus nu se servea acum de ele.

Se ridică în picioare când Groll și asistentul se prezentară și le spuse:

— Mi-ați aflat numele, fără îndoială! Un om ucis care stăruie să rămână printre cei vii, nu-i un lucru obișnuit nici chiar pentru poliția judiciară!

Spre surprinderea lui Griessbühl, Groll răspunse pe un ton amabil, cu totul neobișnuit:

— Domnule Brumerus, în cazul în speță eu răspund de cercetări și îmi cer scuze față de dumneavoastră. Nu intenționez să ascund aspectul neobișnuit al lucrurilor; cineva mai perspicace decât mine n-ar fi tras poate asemenea concluzii pripite. Eu, domnule Brumerus, și în timp ce vorbea începu să-și învîrtească pălăria de bor, fără să se oprească, cu un aer aproape protestesc, n-am făcut o carieră grozavă, după cum vedeți, nici nu ascund lucrul acesta.

Oftă. Griessbühl nu-l văzuse niciodată pe comisar în postura asta și îl privi plin de admirație.

Brumerus se uita neclintit la Groll, așteptînd. „Bine gîndit”, recunoscuse Griessbühl.

— Mda, zise Groll, cam asta-i! Șovăi o clipă, apoi continuă oarecum agitat: încă ceva să nu uit; n-am informat noi presa. Nu știu de unde au căpătat informațiile, uneori băieții ăștia întrec poliția în iuțeală.

Pe buzele nemișcate ale lui Brumerus părea să se schițeze un zîmbet; poate pentru a micșora importanța vorbelor rostite:

— Nu-i treaba mea să verific. N-am timp, domnule... Groll? Nu-i așa? Deci, domnule Groll – n-am timp să mă ocup de asemenea lucruri, sînt de resortul avocatului meu. După

un moment de gîndire continuă: De altfel, aş prefera să las treaba aceasta pe seama avocatului meu, să decidă el dacă şi cum are de gînd să procedeze. Îşi ţuguie buza de jos.

Comisarul aştepta răbdător urmarea. Brumerus îl privi pătrunzător. Un sigur lucru nu înţeleg: de ce n-aţi stabilit imediat că nu eram eu... făcu o mişcare insinuantă cu degetul arătător... cel care zăcea acolo. Pentru numele lui Dumnezeu, de ce nu l-aţi dus pe doctorul Marahn la locul lăudabilei lui fapte? Sau pe soţia lui? Doar amîndoi îl cunosc foarte bine pe Brumerus.

În acel moment Griessbühl tuşi şi se întoarse. Nu că ar fi vrut să spună ceva; dar omul, fără să-i fi fost pînă acum antipatic, căpătă brusc altă faţă. I se păru dezgustător să-l audă vorbind astfel despre femeia care-l iubise, care de dragul lui îşi primejduise căsătoria ani de-a rîndul, iar el, drept răsplată, îi pricinuisese o durere atît de adîncă.

— Da, da, îl auzi pe Groll răspunzînd, tocmai asta-i păcatul meu, omisiunea, domnule Brumerus. Dar vă rog să mă înţelegeţi – toate lucrurile păreau foarte clare, în cap cu Marahn, care se acuza direct de crimă împotriva dumneavoastră, cînd ne-a telefonat. Nevestei îi mărturisise acelaşi lucru; a izbutit s-o convingă că trăsese asupra dumneavoastră împuşcătura mortală; în seara aceea aveţi în program o... şovăi o clipă... o întîlnire şi, după cum ne-a declarat, tocmai se pregătea să vă viziteze cînd a sosit soţul şi a înştiinţat-o despre cele petrecute...

Griessbühl se întoarse iar, tocmai la vreme să prindă gestul comisarului ridicînd din umeri, în aparenţă neajutorat.

Vrînd să-l sprijine pe Groll, interveni:

— Doar v-aţi anunţat, domnule Brumerus, aşa că...

Acesta îl întrerupse nepolitic:

— Anunţat! Anunţat! Ce înseamnă, de fapt? Am avut intenţia să vin aici şi am anunţat-o pe doamna Marahn. Un

lucru obișnuit între noi – rutinier, să-i zicem! Nu avea prea mare importanță. Ar fi făcut o plimbare degeaba, și cu asta basta!

Groll părea gata să-i întindă o mână de ajutor, căci se amestecă în discuție:

— Foarte just, domnule Brumerus și... își plimbă în treacăt privirea prin încăpere, vrînd parcă să se convingă că-și putea permite să rostească asemenea cuvinte... între noi bărbații, putem să recunoaștem că astfel de legături n-au prea mare valoare, nici importanță capitală. Se potolesc cu vremea, se tocesc și oamenii se despart. Dacă femeia e deșteaptă, se mulțumește cu atît. Ridică puțin din sprîncene, ca și cînd ar fi vrut să-și satisfacă doar o ușoară curiozitate și explică zîmbind pe sub mustață: Nu cumva de asta n-ați venit? N-ați încercat oare să-i dați de înțeles doamnei Marahn, că intenționați să rupeți această legătură?

— Nu, răspunse Brumerus de-a dreptul. E o prostie! Ați interpretat fals lucrurile. Înțelesese de cîteva săptămîni că nu mă mai interesează. Am obiceiul să nu rup niciodată brusc asemenea legături, spuse el privind pe fereastră, le las să se domolească; nu mă mai obosesc atît. Adevărul e că intenționez să vin aici. Dar am fost chemat urgent de niște afaceri la Stuttgart și m-am dus acolo. Asta-i tot!

— Și n-ați anunțat-o pe doamna Marahn, tocmai fiindcă această primă dezamăgire se potrivea cu planurile dumneavoastră? întrebă Groll.

— E foarte ușor să dezamăgești pe cineva, răspunse Brumerus, n-aveam nevoie de asemenea șiretlic. Pe de o parte intervenise o chestiune foarte urgentă și pe urmă, să nu uitați domnule... Groll, nu-i așa? Așadar, domnule Groll, dacă telefonam puteam să dau peste soțul ei! Nu prea mă încînta perspectiva.

Griessbühl porni încetișor spre fereastră și se rezemă de

pervaz; se simțea spectator la o piesă pe care n-o înțelegea bine. În tot acest timp îl admiră pe bătrîn cu cîtă abilitate reușise să-l pună pe Brumerus în poziția de interogant, care trebuia să dea lămuriri; cum schimbasesc rolurile, pe neobservate! Treabă de maestru, constată asistentul, cît despre „avocat” și „reclamație”, Brumerus nu va mai putea să vorbească. El, însă, cu toată frizura lui à la Brecht, era uluit de acest Brumerus: răceala cu care trata orice lucru, perfecțiunea cu care își juca rolul nu trădau numai omul de lume, ci un om dat dracului, care știa să meargă în pas cu vremurile astea încordate, pe omul care nu-și pune probleme din cauza lui sau a altora, știe să facă față oricărei încercări, ca și cînd ar fi fost invulnerabil. Mai bine că se prezenta așa!

El, asistentul, se simțea mai liniștit. Un atac masiv din partea lui Brumerus le-ar fi pricinuit foarte mari necazuri, lui Groll și lui. Ar fi fost suficientă numai o cerere oficială de recuzare către superiori. Astfel de note, îndreptățite sau nu, rămîneau pe vecie în dosarul personal, ca niște ștampile. Aflase din experiența altora, că trei ștampile sînt suficiente să facă imposibilă orice avansare excepțională.

Bifferli însă nu sesizase nimic; își pierdea vremea pe undeva prin cameră, la fel de neajutorat, fără să cuteze să facă niciun pas, fără să se amestece în discuție, așteptînd rezultatul cu fața stacojie, cu ochii albaștri, rotunzi și ficși.

Groll, dimpotrivă, trase cu dezinvoltură un scaun de spătar și se lăsă pe el foarte aproape, în fața lui Brumerus.

— Da, zise el și adăugă, asta așa-i. Destul de obositor pentru dumneavoastră. Eu, care nu mă mișc de la birou zi de zi, văd viața și întîmplările trecînd pe lîngă mine, multe nici măcar nu le observ. Dar cînd mă gîndesc ce greutăți trebuie să întîmpine cineva pentru a obține pentru scurt timp o cameră acceptabilă într-un hotel la Stuttgart...

Brumerus îi zîmbi cu milă slujbaşului mărunț și neajutorat:

— În primul rînd, zise el, se găsește oricînd, în funcție de cît dai bacșiș, în al doilea rînd, cînd mă duc la Stuttgart locuiesc totdeauna la Peter-Paul Bröseltau. Un scriitorăș cunoscut. Îl știți?

Groll ridică din umeri.

— Din păcate nu prea am vreme să citesc!

— Ei, cam așa-i, zise Brumerus, acceptînd cu generozitate explicația comisarului, Bröseltau ăsta se ocupă în special de traduceri, de exemplu din Simenon. Pe ăsta cred că-l știți, nu? Se învîrte în lumea dumneavoastră. Groll dădu din cap.

Brumerus continuă: În plus, scrie articole pentru mine. I le plătesc. Are un stil elegant și fără ostentație, iar cînd presa i le mai și onorează, își reține banii. Foarte prețios ca relație. Eu sînt arhitect, după cum știți... (Groll nu știa, dar dădu din cap)... și, să zicem, antreprenor de construcții... (Groll dădu iarăși din cap, Griessbühl se minună)... uneori este foarte necesar să convingi forurile administrative, sau pe vreun alt beneficiar, de necesitatea unui proiect. Bröseltau se descurcă foarte bine, practică, hai să zicem, injecții subcutanate, scrie de exemplu despre schimbările stilistice din barocul tîrziu și pe undeva răsare numele de Brumerus. Admirabil!

Își frecă mîinile, foarte mulțumit de Bröseltau și de sine, iar pe Griessbühl îl convinse că asemenea tactică are neapărat succes.

— Așadar, habar nu aveți, întrebă comisarul foarte direct de data asta, cum a ajuns cel împușcat în vila dumneavoastră?

În aceeași clipă Brumerus se transformă; fusese conciliant pînă atunci, dar acum se supără.

— Doar e treaba poliției, pentru numele lui Dumnezeu! De asta sînteți aici, pentru asta sînteți plătiți, e sarcina

dumneavoastră! Insist să stabiliți adevărul, și cât mai repede! Am ajuns că nu mai sîntem siguri astăzi nici de viața noastră!

— Am vrut să mă conving numai că n-a existat vreo înțelegere... spuse Groll concesiv. Brumerus era gata să sară în sus, dar comisarul îl potoli cu o mișcare a mîinii și zise în treacăt: Ar fi putut să aibă loc o convorbire de afaceri în vila dumneavoastră. Uneori se recomandă o ambianță mai intimă, partenerul de discuție își deschide mai ușor sufletul. Adăugă rapid: Dumneavoastră știți mai bine ca mine!

— De data aceasta, lucrurile n-au stat așa, ripostă Brumerus, presupun că e vorba de un simplu spărgător. Dumnezeu știe ce și-a închipuit că găsește acolo ca obiecte de valoare. Pentru unii, nici cîteva boarfe vechi nu-s de lepădat!

Cuvîntul „boarfe” sună străin în gura lui, cel puțin așa i se păru lui Griessbühl.

— Asta nu, nici vorbă, spuse comisarul, nu e clintit niciun lucru de la locul lui, nu s-a forțat niciun geam, nu s-a spart nicio broască, nimic. Am avut senzația că omul cunoștea rostul casei. Brumerus nu răspunse nimic. Avem să mai examinăm o dată pagubele! zise comisarul cu un ton ca și cînd era vorba de un lucru dinainte stabilit, și se ridică ceremonios.

Brumerus îl privi:

— Doar n-aveți de gînd să-mi cereți să merg și eu acolo? întrebă el uluit. Am o aversiune față de morți.

— Așa o fi, zise Groll în treacăt. Cine-și privește fără emoție viitorul? Dar s-ar putea să-l cunoașteți pe cel ucis! Se întoarse spre Griessbühl, care lenevea la fereastră: Dumneata grăbește-te și adu-l pe doctorul Marahn, s-a înțeles?

În timp ce ieșea grăbit, Griessbühl îl mai auzi pe comisar zicînd:

— Sper să nu fie chiar atît de neplăcut pentru dumneavoastră, domnule Brumerus! iar pe celălalt răspunzînd indignat:

— În fond, de ce? Doar n-am atentat eu la viața lui!
 Apoi ușa se trînti brusc.
 Despre femeie n-a mai fost vorba.

4

GRIESSBÜHL CLAXONĂ TARE, SCOȚÎND UN SUNET
 asemănător cu răgetul măgarului, iar după cîteva minute îi
 văzu pe comisar și pe Bifferli ieșind pe ușa comisariatului,
 după Brumerus, și urcîndu-se în mașina Borgward Isabella.

Doctorul privea fix drept înainte. Figura lui îngustă de
 intelectual arăta și mai răvășită: înțelese că va fi nevoit să dea
 ochii cu cel pe care încercase să-l împuște, care-i furase
 nevasta dintr-un capriciu. Griessbühl îl auzi pe Metzendorfer
 spunîndu-i:

— Walter, încearcă să-ți păstrezi calmul, trebuie! De asta
 atîrnă multe!

Prin oglinda retrovizoare, îl văzu pe avocat cum îi pune
 mîna pe umăr. Marahn rămase neclintit. Asistentul accelerează,
 vehiculul bălțat umplu strada de zornăitul lui energic,
 Borgward Isabella îl urma elegant și tăcut, dresat și stăpînit
 de o mîna de maestru.

Borgwardul își urma drumul fără să pară a avea de gînd să
 se ia la întrecere; asta îl liniști pe Griessbühl.

Apoi ajunseră la poarta vilei, asistentul, avocatul și
 doctorul Marahn, care stătea tot cu capul plecat și ochii
 închiși.

Borgwardul se apropie periculos de mult cu bara de
 protecție de bastardul în culori vesele, și cu toate că asistentul
 ardea de nerăbdare să înceapă discuția, care trebuia să
 urmeze, zîmbi: vechea glumă a șoferilor.

Brumerus coborî cel dintîi, întinzîndu-și ușor mădularele. După ce Bifferli și comisarul ieșiră din mașină aduși de spate, Groll cu pălăria în mînă, stîngaci, purtînd-o ca pe o decorație pe perna de catifea, Brumerus încuie cu grijă portierele.

Bifferli și Groll se apropiară îndată de ceilalți; după aceea și Brumerus, drept și cu pași repezi; comisarul încercă să atenueze ciocnirea care plutea în aer, spunîndu-i lui Brumerus:

— Dumnealui este domnul Metzendorfer, apărătorul! Brumerus zîmbi, ridică o sprînceană, dar dădu totuși mîna cu avocatul, căruia îi spuse:

— Grea încurcătură. De altfel, vă cunosc din auzite.

Ciocnirea nu se produse; căci Brumerus se făcu a nu-l vedea pe medic, împinse poarta și le spuse cu un ton de parcă-i invita la o petrecere:

— Intru eu întîi, doar sînt gazdă!

Ajunși în încăperea respectivă, Griessbühl trase pînza de pe figura mortului, pe cînd ei stăteau grămadă în ușă, tăcuți și întrucîtva solemni, ca la o adunare de doliu; abia atunci Brumerus se adresă direct doctorului, cu o voce atît de aspră, încît pînă și Griessbühl se înfioră:

— Opera dumneavoastră, domnule doctor. Ce părere aveți, vă onorează pe dumneavoastră, ca medic?

Marahn răsuflă adînc, ca un suspin. Tăcu. Nici măcar nu înălță capul.

Apoi Brumerus adăugă:

— Ei, asta-i situația!

VRÎND SĂ SCHIMBE ATMOSFERA ASTA ÎNCORDATĂ, GROLL privi în jos, spre fața mortului, apoi se uită spre ușa unde erau ceilalți și zise:

— Dacă sînteți atît de amabil, domnule Brumerus! N-aveți încotro, trebuie să-l vedeți!

— Nu-mi face plăcere, răspunse el. Dar dacă așa doriți, mă voi conforma, domnule comisar, deși nu-l cunosc, și spunînd asta străbătu camera. Acum se afla chiar lîngă mort. Mi-am dat seama de la ușă! Cumplit, ce mai vorbă! De necrezut că s-a găsit cineva în stare să comită asemenea faptă. Părea că se adresează comisarului, dar se simțea foarte bine că vorbele erau destinate lui Marahn. Totuși, continuă Brumerus, s-au văzut și mai rele. Crimele sexuale, de exemplu, sînt deseori bestiale, nu?

Își termină fraza ca o întrebare, privind spre Groll.

— Da, da, spuse acesta în treacăt și-și frecă țeasta cheală cu toată palma, apoi se întoarse spre Griessbühl și-i ordonă:

— Acoperă-ți!

În timp ce Griessbühl acoperea fața mortului, Groll îl întrebă pe Brumerus:

— N-aveți nicio idee?

— Niciuna! răspunse celălalt hotărît, apoi șovăi și adăugă: Totuși nu arată a spărgător, m-am înșelat și vă dau dreptate. Ridică mîinile, într-un gest de regret: Descoperiți cum a ajuns omul acesta aici și mai ales de ce! Încă o rugămintă foarte mare: ridicați cît mai repede cadavrul! Aș dori să-mi pot folosi din nou vila!

„Crud, gîndi Griessbühl, foarte crud pentru Marahn”, apoi îl auzi pe comisar răspunzînd:

— Fără discuție! Am și dat ordin să se treacă la disecția cadavrului. Poate găsim unele puncte de reper; de fapt nu prea îmi vine să cred și nici nu văd necesitatea. Dar să lăsăm să se învîrtă în liniște roata rutinei birocratice!

Trecu la masă, luă cartea răsfoită la prima vizită, o ridică la vedere și întrebă într-o doară:

— Tradusă tot de domnul Bröseltau?

În partea cealaltă, lângă ușă, Griessbühl îl auzi pe avocat spunând:

— Să așteptăm afară, Walter! apoi pe Brumerus, răspunzând uluit chiar lângă ei:

— Nu! Ce vă face să credeți?

— Ei, așa, mă gîndeam și eu! spuse comisarul, cercetînd din ochi încă o dată încăperea, apoi îi invită pe Brumerus și pe Griessbühl: Ce-ar fi, să mai privim o dată pe afară? În ușă – stînd aproape de avocat și de Marahn – reluă discuția întrebîndu-l pe Brumerus: Îmi închipui că e vorba de un autor cu renume: Nabokov: *Lolita* – apărută la Rowohit. La caseta tehnică am citit ediția a patra! Remarcabil!

— Ei, răspunse Brumerus, iar Griessbühl simți iarăși că răspunsul era adresat doctorului și nu lui Groll, nu citesc astfel de fleacuri! Am preferințe mai dure. Cucoanele se dau în vînt după așa ceva. Asta explică de ce se află aici.

Griessbühl își strînse pumnii în buzunarele hainei de piele. Se uită spre Marahn. Spusele lui Brumerus îi sunaseră în urechi, fără doar și poate, mai amar decît un cuvînt disprețuitor adresat direct.

Dar Marahn tăcu. Înghiți jignirea.

UMBLAU ANEVOIE ÎN JURUL CASEI. PICĂTURILE GRELE ȘI strălucitoare de ploaie atîrnau de crengile golașe ale copacilor. Aerul era rece. Pămîntul moale mustea de apă. Griessbühl

observă mirat că Metzendorfer se desprinde de Marahn și se apropie de Brumerus ca din întâmplare.

— Ciudat caz, îl auzi pe acesta spunînd.

— Ei aș, o crimă banală! răspunse Brumerus.

— Am de gînd să pledez pentru omor prin lovire, zise Metzendorfer. Singura explicație plauzibilă e că Marahn și-a pierdut cumpătul.

Brumerus îl privi dintr-o parte.

— Și-a pierdut cumpătul? întrebă el rece. Dar de ce nu și-a pierdut cumpătul acum trei ani, sau acum doi, dragă domnule Metzendorfer? Doar de atunci dura afacerea asta! De ce să-și piardă cumpătul tocmai cînd lucrurile începuseră să se destrame?

— Cum vrei s-o iei! ocoli avocatul răspunsul.

Brumerus zîmbi ușor și spuse amabil:

— De altfel, vă înțeleg! Orice avocat bun se străduie să-și scoată clientul basma curată. Păru că meditează cîteva minute, apoi continuă: Eu n-am de gînd să vă pun piedici. Mi-e indiferent cîți ani o să stea Marahn în dosul gratiilor; din partea mea, n-au decît să-l și achite. De astă dată lui Griessbühl i se păru că Metzendorfer îl privește încordat pe Brumerus. Eventual aș putea adopta linia dumneavoastră de conduită, continuă arhitectul, plimbîndu-și mîna peste bărbie, apoi spuse foarte încet: Cu condiția să încercați totul pentru a împiedica comentariile în jurul anumitor, să zicem, intimități! Dacă putem cădea de acord în această privință... Da, cred că aș fi în stare să vă sprijin. Nu doresc să răsufle calomniile în presă, se înțelege!

— S-ar putea sta de vorbă, răspunse avocatul la fel de încet.

— N-am venit de ieri – de azi pe lume, îl auzi Griessbühl pe Brumerus spunînd. Am învățat așadar că în asemenea împrejurări spiritul justiției va fi impresionat, dacă vă aude

pledînd cauza soțului înșelat, sau a tinerei femei care și-a oferit unui nevrednic marea dragoste, pasiunea vieții.

Brumerus amuți, călcau amîndoi încet pe pămîntul umed, clisos. După ce se uită prudent în jur, adăugă:

— Toate astea pot fi prezentate judecătorului și înainte de ședință, i se poate explica omenеște situația și din punctul meu de vedere, al omului de afaceri hărțuit, nevoit să-și caute o destindere și alte asemenea. De ce trebuie să se petreacă neapărat lucrurile, *coram publico* *?

Avocatul răspunse:

— Astăzi nu putem stabili nimic definitiv, domnule Brumerus; vă stau oricînd la dispoziție pentru un compromis. În majoritatea cazurilor, ambele tabere n-au decît de cîștigat. Vă rog în orice caz să-mi faceți o vizită. Mașina mea e aici în reparație și chiar înainte am aflat, spre marea mea neplăcere, că atelierul n-o poate pune la punct imediat. Iar fără mașină, nu sîntem decît pe jumătate oameni!

— Bineînțeles că am să vă urmez sugestia. Poate veniți și dumneavoastră mai tîrziu pe la mine, prinse cu urechea Griessbühl, iar după o pauză, în timp ce se auzea numai plescăitul ușor al pașilor pe pămîntul îmbibat: Dar cum o să ajungeți de la Berneck la Bayreuth?

Metzendorfer ridică din umeri:

— O fi existînd vreun tren de seară sau de noapte.

— Nici nu încape discuție, se indignă Brumerus, veniți cu mine! Vă iau cu plăcere! Să nu mai zăbovim aici decît strictul necesar!

— Foarte amabil din partea dumneavoastră, spuse avocatul. Mîine dimineață am un proces și trebuie să mai studiez dosarul.

— Mai încape vorbă! spuse Brumerus, apoi tăcură.

* În mod public (lat.).

Imediat după asta se opriă cu toți în fața garajului, cu capetele aplecate și privirile căutînd urme de roți. Dar nu se mai recunoștea nicio urmă.

Griessbühl mai deschise o dată ușa garajului, privi înăuntru; oftă.

— Tare aș vrea să știu, zise Groll, cum a ajuns cetățeanul pe aceste meleaguri; dacă ar fi venit cu mașina, am fi găsit-o aici!

— Domnule comisar, spuse Brumerus cu un fel de milă, nu se putea pătrunde în garaj, cheia e la mine! În eventualitatea că a venit cu mașina, a parcat-o undeva pe stradă, fără doar și poate. Sînt gata să pun rămășag că cercetările vor descoperi numai urmele anvelopelor mele!

Groll se aplecă, luă o mîină de pămînt, îl frecă în palmă pierdut în gînduri, se înălță greoi și își șterse degetele murdare.

Se întoarse spre Brumerus și zise:

— Aveți dreptate. Fără discuție. O fi venit cu vreun tren sau autobuz. Nu-i exclus să-l fi adus cineva, care, după ce a oprit afară în fața porții, a plecat din nou.

Oftă. Abia se mișca pe cărarea cu pietriș, urmat de ceilalți.

Apoi Groll reluă:

— Trebuie să stabilim identitatea mortului. Altfel, n-avem șanse să ajungem prea departe.

GRIESSBÜHL PRIVI PE FEREASTRA COMISARIATULUI. JOS, ÎN stradă, se punea fără zgomot în mișcare mașina Borgward Isabella, mărindu-și pe neobservate viteza. Asistentul dădu din cap, în semn de aprobare, către mașina visurilor lui.

Metzendorfer urcase numai pentru cîteva minute încă o dată. Îi spusese lui Marahn:

— Pentru moment nu pot face nimic pentru tine. Dar îți promit să mă ocup de cazul tău. Și să am grijă de Margit. După o pauză, continuase încet: Fiecare zi de închisoare preventivă se scade din pedeapsă, *așa* trebuie privite lucrurile.

Marahn nu-i răspunsese, nici nu se uitase la avocat, stînd mereu cu capul plecat.

Metzendorfer oftase tăcut și se întorsese apoi spre Groll:

— Aș putea căpăta copii după procesele-verbale de interogatoriu ale doctorului Marahn și domnului Brumerus? Apoi adăugase, văzînd că Groll șovăie: Dați-mi o mîină de ajutor! Altminteri n-o să pot studia dosarul decît la judecătorul de instrucție și aș dori să mă ocup chiar de pe acum de acest caz. Comisarul își frecase țeasta cheală. Își schimonosise fața îngîndurat. Știu, revenise avocatul, că nu este permis. Dar vă asigur că n-am să fac uz de ele. Ar fi un gest prietenesc din partea dumneavoastră!

Groll se uitase la Metzendorfer ca și cînd ar fi vrut să-i răspundă: de cînd sîntem prieteni? apoi oftase.

Îi spusese cu toate acestea:

— Veniți cu mine sus!

În încăperea cenușie, prăfuită, răscolind printre hîrtii, cu capul plecat, Groll îi strecurase lui Metzendorfer:

— Înteleg sentimentele dumneavoastră, înteleg că e vorba de un bun prieten la ananghie. Și încercați să-l scoateți din impas. Dar ce se întîmplă cu soția! Cine se îngrijește de ea? Ar fi mai bine să plece de aici, nu poate rămîne la Berneck, căci o să se uite toată lumea după ea, spunînd sau gîndind: „Aha, iat-o pe *aia* care s-a culcat pe rînd cu doi bărbați, aha, *aia* e, și din vina ei unul a fost împușcat!” Dezgustătoare perspectivă. Iar în cazul acesta, nici cea mai bună apărare nu prea poate salva mare lucru. Tot ce ați putea obține, și asta

numai dacă aveți noroc, ar fi: omor prin lovire asupra unui necunoscut. Sau, să zicem, asupra unei persoane inițial necunoscute.

Murmurase atît de încet cuvintele, încît Marahn, stînd lipit de fereastră, nu le putuse înțelege. De fapt nici dacă ar fi vorbit tare, nu s-ar fi schimbat nimic, căci Marahn părea că nu sesizează ce se întîmplă în jurul lui.

Metzendorfer oftase ușor drept răspuns; era limpede că-și dădea seama cît de prost stăteau lucrurile pentru doctor.

Pe cînd Groll îi dădea avocatului cele cîteva foi, jos, în stradă – Griessbühl privea scena de la fereastră – Brumerus ședea foarte liniștit în mașina lui Borgward Isabella, jucîndu-se ușor cu volanul, ca și cînd nu-l putea impresiona nimic. Arăta calm, stăpîn pe situație, iar pe femeia, din vina căreia se întîmplase tragedia, părea că o uitase de mult. Pentru el, ca negustor – așa cum obișnuia să-și spună – era gata înscrisă la pasiv. Nu-l mai interesau de loc nici fericirea și durerea ei, nici dragostea și mîhnirea ei, o înregistrase în minte cu eticheta „fost”, o trecuse în rîndul femeilor care jucaseră cîte un rolîșor plăcut în viața lui. Trăsese cortina, pregătea pentru scena goală alt decor, noua interpretă principală se machiase pentru el, iar textul piesei, deși cunoscut pe de rost, îi plăcea încă să-l audă rostit de o gură nouă, ispititoare. Acolo la vilă, după ce va fi ridicat cadavrul – să sperăm chiar azi – o să-i dea să citească *Lolita*, iar el va chibzui cum să domolească presa, să împiedice apariția oricărei știri senzaționale de scandal. Avea nevoie de o fațadă de om cumsecade pentru eventualii clienți, susceptibili la tot ceea ce privea viața particulară, cît și la așa-zisa „opinie publică”, bineînțeles, reprezentată de paginile ziarului „Bild”.

Griessbühl bănuia gîndurile omului plin de forță de la volan, în dreapta căruia se urca acum avocatul. Începură să discute; în mintea lui Griessbühl se născu întrebarea dacă

avocatul îl va sfătui cum trebuie pe Marahn, chiar dacă era, chiar dacă fusese prieten cu el – nu se știa ce combinație nouă și lucrativă putea ieși din călătoria aceasta cu mașina.

Griessbühl îl auzi pe comisar dînd inspectorului Bifferli ordinele necesare; o făcea sub formă de propuneri, pentru ca acesta să nu i se poată împotrivi; doar nu degeaba se pricepea Groll la oameni!

Bifferli își recîștiga treptat încrederea în sine. De fapt, lucrurile se petrecuseră convenabil, Berneckul își avusese porția de senzational, doctorul Marahn trebuia uitat, ceea ce pentru pacientul Bifferli nu era plăcut; iar femeia care ajunsese astfel în gura lumii își va vinde vilișoara, acolo se va instala alt medic, va prelua clientela lui Marahn – și-l va asculta cu atenție și răbdare pe pacientul Bifferli.

De altfel, putea îndepărta cu ușurință orice neplăcere care l-ar fi amenințat, eventual, din partea forurilor superioare; Groll era răspunzător, va da de înțeles că nu fusese altceva decît un executant, ei, dacă l-ar fi lăsat Groll să acționeze, atunci...

Astfel ajunsese să se monteze singur; în mintea lui vedea limpede rolul important pe care-l va juca în zilele următoare, prietenii și cunoșcuții asaltîndu-l cu o mulțime de întrebări delicate; dar nu le va răspunde nimic, va tăcea din datorie, la naiba! nu va trăda nicio iotă.

LA FEREASTRA VILEI PROPTITĂ UȘOR DE MUNTE ȘEDEA O femeie și privea afară.

Se uita peste pajiștea întunecată, cafenie și umedă, la

drumul din vale, în lungul căruia se plimbase de atâtea ori cu mașina, pe care-l cunoștea atât de bine.

În sus fluturau zdrențe de ceață, se împiedicau de creștetul munților, iar de acolo, răsfirate și smulse de vîntul aspru, atîrnau orizontal ca niște văluri murdare.

Deasupra lor cerul se acoperise cu un cenușiu uniform. Colțișorul acesta de pămînt părea împrejmuît de un clopot hidos de ciment, privirea se sfărîma de peretele lui. Numai într-un singur loc cimentul se colorase în argintiu, acolo unde se afla soarele.

Margit Marahn se gîndea că va trebui să renunțe la căminul ei. Bineînțeles. Își dădea doar seama că Walter va fi condamnat. Cine știe pentru cît timp vor fi despărțiți! La întrebarea ei, Metzendorfer ridicase din umeri și privise în lături. Încerca să se pună în locul judecătorului care va avea de hotărît în acest caz; își mărturisi că nu s-ar purta cu blîndețe.

Putea divorța, fără îndoială, dar n-avea de gînd. Se strădui să vadă cu luciditate realitatea; era tînără, bărbații vor roi în jurul ei, într-o zi poate va ceda unuia sau altuia; dar ca soț nu-l admitea decît pe Marahn. Prea suferise și îndurase multe din pricina ei, ajungînd la un act nebunesc numai pentru ea; nimeni altul nu și-ar fi asumat asemenea risc din cauza ei, n-ar fi fost dispus la asemenea jertfă; în fond situația nu se schimba cu nimic, dacă fapta comisă era condamnabilă și fără rost.

Văzu mașina Borgward Isabella alunecînd de-a lungul șoselei și se înfioră. Simțea că nu mașina, ci anii vieții se scurgeau pe lîngă ea, ani pe care-i pierduse jucîndu-se și nu era vorba numai de ultimii trei ani, ci de mult mai mulți, ani fără număr, proiectați în viitor.

Se aplecă puțin să vadă mai bine; prietenul roșcovan al

soțului ei ședea lângă Brumerus. Niciunul nu-și întoarse ochii în direcția ei, prinși parcă într-o discuție.

Tabloul era de-a dreptul ireal: vedea acolo la volan nevătămat și parcă invulnerabil pe cel pe care ea îl crezuse împușcat; îl văzu dispărînd din raza ei vizuală, trîncănind și acuma, așa cum va mai trîncăni mulți ani cu unul sau cu altul de acum încolo, încheind afaceri, șoptind la ureche cuvinte dulci iubitelor, sau istorisind povești pline de haz. Dar aluneca departe de ea, în cîteva clipe va pieri și mașina.

Prezența lui Metzendorfer alături de el n-o surprinsese; i se păru doar curios că niciunul dintre ei n-a aruncat barem o privire spre casa asta, ci și-au continuat în liniște discuția, ca și cînd nimic nu se întîmplase, ca și cînd crima de care, într-un fel sau altul, erau legați și unul și celălalt, nu se petrecuse aievea.

Rămase la fereastră fără să se miște.

Ușa camerei se deschise; auzi pașii sfioși ai menajerei, care de azi-dimineață se tot învîrtea prin casă ca o cloșcă speriată. Femeia o întrebă:

— Stimată doamnă, ce să fac astăzi cu cina? Care dintre domni mănîncă la noi?

I se păru foarte natural să nu-i răspundă, căci nu era în stare, iar după o pauză ușa se închise din nou. Undeva, în subconștient, văzu foarte ștearsă imaginea femeii blajine, grase și urîte; o văzu cum se strecoară îndărăt în bucătărie, cum se uită la mașina de gătit, clătînînd din cap și neștiind ce are de făcut.

Dar imaginea aceasta nu răzbi la suprafață, nu-i provocă nicio mișcare, niciun cuvînt, nicio reacție; ca și cînd era acoperită cu o crustă pietrificată de durere și nedumerire, care o învelise treptat de ieri seară, o crustă din ce în ce mai tare și mai rezistentă.

Nu era în stare să facă nimic, stătea nemișcată la fereastră

privind șoseaua și așteptînd ceva. Ce, nu știa nici ea. În orice caz nu luă aminte nici la căruța trasă de cai, o căruță de scînduri cenușii cu ceva cocoțat deasupra, nici la silueta ursuză a omului de pe capră și nici la copitele căluțului, bocănind încetișor în trap la vale.

La apusul soarelui se afla tot acolo. În căldările vailor se formaseră ochiuri subțiri și cenușii de ceață, înotînd încoace și încolo, iar cenușiul șovăitor se pitula sub fiecare mănunchi de iarbă care putrezea în umezeală, pe peluza din fața casei. Dar toate aceste amănunte aveau să se contopească într-o noapte cețoasă, din acelea în care deznădejdea crește și se întinde ca mucegaiul.

Își sprijini fruntea de geamul rece, în dorința de a vedea mai bine: dinspre Berneck, venea zornăind mașina bălțată a asistentului, care tocmai aprinsese lumina de poziție.

Ce mult ar fi dorit să se oprească în fața porții! Dar trecu zăngănind prin fața ei, fără nicio clipă de șovăială; iar soțul ei, ghemuit pe canapeaua din spate, nu întoarse capul.

Margit Marahn se smulse din amortire cînd vehiculul năvalnic dispăru. Porni încet pînă la ușa dinspre grădină și o deschise. Rămase acolo privind priveliștea din ce în ce mai încețoșată. Ieși în fața casei, se uită în dreapta și în stînga, ca și cînd toate lucrurile îi erau străine și le vedea pentru prima dată; nu numai presimțirea, ci aproape certitudinea, îi spuneau că trebuie să renunțe la ele.

Privirea i se opri apoi pe Opelul Rekord galben, cu vopseaua acoperită de perle mărunte de umezeală, care se așternuseră și pe geamuri într-un strat opac. Trecu pe lîngă mașină, împinse zăvorul de la ușa garajului și o deschise larg. Se urcă la volan, porni motorul și puse în mișcare ștergătoarele care-și croiră imediat cîte un semicerc în stratul de abureală. Stătu așa un timp, liniștită și parcă gînditoare, deși nu se putea gîndi. Avea carnet de conducere; dar pînă

astăzi nu condusesese mai niciodată, căci era prea fricoasă. Îi făcea mult mai multă plăcere să alunece pe șosele, lângă un șofer îndemînatic.

Pînă la sfîrșit, băgă în viteză întîi și porni încetișor mașina. În garaj, aprinse farurile, cum făcea întotdeauna bărbatul ei, și-și continuă drumul pînă ce petele de lumină de pe peretele din fundul garajului se micșorară.

Pe urmă ascultă zgomotul, imposibil de confundat, care se iscă trîntind portiera. Lîngă mașina galbenă, atît de dragă soțului ei, își dădu seama că aceasta se va învechi și va rugini, pînă la întoarcerea conducătorului ei.

Se aplecă peste portbagaj, cuprinsă parcă de un spasm dureros la stomac și plîns neajutorată.

9

VĂZÎND CELE DOUĂ MAȘINI, CAPRICIOSUL BORGWARD Isabella și covorașul bălțat din petice extravagante al lui Griessbühl, nimeni nu și-ar fi închipuit că pasagerii lor sînt amestecați într-o crimă, sau cel puțin într-un omor prin lovire. Amîndouă automobilele se deplasau cu mare viteză de la Berneck spre autostrada ce ducea la München; ici și colo, dinspre cîmpie lunecau peste șosea vâluri subțiri de ceață, iar mașinile încercau să scape de ele, înainte ca cenușiul lor să devină opac în lumina farurilor.

— La drept vorbind, zise Brumerus în treacăt, s-a potrivit de minune că ați recurs la serviciile mele!

Apoi zîmbi fugar avocatului.

Metzendorfer îl privi întrebător.

— Să vedeți, zise Brumerus, uitîndu-se din nou drept înainte, m-ar fi plictisit grozav dacă aș fi fost nevoit să fac

scandal din cauza stîngăciei comisarului! Cînd aude gălăgie, lumea se adună, căci oamenii sînt curioși. Și astfel se dau în vileag anumite chestiuni personale. Iar de cîștigat nu cîștigă nimeni. Atît doar, că e satisfăcut gustul pentru senzațional. Se uită o clipă spre avocat și continuă: În prezent, nu mai sînt *eu*, ca ucis, faptul senzațional, iar relațiile dintre doamna Margit și soțul ei nu mai au nimic senzațional – avocatul observă că Brumerus încearcă să se strecoare din cauză chiar și în această discuție între patru ochi – ci faptul senzațional este că un necunoscut, și în orice caz un om nevinovat a căzut victimă glontelui. Nu-i de loc greu – și spunînd asta viră degajat spre stînga, pentru a depăși un Mercedes vechi – să îndreptăm atenția presei asupra întrebării: cine-i mortul? La fel de degajat întoarse din nou spre dreapta și continuă: Atîta timp cît amîndoi urmărim același scop.

Metzendorfer încercă să se convingă asupra intențiilor celuilalt. Spuse pe un ton întrebător:

— După cîte știu, Marahn a avut intenția să tragă asupra *dumneavoastră*, nu-i așa?

Dar Brumerus continuă fără să se sinchisească:

— Credeți-mă, nu nutresc niciun sentiment de răzbunare. Dacă ar depinde de mine, n-au decît să-i dea drumul lui Marahn! În fond, de ce nul! N-ar mai fi în stare să tragă asupra *mea*, și nici asupra altcuiva; cît despre faptul că nu din voia lui a ucis pe un altul – Dumnezeu știe ce căuta în vila mea – ei, în privința acestei fapte părerile ar fi împărțite. Ce căuta respectivul acolo? Ce intenții avea în realitate? În niciun caz amicale! Dacă mă aflam acolo îmi închipui că la fel aș fi făcut și eu.

Brumerus îndreptă cu atenție mașina din șosea spre autostradă.

Metzendorfer oftă. Deodată simți că i se luase o piatră de pe inimă. Nefiind obligat să-l prezinte pe Brumerus drept un

om rău, care-l întăritase pe Marahn pînă la sînge, pledoaria lui n-ar avea decît de cîștigat; căci își dădea perfect de bine seama că atît judecătorii, cît și jurații, își vor pune imediat întrebarea: de ce n-a ucis Marahn acum trei ani, de ce a așteptat atîta timp?

O depoziție neutră din partea lui Brumerus, arătînd chiar o oarecare înțelegere pentru fapta comisă, sugerînd eventual că victima fusese un răufăcător strecurat acolo, ar îndrepta simpatia tuturor spre Marahn, mai cu seamă cînd îl vor vedea cît e de distrus.

Să presupunem, cîntări avocatul faptele, că hoțul, sau cine Dumnezeu o fi fost, l-a speriat pe Marahn printr-un gest, că voise într-un fel să-l atace, iar Marahn tăcuse, nu declarase nimic în procesul-verbal, fiind ferm convins că-l împușcase pe Brumerus. Ei, în acest caz, ar fi bine să stea de vorbă cu prietenul lui de-a fir-a-păr, de cum va ajunge dosarul la judecătorul de instrucție.

În orice caz, pana de la mașină s-a dovedit folositoare atît pentru Marahn, cît și pentru apărare.

Zîmbi nesigur și-i răspunse lui Brumerus:

— Sînt de aceeași părere, există interese de ambele părți să nu se exagereze lucrurile, fără a fi necesar. Fiți sigur că nu voi pregeta, cît stă în puterea mea!

Brumerus dădu din cap și-și fixă atenția asupra autostrăzii. Accelerase Borgwardul pînă la 130.

— Strașnică mașină, zise avocatul, elastic automobil, n-am ce spune!

Brumerus privea mai departe drept înainte. Îi răspunse:

— Demarajul e minunat. Are ce-i drept toane. Motorul e cam sensibil. Dar dacă ești foarte atent de la început cu reviziile, nu se poate întîmplă mare lucru și eu sînt foarte scrupulos cu asemenea treburi!

Brumerus traversă elegant autostrada, reduse viteza și coti

spre stația de benzină unde scotocise Metzendorfer după bani, noaptea trecută.

Brumerus își continuă gândul:

— Chiar ieri a fost ziua hărăzită pentru revizia cea mare. Mă duc totdeauna la garajul de lângă locuința mea. Fiind client vechi, pot să mă bizui oarecum pe băieți!

Învîrți mînerul, coborînd geamul lateral.

Metzendorfer se gîndi: „Nu-i mare lucru de capul mașinii mele”, și împinse în afară buza de jos, hotărînd să-și ia în viitor tot o mașină Borgward Isabella.

Omul de la pompa de benzină se apropie de ei, salută amabil și zise:

— Iarăși pe la noi, domnule Brumerus? Nu pierdeți timpul! Cît să pun?

— Plin, răspunse Brumerus, ca de obicei! Omul se retrase. Brumerus deschise portiera și spuse în timp ce cobora: Mă cunoaște! Îmi umplu totdeauna aici rezervorul cînd trec spre Berneck; e mai comod. Azi-dimineață, tot aici am fost.

Ispitit din ce în ce mai mult de mașina lui Brumerus, avocatul se aplecă spre stînga să privească mai de aproape tabloul de bord. Cu mîna rezemată de scaunul șoferului îi încercă totodată și suspensia, ciocăni ici și colea cu arătătorul mîinii drepte, aplecînd capul spre dreapta sau stînga, cercetă și chibzui totul, chiar și maneta schimbătorului de viteză, împingînd-o ușor cu degetul; se întrebă cîți kilometri parcursese mașina și dădu din cap mulțumit citind pe kilometraj 13017.

În acel moment, se trezi brusc din visare, căci mașina începu să se legene fără veste; se întoarse și-l văzu pe Brumerus cum apasă de mai multe ori, fără efort, pe spatele automobilului, un obicei vechi al șoferilor cînd vor să-și știe rezervorul plin ochi. Metzendorfer se întoarse la locul lui și,

prin oglinda din stînga, îl văzu pe Brumerus plătind optsprezece litri de benzină.

Apoi Brumerus se trînti pe scaun și închise portiera. Zgomotul acesta îi plăcu lui Metzendorfer deopotrivă. Suna agreabil, sugerînd abundența și bunăstarea. Motorul mergea fără zgomot. Brumerus băgă în viteză. Omul de la pompa de benzină care, plin de solicitudine, se apropiase de portieră, zîmbi bucuros la generozitatea lui Brumerus, se aplecă și întrebă spre interiorul mașinii:

— Aer, domnule Brumerus?

Acesta răspunse în timp ce pornea mașina:

— Mulțumesc! Toate ventilele sînt la locul lor! Apoi îi arătă lui Metzendorfer puterea motorului și spuse, trecînd din nou, agale, dar prudent, peste autostradă. Mă înțeleg bine cu băiatul! Apoi continuă: Cel mai indicat ar fi să mergem prin Zubringer Ost, spre Bayreuth, nu?

— Cu multă plăcere! răspunse Metzendorfer și continuă pierdut în gînduri: Știți, domnule Brumerus, tare mi-aș cumpăra și eu un Borgward Isabella!

Brumerus zîmbi larg, dădu scurt din cap și zise:

— Credeți-mă, domnule Metzendorfer, toate lucrurile mele sînt de bună calitate, puteți fi siguri! Apăsă pedala de accelerație, își scoase gînditor bărbia înainte și spuse, ridicînd leneș pleoapele: La fel ca doamna Marahn, de altfel!

Metzendorfer își strînse buzele subțiri și nu răspunse nimic, iar drumul pînă la Bayreuth se desfășură în tăcere.

discute și să comenteze faptele cu Groll; dar nu putea uita niciun moment, că în spate ședea doctorul Marahn în aceeași poziție, gârbovit, cu coatele pe genunchi, cu fața ascunsă în mâini, o față de om stigmatizat.

Marahn poate nici n-ar fi auzit convorbirea celor doi criminaliști, gândurile îi erau cine știe, atât de departe, încât n-ar fi observat nimic în jurul lui.

Totuși, se gîndea Griessbühl, un singur cuvînt nechibzuit i-ar putea trezi atenția, l-ar aduce în situația să tragă cu urechea și lucrul acesta voia să-l evite.

Rămase așadar mut, aplecat peste volan, privind kilometrii de autostradă înghițiți de mașină, cenușiu, cenușiu și iar cenușiu, întrerupt numai arareori de băltoace și perdele de ceață care se adunau treptat, și se strecurau spre ei de prin văi, ca firele subțiri de ploaie într-un eleșteu.

Griessbühl constată cu satisfacție că nu mai exista nicio porțiune deviată. Deci n-avea nevoie să micșoreze viteza.

Privi pe furiș spre comisar; Groll părea că ațipise. Capul îi căzuse în piept, pleoapele încrețite îi acopereau ochii mari.

Involuntar, Griessbühl se gîndi: „Dacă s-ar întîmpla să facă un infarct, el sau celălalt... Aș ajunge să transport cadavre!” Se înfurie imediat la asemenea gînd ticălos.

Pînă la Nürnberg nu schimbară niciun cuvînt; acolo începu să se întunece.

În lumina care pătrundea lateral în mașină, Griessbühl îl văzu pe Groll ridicînd capul și luînd o ținută severă. Nu vorbi decît după un timp, adresîndu-se, fără să se întoarcă însă, doctorului Marahn, nu lui.

Rosti foarte tare cuvintele, în timp ce zgomotul iscat de circulația din oraș le asurzea urechile:

— Acum vă predăm la închisoarea preventivă, domnule doctor Marahn. N-o să dureze mult pînă ce veți fi audiat de judecătorul de instrucție. Aveți posibilitatea să intrați în

legătură cu avocatul care vă asistă, puteţi să-l chemaţi la dumneavoastră. Nouă nu ne mai rămîne altceva decît să terminăm raportul şi concluziile.

„Straşnică misiune, n-am ce zice!” se gîndi Griessbühl prost dispus şi – spre mirarea lui – îl auzi pe Marahn răspunzînd la fel de limpede:

— Am înţeles, domnule comisar. E în regulă.

Aşa se şi întîmplă; formalităţile îndeplinite, Marahn o dată predat, Groll şi asistentul, morţi de oboseală, pleacă apoi spre serviciu, Griessbühl flămînd ca un lup pe deasupra, şi nervos din cauza asta, astfel că, în sinea lui îşi blestema meseria.

Conducea foarte încet, cu privirea atentă la dreapta şi la stînga, şi deodată tresări: în grămada de maşini parcate descoperise un interval gol unde se strecură triumfător.

Cu ochii la el, Groll îl întrebă ironic:

— Tot din prestigiul social face parte şi depistarea unui interval gol de parcare?

Griessbühl nu-l învrednici nici măcar cu un răspuns. Dispăru de lîngă el cu paşi de uriaş. Cînd se întoarse, purta în mîna stîngă un pachet voluminos, pe care-l așeză cu grijă pe scaunul din spate.

Comisarul îl observă în tăcere; Griessbühl porni motorul, scoase maşina cu spatele din intervalul de parcare, aproape acrobatic, ţinînd volanul cu o mînă şi capul întors. Asemenea îndemînare caracterizează tînăra generaţie, cea viitoare o va suga împreună cu laptele de la mamă, iar cea imediat următoare o să se simtă în costumele de cosmonaut tot atît de bine ca el în vechiul lui loden; fără veste Groll îşi dădu seama că a îmbătrînit. Tuşi tare.

De cînd se afla în posesia pachetului, Griessbühl se simţi cuprins de un curaj nemăsurat, gata de fapte mari; ajunşi la serviciu, deschise foarte amabil uşile comisarului, sări cîte trei

trepte înaintea lui Groll, cu haina din piele de căprioară fluturînd neîncheiată, îl așteptă pe palier pe bătrîn, care își deplasa încet, treaptă de treaptă, corpul lui masiv.

Cînd intrară în birou, comisarul îi îngădui mîrîind chiar să-l ajute să-și scoată lodenul; dar sombreroul cu borurile ondulate și-l agăță singur, drăgăstos, în cuier, gîndindu-se la toate milioanele astea de tineri ca Griessbühl care nu mai aveau receptivitate pentru asemenea afecțiuni, atașamentul lor se limita în a scoate preșul din vechea mașină și a-l tîrî în cea nouă, gest cu aceeași valoare ca tăiatul unei bucle de pe fruntea iubitei moarte ca să împodobească tîmpla succesoarei – și nu știa că asistentul, care acum desfăcea cu grijă pachetul pe biroul lui, îl prețuiește într-adevăr, dar în felul său cam rece și ironic. Pachetul cel alb își dezvălui secretele, un munte de sandvișuri: cu șuncă afumată, cu șuncă fiartă, ouă cu sardele, salam, șvaițer, camembert, pateu de ficat, ton, somon și icre negre garnisite cu ridichi, felii de roșii, pătrunjel, castraveți murați, ardei roșu – o sumedenie de bunătăți. Griessbühl, invitîndu-l pe comisar cu un gest de amfitrion, începuse să înfulece ca un lup flămînd, dar mulțumit.

Lui Groll i se făcu imediat poftă. Fără să vrea, îi zimbi asistentului. Se așeză pe scaunul lui de lemn, împinse la o parte, printr-o mișcare a mîinii, actele adunate peste zi și începu să mestece; după ce Griessbühl îi aduse o ceașcă de faianță, sorbi puțin dintr-un rest scîrbos de cafea rece și zise:

— Dumneata faci raportul, Griessbühl!

Buna dispoziție a asistentului se duse pe copcă. Răspunse:

— Mortul e necunoscut. Cum să-i vîrîm sub nas judecătorului de instrucție asemenea treabă?

— Organele de urmărire or să ne lămurească cine-i, sînt foarte sigur, ripostă comisarul. L-o fi cunoscut careva și o să se prezinte; există doar oameni dornici peste poate de senzational, care, în loc să tacă, vin să facă pe grozavii, de

altfel în avantajul nostru. Rămase pe gânduri, mușcă dintr-un sandviș cu file de somon și observă: Impresia mea este că nu-i vorba de un hoț sau asasin, nici măcar de vreun spărgător.

— Nuu! zise asistentul fără șovăială. Pariez pe orice, mă pricep eu la oameni de soiul ăsta!

Groll îl privi dezaprobat, mușcă însă cu plăcere din sandviș și-și innăbuși dojana.

— Rămîne cealaltă problemă, chibzui Griessbühl, cum a ajuns cetățeanul în vilă?

— Prin fereastra deschisă! răspunse Groll calm. Nu s-au găsit urme de chei false sau șperaclu, n-a fost forțată nicio broască, așa că în raportul dumitale n-ai decît să sugerezi că a pătruns printr-o fereastră uitată deschisă din greșeală. Înșfăcă alt sandviș. Efectiv iarba din fața respectivei ferestre era cam strivită, zise el privindu-l șiret pe Griessbühl. Dar nu s-au mai putut identifica niciun fel de urme.

— Bine, dar acolo se găsea Marahn cînd a tras, ripostă asistentul. Asta explică iarba strivită.

— Adevărat, zise Groll, mă întreb însă de ce o fi fost deschisă fereastra? Pe un asemenea timp urît! Cînd niciun om cu scaun la cap nu deschide fereastra! Și pe deasupra trebuie să avem în vedere că era un spărgător! Tot respectul pentru icrele negre, ce frumos sînt garnisite! Răsuci sandvișul în fața ochilor, dintr-o parte într-alta, se uită iarăși la Griessbühl și continuă. Ei, omul a intrat cățărîndu-se pe fereastră, a lăsat-o deschisă să poată ieși prin același loc, iar Marahn a tras de acolo! Asta-i evident pentru orice judecător de instrucție! Griessbühl îl privi sceptic. De altfel, zise comisarul, înghițind ultimele îmbucături, n-avem altă explicație mai bună.

Griessbühl îl invită printr-un nou gest spre sandvișuri, dar Groll clătină din cap. Asistentul n-avea motiv să se oprească, mesteca mai departe voinicește, în timp ce Groll se mira în sinea lui cum era posibil să-i atîrne hainele în halul ăsta pe

trup și tenul să aibă o culoare atît de nesănătoasă, cînd îndesa atîta mîncare în el.

Griessbühl rămase pe gînduri, cu fruntea brăzdată de cute sub frizura à la Brecht, ceea ce vădea că e din cale afară de preocupat.

În sfîrșit, spuse:

— De ce a fost anunțat Bifferli atît de tîrziu? La cîteva ore după comiterea faptei! Nici asta nu poate rămîne nemotivat în raport!

— Întîi și întîi, răspunse Groll, n-avem de unde să știm, iar în al doilea rînd, încrede-te cel puțin o dată într-un copoi bătrîn! Se aplecă înainte: Evident, în afacerea asta există puncte obscure. Cine-i mortul? Cum a ajuns la Berneck? Ce intenționa să facă în vilă? Sînt probleme care rămîn deschise, fără îndoială! Ridică din umeri, se lăsă iarăși pe spate, ba chiar se instalează comod picior peste picior și-l privi pe tînăr cum înfulecă alte sandvișuri. Apoi zise: Sînt aspecte fără importanță pentru cazul în sine. Dar și judecătorul de instrucție, și procurorul se leagă de orice chițibuș; sînt singurii de care trebuie să ținem seama și asta e misiunea dumitale în prezentarea raportului! Căci problemele nerezolvate nu schimbă cu nimic esența speței. Pe scurt, lucrurile stau cam așa: Marahn a tras, Marahn a vrut să ucidă, recunoaște chiar el. Recunoaște că avea asupra lui un pistol Walter automat, calibru 6,35 și că l-a folosit. Rezultatul disecției va confirma mîine că s-a făcut uz de asemenea armă, sînt sigur. A dispărut, adevărat, Marahn nu ne poate spune nimic, iar oamenii noștri n-au găsit arma. Explicație: Marahn a pierdut-o sau a aruncat-o, cuprins de panică; lucrurile pierdute sau aruncate nu se găsesc totdeauna. O fi descoperit-o vreun trecător, vreo haimana poate, care și-a însușit-o; doar avem la dispoziție declarația lui Marahn, toate astea reprezintă aspecte secundare. Chiar dacă Marahn a nimerit în

altcineva, ca urmare a unor circumstanțe potrivnice sau fericite – cum vrei să le iei – problema juridică rămîne una singură: crimă sau omor prin lovire? Toate celelalte aspecte sînt clare – cît despre interpretările juridice, să lupte avocatul; se pare să respectivul s-a și înțeles cu Brumerus. Așa! întinse amîndouă mîinile pe suprafața mesei, cu palmele desfăcute, se aplecă înainte, își îndreptă capul mare și chel spre Griessbühl și-l privi fix. Ce pretenții mai putem avea? întrebă el. S-a dus demult vremea cînd criminaliștii trudeau zi și noapte fără rost! Sîntem și noi funcționari, avansăm sistematic, fără mari șanse, iar birocratismul e la mare preț. Nu, Griessbühl, dacă aflăm de la organele de urmărire și numele mortului – și sînt sigur de asta – toată lumea va fi mulțumită, cu judecătorul de instrucție și procurorul în frunte!

Căscă deodată cu toată gura, mai să-și mute fălcile din loc, dar își puse în treacăt o mîină dinainte, în timp ce cu cealaltă își fricționa craniul masiv.

După ce termină ceremonia, trase cu ochiul la sombrero și se hotărî să se ridice de pe scaun; pornind încet spre pălărie și haină, adăugă încurajator:

— Nu te teme, Griessbühl! Scrie raportul. Cazul e clar!

Își puse lodenul, apoi își învîrti disperat și drăgăstos sombreroul pe cap, ca să-l așeze la locul lui.

Griessbühl mîncase toate sandvișurile. Mototoli hîrtia și o aruncă la coș cu un oftat de ușurare.

CAPITOLUL CINCI

1

LA PRIMA VEDERE, SEPP METZENDORFER, AVOCATUL CEL roșcovan, părea un original împrăștiat, aparență după care riscai încredințându-i o afacere juridică. Când încurca permanent lucrurile de fiecare zi, uituc și adesea nervos, cum să-și pregătească pledoaria, s-o înjghebe cu grijă, punct cu punct?

Cunoștințele întâmplătoare se înșelau avînd asemenea părere despre el. Colegii lui Metzendorfer, judecătorii și procurorii îl știau altfel, îi apreciau expunerile elegante, pledoariile bazate pe o profundă cunoaștere a problemelor, nu mai conteneau să-i admire memoria uluitoare care aduna tăcută fapte și observații aparent secundare, spre a le folosi abia cînd aceste mărunțișuri se vedeau dovezi importante; nu mai zîmbeau de felul uneori ciudat de a se comporta, căci zăpăceala și uitucenia în treburile cotidiene însemna pur și simplu o concentrare extremă asupra problemelor principale.

Întors seara de la băile Berneck, ducînd în spinare povara

unei chestiuni delicate, Metzendorfer trecu pe la birou să-și cerceteze lista proceselor din ziua următoare. Avea în față o listă lungă, dar, după cum constată mulțumit, erau în general afaceri obișnuite. Își netezi părul rar și roșu de pe frunte, apăsă pe buton și împinse lista de procese în mijlocul mesei de lucru.

Apăru secretara, o făptură acră, cu aer bătrînicios, care-i plăcea tocmai pentru că-și îndeplinea cu mare conștiinciozitate datoria.

Rămase în picioare, privindu-l atent.

— Domnișoară Grosse, spuse el, mîine nu vin la birou. Afacerea asta, Marahn, îmi dă dureri de cap. Trebuie să mă fixez asupra unei linii de conduită. La început am crezut că-i simplu. Dar am constatat că nu-i așa.

Ea nu răspunse.

Continuă prietenos:

— Știi, am fost nevoit să-mi las mașina la Berneck. Poate mă hotărâsc să plec mîine s-o aduc. Fii amabilă și adună toate actele necesare pentru procesele astea și predă-le colaboratorului meu. Sînt chestiuni obișnuite, merg sigur la amîinare; o să se descurce el. Șovăi, căci ceea ce mai avea de spus îi era neplăcut. Te rog, ai grijă cum îl anunți, n-o să fie prea bucuros, știi cum reacționează...

Domnișoara Grosse știa; în asemenea ocazii loțiitorul era nevoit să-și jertfească seara, dacă nu chiar noaptea, spre a-și face o părere despre respectivele procese; în primul moment avea obiceiul să riposteze violent. Secretara nu spuse decît atît:

— Rezolv eu, domnule Metzendorfer!

O privi recunoscător.

— Sînt convins că pot să mă bizui pe dumneata, zise el; cuvintele acestea însemnau pentru secretară mai mult decît un buchet de trandafiri roșii, sau măcar galbeni.

În scurt timp Metzendorfer ajunse la locuința lui. Era celibatar. Femeile erau obositoare, după părerea lui i-ar fi stingerit ritmul de viață. Gîndindu-se în treacăt la Margit Marahn, se simți îndreptățit să-și susțină părerea.

Se ridică de la locul lui și aduse din frigider sandvișurile pregătite de menajeră, ca de obicei, apoi scoase din bufet termosul cu cafea neagră. Acum se simțea bine.

Se așază la măsuța rotundă de fumat, mîncînd și bînd cîte o înghițitură în timp ce citea procesele-verbale de la Berneck.

Cercetă rînd pe rînd declarația lui Marahn; se opri la un anumit pasaj; bău automat o înghițitură de cafea; își frecă tîmplele, privi fix într-un colț, ca și cînd ar fi văzut ceva deosebit în încăperea întunecoasă, luminată numai de lampa de masă. Studie din nou declarația, mușcîndu-și cu dinții buza de jos, strîmbată într-o parte.

Apoi se ridică, se îndreptă către un dulap din perete, aduse de acolo hîrtie și creion și începu să schițeze. Încercă să-și amintească poziția vilei, poarta grădinii, fereastra, copacii, tufișurile; corectă desenul, nemulțumit fără doar și poate de opera lui, oftă, luă altă foaie și trasă în pripă planul camerei unde fusese comis omorul.

Apoi umplu acest plan cu cele cîteva obiecte de care-și aducea aminte.

Căută ceva prin minte, convins de existența respectivului obiect *acolo*, dar nu reuși să-și amintească.

Înhăță din nou procesul-verbal, se opri din nou în același loc, apoi se gîndi: „Posibil, e posibil și așa...”, și clătină din cap.

Semăna cu peștele care după ce mușcase momeala încerca să scape; cu cît se agita mai mult, cu atît cîrligul undiței se răsucea mai adînc, împungîndu-l.

Metzendorfer nu dormi în noaptea aceea, ci se chinui, visă întîmplări cutezătoare, mergea mereu de-a lungul unei

cărări cu pietriș care scrișnea și se apleca asupra unui om împușcat.

2

INTRÎND ÎN BIROU A DOUA ZI DIMINEAȚĂ, GROLL ÎȘI SCOASE lodenul și-și agăță drăgăstos sombreroul în cuier; pe masa de lucru găsi o telegramă cu banda proaspăt lipită.

O citi, își frecă de zor chelia, luă hîrtia, deschise ușa ce da spre biroul lui Griessbühl și rămase acolo în prag.

Asistentul ridică ochii surprins și se sculă în picioare stingherit, căci comisarul îi zîmbea fără să-l salute măcar. Se tot întreba „cu ce oi fi greșit”, apoi se liniști: dacă zîmbea așa, nu era de rău.

Groll îi întinse, în sfîrșit, telegrama.

Griessbühl o parcurse în grabă și înălță privirea.

Comisarul îi spuse abia atunci:

— Acum poți redacta liniștit raportul, Griessbühl. Am aflat cine-i mortul; cît despre femeie, o s-o interogăm noi pe urmă.

3

CAM ÎN ACEEAȘI VREME, UN MERCEDES NEGRU OPRI ÎN FAȚA vilei lui Brumerus. Fereastra era acum închisă, se vedea de la poartă.

Prin geamul lateral al mașinii, coborît, se încolăcea meditativ un fir subțire și cenușiu de fum de la o țigară,

împrăștiindu-se imediat peste capotă; căci sufla un vînt limpede, izgonind norii și ceața.

Dar în jur mirosea a umed, tulpinile și ramurile erau întunecate de umezeală, iar iarba arăta ca un burete putred.

Metzendorfer încercă să-și reprezinte poziția ucigașului; consultă amîndouă schițele, căci notase poziția cadavrului în planul camerei. Fereastra fusese doar întredeschisă în momentul respectiv, deduse el, deoarece canaturile se deschideau spre interior, după cîte își amintea, așa că împușcătura pornise aproape oblic prin încăpere.

Un singur lucru era aproape sigur: lucrurile trebuie să se fi petrecut repede. Cînd Marahn trăsese – și recunoscuse el însuși că se purtase ca un ucigaș – așadar cînd trăsese, se temuse, pesemne, că va fi văzut pe fondul luminos al grădinii, la fereastra întredeschisă – și nu va avea timp să acționeze. Nu exista nicio ascunzătoare prin apropiere.

Metzendorfer oftă, își dădu la o parte de pe frunte suvițele de păr rar și roșu, vîrî schițele în buzunarul de la piept și porni încet mașina spre centrul orașului.

Conduse fără grabă, meditînd la pasul următor pe care-l avea de făcut. Existau două posibilități. Șovăia asupra hotărîrii. Mai oftă o dată, accelerează motorul și, pînă la sfîrșit, se decise să încerce, chiar dacă speranțele erau aproape zadarnice.

Inspectorul Bifferli îl primi bățos și arogant. Își uitase de mult slăbiciunea momentană și se strădui să facă impresie asupra reputatului criminalist.

Metzendorfer, așezat pe scaunul incomod de lemn din fața biroului, își întinse picioarele lungi, își frecă ușor coapsele cu mîinile acoperite de păr roșu și zise:

— Pic la vreme cam nepotrivită, domnule inspector! Văd că aveți foarte multă treabă! Știu cum stau lucrurile. Am îndrăznit totuși să vă deranjez, și spunînd asta Metzendorfer

aruncă o privire șireată peste masa de scris, deoarece am impresia că unii colegi ai dumneavoastră au trecut cu vederea un amănunt important în acest caz tragic! În definitiv comisarul Groll conduce cercetările, deci el este responsabil, adăugă avocatul apăsînd pe cuvinte.

Dar Bifferli era mai viclean și mai prevăzător decît își închipuise Metzendorfer; își încreți fruntea și-l privi cu ochii lui lipsiți de expresie. Cîntărea lucrurile, trudindu-se vizibil, înainte de a răspunde:

— Vă sîntem foarte recunoscători, domnule Metzendorfer, dacă ne puteți furniza un indiciu important. Un moment, vă rog, să nu pierdem timpul, încheiem imediat procesul-verbal!

Era gata să se ridice și să se îndrepte spre ușă.

Metzendorfer se grăbi să-l potolească.

— Nu, nu! Nu la asta m-am referit. Aș vrea să știu mai întîi... Se hotărî să spună lucrurilor pe nume: Intenționez să vă rog să mă mai însoțiți o dată la vilă.

Bifferli răspunse imediat:

— Nu!

Dar nu-și motivă refuzul.

Metzendorfer fu nevoit a recunoaște că răspunsul era o mișcare de șah iscusită: Bifferli voia să-l oblige să-i împărtășească motivele. Dar tocmai asta n-avea de gînd, căci nu era încă sigur, iar pe de altă parte nu putea ajunge să aibă certitudinea decît dacă...

Zîmbi pieziș.

— Păcat, domnule inspector, tare păcat! murmură el parcă pierdut în gînduri, apoi nu mai scoase o vorbă, reciștigînd atuu de la Bifferli.

Privindu-l cu ochii lui albaștri, holbați, acesta aștepta cu o neliniște crescîndă.

Se hotărî, pînă la sfîrșit, pentru o jumătate de scuză.

Spuse:

— Trebuie să mă înțelegeți, nu pot fi de acord cu cererea dumneavoastră, fără motive foarte plauzibile, într-adevăr decisive.

Fraza era la fel de umflată ca și Bifferli. Simțind că-i reușise stratagema, se umflă și mai mult în pene.

— Domnule avocat, spuse el important, sînteți apărătorul doctorului Marahn. În stadiul actual al cercetărilor, încă neterminate, nu pot admite nimic, decît dacă se dovedește a fi, eventual, folositor.

Avocatul știa bine că Bifferli îi ascunde cu bună știință strămutarea anchetei de la Berneck. Așadar nu mai ținea de el. Tocmai pe asta se bazase însă: că Bifferli, înfumurat cum era, își va depăși competența.

Dar în acest caz se abținu.

O nouă pauză.

Bifferli trebuia să vorbească ca să nu-și știrbească prestigiul. Spuse așadar:

— Domnule avocat, dacă mi-ați putea furniza eventual un indiciu – de exemplu, nu s-au clarificat încă intențiile cu care venise mortul la vilă!

— Să asculte muzică! răspunse Metzendorfer imediat.

Bifferli, cu ochii lui albaștri, ieșiți mult din orbite, se uită la el ca la un nebun.

— Da, zise Metzendorfer aparent indiferent, trăgîndu-se de lobul urechii, există și asemenea pasiuni: să cauți anumite discuri. Mi-a povestit cineva. Foarte interesant, fenomenul ăsta! Domnule inspector, știți cumva, ce marcă avea radioul de acolo?

Bifferli rămase perplex la rîndul lui.

— Radio? întrebă el, să asculte muzică? Pasiunea

discurilor? Cum, chiar vă închipuiți că... Grundig! Sau Mende?

Clătină din cap nedumerit.

— Ah, zise Metzendorfer iute, ducîndu-și mîna la frunte, ca și cînd ar fi uitat. Unde era așezat de fapt?

Bifferli îl privi consternat. Răspunse fără voie:

— Nu știu!

— Foarte mulțumesc, domnule inspector! spuse Metzendorfer amabil, își întinse picioarele lungi și se ridică: M-ați ajutat foarte mult!

Și porni spre ușă.

De acolo se mai întoarce o dată.

Bifferli, dărîmat, nu se mișcase din scaunul lui rotund.

— Bună ziua! zise Metzendorfer prietenos și trase ușa după el.

4

METZENDORFER RĂMASE PE LOC ÎN FAȚA UȘII comisariatului. Nu se simțea atît de sigur de victorie, după cum voise să pară. Nehotărît, recunoscă în sinea lui că se teme de următoarea vizită.

Nu-i trebuia prea multă fantezie ca să-și imagineze simțămintele doamnei Marahn. De acea nu-i făcea nicio plăcere să stea de vorbă cu ea acum.

Îndreptîndu-se spre mașină, aruncă o privire la ferestrele de sus; Bifferli însă nu se arătă; probabil că nu-și revenise de pe urma loviturii primite.

Străbătu localitatea în direcția ieșirii din oraș și își continuă drumul pe bucla șoselei din fața proprietății lui Marahn, privind cînd la dreapta, cînd la stînga; dar ogoarele

arate prezentau, sub cerul decolorat, o imagine dezolantă. Metzendorfer parcă mașina chiar lîngă gard. Împinse poarta descuiată și urcă încet drumul spre vilă; aici totul arăta ca și cînd stăpînii ar fi fost plecați într-o lungă călătorie.

Fără să-și dea seama, Metzendorfer încercă să cîștige timp; își frecă nejustificat de mult tălpile pantofilor pe nervurile grătarului de fier, ținîndu-și capul plecat și privind în jos; deodată se opri surprins, înspăimîntat chiar, căci în fața lui ușa se deschise fără zgomot.

— Ce mai așteptați? întrebă Margit Marahn cu o voce care i se păru schimbată, de parcă întrebarea n-ar fi interesat-o de loc, iar ochii, la fel de schimbați, îl priveau ca pe un obiect oarecare, în niciun caz ca pe o ființă vie.

Avocatul clătină din cap, trecu pe lîngă ea și își scoase în tăcere paltonul.

Se așezară în aceleași fotolii unde stătuseră ghemuiți o noapte, el și prietenul lui, așteptînd dar ea nu întrebă nimic, nici cum îi merge lui Marahn, nici dacă Metzendorfer a întreprins ceva.

Margit Marahn tăcea pur și simplu, ca și cum întrebările n-ar mai fi putut schimba nimic, ca și cum n-ar mai fi putut schimba absolut nimic.

Metzendorfer oftă în tăcere; încercă să zîmbească, dar nu reuși, iar zîmbetul îi rămase strîmb pe față; atunci se auzi spunînd cu totul neinspirat:

— Pe Walter nu l-am mai văzut. Presupun însă că nu-i merge rău. Fiindcă femeia nu-i adresează nicio privire, ci se uita fix drept înainte, continuă: Cu Brumerus, am ajuns să închei un fel de alianță, eu... se opri, dîndu-și în sfîrșit seama că a menționa acest nume în asemenea împrejurări însemna lipsă de tact.

Apoi se hotărî să vorbească fără ocolișuri. Dacă intenția se putea considera o cruzime, ei bine, n-avea încotro, va trebui

să fie crud. Nici Margit Marahn nu ținuse seama la timpul respectiv de rănilor provocate soțului:

Îi spuse:

— Am de gînd să-l apăr. În această calitate va trebui să aflu o mulțime de lucruri, mai multe decît judecătorul și procurorul, în orice caz. Sînt obligat să am un contraargument la fiecare argument al lor, iar dacă am două, cu atît mai bine. Femeia dădu din cap. Chiar dacă mă considerați cam grosolan, zise el, sau vă lezez. Dar, în cazul ăsta, au fost lezate atîtea simțăminte, încît nu mai sînt dispus să țin seama de asemenea mărunțișuri. Doamnă Marahn, vă rog să înțelegeți bine, e în joc soarta lui Walter: sau să fie distrus sufletește, în urma sentinței, sau să-i rămîină o licărire de speranță pentru viața lui de mai tîrziu. Adică pe șleau: cîți ani va sta în pușcărie – ani de detenție – căci nu-mi vine să cred că-l vor condamna la muncă silnică.

Margit întoarse, în sfîrșit, fața spre el. Obrazul îi era alb, cu buzele foarte strînse.

— Ați simțit, ca să zic așa, marea dumneavoastră dragoste chiar în clipa cînd l-ați cunoscut pe Brumerus? întrebă el direct.

Femeia dădu din cap, fără a scoate un cuvînt.

— Nu i-ați ascuns nimic lui Walter?

Margit ezită. Apoi spuse;

— Cred că da, o scurtă perioadă, la început, mi-era tare frică.

— De soțul dumneavoastră sau de mărturisire? întrebă Metzendorfer privind în altă parte.

— De mărturisire, spuse ea și continuă: A fost totdeauna foarte bun cu mine. Ridică din umeri neajutorată. Am simțit deseori mîna lui protectoare. Era mai în vîrstă ca mine.

— Așadar, zise Metzendorfer, de mărturisire. Destul de

important. Când ați vorbit despre asta, ați întrevăzut și eventualitatea divorțului?

— Atunci, nu, zise ea.

— Dar mai înainte, întrebă avocatul, sau după?

— Mai înainte, răspunse ea.

— Și de ce ați renunțat ulterior? dori el să știe.

— Brumerus mi-a mărturisit că nu se poate căsători cu mine.

Metzendorfer strânse iarăși buzele. Își netezi părul roșu de pe frunte.

— Și de ce nu?

— Nu l-am întrebat, răspunse ea, n-am vrut să-l întreb. Mi se părea un fel de înjosire. L-am acceptat așa cum era.

— Poate e căsătorit?

— Nu știu, răspunse ea și Metzendorfer simți că spune adevărul. Nu l-am întrebat niciodată nici despre asta.

— Dar Walter n-a vorbit niciodată de divorț? întrebă el.

Margit ezită din nou înainte de a răspunde:

— Ba da. De câteva ori, la început. Nu-mi aduc bine aminte. În orice caz, a lăsat hotărîrea pe seama mea, m-a lăsat să apreciez singură dacă e cazul să divorțăm.

Metzendorfer aștepta în continuare explicații. Tăcea și avea răbdare.

— Adevărul e, continuă doamna Marahn, privind iarăși drept înainte, că ne înțelegeam bine și după aceea, la fel ca mai înainte. Puteam discuta cu el despre tot și despre toate. Aspectul acela, legătura mea, o consideram o faptă izolată care nu făcea parte din adevărata noastră viață.

— Deși erați căsătorită, remarcă avocatul.

— Da, răspunse ea, eram prieteni. Ridică din umeri. Mai mult n-am ce să spun. Nu-mi vine să cred nici acum.

Metzendorfer medita. Își trecu mîna peste obraz și zise:

— După părerea dumneavoastră ce l-a determinat pe Walter să ucidă?

Ideea aceasta îi părea încă străină femeii, n-o putea accepta decît cu mare greutate sau o ocolea.

Se ridică în picioare și porni spre fereastră. Vorbi de acolo, fără să se întoarcă:

— Nu gelozia. Dispăruse. După aproape trei ani... În vremea asta a îndurat tot ce poate îndura un om. Da. Acum, cînd mă gîndesc... Se opri. Apoi se întoarse pe neașteptate și spuse foarte repede: A descoperit că Brumerus nu mă iubește. Nu știu cum a aflat, dar așa s-au întîmplat lucrurile și n-a putut suporta. Credea că Brumerus mă... Se opri din nou cîteva secunde, fața îi tresări, zise:...se folosise de mine ca de un obiect, ca de un lucru neînsuflețit. Presupun că asta l-a determinat!

Metzendorfer se uita într-altă parte; încerca astfel să-i ușureze situația. O auzi venind iar spre mijlocul odăii și așezîndu-se, o auzi vorbind mai liniștită decît înainte:

— Cînd s-a întîmplat, nu știu. Nu știu nici dacă a frămîntat multă vreme în mintea lui hotărîrea asta sau i-a venit pe neașteptate... Nu știu. În alte împrejurări chibzuia îndelung și cu grijă lucrurile. În cazul de față nu știu cum s-a petrecut.

— Să lăsăm asta, o liniști avocatul. O să ne spună el, și cele spuse vor fi demne de crezare. Știm doar cît e de sincer. Apoi continuă. Trebuie să-mi dezvăluiți adevăratele relații între dumneavoastră și Brumerus. Adăugă grăbit: Vreau să zic, există diferite moduri de a iubi – de la armonia sufletească pînă la pierderea totală a personalității, aproape imposibil de înțeles. Margit Marahn tăcea. Avocatul își privi puful fin și roșcovan de pe dosul mîinilor: M-ar interesa foarte mult, de exemplu, ce subiecte de discuție aveți?

Răspunsul veni rapid:

— Lucruri fără importanță. Știrile din ziare uneori. Îi povesteam cîteodată despre preocupările profesionale ale soțului meu. Vorbeam... accentuă curajoasă, da, vorbeam și despre vreme. Și despre noi. Bineînțeles.

— Brumerus v-a istorisit vreodată ce ocupații avea? întrebă Metzendorfer.

— Nu, răspunse femeia, era de părere că din cînd în cînd e necesar să-ți lași deoparte preocupările cotidiene.

Avocatul mirii ceva neînțeles. Întrebă:

— Dar despre artă? Despre literatură, poate? Am văzut acolo o carte...

Îi răspunse întrerupîndu-l:

— Dumnezeule, nici vorbă! Pe Brumerus nu-l interesau de loc cărțile. Cît despre volumul respectiv, l-am răsfoit și m-a plictisit. Uneori citeam romane polițiste. Acolo. Cărți distractive. Numai bune să te amuzi. Ridică din umeri, încercînd să explice: Brumerus avea dreptate să nu accepte acolo nimic din viața de toate zilele. Se considera – femeia căută expresia potrivită – în concediu la camping... ne purtam în consecință; veseli, fără griji...

Nu-i mai veni altceva în minte.

— Înțeleg, zise Metzendorfer. Vă înțeleg destul de bine, stimată doamnă, cel puțin așa cred! Preparați desigur în bucătărioară cîte ceva de mîncare, frumos prezentat, la un pahărel de vin, poate dansați...

Ea îl privi uimită:

— Chiar așa se petreceau lucrurile!

— Da, zise Metzendorfer, mi-am închipuit. Ca și cînd ar fi îndrăgit și el această imagine a vilei. Apoi spuse: Dar discurile! Ce plăcere să dansezi după discuri! Cînd ai o grămadă, la alegere...

Margit dădu din cap, tăcută. I se perindau negreșit prin minte orele acelea. Asta era impresia avocatului.

Pe *el* îl interesau însă alte amintiri. Amintiri despre care nu poți întreba de-a dreptul, ci trebuie să le faci să iasă la suprafață...

— Cunoașteți bine discurile de acolo? întrebă el.

— Da, răspunse Margit, pe fiecare în parte. Când aducea unul nou îl puneam foarte des!

— Vă aduceți aminte, existau cumva și discuri cu text vorbit? o întrebă el. Parcă am zărit unul!

Ea îl privi mirată.

— Nu! N-aveam discuri vorbite.

„Folosește în continuare pluralul «noi»”, înregistră avocatul.

Își exprimă dezaprobarea printr-un semn și spuse în treacăt:

— Ei, o fi fost poate vreun disc cu Armstrong, sau altcineva, în care se și vorbește.

— Exclus! răspunse ea aproape furioasă. De unde până unde?

La aceste cuvinte Metzendorfer sări brusc în sus, se apropie de Margit, se aplecă peste fotoliu, rostind foarte repede cuvintele, chiar lîngă fața ei:

— O fi fost radioul! Ascultați deseori emisiunile de radio? Poate muzica de dans? Sau buletinele de știri?

Margit se trase înapoi, gîndind: „Pentru numele lui Dumnezeu, cum să scap de nebun?!”

— Nu exista aparat de radio acolo! strigă ea. Și ce înseamnă toate astea?

Îl văzu cum închide ochii și se îndreaptă încet de șale; apoi îl auzi spunînd:

— Bun, vasăzică aici am reușit! după care îl văzu că se întoarce, pornește spre fereastră și de acolo privește fix afară.

În sinea ei recunoștea că-i fusese teamă, se simți

străbătută pe neașteptate de un fior, parcă stătea dezbrăcată în fotoliu, iar toamna rece se strecurase în încăpere.

Încercă să-și dobândească calmul respirând liniștit, mai liniștit, mai liniștit...

Îl auzi pe Metzendorfer vorbind de la fereastră, fără să se întoarcă:

— Trebuia să știu cu precizie!

Îl văzu că se întoarce încet, se apropie calm de ea și scoate o foaie de hîrtie din buzunarul de la piept. Îl auzi spunînd:

— Mă tem că afacerea asta o să-i mai dea de furcă lui Groll.

Și îi întinse hîrtia.

Ea o luă.

Îi spuse:

— Citiți! Și preciză: Nu, pasajul acesta, aici să fiți atentă!

Ea citi fraza indicată, o reciti, scutură din cap privindu-l fără să priceapă...

Pe fața lui Metzendorfer se vedea o umbră de triumf, întrebă:

— Cum poate explica asta comisarul Groll, dacă nu există niciun aparat de radio în cameră? *Dumneavoastră*, stimată doamnă, cum vă explicați?

5

LA VREMEA ASTA GRIESSBÜHL ÎȘI FIXA PLANUL RAPORTULUI. Nu-i plăceau asemenea treburi. Nu era vorba decît de o înșiruire de fapte dinainte stabilite, care reieșeau, în definitiv, din anexe: probele doveditoare și procesele-verbale; nu aducea nici pe departe cu descoperirea unui ținut nou, ci semăna cu desenarea migăloasă a hărții unui ținut cunoscut în

toate amănuntele. Nici constatările disecției nu aduceau nimic nou, erau așa cum se așteptau, după declarația lui Marahn. Traectoria de intrare a glontelui îi confirma spusele. Griessbühl căscă, privind proiectilul anexat cu grijă. Îl va trimite drept corp delict judecătorului de instrucție, împreună cu raportul său, și acesta va observa exact același lucru: provine de la un revolver Walther automat, calibru 6,35, arma lui Marahn.

Asistentul împinse la o parte raportul și glonte, străduindu-se să găsească tonul acela sec, singurul adecvat, pare-se, în justiție. Treburile astea îl plictiseau pe Griessbühl.

Alături se afla telegrama.

Griessbühl ajunsese cu expunerea la punctul unde trebuiau intercalate datele personale ale celui împușcat. Ezită.

Se duse apoi în biroul lui Groll. Acesta îl privi posomorît.

— Domnule comisar... spuse Griessbühl, încercînd să fie cît mai amabil, ca să nu-l enerveze, căci era poate supărat... nu-i mai bine să așteptăm interogatoriul cameristei? Doar a răspuns la ancheta noastră și a recunoscut că cel ucis e Altbauer. Își aruncă ochii pe telegramă. Dacă ne limităm numai la cele cunoscute pînă acum, datele ar fi incomplete: Joseph Altbauer, venit din Franța, descinzînd adesea la Hotelul Mainau din Frankfurt, german, călătorind, probabil, în interes de afaceri, fără domiciliu stabil, eventual bavarez. Altceva nu rezultă.

Flutură foaia de hîrtie.

— Suficient! Mai mult decît suficient, Griessbühl! mîrîi comisarul. Colegii de la Frankfurt n-au putut stabili mai mult, cînd nu există alte hîrtii. N-a completat nici formularul de înscriere, tot felul de necazuri pe capul nostru ca să ne facă viața amară! După părerea *dumitale*, ce alte informații ne-ar mai putea furniza o cameristă? A dereticat încăperea, în cel

mai bun caz i-a adus o cafea sau o bere, a primit un bacșiș... Ridică din umeri și refuză printr-un semn cu mâna propunerea asistentului: Nu-i treaba noastră! Ceea ce știm e suficient pentru un raport. Dacă găsește un nume, domnul judecător de instrucție se declară mulțumit.

Amărit, Griessbühl privi din nou hîrtia. Simțea pe undeva că lucrurile nu sînt chiar în regulă, dar nu știa ce. Îl enerva poate totala nepăsare a bătrînului. Mulțumit că descoperise ucigașul, nu-l mai interesa altceva.

Dacă a fost crimă sau omor prin lovire, treaba justiției.

Dădu din cap și spuse:

— Ei, dacă-i așa... și dispăru din încăpere spre a se dărui unei trebi neplăcute.

6

MARGIT MARAHN RĂMASE ÎN UȘĂ, PRIVIND LA Metzendorfer, care, după cum i se părea, pășea spre poartă, peste peluză, mai sprinten decît îi era felul.

Cu toate că Metzendorfer îi explicase importanța descoperirii, se tot mira, fără să priceapă lucrurile în toată complexitatea lor. Nu reținuse decît atît: acolo, la vilă, se auzise o voce.

La un anumit punct din copia procesului-verbal, pe care i-l arătase avocatul, citise următoarele:

„Da, chiar așa trebuie să fi fost, căci m-am mirat că lucrează cu radioul deschis. Nu se auzea muzică, ci vorbele cuiva, o voce de bărbat. Nu-mi amintesc ce spunea...”

Deci înainte de crimă s-a auzit acolo o voce. A cui o fi fost? A mortului? Atunci mai existase cineva cu care vorbise.

Dacă fusese vocea altcuiva? A cuiva care stătea de vorbă cu mortul, deci.

Cînd bărbatul ei se pregătea să tragă, în cameră se aflau neapărat două persoane. Se înșelase crezînd că mergea radioul, iar Metzendorfer a verificat adevărul, fără s-o întrebe direct.

Cel puțin înțelegea acum de ce se comportase astfel, de ce se apropiase de ea pe furiș, ca o pisică, înainte de a arunca întrebarea cheie. Ținea să se convingă că ea nu se înșela, că nu se inducea singură în eroare în mod inconștient și astfel să-l împingă și pe el mai departe pe calea unor suspiciuni false.

Rezultatul se dovedise ireproșabil. Avea în mîină dovada necesară pe care o căutase, se putea urca liniștit în Mercedesul lui negru. Înainte de a închide portiera, se mai întoarse o dată spre ea, pe jumătate aplecat în afară, făcîndu-i semn cu mîna; dar era prea epuizată ca să-i răspundă.

Simțea o apăsare stranie, ca și cînd abia acum ar fi început conflictul hotărîtor.

Metzendorfer nu-i zugrăvise un viitor mai bun, nu-i dăduse speranțe; îi explicase că de fapt soarta soțului ei nu se schimba, dacă în vilă se aflau unul sau doi oameni. El apăsase pe trăgaci, iar pe cîmpul de luptă rămăsese un mort.

Îi dăduse totuși o explicație: dacă ar reuși să-l găsească pe celălalt – care dispăruse, ca și cînd s-ar fi dizolvat în aer, căci pînă în prezent nu se găsisese nicio urmă de-a lui – vor descoperi într-un fel și motivele care-l atrăseseră pe mort la vilă. În fața atîtor circumstanțe nefericite se va mai îmblîzni pînă și justiția.

La curba drumului în urcare, privind în oglinda retrovizoare și văzînd vila micșorată și femeia micuță din ușă, Metzendorfer nu-și făcu mari iluzii. Era un om căruia îi plăceau lucrurile clare, iar acum se simțea mai mulțumit decît înainte.

Căci în procesul-verbal exista o voce a cărei proveniență nu și-o putea explica; în prezent, stabilise exact că la locul faptei se aflaseră fără îndoială două persoane, în afară de Marahn, și că vocea era a uneia dintre ele.

Descoperindu-se al doilea personaj, s-ar înlătura alt punct neclar.

Își stabili viitoarea țintă.

Intenționase să se întoarcă de la Berneck la Bayreuth. Dar se răzgîndi pe drum, în timp ce gonia pe autostradă.

Își cercetă ceasul de la mînă și accelerează mai puternic.

7

COMISARUL GROLL CITEA CU ATENȚIE RAPORTUL LUI Griessbühl, ca să-l semneze. Cu toate că era un lucru obișnuit, de serviciu, Griessbühl, țeapăn lîngă biroul lui Groll, potrivit obiceiului, se simțea puțințel enervat de fiecare dată.

De fapt, n-avea niciun motiv. Doar Groll răspundea de caz, îi dădea deci girul prin semnătură. Ambiția o fi de vină, socoti el: căci o să mai treacă vreme pînă va atrage atenția superiorilor asupra lui.

Comisarul răsuflă din greu și puse o virgulă; motiv de enervare în plus pentru Griessbühl. Ca și cînd nu s-ar fi priceput să pună virgulele la locul lor! Mereu găsea Groll cîte ceva!

Nici nu i-ar fi trecut prin minte că celălalt știa ce se petrece în mintea lui, îi corecta cu intenție cîte un fleac, ca să nu-i dea prea mult nas, să nu devină prea cutezător. Băiatul avea asemenea tendință, după părerea lui Groll. Dar tot el observă ce plăcere îi face să-i citească rapoartele. Erau clare și

accesibile și prezentau cu atîta siguranță faptele de parcă ar fi fost de față cînd s-au petrecut.

Se hotărî să semneze și începu cu acel G înflorit, imposibil de confundat, gîndindu-se că n-ar fi rău să-l prezinte pe Griessbühl după merit în viitoarea dare de seamă; tocmai atunci sună telefonul.

Ridică ochii enervat și-i făcu lui Griessbühl semn să răspundă.

Acesta acoperi imediat receptorul cu mîna și-i șopti comisarului:

— Metzendorfer!

În prima clipă Groll nu-și aminti de nume, așa că Griessbühl adăugă:

— Avocatul lui Marahn!

Comisarul își umflă obrazii, dădu drumul aerului, se hotărî:

— Da, să poftească!

La scurt timp se auzi ciocănind și Metzendorfer pătrunse în încăpere cu părul lui roșu, încîlcit de vînt.

— Nu voiam decît să... zise el, se întrerupse și se corectă: Bună ziua! și continuă fără să aștepte răspuns, stînd în picioare, rezemat de biroul lui Groll: Nu voiam decît să vă informez că atunci cînd s-a petrecut fapta în vilă erau cel puțin *două* persoane.

— Cee! exclamă comisarul și se trase spre spate: Marahn se afla înăuntru cînd a tras? Ce-i cu iarba în acest caz...?

— Nici pomeneală! îl întrerupse Metzendorfer, apoi se coriță. Vă rog foarte mult, să mă iertați! Nu, Marahn a tras de afară. Dar înăuntru se găseau două persoane, un bărbat și o femeie, sau doi bărbați, nu se știe sigur. A auzit sau vocea celui ucis, sau a celuiilalt, dacă era bărbat. Acolo nu există aparat de radio, precis, și niciun disc vorbit!

Griessbühl îl privi sceptic pe avocat dintr-o parte, căci își aduse aminte de scena petrecută seara, pe autostradă, Metzendorfer scotocind disperat după bani prin mașină; un om care făcea impresia că e atît de împrăștiat putea foarte bine să fie confuz, să aibă asemenea stări, uneori cel puțin.

Griessbühl încercă să descifreze ceea ce gîndește Groll, dar fața acestuia rămînea neclintită.

După o pauză, care i se păru asistentului nesfîrșită, comisarul spuse calm:

— N-am înțeles bine, domnule Metzendorfer, iertați-mă. Ar trebui să-mi explicați mai amănunțit. Se întoarse spre asistent: Griessbühl, fii amabil și apropie un scaun!

Metzendorfer se așează, le indică pasajul cu pricina din procesul-verbal, îl lăsă pe Groll să citească, apoi pe Griessbühl și pe urmă le prezentă deducțiile amănunt cu amănunt.

— Ei, ce ziceți, domnii mei? întrebă el la sfîrșit.

Griessbühl, prudent, își stăpîni orice manifestare. Groll însă rosti încet:

— Mă tem că exagerați importanța acestui aspect, domnule avocat. Să vă spun și de ce – și asta aș fi putut să fac și cu un simplu telefon.

Privi fereastra prăfuită, se enervă o clipă din cauza necurăteniei, bătu toba cu degetele mîinii drepte pe suprafața biroului, își concentră din nou privirea asupra lui Metzendorfer și zise:

— Vedeți dumneavoastră, vinovăția lui Marahn e dovedită. *Nouă*, celor de aici, ne este indiferent *pe cine* a împușcat. Cît despre prezența sau absența unui spectator, în ce măsură s-ar schimba situația, Dumnezeu mare?

Groll remarcă intenția lui Metzendorfer de a protesta, nemulțumit de răspuns. I-o luă înainte și zise:

— Vom urmări făgașul, se înțelege de la sine. Dar tare mă

tem că pe spinarea clientului dumneavoastră, căci nu putem încheia cazul; iar detenția preventivă se poate prelungi luni de zile. Ce informații avem despre celălalt? Niciuna! Ce indicații putem da pentru o anchetă oficială, de ce să anchetăm, ce urmărim să descoperim?

— Dar trebuie să se facă ceva! se revoltă avocatul.

— Sînt de părere, rosti Groll rar, să publicăm în ziare o notă și să-l rugăm pe necunoscut să se prezinte în calitate de martor. Ridică din umeri. Recunosc, șansele sînt minime...

— Egale cu zero, îl întrerupse Metzendorfer.

— Cum credeți, zise Groll. Aveți ceva mai bun de propus? Avocatul tăcu.

— Dispune executarea, spuse Groll întorcîndu-se spre asistent. Cît despre raport n-ar fi exclus... își împinse înainte buza de jos și trase concluzia: ...ca celălalt să fi fost foarte bine individul care i-a telefonat lui Bifferli, știți, cel care l-a înștiințat că s-a comis crima. Se înțelege de ce n-a vrut să-și spună numele! Așadar am mai făcut un pas în lămurirea acestui caz. Am înțeles de ce a preferat anonimatul cel care a telefonat, fiind complicele celui ucis... Groll părea satisfăcut de deducție. După ce stătu pe gînduri o fracțiune de secundă, adăugă: în afară de asta, am dezlegat și ghicitoarea cum a venit mortul la vilă! Cu mașina necunoscutului, fără nicio discuție! Zîmbi, schimonosindu-și fața a tristețe prefăcută. Păcat, zise el, îmi pare rău, Griessbühl! Dar trebuie să refaci *această parte* din raportul dumitale.

avocatul fu nevoit a recunoaște că eforturile lui n-au avut succesul scontat.

De fapt ce aspecte noi au intervenit?

Nu prea multe. Că în momentul faptei, se mai afla cineva la vilă. O persoană care a rămas necunoscută. Se descoperise și numele celui împușcat. Dar nu se știa ce căutau cei doi acolo.

Comisarul Groll refuzase să se ocupe de aceste aspecte.

Metzendorfer, tot insistînd asupra acestui punct, se necăjise la început. Contrar obiceiului său, înainte de a pleca îi spusese comisarului niște lucruri foarte puțin măgulitoare.

Continuîndu-și drumul pe autostradă, analiză din nou scena și fără să vrea ajunsese la concluzia că argumentele comisarului aveau mai multă greutate decît ar fi vrut el să recunoască.

Fiindcă realitatea suna cam așa: admițînd că ar fi aflat ce căutase acest Joseph Altbauer la vilă, ce cîștigau? Dar dacă se descoperea cine-i a doua persoană?

Aproape nimic. Căci fapta rămîne faptă; Marahn a tras și a murit un om. Aspectele obiective rămîneau aceleași, chiar dacă în vilă ar fi avut loc o petrecere în lege!

Dimpotrivă, așa cum se prezentau lucrurile, îi rămînea mai multă libertate de acțiune pentru pledoarie, medită Metzendorfer. Putea să-l prezinte pe Altbauer drept un spărgător, un pungaș, un criminal, pornit să jefuiască vila și să comită poate și alte spargerii alături de un complice laș și fugar. De ce să nu admitem că vila lui Brumerus constituia un punct de plecare în vederea altor expediții tîlhărești?

Cît timp celălalt rămînea necunoscut, putea foarte bine să afirme că Marahn fusese amenințat de unul dintre cei doi. Sau că Marahn s-a simțit amenințat, în cel mai rău caz? De ce n-ar fi crezut?

În aceeași clipă însă se întrebă cu îndoială dacă Marahn ar

accepta să se sprijine pe asemenea afirmații; căci era cuprins de un fel de „furie a mărturisirilor”, cum o numea Metzendorfer. În privința aceasta, se baza însă pe abilitatea lui de a prezenta cazul și de a găsi motivarea încăpățînării lui Marahn, care susținea că n-a acționat în legitimă apărare. Lucrurile trebuiau explicate cam așa: Marahn era hotărît să nu-și ierte nimic, voia să-și recunoască nesilit fapta, dorea să se predea fără să se sustragă de la pedeapsă; astfel de atitudini se puteau explica numai cu ajutorul psihologiei, ca pe un comportament anormal. O dovadă în plus, clientul nu era complet stăpîn pe judecata lui, pe mintea lui, la comiterea faptei; putea beneficia deci de circumstanțe atenuante.

Continuîndu-și drumul la volan, se și vedea în fața completului de judecată, iar buzele îi formulau fraze neuzite. Se lăsă furat de rol, înainte de a fi obligat să-l joace. Poziția lui Groll se întări – nu era indicat să se acorde prea multă atenție unor aspecte care nu serveau decît să complice cazul, să creeze diversiuni de la împlinirea propriu-zisă, de altminteri suficient de limpezită.

Griessbühl însă – avocatul nici nu bănuia – trecuse în acest timp la revoltă pe față.

Stătea încăpățînat în fața lui Groll, spunînd:

— Domnule comisar! Am examinat încă o dată, temeinic, întreg materialul. L-aș putea completa bineînțeles cu cele cîteva fapte intervenite acum în urmă, ca să închei raportul. Dar m-ar mostra conștiința. Sînt gata să vă explic!

Groll se lăsă pe spate, privindu-și asistentul. Mai întîi nu pricepu ce voia să spună; cînd se lămuri, consideră că asta-i atitudinea „tineretului recalcitrant de azi”.

Încercă să zîmbească blajin. Răspunse:

— Nu te întreabă nimeni despre conștiință, curată sau necurată, Griessbühl, ci despre faptele care ar putea interesa poliția.

Se aplecă peste hîrtii, considerînd discuția încheiată, cînd auzi vocea lui Griessbühl:

— Tocmai referitor la faptele, am conștiința încărcată!

Asta era prea mult pentru Groll. Avea de gînd să termine cu cazul acesta; n-avea chef să-și piardă vremea cu o treabă nefolositoare; învățase de vreme îndelungată că în serviciu ai parte numai de rău dacă descoperi mai mult decît e neapărat necesar; nu uitase niciodată mustrarea pe care o primise atunci cînd, în cazul crimei cu viol a Isoldei Reisinger, găsise amprente digitale în camera fetei, amprente pe care șeful lui îl sfătuisese confidențial să nu le găsească. Făcuse eforturi supraomenești să camufleze numele, după ce trezise atenția presei în această direcție. Atunci fusese oprit să avanseze la termen. Și se jurase să-și stăpînească pe viitor zelul profesional.

Nu era exclus ca cel împușcat să fie un spărgător banal, dintre cei care fură rufele de pe frînghie; dacă-i așa, n-o să-i pese nimănui de el, deci nu vedea necesitatea continuării anchetei. Complicele – sau complicea, cum vreți să-i spuneți – care se afla atunci în vilă, nu merita să-ți irosești timpul în cazul în speță.

Groll considera potrivită această versiune. Dar, în sinea lui, stăruia un grăunte mic de îndoială; dacă motivele care-l duseseră acolo fuseseră altele și nu se cunoșteau încă? Asemenea eventualitate îi trezi cu atît mai mult atenția. Nu sînt rare ocaziile cînd ți se pune pumnul în gură!

De altfel Marahn rămîne un ucigaș. Simpatice sau nu, asta nu trebuie să-l influențeze pe el, Groll. Obligația lui a fost să-l predea pe făptaș. S-a făcut. Ce să mai discute? Privi teancul de acte din stînga, actele unor cazuri încă nelămurite, care solicitau din partea lui muncă pentru a le limpezi, muncă în numele justiției! Rosti mai dur decît avusese de gînd:

— Vei face raportul, Griessbühl, și, cu asta basta! La

vederea tînărului din fața biroului, îndărătnic și mut, cu privirea provocatoare, adăugă:

— Ordin!

Griessbühl se uită nehotărît la hîrtii; apoi se întoarce și pași agale spre ușă. O deschise.

Comisarul, aplecat ostentativ peste acte, ridică involuntar ochii.

Griessbühl își mută privirea într-o parte, spunîndu-i:

— Din păcate, cînd sînt silit să fac un lucru, îl fac prost. Și adăugă: Pun rămășag că nu s-a terminat cu necazurile în afacerea asta!

9

METZENDORFER VISĂ LA PLEDOARIE ȘI ÎN LIFTUL TĂCUT care-l ducea spre locuința lui mică de la etajul opt.

Argumentele îi păreau acceptabile și, după ce la început se înfuriase din cauza refuzului lui Groll, acum îi convenea.

Dar în clipa cînd liftul se opri clătînîndu-se ușor, o verigă din lanțul deducțiilor sale se frînse. Avocatul constată îngrozit realitatea: Marahn rămîne ucigaș, și într-un caz și într-altul. Indiferent la cît va fi condamnat, prietenul lui va purta toată viața acest stigmat.

Își agăță distrat pălăria și paltonul în vestibulul minuscul al apartamentului locuit de el. Intră distrat în cameră și privi pe fereastră. Privi în jos, de la al optulea etaj, fără să recepționeze nimic, nici oamenii, ca niște gînganii, nici automobilele, ca niște jucării, alunecînd iute într-un sens sau altul.

Îi stăruia în auz vocea, o voce destul de sonoră, cum menționase procesul-verbal, o voce radiofonică, care prezenta

poate o relatare economică. Vocea radiofonică venea care din neant, sau din gura unui om viu? Ființa aceasta a fost martoră cînd a răsunat împușcătura înăbușită de perdeaua cenușie și unduitoare a ploii torențiale.

La ce i-ar folosi martorul, dacă l-ar găsi! Mortul de acolo reprezenta realitatea, omorît printr-un foc de armă de prietenul lui, al avocatului Metzendorfer.

Ghirlandele colorate și triumfătoare ale pledoariei din mintea lui se dovediră prăfuite și cenușii; cuvintele nu-l mai bucurau, nici nu mai erau în stare să-l amețească, căci din paharul dus la gură se scursese și ultima picătură de vin.

Posibilitatea de a se concentra asupra unui anumit punct, uitînd de toate celelalte, era o particularitate a lui; ascultînd cu atenție vocea radioului, se dovedi a fi vocea unui om anume. Nimănui nu-i trecuse prin minte o astfel de presupunere. Se concentra acum asupra omului respectiv, fără să-l vadă, fără să știe dacă-i bătrîn sau tînăr, bărbat sau femeie.

Omul acesta le putea da cel puțin informații de ce și cum a venit la vilă cel ucis, ce-a căutat acolo și dacă a găsit ce căuta.

Metzendorfer clătina din cap spre mașinile ca niște jucării din abisul străzii: se pare că nu găsisese; căci Brumerus nu observase nicio lipsă din casă. În orice caz, nu declarase niciun fel de lipsă și ce motiv ar fi avut să tacă?

Trebuia să afle cine era mortul și ce a vrut; dacă cele constatate ar fi fost nefavorabile lui Marahn, n-avea decît să le ascundă față de completul de judecată; pe Groll nu-l interesau în niciun caz!

Simți cum i se prelinge prin tîmple o ușoară durere, anunțînd o migrenă chinuitoare; știa din experiență că tabletele nu-i ajută la nimic și nici nu le putea suferi.

Se trase înapoi de la fereastră, spre mijlocul camerei, se dezbracă, se duse dincolo, în mica încăpere unde era dușul și

se lăsă împröscat de un potop de stropi fierbinți, cît putea el suporta. Pielea i se înroși. Stătu așa liniștit o vreme, sub ploaia aburindă care i se scurgea pe trup, cu brațele ridicate, cu capul golit de gînduri. Apoi întoarse brusc maneta, printr-o smucitură; îl potopi o răceală de gheață, provocîndu-i șocul așteptat.

În același moment dispăru durerea născîndă din tîmple.

Metzendorfer se șterse și se îmbracă, știind exact ce are de făcut, indiferent dacă rezultatul va fi o reușită sau nu. Se simțea obligat să procedeze astfel, măcar pentru a-și regăsi liniștea.

Strînse buzele subțiri, chibzuind dacă să plece cu mașina, sau cu trenul. Mașina i-ar asigura o mai mare libertate de mișcare; dar dacă nîmerește într-o aglomerație, ar pierde ore în șir; trenul oferea mai multă comoditate. Lăsat pe spate, pe banchetă, s-ar putea gîndi la treburi în timp ce stîlpii de telegraf i-ar fugi prin fața ochilor, cu rețeaua lor nesfîrșită de sîrme.

Se hotărî totuși pentru mașină. Îi dădea posibilitatea să umble de colo-colo, după cum avea nevoie; avea de gînd să plece la drum seara tîrziu, cînd traficul intens de pe șosele se mai împuținează. Camioanele grele, cu bubuitul lor asurzitor or să-l scoată, fără doar și poate, din sărite, dar n-or să-i răpească timpul.

Telefonă la birou; auzind vocea calmă, monotonă a secretarei, simți că s-a întors la viața de toate zilele, în ciuda drumului proiectat. Vocea, atît de răbdătoare, suna ca și cînd tot așa avea să răsune în următorii cincizeci sau o sută de ani, ca și cînd nimic nu se putea schimba acolo.

O rugă să-l informeze pe locțiitor că se îmbolnăvise. Îi ascultă cu plăcere îngrijorarea din ton. Nu-i spuse adevărul. I s-a prescris odihnă, îi explică el, nu era ceva grav; avea nevoie doar de liniște, de deconectare, fie și numai o săptămînă. O

rugă să aibă grijă de toate. Încrederea lui o dezmierda, cum dezmiardă mîna stăpînului un cîine, n-avea nicio îndoială. Știa că se poate bizui pe ea.

Își pregăti îndemînatic și foarte ordonat valiza.

La orele douăzeci puse în mișcare mașina, în întîmpinarea unor evenimente despre care nu știa nimic și care aveau să-l surprindă.

CAPITOLUL ȘASE

1

STRĂBĂTÎND FRANKFURTUL ÎN CENUȘIUL LEGĂNAT AL zorilor, Metzendorfer își simțea urechile asurzite de bubuitul neconținut al camioanelor, ce trecuseră imperturbabile prin stînga lui. Avea ochii obosiți din cauza șirului dublu, oscilant, de faruri cu fază mică, lunecînd fără răgaz printre pleoapele lui, și de mulțimea plăcuțelor avertizoare, de pe marginea din dreapta a autostrăzii.

Circulase constant cu 70 la oră, cu toate că era destul de periculos; căci vehiculele din spate în viteză maximă erau obligate să-l depășească, intercalîndu-se în coloana bubuitoare din stînga, iar semnalizatoarele roșii din spate și din față punctau noaptea cu febrile bății de puls.

Metzendorfer nu se lăsă molipsit de nebunia vitezei. Văzuse o dată o mașină alergînd cu 100 la oră și turtindu-se de un stîlp, ca o foiță de staniol; de atunci era cuprins de o senzație rușinoasă și prostească de teamă, știind bine că putea avea parte de aceeași soartă, cu toată viteza scăzută. Răsuflă

adînc, zăbind contururile largi ale oraşului, întinzîndu-se pînă departe, în aburul cenuşiu al dimineţii. Fiindcă nu ştia unde se află Hotelul Mainau, porni în jos pe o stradă oarecare din Frankfurt şi merse pînă la cea mai apropiată staţie de benzină. Locul era pustiu, la benzină aştepta un singur camion.

Coborî; îl durea tot corpul. Făcu vreo cîţiva paşi, înainte şi înapoi, îşi întinse mădularele şi respiră adînc aerul umed, pe care-l sufla apoi din gură, ca pe un norişor cenuşiu.

Pe planul oraşului se aflau marcate hotelurile; apăsă pe butonul respectiv, se aprinse cuvîntul MAINAU cu indicaţia că hotelul era ocupat. Puţin îi păsa. Îşi întipări în minte drumul şi porni mai departe. Hotelul Mainau se dovedi una dintre acele întreprinderi care-şi datora clientela tîrgului de mostre, conferinţelor internaţionale, bisericii Sf. Paul. Un fost bloc de locuinţe, transformat de un arhitect îndemînat. În privinţa parcării Metzendorfer putea fi liniştit. Curtea din spate fusese amenajată ca loc de parcare.

Sepp Metzendorfer ştia de mult cum se petrec lucrurile: la întrebarea dacă există o cameră liberă, portarul de noapte îi răspunse amabil că nu are, şi-l examinează cu atenţie. Aprecierea se dovedi justă – iar o bancnotă de zece mărci îi dezlegă limba, ca să se plîngă ce asaltat este hotelul şi cît de neplăcut este să refuzi chiar pe clienţii casei, cînd vin pe neprevăzute. A doua bancnotă de zece mărci aduse pe masă lista camerelor; o studie gînditor.

Metzendorfer aştepta cu răbdare. Ştia bine că n-avea dreptul să ia niciun interogatoriu aici; era nevoit să fie numai client şi să aibă încredere în norocul lui.

Portarul îl privi cu fruntea încruntată. Dacă se mulţumea cu o cameră cu un pat la etajul patru, amenajată numai cu o despărţitură pentru duş şi fără lift, căci nu s-a putut monta...

Metzendorfer clătină din cap mulţumit. Imboldul care-l

împinsese pînă aici se prăbuși deodată; se simțea atît de obosit, încît se temea să nu cadă din picioare.

Camera era așezată pe colț; de la fereastră se vedeau acoperișurile mașinilor parcate. Se dezbracă îndată, se spală sumar, se culcă încovrigîndu-se, cum îi era obiceiul și se gîndi ațipind: „Trizius, numele ei este Gina Trizius...”

2

VISĂ CĂ ZĂCEA UNDEVA PE UN CÎMP DESCHIS, FĂRĂ APĂRARE și de departe o mitralieră își clănțanea focul sec asupra lui. Niciun adăpost, nicăieri și certitudinea îngrozitoare că în următoarele secunde va fi atins și va muri mizerabil.

Se trezi simțindu-și bluza de la pijama lipită de spate, udă de sudoare, încercă să se dea jos din pat pe partea dreaptă, ca acasă, dar întîlni o rezistență și-și dădu seama că se află în Hotelul Mainau și că în partea dreaptă e peretele.

Se răsuci buimăcit, își privi ceasul, văzu că-i unsprezece fără zece; atunci auzi o bătaie ușoară și respectuoasă în ușă. Apoi o pauză, ca și cînd cineva trăgea cu urechea, pe urmă niște pași prudenți care se îndepărtau.

Metzendorfer își puse paltonul și deschise ușa, crăpînd-o.

Camerista, o fetișcană tînără și subțirică, întoarse capul zîmbind spre el și trecu mai departe; pe fața ei drăguță, banală, îl surprinseră numai sprîncenele rase și trase cu creionul în sus, oblic spre tîmple.

Avea în mîini un aspirator, se vedea că face curățenie la etajul acela și nu se așteptase să mai găsească pe cineva dormind.

Metzendorfer mormăi ceva ca răspuns la zîmbetul ei tăcut și amabil, se retrase și se îmbracă. Cînd părăsi camera, fata

terminase camera de alături și bătea pernele cu palma întinsă, pentru a le netezi.

Se opri în ușa deschisă, o privi cu un nume în gând și spuse scuzându-se:

— Am sosit abia în zori.

— Ah, zise ea, nu face nimic! Apoi continuă pe un ton profesional: Sufrageria pentru micul dejun e la primul etaj.

— Foarte mulțumesc, răspunse el. Da, mi s-a făcut foame. Șovăi, dar se hotărî să meargă drept la țintă. Zise: Caut aici o cunoștință. Spusele lui nu părură s-o intereseze prea mult. Dădu din cap, aplecată spre pat. Avocatul adăugă: pe un anume domn Altbauer.

Ea tresări și-l privi fix.

— Așa, zise ea tulburată, domnul Altbauer. Cum, nu știți? A fost împușcat, omorât. Ridică din umărul drept. Pe undeva, departe, prin Bavaria, la Berneck.

Metzendorfer înțelese că n-a fost niciodată în Bavaria; vorbea despre locurile acelea ca despre Australia.

Făcu o jumătate de pas în cameră; zîmbi slab și spuse:

— Aveți dreptate. Știam. Sînteți cumva domnișoara Trizius?

Din clipa cînd rosti fraza, o văzu cum trece în defensivă și se închide în sine.

— Așaa! spuse ea întinzînd cuvîntul. Prin urmare asta-i! Știați! Atunci de ce ați întrebat? Ce vrea să însemne?

Metzendorfer nu-i răspunse imediat; rămase tăcut un timp, examinînd-o. Nu remarcă nimic deosebit la ea, aspectul general drăguț, știa și ea, și se pricepea să și-l pună în valoare, cu un obraz plăcut, știa și asta; dar mii și zeci de mii de fete tinere aveau aceleași calități, deci nimic neobișnuit. Idealul ei era fără îndoială vreuna dintre actrițele de cinema, n-avea nicio importanță. Iar sprîncenele trase ciudat cu creionul nu-i spuneau nimic lui Metzendorfer, reprezentau doar unicul

amănunt izbitor, imposibil de confundat; altceva nu putea oferi.

Dar cenușul rece și stăpînit al ochilor îl lămurii că știa de mult regulile jocului, era învățată să-l joace, se pricepea să-și facă afacerile, gata să vîndă absolut tot, pînă la un anumit lucru, dar pentru asta trebuia să i se ofere mult, căci își stabilise singură prețul.

Pe Metzendorfer însă nu-l interesa. Zîmbi îndatoritor, scoase din buzunar o bancnotă de cincizeci de mărci, i-o întinse (fără ca ea s-o apuce) și zise:

— Mă interesează foarte mult să aflu cîte ceva despre domnul Altbauer.

Ea îi răspunse cu răceală:

— Puteți să vă cruțați banii. Nu-i știu altceva decît numele. Am spus tot în declarație.

— Știți și că a locuit aici? zise el.

— A înnoptat, îl corectă fata.

— Și că a descins de mai multe ori la hotelul ăsta, continuă Metzendorfer.

— După spusele lui, răspunse camerista.

— Și că venea din Franța, întregi Metzendorfer.

— Tot de la el am aflat, se feri ea.

Metzendorfer privi gînditor în gol, zîmbi silit și-i spuse:

— V-a povestit toate astea în timp ce făceați curățenie în cameră.

Nu puse niciun semn de întrebare.

Nu era ușor s-o pui în încurcătură. Răspunse simplu:

— Era foarte vorbăreț.

Cuvîntul sună străin în gura ei.

De data asta tăcu Metzendorfer.

Se făcu o pauză. Fata se aplecă pe neașteptate spre aspirator, îl înșfăcă și porni spre ușă, unde sta nemișcat Metzendorfer.

— Am o grămadă de treabă, spuse ea limpede și continuă cu o amabilitate impertinentă. Fiți atît de bun și lăsați-mă să trec!

Avocatul o privi din nou; acum era chiar lîngă el, fixîndu-l drept în ochi; atunci zise:

— N-are rost să ne jucăm de-a pisica și șoarecele, domnișoară Trizius. Nici la un război în miniatură n-aș dori să ajungem. Nu sînt criminalist, sînt avocat. N-am dreptul să vă cer să-mi dați informații, nu pot decît să vă rog.

Nu-i scăpă schimbarea aproape neobservată din ochii ei: pînă atunci arătau răceală, chibzuială, pregătire de luptă, iar acum se zărea o urmă de interes.

Cît de departe mergea acest interes, el n-avea de unde să știe; se putea stinge oricînd.

Fata se uită șovăitoare la aspiratorul din mînă.

Metzendorfer spuse:

— Am înțeles, n-aveți timp acum. V-aș propune să luăm diseară împreună masa și dacă acceptați, putem sta de vorbă unde doriți dumneavoastră.

Cenușul din ochii ei deveni iarăși rece și stăpînit cînd îl privi:

— Nu, spuse ea scurt. N-am nimic de povestit.

— Poate există totuși ceva, domnișoară Trizius! adăugă el. M-ar ajuta poate și dacă mi-ați descrie impresiile despre el. Merse mai departe, fără să șovăie: Sînt apărătorul ucigașului.

Ea îl privi fix, întîi uluită, apoi trezindu-i-se interesul; Metzendorfer simți în clipa aceea, că reprezintă ceva senzațional pentru ea, singura lui șansă.

Rămase și ea surprinsă de această lipsă de stăpînire. Parcă s-ar fi apucat singură de umeri și s-ar fi zgîlțîit. Strînse pleoapele; lăsă impresia că face anumite socoteli. Zise:

— Puteți să fiți chiar bunul Dumnezeu, sau dracu – nu! Nu vreau!

Metzendorfer înțelese că nu mai avea sorți de izbândă pentru moment; orice altă încercare de a o convinge n-ar face decât să-i întărească spiritul defensiv.

Se dădu la o parte și-i spuse amabil când trecu pragul pe lângă el:

— Cum doriți, domnișoară Trizius. Mi-e de folos și faptul că Altbauer a fost vorbăreț.

Fata porni mai departe. Privind în urma ei, o văzu ajungând la camera următoare, scoțînd cheia din buzunarul șorțului și deschizînd-o.

Se întoarse și coborî scările. La capătul scărilor era o oglindă. Și în această oglindă o zări nemișcată, cu mîna pe clanță, uitîndu-se după el cu o expresie ciudată în ochi.

Dar ea nu observă nimic.

3

METZENDORFER NU SE PRICEPEA SĂ-ȘI PIARDĂ TIMPUL. NU-I veni în minte să intre la un cinematograf ca să-și omoare cîteva ceasuri. Nici talent n-avea să hoinărească de colo-colo, prin pasaje și magazine, nici să se desfete în fața vitrinelor.

În ziua aceea regretă lipsa acestor însușiri. Rătăci pe străzi și se regăsi spre necazul lui în același loc; hoinări mai departe, mulțumit că nu plouă, intră într-o cafenea, se miră de repeziciunea cu care se golește ceașca, încercă să citească ziarele, dar renunță cînd se surprinse, caraghios și distrat, citind rubrica „anunțuri de căsătorie”. La prînz se simți gata să-și reverse mînia față de repeziciunea și modul ireproșabil în care îl servi chelnerul, căci din această cauză se consuma iarăși prea puțin timp.

Se gîndi la el, la viața lui, constatînd că-i la fel de cenușie,

ca ziua asta tulbure de toamnă, luminată din cînd în cînd doar de vizitele rare ale prietenului său Marahn; nici măcar nu știa dacă doctorul are pentru el aceeași prietenie, sau numai un fel de camaraderie de școală, care se tîra, de-a lungul deceniilor. Era de aceeași vîrstă cu Marahn și nu avusese în viață aventuri deosebite. Nu i-ar fi trecut niciodată prin cap să se însoare cu o femeie atît de tînără. Adevăratele lui satisfacții erau pledoariile juridice, unde putea să riposteze pe neașteptate judecătorilor și procurorilor, cu subterfugii îndrăznețe, aparent subtile, dar totdeauna precis justificate juridic și pentru aceasta își petrecea ore în șir studiind cărți de drept, comentarii, decizii judecătorești valabile pentru întreaga Germanie și pentru tribunalele federale.

Rămase pe loc în fața unei vitrine, privind fix un decor pentru gulerele MAY, care nu-l interesau; se tot întreba cu ce ar putea ispiti o fată tînără ca Gina Trizius un om de vîrstă mijlocie, cu părul rar și roșcat, fără urmă de îndrăzneală și excentricitate, fără automobil bătător la ochi și cu un venit modest, în comparație cu alții, deci cum ar putea un asemenea om fără nimic remarcabil s-o facă să se dea de gol mai mult decît avea intenția.

Făcu calea întoarsă, părăsind gulerele MAY, fără să fi dezlegat misterul. Se învîrți mai departe pe străzile cenușii, știind bine că n-are încotro și că nu-i rămîne altceva decît o inspirație de moment. Concluzia aceasta îi pricinui un rău la stomac, căci era obișnuit să se înarmeze din vreme cu toate argumentele și toate interpretările posibile, în împrejurările cele mai încîlcite. Singurul lucru pe care-l realizase era că la micul dejun aflate de la chelner programul salariaților din hotel, dar i se părea o naivitate să considere aceasta un succes. Înfîrîngerea îl apăsă greu; căci gestul lui zadarnic cu bancnota de cincizeci de mărci putea fi considerat desigur o înfrîngere. „Prea ieftin”, se gîndi Metzendorfer, dîndu-și seama că gura

fetei, rujată cu dibăcie, nu se va deschide cu ajutorul banilor. „Atunci cu ce?”

Metzendorfer era convins că gura asta mai avea multe de spus. Doar văzuse fața mortului, și-o întipărise în memorie: un asemenea tânăr nu era „vorbăreț”, cum afirmase fata.

Oftă în tăcere, se uită la ceas și se hotărî să se întoarcă la hotel. Nu porni spre camera lui, ci se duse în curte și se urcă în mașină. Dădu drumul motorului, accelerînd și reducînd alternativ gazele, pentru a ajunge la temperatura corectă de plecare; numai ca să-și omoare timpul.

În sfîrșit, băgă în viteză și scoase pe poartă mașina, fără grabă, împinse prudent botul negru spre trotuar prin mulțimea de oameni, așteptă semnalul de liber, zări într-o clipă un interval favorabil de parcare pe partea cealaltă a străzii și se strecură acolo.

Lăsă motorul să meargă, iar el, cu mîinile încrucișate, așteptă comod în scaun.

Privea atent prin oglinda retrovizoare. Vedea oamenii și obiectele departe, ca printr-o lunetă inversă; pentru prima oară, Metzendorfer se trezi surprins de acest spectacol, căci parcă-și petrecuse așa toți anii vieții, cu ochii într-o oglindă retrovizoare; nici soarta oamenilor, nici soarta popoarelor nu-l mișcase vreodată pînă în adîncul sufletului; își alesese o cale mai ușoară; cel mult contempla viața prin prisma cărților juridice.

Numai pentru prietenul său Marahn avusese altfel de simțăminte și de aceea stătea acum aici, cam caraghios în rolul de detectiv spionînd împrejurimile, rol care nu i se potrivea și nici nu crezuse vreodată în realitatea lui.

Micuța ieșea acum pe poartă, grațioasă, vioaie și drăguță, cu o doză de impertinență din cauza sprîncenelor trase spre tîmple, și fără îndoială inabordabilă, cînd voia să fie așa. Se uită la dreapta și la stînga, așteptînd parcă pe cineva; poate

numai din obișnuință, căci se cufundă imediat în mulțime, pășind pe tocurile înalte, cu fusta scurtă și întinsă pe coapse ca la toate fetele.

Metzendorfer scoase atent mașina cu spatele din intervalul de parcare, întoarse la timp să n-o piardă din ochi pe domnișoara Trizius și porni după ea.

Ajuns în dreptul ei, claxonă.

Fata întoarse privirea spre el o clipă, apoi își îndreptă imediat capul drept înainte; lui Metzendorfer i se păru totuși că-și schimbă pasul.

Avocatul se lăsa legănat de nădejdea asta. Fără să-i mai facă alt semn fetei, își relua în sfârșit locul în șirul de automobile, pe care-l stînjenise ca o bucată de lemn plutitor pe firul apei; merse pur și simplu drept înainte, pînă ce hazardul îi făcu iarăși rost de un spațiu de parcare.

Metzendorfer coborî și așteptă lîngă radiator. Își netezi părul rar și roșu de pe frunte și privi cam obosit oamenii, cum răsăreau și dispăreau din cîmpul lui vizual, cum treceau pe lîngă el, ca și cînd s-ar fi rostogolit pe un caldarîm din bolovani.

După felul cum își tăia drum pieziș prin șuvoiul de oameni, pricepu că pe el îl așteptase fata la ieșire. Fără prefăcătorie, fără niciun șiretlic, nu încercă să pară că nu-l observase și să se arate surprinsă de prezența lui.

Avocatul reacționează la fel; se trase la o parte de lîngă radiator, lăsîndu-i drum liber, deschise portiera, o pofti să urce, se așează la volan și puse mașina în mișcare. Fără nicio vorbă, ca și cînd era convenit mai dinainte; Metzendorfer fu mirat că e cu puțință una ca asta.

Se feri să-și arate curiozitatea, își interzise chiar orice privire rapidă și cercetătoare spre ea. Mergea pur și simplu drept înainte, aștepta la încrucișări, mergea mai departe, fără

țintă, și totuși cu un scop – să se comporte în așa fel, încât această Gina Trizius să înceapă să vorbească.

Deodată îi auzi vocea indiferentă, distantă, puțin nervoasă:

— Dacă vă închipuiți cumva că m-am culcat cu el, vă înșelați.

Dădu din cap fără o vorbă, spre Volkswagenul din fața lui.

Îi auzi iarăși glasul:

— În asemenea împrejurări, chibzuiesc bine. Nu era genul meu. Și a doua zi pleca la Passau – atunci la ce bun!

Ca și când s-ar fi apărut. Metzendorfer încercă să-i îndrepte șirul gândurilor în altă direcție; întoarse macazul:

— Domnișoară Trizius, dacă nu vă consideram deșteaptă, vă ofeream azi-dimineață o sută de mărci, în loc de cincizeci. Am simțit însă imediat că, în cazul dumneavoastră, nu servește la nimic.

— Chiar așa, aprobă ea, apoi tăcu.

Metzendorfer coti pe lângă un bloc de locuințe, în dorința de a evita centrul orașului.

— În fond, mi-e perfect egal, reluă în sfârșit fata, dacă a fost omorât. Nu l-am cunoscut de fel – ce mă privește!

Preț de o secundă, Metzendorfer se simți tentat să reacționeze violent. Dar se stăpîni. Mai bine să-ți lipsească sentimentele, se gândi el deodată, și să ai curajul s-o declari, în loc să simulezi, numai fiindcă așa se obișnuiește.

Nu-și dădea încă seama dacă a găsit sau nu cheia spre înțelegerea ei. O putea auzi în orice moment poruncindu-i să oprească pentru a coborî, și n-ar fi avut încotro.

Deodată simți parcă o mișcare alături, se aplecase poate spre el; de altfel avea senzația că-i observat. Se trudi să-și păstreze aceeași mască de indiferență.

Cînd începu să vorbească, vocea i se schimbă, avea ceva din mirarea unui copil:

— Chiar îl apărați pe ucigaș? Iar după o scurtă pauză: Mi-am închipuit totdeauna că apărătorii ăștia arată cu totul altfel.

O privi în sfârșit, în fugă; presupunerea lui era întemeiată: se uita cercetător la el. Zîmbind ușor, îi zise:

— Daa, chiar îl apăr. Continuă, explicînd: Știți, sînt prieten cu el din școală!

— Așa! răspunse ea, cu un aer mulțumit; în clipa aceea Metzendorfer pricepu că-i acceptase compania numai din curiozitate, fiindcă imaginea apărătorului, șablonată de nenumărate filme și romane, nu i se potrivea de loc.

— Unde dorești să mîncăm? întrebă el ca și cînd ar fi fost ceva de la sine înțeleș.

— Mă gîndeam la „Rocco”, răspunse ea imediat.

4

MASA SE DESFĂȘURĂ ÎN TĂCERE.

Pe Metzendorfer îl mirase alegerea fetei. Se așteptase la un local cu multe oglinzi, lumînări și șampanie, simulînd o falsă mondenitate.

Dar recunoscă că o apreciasă iarăși greșit. Rocco era un local serios. Se mîncea bine, lista era bogată în mîncăruri preparate cu rafinament; chelnerul nu recomandă șampanie și nici nu lăsa impresia că aștepta să i se comande, ci le propuse vinuri adecvate meniului. Nu putea fi considerat nici pe departe un local ieftin, accesibil mării mase, unde să fi luat zilnic prînzul micuța Trizius. Un argument în plus că se pricepea să-și folosească norocul.

Se uită din cînd în cînd peste masă, la domnișoara Trizius; îi plăcea felul degajat în care mîncea, seriozitatea concentrată cu care se dăruia acestei îndeletniciri, și chipul cum savura

vinul. Fața tânără, prospețimea pielii, degetele delicate – sănătoase totuși – toate îi făceau plăcere; nu mai știa de asemenea lucruri în vălmășagul paragrafelor și articolelor de lege, și acum își dădea seama, surprins, că înfățișarea unei cameriste oarecare îl făcuse să uite aproape motivul venirii aici, la Rocco.

După ce termină de mâncat, își ridică pe neașteptate privirea spre el; dar ochii reci și cenușii, gata să cîntărească totul, îi nimiciră imediat orice iluzie de gingășie și dăruire.

— Am isprăvit, zise ea scurt, am de gînd să plec acasă și dumneavoastră nu m-ați întrebat nimic.

În glas se simțea o urmă de neîncredere: „O fi chiar apărătorul asasinului sau vreun tip foarte viclean, care încearcă să mă prindă? De ce nu mă întreabă nimic?”

Metzendorfer se uita la mâinile chelnerului, la îndemînarea lui profesională în timp ce degaja masa, de parcă n-ar fi fost dirijată de creier, la grija, în aparență plină de amabilitate, cu care mătura cele cîteva firimituri cu șervetul.

Vorbi privind aceste mîini:

— Sînt sigur că Altbauer nu era vorbăreț, adică palavragiu, ați camuflat puțin adevărul...

— Adevărat! auzi el răspunsul scurt. Dar nu m-am culcat cu el, îl asigură fata încă o dată, de fapt n-a fost decît o glumă. Nici eu nu știu bine de ce m-am băgat în treaba asta.

Dar Metzendorfer n-o mai aprobă. Spuse concis:

— Totuși i-ați observat bine figura, v-ați adus aminte de nume cu toate că nu era trecut pe lista clienților, mi-ați spus mai înainte că pleca spre Passau. Sînt convins că nu cunoașteți asemenea amănunte despre toți clienții hotelului.

— Nu cunosc, desigur, răspunse ea îmbufnată, am și așa destulă treabă. Și nici nu mă interesează. Numai că în acest caz, a fost vorba de o glumă.

Tăcu.

— Ce fel de glumă? întrebă Metzendorfer, privind-o
Fata răspunse imediat:

— Dormise tot atât de mult ca și dumneavoastră, venea din Franța și era obosit. Camera nu era încuiată. Am deschis ușa și am vrut să ies încet, când l-am văzut în pat. Dar mi-a făcut semn și mi-am închipuit că dorește să ia micul dejun în cameră, mulți procedează așa din comoditate. Privi absentă pe lângă Metzendorfer și adăugă: Nu mi-ar plăcea în ruptul capului! Căci nu ești proaspăt. Trebuie să mă simt foarte proaspătă la micul dejun, ca să mănînc cu plăcere!

— Nu dorea micul dejun? întrebă avocatul atent.

— Nu, spuse ea, în timp ce eram acolo, în cameră, s-a dat jos din pat. Îmbrăcase peste pijama un pulover cu dungi bordo. Într-o clipă mi-a trecut prin minte: „Dacă încearcă să se dea la tine!” Dar s-a oprit la perete, lângă pat și a spus: „Mi s-a furat ceva!” Înainte de a continua, fata chibzui câteva clipe: M-am gândit la sistemul ieftin folosit de unii, care spun cam așa: „Mi-ai furat inima și fuga în pat”. Sînt mulți care umblă cu astfel de tertipuri, cu mine nu le merge însă!

Metzendorfer se uită fix la ea, observă cum își strîmbă disprețuitor gura, ca și cînd și-ar fi adus aminte de ceva.

Tăcu.

Fata spuse iar:

— Am început imediat să rîd în hohote... Nu-i scăpă triumful din ochii lui Metzendorfer și îi zise: Cînd e cazul sînt în stare să rîd în hohote, are efectul unui duș rece! Ei, dar cu el n-a mers. Atunci i-am spus: „Imposibil, vă rog să căutați bine în geamantane încă o dată, în hotelul nostru nu s-a furat niciodată nimic, ar fi prima oară!” Nu s-a mișcat de lângă perete și mi-a spus: „N-am afirmat nicio clipă că mi s-a furat ceva în hotelul ăsta. N-am spus decît: Mi s-a furat ceva!”

Culmea e că nici nu știu exact ce și cît, știu numai că așa s-a petrecut și-mi imaginez ce-i la mijloc!” Fata își umezi buza de

sus cu vârful limbii și urmă cu privirea aceea directă și rece, cunoscută lui Metzendorfer: Am chibzuit în sinea mea: sau e nebun sau încearcă un nou șiretlic. Pur și simplu mă derutase, mai ales că toate astea nici nu mă interesau. De aceea m-am mulțumit să ridic din umeri și l-am sfătuit să anunțe poliția în privința furtului; eu trebuia să plec, aveam multă treabă.

Își încruntă fruntea; cutele mărunte, verticale, împreună cu arcurile subțiri și negre ale sprâncenelor, formau spre timples un foc micuț de artificii de culoare închisă, ca la draci.

— Atunci s-a repezit imediat la mine, ce-i drept dintr-un singur salt. M-am gândit numaidecât: „E nebun, mă zvîrlă pe pat și mă strînge de gît, sau îmi face altceva” și mi-am dat seama că nu mă pot apăra. Mi-a fost o frică groaznică. Se uită la Metzendorfer și spuse neutru: Altminteri, mie nu mi-e frică niciodată!

El dădu din cap; o crezu.

Fata începu să respire adînc, inhalînd și expirînd aerul; amintirea scenei trăite o cutremura și acum. Înainte de a continua povestea, își roase buza de jos.

Îl privi deschis pe Metzendorfer și zise:

— În realitate nu mi-a făcut nimic. Nici n-a încercat. Nu voia decît să mai rămîn o clipă în camera lui. Sînt convinsă și azi că i se furase într-adevăr ceva și avea de gînd să-mi facă o propunere. Dorea să-mi povestească cum s-au petrecut faptele, asta a fost tot!

lunecau fără sfârșit de după perdea pe tavan, și reconstitua cele povestite de Gina Trizius:

Joseph Altbauer venise acolo de undeva din Franța, probabil nu de la Paris. Pusese la punct în străinătate un plan măreț de afaceri și adusese cu sine rezultatele. Ce fel de plan, nu se știa, și nici cum arătau rezultatele.

În orice caz, domnișoara Trizius avea impresia că dusesse tratative cu niște instituții oficiale, tratative de lungă durată.

Metzendorfer o întrebase dacă nu-i vorbise și despre asta. Ea ridicase din umeri, iar când își îndreptase privirea spre el o văzuse încurcată pentru prima dată. „Nu știu, răspunsese ea, se poate să fie numai închipuiri de ale mele, n-am ascultat chiar tot ce mi-a spus, cam așa am înțeles.”

Avocatul încercase să evite impresia că o interoghează. Extinsese intenționat discuția asupra ciudățeniei pe care o vădesc convorbirile dintre oameni, ce rar ascuți cu atenție spusele celuilalt, cum intervin în relatări greșeli destul de mari, lucru dovedit mereu prin declarațiile martorilor. Omul nu este prea atent la cele petrecute în jur.

Asemenea generalizare o întăritase pe fată și-l contrazisese. Deși pînă atunci își supraveghease gesturile: de astă dată își proptise deodată coatele pe masă cu capul în mîini, îl privise fix pe Metzendorfer și mîriise: „Cînd vreau să văd ceva, văd. Și sînt gata să jur, de o mie de ori.”

Metzendorfer se ferise să zîmbească. O lăudase spunîndu-i că făcea parte din rarele excepții și că era cu atît mai bine pentru cele ce aveau de discutat.

Fata devenise de îndată numai ochi și urechi, se trăsese de la marginea mesei și stătuse țeapănă, în așteptare, gata să se apere, în ochi citindu-i-se neîncrederea.

Metzendorfer renunțase atunci la joc. Își dăduse seama că prea multe ocolișuri nu foloseau la nimic. Puteau să-l îndepărteze de la țintă. Gina Trizius înțelesese probabil că

blîndețea lui aparentă era numai o formă de repliere, pentru a lovi cît mai puternic cu viitoarea întrebare.

Văzînd că înțelesese, adoptase altă tactică. O întrebasese: „Despre ce fel de propunere a fost vorba?”

Ea își înălțase sprîncenele subțiri spre frunte cu mirare prefăcută, arcurile lor ca firul de păr se lungiseră spre tîmple ca niște cornițe. „N-am făcut nicio propunere!” răspunsese ea nevinovată.

„Nu dumneata, ci Altbauer, firește!”

„Cum adică? Doar ați spus că l-ați cunoscut?”

„Nici pomeneală, nu l-am cunoscut, Ce-ți vine în minte, domnișoară Trizius? Altfel nu m-aș afla aici.”

„Mă gîndeam, observase ea calmă, coborînd iarăși sprîncenele și trăgînd în jos cornițele negre, poate v-a făcut cumva vreo propunere!”

Metzendorfer își ațintise încremenit ochii spre ea.

Îi răspunsese cu o privire severă; deodată zîmbise, așa zîmbea, probabil, cînd era școlăriță, și reușea să joace o festă unui profesor.

Metzendorfer își împinsese șuvițele rare de păr roșu de pe frunte, ridicase paharul cu vin, surîsese slab și-i răspunsese în jargonul ei: „M-ai dus! De-abia atunci își dăduse seama că așa trebuia să-i vorbească; mai înțelesese că fetița e capricioasă și reacționează potrivit dispoziției de moment; mai pricepuse că va afla acum tot ce știe. Ca să-și sublinieze ideea, continuase: M-ai făcut fărîme!”

Tîrziu, noaptea, în drum spre casa Ginei Trizius, în timp ce farurile automobilelor nevăzute îl orbeau ca niște mingi strălucitoare – aflase următoarele:

Joseph Altbauer nu descinsese la Hotelul Mainau numai pentru a-și petrece noaptea. Se întîlnise acolo cu un cunoscut, sau un prieten de afaceri – fata nu știa bine – care locuia, după cîte i se părea, în Germania de sud.

Altbauer rămăsese cu el în holul hotelului pînă spre miezul nopții. Abia la culcare, îi dăduse prin minte de ce discuția se purtase în hol: celălalt avea probabil documente în servietă, cu ajutorul cărora putea fi scos din toată combinația el, Altbauer. De aceea îi scăpase de pe limbă cuvîntul furt, cînd ea, Gina Trizius, intrase în cameră.

Îi spusese că trebuie găsită o ocazie pentru a cerceta documentele din servieta celuiilalt. Numai astfel ar putea izbuti eventual să pareze lovitura destinată lui. Deci dacă era dispusă să-l ajute și dacă îi reușește planul, n-ar fi contat o mie de mărci.

Gina Trizius se îngrozise în fața sumei; avusese senzația sigură – ca de altfel totdeauna în asemenea clipe rare cînd ți se propune ceva grandios – că nu capeți de ajuns față de risc. Bineînțeles că nu i se oferise niciodată o mie de mărci; cu atît mai mult!

În timp ce reflexele farurilor se perindaseră fără răgaz prin spatele perdelei, Metzendorfer și-o închipuisese exact pe Gina Trizius, în clipele acelea, în fața lui Altbauer: cu figura încă speriată, dar pe care începuse a se vădi judecata ei calculată, mișcîndu-și cu aroganță sprîncenele subțiri și avîntate spre tîmple, ca niște șerpi micuți, căci își încruntase fruntea.

Îi ceruse lui Altbauer s-o lase imediat să plece, manifestîndu-și supărarea că îndrăznește să-și permită asemenea atitudine față de o cameristă fără apărare. Era hotărîită să nu-i accepte oferta; dar o tenta să-l sprijine de bunăvoie, un om cu o înfățișare atît de obișnuită, care se purta cu ea atît de ciudat.

Căci Altbauer avea un aspect foarte oarecare – Metzendorfer n-o întrebasese nimic despre acest lucru (văzuse doar destul de bine fața celui ucis) – era un bărbat destul de tînăr, cel mult treizeci și cinci de ani, cu figura energică, tip

de sportiv cu pălăriuță de vînător, cum întâlnești pe toate străzile și în toate barurile.

Altbauer se trăsese imediat la o parte, o privise fix, pășise apoi resemnat spre fereastră și dăduse la o parte perdeaua, trasă încă din timpul nopții pentru ca lumina să nu pătrundă în cameră. Fără să se uite la ea, cu privirea pe geam, spusese fără să se întoarcă: „N-am încotro, trebuie să încerc altceva, ce ușor ar fi mers, Doamne Dumnezeule! Ghinionul meu!”

O atrăsese tocmai această observație. Îi „impusese” după cum spunea ea.

Fusese foarte surprins cînd o auzise spunîndu-i că ar fi dispusă să-l asculte liniștită, dacă nu se repede ca un tigru asupra ei. Se întoarse încetișor, o privise lung, răspunzînd în sfîrșit: „Ai dreptate, bine. Mă dau cu totul în mîna dumitale.”

Ea ridicase din umeri.

Atunci o întrebuse pătrunzător: „M-ai înțeles, nu-i așa?”

Ea ridicase iarăși din umeri și tăcuse.

Evocînd toate acestea în lumina reflexelor lungite ale farurilor, care năvăleau pe tavan, Metzendorfer își dădu seama că micuța Trizius se preocupase nu numai de bărbat, ci și de ea: puțintel obraznică, cu ochii provocatori de un cenușiu strălucitor, ieșind cu brio dintr-o situație neobișnuită. Se plăcea în asemenea rol.

Altbauer meditase, în continuare, la propunere, așa sunaseră cuvintele ei, pînă ce ea îi spusese că mai are și altă treabă, deci – să se hotărască!

Atunci îi împărtășise planul.

Ea aprobase din cap. Pricepuse. Nu mai avură de făcut decît cîteva observații scurte privitoare la desfășurarea proiectului. După vreo oră își isprăvisese treaba. Iar după alte douăzeci de minute, Altbauer se grăbise tăcut de-a lungul culoarului, nervos fără doar și poate – cu mîinile goale, își aducea bine aminte! Îi șoptise: „E în regulă! Mulțumesc

frumos, fetițo! Azi trebuie să ajung la Passau. Dar vin eu curînd înapoi și ai să ai parte de o surpriză, cum n-ai avut în viața ta.”

De atunci nu-l mai văzuse. După cum știa și Metzendorfer, nu se mai întorsese.

6

CA ȘI ÎN ZIUA PRECEDENTĂ, ÎNAINTEA SOSIRII LA Frankfurt, Metzendorfer simți din nou în tîmple durerea incipientă. Șirul luminilor reflectate îl obosise și-l iritase, ca și gîndurile despre cele spuse de Gina Trizius.

De afară răzbea zgomotul unei ploii torențiale, cu bubuituri; avocatul se gîndi că eforturile lui nu aduseseră pînă acum decît un singur rezultat: lucrurile erau și mai încălcite decît înainte. Nici nu descoperise vreo circumstanță atenuantă pentru Marahn.

Pînă atunci, existase cel puțin posibilitatea de a aduce drept argument întru apărarea doctorului că omul ucis ar fi intrat poate în vilă cu intenții criminale. Acum era greu de crezut. În schimb era cu totul neclar, de ce și cum se hotărîse Altbauer să se oprească la băile Berneck. Metzendorfer se gîndi îndelung, dar nu-i veni în minte niciun motiv plauzibil.

Furios pe el însuși, recunoscuse că după toate probabilitățile Groll avusese dreptate refuzînd să mai continue cercetarea. În orice caz, fusese scutit să-și mai stoarcă creierii.

Dar cele spuse de Gina Trizius? Lucrurile relatate nu i se păreau dubioase; în timp ce povestea, fata dăduse impresia că-i sinceră. Dar informațiile ei reprezentau prea puțin. Tot ceea ce hotărîse cu Altbauer fusese ca să sune dintr-o cabină

telefonică la Hotelul Mainau și să invite persoana respectivă la o anumită firmă din Frankfurt.

Altbauer îi dăduse numărul camerei. Cît despre nume, asta n-o interesase. Necunoscutul și-l spusese la telefon, însă fata îl uitase. La fel ca și Altbauer, nici el nu anunțase la poliție.

Nici numele firmei nu-l mai știa. Altbauer i-l spusese; dar asta fusese o măsură de siguranță lipsită de importanță. Pentru cazul că ar fi întrebată, era bine să-l cunoască. Dar nu fusese cazul. Se prezentase drept „secretara directorului Sebastian” și-i explicase respectivului că domnul director Sebastian îl roagă să-l viziteze imediat într-o afacere urgentă; asta fusese de ajuns pentru necunoscut.

Curînd după aceea, îl văzuse traversînd grăbit holul hotelului. Altbauer, care se afla în vestibul, o făcuse atentă asupra lui printr-un semn din cap. Își amintea vag de el, un bărbat de cel mult treizeci de ani, îmbrăcat foarte modern, cu o culoare nesănătoasă în obraz, ca aluatul, care i se păruse respingătoare. Da, ar fi în stare să-l recunoască, dar să-l descrie în amănunt, nu, spusese ea.

Metzendorfer nu întîlnea decît vidul oriunde întindea mîna. Făpturile după care alerga rămîneau fantomatice. Parcă n-avea de-a face cu oameni vii, ci cu pietre de mormînt, pe care erau inscripții șterse, aproape impasibil de descifrat.

Deodată, îi apărură în fața ochilor Marahn. Se gîndise pînă atunci la el, așa cum îl cunoștea: înconjurat de lucrurile din vilioara de la băile Berneck, umblînd prin grădină, cercetînd de la fereastră vremea, stînd de vorbă cu el, Metzendorfer, la masă, pe cînd Margit le servea aperitive ispititor aranjate, sau pe urmă, la masa de fumat, savurînd un pahar de vin.

Dar trebui să și-l închipuie deodată la închisoarea preventivă, purtînd încă haine civile, tratat, fără îndoiala, cu

oarecare amabilitate; dar ușa zăvorâtă era totuși din tablă de oțel, ferestrele aveau gratii și geamuri groase de sticlă îmbrăcate cu sîrmă, împiedicînd orice privire în exterior, spre cer.

Metzendorfer închise involuntar ochii. Durerea din tîmple se întetîse într-atîta că parcă îi spărgea pleoapele.

Avocatul observă mirat, că ghemotoacele de lumină ale farurilor care alunecau pe plafon se stinseseră. În locul lor, chiar deasupra galeriei perdelei, se strecurase o bandă îngustă de praf cenușiu-deschis, pătrunzînd de acolo în cameră și umplînd-o de o lumină difuză.

Începea o nouă zi.

Metzendorfer se ridică greoi din pat. Se clătina pe picioare, căci durerea îl chinuia atît de rău că-i dădură lacrimile. Nu aprinse lampa de la căpătîi, se temea de strălucirea luminii. Ajunse bîjbîind sub duș, dădu cu grijă drumul apei fierbinți să-i curgă peste trup, cît putu suporta, apoi își provoacă șocul prin șuvoiul rece ca gheața.

În clipa aceea îi trecu prin minte ceva.

Se șterse distrat; se întoarse în cameră, se îmbracă repede. Dădu la o parte perdeaua și se examinează în oglindă: o figură obosită de nesomn, cu o şuviță roșie de păr umed, pe care-l pieptănă în grabă spre spate.

Afară, pe culoar, se privi în oglinda de pe palier, trecînd pe lîngă camerele adormite. În timp ce cobora ultimele trepte, portarul de noapte înălță capul spre el și-l privi serviabil.

Metzendorfer îl rugă să-i dea cartea de telefon.

Portarul i-o întinse plin de zel. Metzendorfer se retrase într-un fotoliu. Așeză pe genunchi cartea voluminoasă și flexibilă, răsfoind atent și căutînd. Toate acțiunile lui de acum i se păreau imposibile, n-aveau absolut nimic de-a face cu viața lui obișnuită.

Coloane lungi de nume, care nu-i spuneau nimic, gîndacii negri ai literelor, mărșăluind în rînduri fără sfîrșit, dădeau impresia că se mișcă alandala sub privirea lui obosită, încercînd parcă să-i baricadeze o cale care trebuia să existe totuși; dintre numerele, cu miile lor de indicative, voia să descopere doar unul, cel care putea să-i deschidă lacătul de la tezaurul unde se afla, poate, secretul căutat – sau nimic; toate astea îl zăpăciră într-atîta pe avocat, încît era gata să renunțe la planul lui.

Cu degetul arătător pe coloana de nume, ridică privirea pentru a abandona căutarea, dar exact în clipa aceea descoperi ce căutase.

Sebastian, Ernst, ăsta ar putea fi, un nume imprimat cu albine. Metzendorfer repetă indicația „Director la HOTIBA AG, Construcții civile și subterane, Societate anonimă pe acțiuni, fostă Anastasius Blau”.

Își întipări în minte numărul, se ridică, dădu înapoi portarului cartea de telefon, acesta o împinse sub pupitrul de la recepție; Metzendorfer se gîndi dacă să cheme din camera lui sau nu, se hotărî pentru cabina telefonică din holul de primire, căci putea controla prin geam dacă portarul trăgea cu urechea, intră înăuntru, ridică receptorul și roti discul de șapte ori.

Stătea ușor încovoiat, ascultînd semnalul de apel.

În sfîrșit, se auzi un zgomot confuz, ca și cînd cineva și-ar fi dres glasul ca să-și limpezească vocea somnoroasă, apoi cuvintele:

— Da, vă rog, aici Sebastian!

Metzendorfer ezită.

Vocea de dincolo, oarecum iritată repetă:

— Aici Sebastian!

Metzendorfer răspunse încet:

— Da, domnule director Sebastian, iar aici Joseph Altbauer!

Urmă o lungă pauză; Metzendorfer nu-și dădea seama dacă respectivul Sebastian e înspăimîntat sau încearcă să înțeleagă. În orice caz îi era cunoscut numele Altbauer, în caz contrar ar fi reacționat altfel.

I se auzi din nou vocea, fără să fie îngrozită, nici măcar mirată, ci cu o oarecare nuanță de iritare ca mai înainte; o voce adîncă și de loc dezagreabilă.

— Altbauer! Ce glumă proastă! Cine-i acolo? Am citit că a fost ucis!

Metzendorfer tăcu.

Sebastian spuse nepoliticos:

— În miez de noapte, nu, nu pot s-o consider doar o glumă, e mai mult decît o grosolănie scandalosă, asta-i! Aveți de gînd să vă spuneți numele, da sau nu?

Metzendorfer tăcu.

Auzi cum, la celălalt capăt al firului, se închide telefonul, repede și hotărît.

Avocatul așeză la rîndul lui receptorul în furcă, atît de atent, de parcă ar fi existat pericolul să se trădeze.

Mai stătu o clipă privind prin geam portarul de noapte, care întorsese ostentativ capul și răsfoia niște liste, ca și cînd ar fi vrut să spună: „Ce mă interesează pe mine cui îi telefonezi cu noaptea-n cap?” Metzendorfer răsfoi din nou cartea de telefon aflată în cabină, căută adresa firmei HOTIBA AG, și și-o întipări în minte.

Împinse apoi ușa și porni încet spre portarul care acum se uita la el.

— Ei, e în regulă? întrebă acesta cu un fel de familiaritate, ca și cînd ar fi știut că Metzendorfer își dăduse o întîlnire.

— Da, răspunse Metzendorfer moale, e în regulă! Puse pe

masă o piesă de o marcă, nu luă în seamă rapiditatea cu care o înhăță mîna portarului, se întoarse și porni gînditor pe trepte în sus, fără să se uite înapoi.

Portarul de noapte îl urmări buimăcit cu privirea și clătină din cap.

CAPITOLUL ȘAPTE

1

CU TOATE CĂ REACȚIA LUI SEBASTIAN CONSTITUIA UN motiv destul de serios pentru a-i da de gîndit, Metzendorfer adormi imediat ce se vîrî din nou în pat. Nu văzu cum se lumina din ce în ce mai mult fișia cenușie de deasupra perdelei. Încordarea din ultimele douăzeci și patru de ore și lipsa de rezultate concrete de pe urma cercetărilor îl aruncaseră în prăpastia adîncă a somnului – din care nu se trezi decît la vremea cînd în mijlocul perdelei se desenau două dreptunghiuri luminoase, iar galeria era tivită cu o bandă strălucitoare.

Se ridică și-și netezi părul spre spate. Conștiința i se trezi brusc, se duse în grabă la fereastră cu picioarele goale, dădu la o parte perdeaua și văzu o dimineată de toamnă, fără nori, palidă.

După ce se îmbracă și luă micul dejun, ceru cartea de telefon – portarul de noapte se schimbase mai verifică o dată adresa, se urcă în mașină și porni spre țintă, cît mai repede.

O găsi pe lângă biserica Sf. Paul. Descoperind clădirea, micșoră viteza, împiedicînd înaintarea șirului strîns de mașini din spate, fără să observe privirile și fără să audă claxoanele – la o asemenea priveliște nu se aștepta.

Căci pornind de la atentatul ciudat, nebunesc chiar, al lui Marahn, pînă la convorbirea cu camerista hotelului – tot ce întîlnise în afacerea asta avea un gust special, dezgustător uneori; marea dragoste îl adusese pe Marahn în stare să-și accepte rivalul, ceea ce Metzendorfer – oricît ținea la el – nu putea înțelege; lucruri care în loc să se sfîrșească printr-un duel se sfîrșiseră printr-o crimă, sau omor prin lovire. Și Altbauer, care evident, fusese împușcat în locul lui Brumerus – și asta reprezenta alt aspect de prost gust al destinului, după părerea avocatului – căci Altbauer se dovedise a fi un om de afaceri, folosind la nevoie șiretlicuri, dacă nu era cumva chiar un aventurier.

Ținînd seama de toate acestea, Metzendorfer nu se aștepta ca respectivul Sebastian, cel pe care-l deranjase în cursul nopții, să aibă o asemenea reședință: un bloc cu opt etaje, fațadă cu geamuri largi unul lângă altul, un brîu de sticlă în jurul clădirii vopsită în albastru-deschis. Lateral se afla locul de parcare, cu o indicație decentă: Numai pentru prietenii noștri de afaceri! Niciun fel de reclamă luminoasă, nicio firmă plasată strident și modern pentru a indica proprietarul, ci numai o tăbliță neagră cu litere albe, simple, HOTIBA AG, fostă Anastasius Blau, chiar lângă ușa turnantă, care nu făcea niciun zgomot. Din trei părți porneau șirurile largi de scări spre ușa turnantă și tăblița neagră, decentă. Pășind într-acolo, Metzendorfer se lămuri de îndată ce încredere inspira inscripția aceea, fostă „Anastasius Blau”, subliniind trecutul serios al întreprinderii; acum planul lui i se păru de două ori mai aventuros. Arătîndu-și dorința de a vorbi

cu domnul director Sebastian, doamna de la recepție răspunse:

— Sînteți anunțat, nu-i așa, domnule Metzendorfer? ca și cînd ar fi fost de la sine înțeles.

— Vă rog să aveți amabilitatea și să anunțați numele meu secretarei, cu mențiunea că vin din însărcinarea domnului Altbauer. Aștept.

Apoi se întoarse într-o parte, observînd totuși privirea șovăitoare, critică, aruncată de doamna de la recepție, înainte de a se hotărî să apuce receptorul.

După cîtva timp, o auzi spunîndu-i:

— Domnul director Sebastian vă așteaptă. Vă rog, etajul șapte, camera șapte sute trei!

Metzendorfer răsuflă ușurat.

Părea că nimerise totuși la adresa bună!

2

PĂTRUNZÎND ÎN CAMERA DIRECTORULUI – SEBASTIAN SE ridicase amabil în spatele biroului și-l aștepta în picioare – avocatul fu încercat iarăși de îndoieli în privința exactității adresei.

Trecînd prin dreptul ușilor – camera 707 purta mențiunea „Director Sebastian”, încăperile 706, 705 și 704 nu purtau plăcuțe și abia camera 703 se dovedi „Anticamera directorului Sebastian, domnișoara Gütthemeier” – mai era încă sigur de intențiile sale. Faptul că încăperea de unde își dirija Sebastian afacerile avea patru ieșiri i se păru a ține de fastul de la sine înțeles al unor asemenea clădiri – fast pe care nimeni nu-l mai băga în seamă.

Dacă directorul Sebastian îl cunoștea pe cel ucis, de ce să

nu-i cunoască și tranzacțiile, de ce n-ar fi chiar amestecat în treaba asta? Fiindcă nu refuzase să-l primească pe avocat, cu tot apelul telefonic nocturn, despre care n-avea niciun fel de îndoială, constituia un argument în plus.

Pășind încet spre birou – în spatele lui ușa se închise fără zgomot – Metzendorfer avu imaginea lui Sebastian, un om mai curînd mic, de aproape șaiszeci de ani fără doar și poate, cu părul rărit și ochelari cu ramă extrem de subțire, în spatele cărora se ascundeau niște ochi cenușii, cu privirea crucișă și ocolită. Dar nu-l irită asta, ci felul cum era mobilată încăperea. Culoarea și mobilierul nu puteau fi numite nici pe departe „impersonal”; nici urmă de mobile metalice, cum se găsesc de obicei în asemenea întreprinderi mari.

Lipsea și biroul masiv, pupitrul de dirijare al unui conducător de întreprindere, fără a mai vorbi de telefoanele și butoanele pentru a chema și a întrerupe automatele de dictat, de apel, de reproducere.

Dimpotrivă, încăperea uriașă era mobilată în stil rococo. Biroul gingaș, aproape feminin. Nu lipsea nici sursa luminoasă, camuflată într-o lampă de gaz. Pe pereți și pe tavan se vedeau chiar stucaturi, picturi cu flori revărsîndu-se din cornul abundenței, amorașii dansînd pe un fundal ceresc albastru-deschis, sau presărat cu frunze de aur. Singura nepotrivire de stil erau cele două liane, șerpuid în stilul anilor 1900 pe peretele din spatele biroului și încercuind o pictură în ulei, care reprezenta, fără îndoială, o persoană importantă pentru întreprindere, înfățișată într-o manieră abilă, cu tonuri cumiști și întunecate. În timp ce Metzendorfer se prezenta și o mînuță amabilă îi indica un scăunel incomod cu spătarul fragil tapisat într-un material înflorat, aspectul lui Sebastian i se păru avocatului adecvat cadrului; ochelarii cu rame subțiri, personajul micuț, mîinile minuscule, chiar privirea lui dură ca argintul se potrivea

acestui mediu; privindu-l, uitai imediat clădirea impunătoare și rece și metodele automatizate cu care, fără nicio îndoială, se lucra aici.

Abia cînd se așază avocatul îi auzi vocea, avea ceva strident, cu toată amabilitatea aparentă.

— Din nefericire, spuse directorul privindu-și mînuțele împreunate în fața lui, nu sînt orientat nici asupra motivului care a determinat telefonul dumneavoastră, nici asupra motivului vizitei. Dar deoarece ați menționat numele celui ucis... și spunînd asta își ridică privirea, ceea ce pe Metzendorfer îl enervă, fiindcă nu-și putea da seama dacă se uită la el sau pe lîngă el... presupun că e ceva important. Continuă: Singura rațiune pentru care v-am primit.

Avocatul își dădu seama că este privit și încă pătrunzător.

Sebastian nu umbla cu ocolișuri. Din ultima frază, Metzendorfer se lămuri că n-ar fi avut niciun rost. Dacă-l dădea afară, chiar politicos, nu mai putea pătrunde aici.

Îi declară:

— M-ar ajuta eventual la apărarea prietenului meu, dacă mi-ați putea spune cîte ceva despre victimă.

— Nu cred să pot, ripostă Sebastian imediat, privindu-și din nou mîinile. N-am prea multe informații despre el. L-am cunoscut în treacăt acum vreo trei ani. Se adresase întreprinderii noastre cu o propunere, un proiect măreț, la care dorea să participăm și noi. Trebuia să mă informez. Dintr-o convorbire preliminară mi-am dat seama că proiectul nu se afla în stadiul de a fi discutat. Domnul Altbauer avea nevoie de ajutor, iar noi nu eram dispuși să i-l oferim, astfel se prezentau atunci lucrurile, făcînd abstracție de faptul că apoi puteam foarte bine să renunțăm la colaborarea lui.

Privirea lui Sebastian trecu pe lîngă avocat, îndreptîndu-se spre un amoraș pictat.

Metzendorfer aștepta.

Sebastian scutură din cap, ca și când ar fi fost îngrijorat și zise:

— În afară de aceasta, condițiile propuse nu ne satisfăceau. Se propunea înființarea unei societăți pe acțiuni în care noi să participăm cu nouăsprezece procente. În astfel de cazuri – insistăm asupra unei minorități de douăzeci și cinci la sută absolut necesare.

Explicația i se păru lui Metzendorfer clară. Capitalul unei societăți era format din acțiuni. Dacă un acționar deținea mai mult de cincizeci la sută, la aprobarea unei propuneri cel în cauză poate forța sau împiedica orice decizie în adunarea generală, cât timp nu există alt acționar cu mai mult de douăzeci și cinci la sută. Acest procentaj de douăzeci și cinci la sută aflat în mîna cuiva este suficient să blocheze orice decizie totuși.

Dar Sebastian negociase oare într-adevăr?

— Ca împuternicit bineînțeles, răspunse el prietenos și mirat, nu în numele meu personal! Șovăi imperceptibil. Fiind director, continuă el, respect interesele întreprinderii. N-am ambiții personale. În afară de asta, Altbauer nu prezenta pentru mine suficientă seriozitate. Metzendorfer aștepta. Sebastian explică: E adevărat, își făcuse studiile la un Institut politehnic, dar nimic mai mult. Nu era antreprenor, deși spunînd asta pe figura lui Sebastian se ivi urma unui zîmbet – încercase multe la viața lui, fără îndoială. Îmi amintesc vag că avusese temporar un birou de arhitectură la München, cumpăra terenuri, încercînd să obțină comenzi de construcție, puțină speculă cu terenuri – ei, din păcate, asta-i tot!

Tăcu.

În spatele lui Metzendorfer se deschise ușa și se auzi un zgomot ușor. Sebastian încercă să-și îndrepte privirea într-

acolo. Clătină din cap, cu figura severă, și spuse, cătînd pe lîngă Metzendorfer:

— Mai ai răbdare încă trei minute, te rog!

Avocatul știa că se adresase secretarei și că i se reteza, limitîndu-i-se exact timpul cît îi mai era îngăduit să rămînă.

Se grăbi.

— V-aș ruga foarte mult, domnule director, să-mi dezvăluiți cîte ceva din proiectul lui Altbauer? întrebă Metzendorfer peste măsură de amabil.

— Tot ce vă pot spune, observă Sebastian foarte rece, se rezumă la un american cu oarecare influență, cunoscut de Altbauer în Arabia Saudită. Altbauer se pricepuse să-l intereseze în vederea unui proiect de construcții, ce urma să fie executat în Franța.

În timp ce Sebastian se ridica de pe scaun, Metzendorfer întrebă la fel de repede:

— Ce fel de proiect? Aș putea afla?

Directorul era în picioare. Trebuia să privească în sus spre Metzendorfer, dar asta nu-l stingherea cîtuși de puțin. Spuse amabil:

— V-am informat cît am putut despre domnul Altbauer. Ca bun cetățean, țin să ajut să izbîndească dreptatea în țara noastră. În definitiv, Altbauer a fost împușcat. Chiar dacă prietenul dumneavoastră n-a avut intenția să tragă în el, așa stau lucrurile, cu toată bunăvoința față de dumneavoastră și față de făptaș. De altfel, vizita lui Altbauer datează de cîțiva ani și nu-mi pot aduce aminte cu exactitate de amănuntele proiectului. Lucru foarte explicabil.

Mergînd în spatele lui Sebastian, cu pași stăpîniți, avocatul îndrăzni să-l întrebe, tot în grabă:

— Dar spre Passau... Am auzit că Altbauer avea de gînd să plece de aici la Passau...

Sebastian nu se întoarse; Metzendorfer simți cum își iuțește pașii. Avocatul se pripi:

— Nu sînteți cumva informat la cine...

Nu-și termină fraza.

Sebastian vorbi cu fața la ușa unde aproape ajunsese.

— Nu, îmi pare rău. Cum v-am spus, vizita domnului Altbauer a avut loc cu ani în urmă. Recent, a mai încercat să ia legătura cu mine trimițînd pe altcineva. (Metzendorfer știa foarte bine!) Am refuzat să-l primesc, deci n-am de unde să știu încotro a plecat domnul Altbauer!

Cu mînuța pe clanță, în momentul cînd o apăsa, Sebastian privi în sfîrșit în jur, iar ochii lui prietenoși străluceau undeva, în spatele ochelarilor cu ramă subțire, poate spre Metzendorfer. În clipa aceea adăugă:

— Dacă-mi aduc bine aminte, domnul Altbauer a spus la telefon că vrea să vîndă fotografii făcute în Arabia Saudită. Nu pot să jur. Poate amănuntul acesta v-ar putea ajuta. Vă mulțumesc pentru vizită.

Sebastian deschise ușa, se înclină ușor și Metzendorfer o zări pe secretară prin crăpătură, sărind în picioare, plină de zel.

Avocatul se înclină la fel și răspunse:

— Vă sînt extrem de obligat că v-ați sacrificat din timp, domnule director! Bună ziua!

Trecu apoi pe lîngă cele trei uși fără nume și pe lîngă cea cu inscripția „Director”, urmată de numele „Sebastian”. Din încăperea aceea cu aspect uluitor ajunse iar la austera bandă rulantă automatizată și prin contrast probabil i se păru că visase toată discuția. Avea impresia că pășește pe nori, ușor dar în pericol mereu de a face un pas greșit. Rămase pe loc în fața clădirii. Clipi din ochi, cerul era limpede, deși palid. Îl orbea.

Privi dincolo, spre locul de parcare, unde mașinile se

aliniau una lîngă alta, o mare de acoperișuri de mașini; ... prietenii noștri de afaceri!

Metzendorfer coborî încetișor, punînd un picior după altul pe trepte. Se simțea descumpănit pe scările care duceau din trei părți spre portal.

Contururile figurii lui Altbauer, pe care le văzuse destul de clar încă în timpul convorbirilor cu comisarul criminalist Groll, se estompaseră de atunci: un om cu studii, cu preocupări de afaceri în Orient, făcînd comerț de terenuri și ruinîndu-se, izbutind să înjghebeze o tranzacție mare în Franța, ostenind trei ani pentru a o pune la punct, găsind fără doar și poate oameni să-l finanțeze în această lungă perioadă, să-l mențină la suprafață, un om căruia afacerea respectivă i se părea demnă de luat în seamă și oferise participăție uneia dintre cele mai mari întreprinderi de construcții din Germania Federală, dar care, concomitent, înduplecă o cameristă șmecheră să se poarte necorect, pentru a se putea strecura în camera unui intermediar – greu de adus la un numitor comun un asemenea om.

Străinul pe care Metzendorfer îl văzuse în fața ochilor era un hoț, un pungaș oarecare, un pezevenghi de cea mai joasă speță, care-și căutase probabil adăpost în vila lui Brumerus.

Cum să-l considere acum pe Altbauer un hoț mărunț, care comite o spargere cu ajutorul unui complice sau unei complice, pentru a fura, hai să zicem, rufe de pe frînghie?

Nu se potrivea de loc!

Deschizînd portiera mașinii, Metzendorfer rămase pe loc; îi trecu ceva prin minte. După cîteva minute, studia un ghid într-un oficiu poștal.

. . .

DOMNIȘOARA USCATĂ CARE-L SERVI NU-ȘI DEZLIPEA OCHII, observîndu-l cum parcurgea lista abonamentelor poștale la ziare. Își împinse limba spre dreapta, sub proteza maxilarului superior, încercînd să scoată o fărîmiță de pîine.

Metzendorfer proceda totuși fără grabă. Își netezi șuvițele de păr roșu de pe frunte și mai parcurse o dată lista, înainte de a scoate agenda și a nota titlul „Bayerische Wacht”, redactor Hebsacker.

Îi înmînă domnișoarei uscate îndărăt lista, cu mulțumiri și salutări, ea o împinse sub pupitru fără o vorbă, ocupată în continuare cu proteza.

Traversînd Neckarul, peste podul de pe autostrada Mannheim și cotind spre Heidelberg, Metzendorfer cîntări posibilitățile rămase:

Putea porni spre casă, fără să țină seama de rezultatele cercetării, ca și cînd n-ar fi fost niciodată la Frankfurt, pe urmele cuiva numit Altbauer.

Ar putea da cărțile pe față înaintea comisarului criminalist Groll, provocîndu-l să acționeze; îi era însă limpede că această soluție nu i-ar oferi mai mult decît dacă s-ar întoarce acasă; căci așa cum stăteau lucrurile, Groll nu era dispus să-l lase să marcheze niciun punct; cu astfel de perspective, nici nu mai merita să te angajezi.

Mai exista în sfîrșit o posibilitate – privi ceasul de pe tabloul de bord – să riște încă o dată căutînd urmele mai departe; dar drumul pînă unde putea relua eventual urmărirea era lung și va întîlni, fără îndoială, adversari care vor juca o miză mare. El însă s-ar putea să obosească, irosindu-și poate zile întregi, ca pînă la urmă să nu întîlnească, să nu se aleagă cu nimic, ca și acum, de altfel.

Oare chiar nu se alesese cu nimic?

Acum cîteva secunde ar fi răspuns fără șovăire: da.

Dar în clipa de față nu mai era chiar așa de sigur.

Se și vedea rulînd de-a lungul autostrăzii, înghesuit între alte sute de mașini, enervat chiar acum, ziua, de tăblițele avertizoare, care sunau ca o amenințare: 100 kilometri! 100 kilometri! Nu putea pricepe: de ce se construiesc mașini mai rapide în asemenea caz!

La ce să-și cumpere o mașină nouă? Doar Mercedesul lui depășește oricînd, și fără niciun efort, limita vitezei maxime admisă! Atunci ce i-a venit să se gîndească la eventualitatea cumpărării unui Borgward Isabella? Nu cumva, stînd lîngă Brumerus, căzuse și el, în păcatul prestigiului social în funcție de mașină?

Ah, da, Brumerus! În gînd își ridică pălăria în fața lui. Halal tip! Cu toate cele întîmplate! Nimerise într-o încurcătură neplăcută, fără îndoială, iar partea lui de vină în aceste complicații era neîndoielnică.

Dar după ce reacționase violent împotriva comisarului criminalist în legătură cu știrea publicată în fițuica de scandal – reacție perfect justificată, recunoscuse avocatul, căci istoria nu era numai penibilă, ci și dăunătoare afacerilor lui – atacul încetase. Brumerus nu înaintase nicio plîngere împotriva lui Groll. Îl scutise astfel pe comisar de explicații neplăcute față de superiori.

De altfel, îl interesa probabil și pe el cine-i individul care zăbovisе la vilă. Metzendorfer se hotărî să-l informeze pe Brumerus, cînd va avea ocazia.

În depărtare se zărea turnul castelului din Heidelberg.

Metzendorfer nu știa încă ce hotărîre va lua pentru ziua aceea.

CAPITOLUL OPT

1

REDACTORUL ARTISTIC WENZEL MARIA DALLINGER, 48 ani, catolic, căsătorit, cinci fete, se obișnuise să redacteze textul fotografiilor publicate în maniera revistei SPIEGEL. I se părea modern, iar el voia și trebuia să fie modern, ca să-și păstreze postul, fapt pe care-l simțea de cîtăva vreme, de cînd prin redacție se învîrteau o sumedenie de tineri sprinteni, pîndind un loc mai important.

El, Wenzel Maria Dallinger, cu chelia lui cît o farfuriuță în părul castaniu închis, se născuse și fusese confirmat la Passau, se căsătorise aici, civil și religios și-și zămislise copii, nu cunoștea lumea decît dintr-o călătorie la Paris, după război; ca soldat, ajunsese bineînțeles departe spre răsărit (dar nu-și amintea cu plăcere de asta); experiența și părerile lui în materie de economie, politică și societate, în est și vest, nord sau sud, se datorau aproape exclusiv activității lui de redactor la „Bayerische Wacht”, un ziar provincial cu profil strict local la început, și care abia în ultimii ani, datorită ambiției

patronului și redactorului-șef, încerca să-și exercite influența pînă la München și Regensburg și chiar mai departe, deocamdată eșuase și se împotmolise însă în Franconia.

Tocmai ambiția asta îi părea periculoasă lui Wenzel Maria Dallinger, căci nu era omul care să-și dorească stelele de pe cer și nici n-avea mîna destul de lungă s-o facă pentru alții; se cățăraseră pînă la postul de redactor artistic la fițuica asta cumsecade, după ce fusese pe rînd corespondent voluntar, reporter local și redactor local.

Oftă încetișor împingînd în arhivă pungile umflate pînă la refuz cu fotografii. Se gîndea ce posibilități are la dispoziție pentru a ilustra o ciocnire între un autobuz și un tren, la un pasaj de nivel fără barieră, căci nu avea o imagine recentă. Renunță cu toate că în urechi îi suna o voce poruncitoare: „Oamenii nu vor să citească, vor *să privească!* Trăim într-o epocă optică!” Vocea lui Hebsacker, proprietarul și redactorul-șef al ziarului.

Dallinger oftă din nou, apucă telefonul și comunică greșelile redactorului pentru ținutul bavarez, răbdă scrișnind din dinți blestemele acestuia – „Bayerische Wacht” era un ziar creștin-catolic – și închise apoi răbdător telefonul. În clipa aceea se auzi ciocnind în ușă.

Dallinger se întoarse spre ușă prost dispus: era timpul să plece acasă, unde-l așteptau nevasta și copiii la cină.

Ciocănituri mai insistente.

Dallinger nu răspunse; dimpotrivă, se duse la dulap și-și scoase pardesiul.

Ușa se deschise cu politețe, lăsînd să intre un bărbat necunoscut, slab și cu părul roșu.

— Ce doriți? întrebă ziaristul distant.

— Domnul Dallinger în persoană? întrebă străinul.

— În carne și oase! ripostă Dallinger în jargonul curent al reporterilor de ziar, care nu se mai sinchisesc de nimic. Apoi

continuă în același fel: Numai că domnul Dallinger n-are de loc timp acum, e ocupat să rezolve o treabă redacțională de mare urgență.

Străinul închise ușa.

— Metzendorfer, se recomandă el, din Bayreuth.

Redactorul îl privi în tăcere, îmbrăcându-și încet pardesiul.

— Am o serie interesantă de fotografii pentru dumneavoastră, adăugă respectivul Metzendorfer.

Așteptă.

Dallinger continua să tacă. Fotoreporterii și graficienii se îngrijeau să-i facă rost în exclusivitate de serii interesante; în majoritatea cazurilor imaginile se dovedeau vremelnice.

Începu să-și încheie pardesiul.

— Din Arabia Saudită, continuă Metzendorfer gînditor, ridicînd sprînceana dreaptă.

Dallinger se opri după primul nasture.

— Aha, zise el cu un ton care se voia disprețuitor.

Avocatul mai înaintă cîțiva pași. Zîmbi slab:

— Da, zise el, am fost pe-acolo!

— Hm, replică Dallinger încheindu-se mai departe. Nu cumva la recepțiile regelui? Sau pentru vreo convenție încheiată la curte?

— Am fost cu un prieten, întregi Metzendorfer și-și ascunse bucuria provocată de răspunsul lui Dallinger, corectîndu-se: Cu un prieten de afaceri.

Redactorul nu mai șovăi. Se întoarse din nou la dulap, înhăță pălăriuța tiroleză îndesînd-o energic peste chelie, din spate spre față. Apoi spuse fără să se uite la Metzendorfer:

— Nu interesează pe nimeni. Fotografii ca astea, bune și rele, există în cantități industriale. „Bayerische Wacht” e un ziar de calitate; dar singurele lucruri care ne interesează de acolo sînt doar istorii cu regina sau cu haremul, da, ceva de genul ăsta.

Își îndreptă privirea spre birou, zgâlțîi un sertar, ca să încerce dacă-i închis, apoi remarcă:

— A mai fost unul acum cîteva zile, ne oferea același lucru. Fotografiele sînt tot aici, trebuie să i le trimitem îndărăt. N-am putut să-l refuz de la început, venise cu protecție de sus. Oftă. Slavă Domnului, la dumneata nu-i cazul. Pot să rezolv repede.

— Unde le trimiteți? întrebă Metzendorfer încordat.

— Cum adică? îl întrebă Dallinger fără să înțeleagă.

— Fotografiele, răspunse avocatul agitat. Unde trebuie trimise fotografiile din Arabia Saudită?

— Nu știu, spuse Dallinger, din nou indiferent. O fi adresa pe undeva. Deodată se uită la Metzendorfer și-l întrebă bănuitor: Ce te interesează *pe dumneata?*

— Fiindcă-i vorba de o crimă, răspunse Metzendorfer imediat.

— Aha! făcu Dallinger uluit.

În pauza lungă care a urmat își puse aproape automat pălăriuța pe masă și începu să-și descheie pardesiul.

Înainte de a ajunge la ultimul nasture de sus, se opri. Reflectase pesemne adînc. Întrebă:

— De ce n-ați spus de la început?

— Fiindcă voiam să știu dacă Altbauer a fost aici, răspunse avocatul.

— Altbauer! zise redactorul. Da, pe Dumnezeuul meu, așa îl cheamă pe cel cu fotografiile!

— Așa-l chema! rectifică Metzendorfer. Așa-l chema, domnule Dallinger. Altbauer e mort!

— Sfinte Dumnezeule! izbucni Dallinger uitînd să împingă nasturele de sus din cheutoare, lăsîndu-l pe jumătate îngropat. Dacă află șeful. Doar el mi l-a trimis!

— Al doilea lucru pe care voiam să-l aflu! constată avocatul, încercînd să fie calm.

Pe neașteptate, Dallinger se puse în mișcare; se repezi la Metzendorfer, îl apucă nervos de braț, rostind grăbit:

— Ascultă domnule, ascultă! Pentru numele lui Dumnezeu, să nu afle șeful că o știi de la mine! Îl zgâlții. N-am dreptul să dau nicio informație din redacție! N-am...

Tăcu brusc.

Avocatul simți o umbră de compătimire pentru celălalt; stătea neajutorat și distrus în fața lui; tocmai fiindcă la început făcuse pe arogantul, arăta poate atît de zdrobit.

În clipele acelea, Metzendorfer înțelese ce se petrece în sufletul lui Dallinger: nesiguranța unui om care trece prin viață ca pe gheață, fără să-i cunoască rezistența; nu știa decît că dedesubt se află hăul, și se temea cumplit, fiindcă gheața putea crăpa oricînd, iar el nu se pricepea să înoate.

Era un om greu de urnit. Se simțea străin peste tot, în afară de orașul lui de baștină; și unde ar putea găsi aici alt post corespunzător? Poate, ba chiar sigur, de data aceasta frica lui Dallinger era neîntemeiată, se gîndi Metzendorfer, frica însă era veche, îi crescuse sub piele de ani de zile și abia acum ieșea la iveală.

Avocatul înțelese însă și ce atu neașteptat îi căzuse în mîină datorită stării celuiilalt. Spuse liniștit, încercînd să-i cîștige încrederea:

— Nu vreau să vă fac rău, domnule Dallinger. Vă rog chiar să mă iertați că am căutat să aflu în felul acesta anumite lucruri.

Dallinger murmură ceva neînțeles.

Metzendorfer ridică puțin vocea, săltîndu-și umerii:

— Acum, cînd lucrurile sînt așa cum sînt, să stăm puțin de vorbă, ce ziceți?

Dallinger își privi mecanic ceasul de la mîină:

— Mă așteaptă nevasta, spuse el automat.

Metzendorfer tăcu.

Redactorul îl privi nemulțumit:

— În Passau mă cunoaște toată lumea... Vreți să veniți acasă la mine? Apoi adăugă repede: Numai – nu vă supăra să mergeți la oarecare distanță, în urma mea?

Metzendorfer se văzu amestecat, din ce în ce mai adânc, într-un rol care-l surprindea: El, la câțiva metri în spatele unui om aproape necunoscut, rătăcind prin orașul Passau, cam asta era imaginea. Totuși spuse:

— Cum doriți, domnule Dallinger.

Acesta își înșfăcă pălăriuța tiroleză. Avocatul își dădu seama că se liniștise.

Metzendorfer merse în urma lui Dallinger, văzându-și cum își ridică pălăriuța la fiecare doi-trei pași. Își cunoștea realmente aproape toți concetățenii.

Metzendorfer intui penibilul situației: greu ar fi putut afla ceva pe sub mână, fără să se observe.

2

SOȚIA LUI DALLINGER NU S-A ARĂTAT ÎNCÎNTATĂ DE musafirul nepoftit. Era mică, blajină, ștearsă, nu semăna de loc a fluture, ci mai degrabă a molie cenușie. În schimb, copiii făceau multă gălăgie. Părea că nu-i ia nimeni în seamă.

Între izbucnirile lor gălăgioase, redactorul a încercat să stea de vorbă cu musafirul său; dar singurul rezultat au fost câteva frînturi de fraze izolate, fără importanță și efect. Unicul lucru pozitiv aflat de Metzendorfer a fost cîștigul lunar al lui Dallinger, o mie de mărci în cap; nu-i prea mult, se gîndi el și în orice caz destul de puțin ca să se teamă de careva din întreprinderea respectivă, în frunte cu „proprietarul și redactorul-șef”.

După ce au isprăvit de mâncat, nevasta lui Dallinger a alungat copiii afară, a strâns masa și a dispărut și ea; în seara aceea Metzendorfer n-a mai văzut-o.

Dallinger și el au rămas singuri în încăpere, la masa prea mare și prea grea, pe scaunele cu spătare prea tari. Pe perete atârna o pictură în ulei – un dans popular bavarez în fața unor piscuri muntoase acoperite de zăpadă – iar pe bufetul de culoare închisă, se afla o vază goală, pictată cu flori și așezată pe un șervețel croșetat, alături de un pelican confecționat din alamă aurie. Camera era în general întunecoasă, lustrul mobilei strălucea, fără nicio urmă de praf, podeaua, lăcuită în cafeniu, lucea plăcut.

Redactorul și-a privit degetele noduroase și a spus greoi, ca și când ar fi avut de făcut o mărturisire:

— Am de gînd să vă povestesc imediat totul. Așa-i mai simplu. Domnul acela, Altbauer, a venit la redacție acum cîteva zile; nu mi-a plăcut de la început. Avea o atitudine nu știu cum. L-aș fi dat afară imediat cu multă plăcere, dar era trimis de șef. Tocmai asta mă supără: obiceiul de a mă obliga să accept anumite fotografii sau desene, pe care fie că nu le folosim, fiindcă-s prea proaste și atunci avem necazuri cu plata onorariului, fie că le folosim, și pe urmă nu-i plac șefului, ceea ce-i cam totuna. Dîndu-și seama că e în pericol de a devia de la subiect, oftă ușor și zise: Da, așadar domnul Altbauer! Mi-a pus în față niște fotografii din Arabia Saudită și din Franța – dar ca de obicei, niște peisaje banale, fabrici, un sat, băștinași, lucruri cunoscute și pe deasupra foarte prost luate; unele chiar voalate. Fotografii de amator, fără doar și poate. Acum douăzeci de ani le-am fi achiziționat desigur, crezînd că-s cine știe ce, dar astăzi! Sîntem un ziar politic, e adevărat, dar și un ziar de mase, căci politică nu se poate face decît cu masele. Ne aflăm deci în concurență cu publicațiile

ilustrate, care ne-au luat-o înainte cu un cap și formează gustul publicului, iar noi trebuie să ne ținem după ei.

Își debita frazele fără nicio poticneală; Metzendorfer avea impresia că recapitulează principiile jurnalistice ale șefului.

Înțelese că-i trebuie răbdare pentru a afla ceva palpabil de la redactorul neîncrezător. Deci tăcu, înclinînd ușor capul în semn de înțelegere.

— Prin urmare i-am împins înapoi fotografiile și i-am spus că nu le putem folosi. Atunci el s-a înfuriat, m-a privit fix, fără să ridice glasul, a strîns numai din buze și a șuiurat: „N-o să iasă nimic! Șeful vostru încearcă să mă ungă! Pe mine, care am un proiect, un proiect de milioane. L-am pus pe roate și contractele sînt semnate. Dar tocmai cînd era gata să mi se adjudece proiectul, la Paris, cei de la NATO au spus că e nevoie de o declarație a guvernului vest-german, cum că sînt de acord. Așa că am luat legătura cu tovarășul meu de la München, să-mi procure hîrtia oficială de la minister și mi-a și răspuns că o va face, iar mai tîrziu a obținut-o și mi-a spus să vin încoace. Cînd am ajuns la Frankfurt, am aflat că au de gînd să mă scoată din combinație și să intre alții în contract; unul dintre ei e șeful vostru, căci s-a ocupat de hîrtia de la minister. Eu mi-am băgat însă toți banii în afacerea asta, sînt lefter și i-am spus șefului vostru că nu-mi pot plăti nici drumul de la Passau la München, dacă nu mă împrumută. Își poate recupera banii în orice caz, căci oricum urmează să fiu despăgubit pentru partea mea din contract, așa că n-are decît să-și rețină de acolo. Dar nu mi-a răspuns decît cu un zîmbet, e un om foarte rece, mi-a spus că habar n-are la cît se va ridica despăgubirea și să vînd deocamdată ziarului fotografiile din Arabia Saudită. De aceea mă aflu aici, ca să le cumpărați!”

Metzendorfer simți că scena aceasta făcuse o impresie adîncă asupra lui Dallinger; în timp ce repeta ceea ce-l lăsase

să înțeleagă Altbauer, se înroșise tot. I se părea că-i tot în fața lui Altbauer și că-i auzea cuvintele!

Redactorul își înghiți saliva, uitându-se la avocat de jos în sus și observă dezgustat:

— Mi-am dat seama imediat că Altbauer nu minte. Căci așa-i șeful nostru, i se potrivea întocmai! Să ungă...

Căzu pe gânduri.

Metzendorfer ședea liniștit. Se uită la pelicanul de alamă, singurul obiect luminos din locuința asta întunecoasă, mic-burgheză, cumpănind dacă Dallinger se consumase în sinea lui, sau îi povestise nevastei întâmplarea: Nu, se consumase în tăcere, intui Metzendorfer, de aceea țîșneau acum lucrurile din el, ca apa dintr-o fîntînă arteziană, cînd o străpungi.

Dallinger spuse ridicînd privirea:

— I-am cumpărat fotografiile la tarif de arhivă, ca să scap de el; aveam intenția să i le trimit pe urmă îndărăt. Tăcu, strînse buzele și zise: Acum am scăpat de el – definitiv!

Metzendorfer simți că celălalt își golise sacul. De aceea recurse la banalități. Zise:

— Da, frumoasă poveste.

— Chiar așa, murmură Dallinger.

Metzendorfer căzu pe gânduri. Întrebă:

— Domnule Dallinger, credeți că ar fi bine să stau de vorbă cu șeful dumneavoastră? Bineînțeles că nu voi pomeni nimic de întîlnirea noastră.

— Nu, îi ripostă imediat Dallinger. N-are niciun rost. Nu veți afla nimic de la el.

Metzendorfer așteptă.

Redactorul adăugă:

— În gazetărie trebuie să fii vrînd-nevrînd prudent. Orice informație strecurată din greșeală te poate costa scump. Mai ales cînd e vorba de cineva amestecat în politică! Afară de asta, ce-ar putea să vă mai spună?

— De exemplu, cine erau tovarășii de afaceri ai lui Altbauer, zise Metzendorfer.

— Doamne, Dumnezeule, răspunse Dallinger, tocmai despre asta o să tacă! Și, de altfel, ce ați avea de câștigat? Altbauer a fost ucis. Nu-i așa. Mai înainte mi-ați spus că făptașul e un anume Marahn. Ce vă mai agitați? Lucrurile sînt clare!

„Adevărat, se gîndi Metzendorfer încurcat, ce mai vreau de fapt?”

Simți pe neașteptate o oboseală aproape de neînvins. Își frecă de zor colțurile ochilor cu degetele arătătoare și se gîndi să se întoarcă la birou în ziua următoare, renunțînd la niște cercetări nefolositoare, care n-aduceau nimic nou în ajutorul lui Marahn.

Ca să nu-l jignească pe redactor și să întrerupă dintr-o dată discuția, întrebă:

— V-a spus cumva ce fel de proiect avea Altbauer în buzunar?

— Nu, zise Dallinger, povestea ceva de „housing”. Noi, jurnaliștii, știm destule despre acest gen de proiecte. Mai întîi e vorba de comenzi pentru construcții de cazărmi și aerodromuri pentru americani, apoi de „housing”, adică locuințele respective. Căci își aduc și familiile. Șmecheria e să poți căpăta asemenea comandă, și anume ca mandatar general!

Metzendorfer cunoștea metoda. Ca avocat, redactase chiar el asemenea contracte.

Afaceri de milioane. Mandatarul general fonda o firmă. Firma aceasta obținea de la forul american competent contractul de executare a tuturor lucrărilor.

Dar firma nu era în stare și nici n-avea de gînd să execute lucrările. Dimpotrivă, ea punea la cale asocierea cîtorva întreprinderi de construcții civile într-o nouă firmă, în care

erau reprezentați și mandatarii generali. Se petrecea același lucru și cu partea subterană a construcțiilor, instalațiilor electrice, canalizarea, sticlăria, schelăria, tâmplăria, acoperișurile – se formau noi firme pentru toate meseriile necesare proiectului și trăiau numai pînă la execuția lui, apoi dispăreau iarăși. În toate întreprinderile astea cu viață scurtă, antreprenorii generali erau cointeresați, își primeau partea de cîștig fără să facă altceva decît să acorde contractele parțiale – acoperișurile, montarea sticlăriei, dulgheria.

O grămadă de bani fără multă muncă! Merita să te lupți pînă în pînzele albe!

— Da, și? întrebă Metzendorfer.

— Se cîștigă bine! zise Dallinger; pe față i se desluși pentru prima oară o urmă de zîmbet. Nu de sute de mii e vorba, ci de milioane. Numai să ajungi mandatar general!

— Șeful dumneavoastră încerca să intre în această combinație? întrebă Metzendorfer.

— Așa cred, răspunse Dallinger prudent. De fapt, nu știu nimic.

— Se pricepe cumva la construcții? întrebă Metzendorfer mirat.

— Nu, răspunse Dallinger prompt, dar îl cunoaște pe ministru!

3

SEPP METZENDORFER ÎȘI PUNEA LA PUNCT CU ATÎTA CALM lucrările, de parcă nu i se întîmplase nimic între timp. Luă în primire actele de la colegul care-l înlocuise, fu pus la curent cu noutățile – nu prea multe de altfel – dădu instrucțiuni

secretarei și începu să-și schițeze pledoaria pentru un caz de escrocherie, deși nu-i plăcea de loc.

Se petrecuse totuși ceva: pînă la convorbirea cu Wenzel Maria Dallinger își făcuse iluzia că-l poate apăra pe Marahn, surprinzînd completul de judecată. Se întreba zadarnic cărui fapt se datora această speranță; poate fiindcă descoperise la vilă *două* persoane în loc de una, așa cum considerase desigur, Groll.

După convorbirea cu Dallinger îndepărtase rapid această iluzie.

Redactorul îi propusese să înnopteze la el, dacă vrea să se mulțumească, se-nțelege, cu anumite condiții primitive; el acceptase, își adusese mașina parcată lîngă redacție și se înapoiase cu trusa de călătorie în mînă.

Pe soția lui Dallinger n-o mai văzuse; dar îi pregătise în baie cele necesare. Redactorul umbla de colo-colo, fără haină și în papuci; judecînd după roșeața proaspătă de pe obraz, se spălase și se pregătea de culcare.

Îi explicase încet lui Metzendorfer cum să se descurce, apoi dispăruse.

Sofaia din camera de primire, unde stătuseră de vorbă, era pregătită, canaturile ferestrei deschise; în odaie intra un aer aspru de toamnă răcoroasă, dar fără nori.

Metzendorfer adormise de data aceasta destul de repede. Înainte de a cădea pradă somnului înțelesese însă perfect că eșuase în misiunea pe care și-o trasase.

Spusele redactorului, că n-ar avea niciun rost să discute cu Hebsacker, proprietarul publicației, păreau convingătoare. Dallinger îl caracterizase bine; fără să știe cum arată, Metzendorfer îl vedea în fața ochilor: un om doritor să adune fapte și zvonuri, dar ascunzînd din principiu cele aflate ca într-un tezaur. Nu se știe niciodată la ce poate recurge un adversar! Cam așa și-l închipuia pe individ. La asta se mai

adăuga tipica grosolănie bavareză, ale cărei atacuri sînt doar aparent zgomotoase și greoaie, anume pentru a abate atenția de la lucrurile principale.

Avocatul se gîndise dacă să mai rămînă o zi la Passau și să arunce o privire în indicatorul unde erau înregistrate firmele; poate avea să găsească vreun indiciu din care să se lămurească cine trăgea sforile în fabulosul proiect al lui Altbauer, chibzuise el. Dar nici gîndul acesta nu dănuise mult: Hebsacker nu putea fi amestecat de multă vreme în afacerea asta, deci aici în mod cert nu putea fi înscrisă nicio firmă nouă; și în eventualitatea că ar exista totuși aici – sau poate în alt oraș – la ce bun s-o dezgropi? N-ar aduce niciun folos, își încheie avocatul meditația, căci un singur fapt rămîne în picioare: Marahn trăsese și Altbauer fusese atins mortal.

Își și închisese ochii să doarmă cînd recunoscuse în sinea lui că acum, după cîteva zile, trebuia să fie într-adevăr de acord cu Groll: faptele în legătură cu crima erau stabilite. Și n-aveau nicio importanță motivele, pentru care venise Altbauer la vilă și cine era celălalt personaj, care se aflate acolo.

Mult mai important, îi fulgerase prin minte ca un fier roșu lui Metzendorfer, era să se intereseze de Marahn, de Marahn care se afla în închisoarea preventivă.

Adormise cu gîndul acesta și dormise liniștit și adînc; dimineța, devreme, se simțise într-adevăr refăcut. Auzise rumoare în casă, se sculase, se îmbrăcase; n-o întîlnise decît pe doamna Dallinger în micul coridor. Soțul ei nu s-a trezit, îi spusese ea, dar, pentru orice eventualitate, pregătise oaspetelui micul dejun, căci nu știa cînd avea de gînd să plece.

Metzendorfer îi mulțumise. Simțise că cea mai arzătoare dorință a lui Dallinger era să-l vadă dispărînd cît de repede din Passau. De ce să nu-i facă această plăcere? Acceptase numai o chiflă și o ceașcă de cafea foarte slabă – din păcate –

și-și luase rămas bun cu rugămintea să i se transmită lui Dallinger mulțumiri și salutări.

Afară, în mașină, în timp ce pornea motorul, i se păruse că vede cum se mișcă una din perdele.

Călătoria de întoarcere se desfășurase fără incidente, iar sosirea la birou fără drame; pentru o secretară ca a lui nu existau drame, nu se mira de nimic, își ducea mai departe munca, indiferent dacă Metzendorfer era sau nu prezent.

La sfârșitul după-amiezii se duse la Nürnberg, la închisoarea preventivă; se anunță, într-într-o poartă metalică pe care i-o deschise un gardian indiferent ce-și zăngănea cheile, și așteptă într-una din cele trei cămăruțe care servea drept vorbitor. Permisul pentru vorbitor fusese transmis gardianului-șef, care stătea pe un podeț, de unde putea supraveghea cele trei aripi cu celule ale închisorii.

Metzendorfer îl văzu răsfoind cu degete umezite într-un registru, după care bătu într-un clopot cu sunet strident și strigă spre una dintre aripi:

— B doi o sută șaiszeci și doi, deținutul preventiv Marahn la avocat!

Gardianul secției răspunse:

— B doi s-a înțeleș, deținutul preventiv Marahn vine la avocat!

Replicile se succedau ca un fel de litanie pe două voci.

Marahn fu adus apoi în vorbitorul micuț. Gardianul dispăru. Marahn rămase în picioare lângă ușă. Lui Metzendorfer i se păru că arată rău.

I se luase cureaua, așa cum se proceda în mod obișnuit; avea totuși hainele lui civile, dar pantalonii îi alunecau mereu și trebuia să și-i țină; poate de aici îi venea nesiguranța, deși lui Metzendorfer nu i se păru verosimil.

Se sculă în picioare, se apropie de Marahn, îl luă cu

blîndețe de braț, îl duse spre scaunul ieftin de lemn, lîngă masa ieftină de lemn și-i spuse:

— Hai, stai jos, Walter. Avem ceva de vorbit!

Marahn tăcea. Dar în ochii lui, Metzendorfer citi o expresie de groază.

Avocatul răsfoi fără sens în dosarul pe care-l adusese cu el; știa din experiență că asemenea gesturi servesc uneori drept camuflaj, atunci cînd vrei să-ți întorci privirea de la client, indiferent de motive. Iar în clipele acelea, nu era în stare să se uite la Marahn.

Oftă și-i spuse cu ochii în hîrtii:

— Te-am lăsat să aștepți cam mult, Walter, recunosc; dar am încercat să mai fac unele cercetări, pentru a-ți micșora vinovația. Abia acum ridică ochii spre Marahn. Îi spuse: Situația nu se prezintă prea grozav pentru tine.

Marahn rămase indiferent. Nu manifestă niciun interes.

Metzendorfer crezu că nu pricepe gravitatea acuzației. Spuse:

— Sînt obligat să-ți vorbesc fără menajamente, Walter. Nu numai că nu-i grozavă, ci chiar mizerabilă. Se văzu în locul procurorului și-i auzi vorbele. Dacă l-ai fi nimerit pe Brumerus... Existau măcar motive, e adevărat că nu pot fi luate în considerație, dar puteau fi înțelese. Dimpotrivă, prin fapta ta a murit un om cu totul nevinovat.

Fața lui Marahn tresări. Apoi spuse încet:

— Încetează, Sepp! Toate astea le știu. De atunci abia dacă am închis ochii – e îngrozitor ce am făcut.

Tăcu.

— Am mers pe urmele lui Altbauer, completă Metzendorfer, nu-i chip să aflăm cum a ajuns la vilă.

Marahn se ridică. Își privi prietenul. Zise:

— Lasă-te păgubaș, Sepp! N-are nicio importanță cum a ajuns acolo...

Avocatul îl întrerupse:

— Ne-ar putea furniza totuși argumente pentru apărarea ta.

Marahn fu cuprins de furie. Se propti cu mâinile pe masă:

— Nu doresc să fiu apărat! Ce bine ar fi să existe pedeapsa cu moartea. Ar fi mai bine pentru mine, decît să-l am toată viața pe conștiință... Adăugă cu greutate; Era încă destul de tânăr, cîte zile i-am nimicit!

— Nu se poate schimba nimic, îl îmbărbătă Metzendorfer, gîndește-te și la zilele altora, gîndește-te la Margit!

Marahn nu-i răspunse. Se uita la masă, ca și cînd ar fi putut citi ceva pe lemnul acela cioplit grosolan, ceva care să-i fie de ajutor.

Nici avocatul nu mai vorbea.

Auzi de afară vocea răgușită, guturală a gardianului-șef strigînd spre aripile care răsunau, auzi cum bate scurt și puternic clopotul de semnalizare, auzi răspunsurile gardianului și se gîndi, fără să vrea, că Marahn le va auzi ani în șir.

Stînd și cîntărind bine lucrurile, putea înțelege că lui Marahn îi era indiferent dacă va fi condamnat la cinci sau opt ani închisoare sau temniță, căci de mai mult nu putea fi vorba. Lui Marahn îi devenise de asemenea limpede că pentru soția lui nu era esențial dacă sînt cinci sau opt ani. Căci și în cinci ani, fără îndoială, s-ar hotărî dacă să rămînă cu el sau să se despartă; și totul pleda pentru faptul că va fi părăsit.

— Ai fost la ea? îl auzi pe Marahn întrebînd fără să ridice ochii de pe suprafața mesei.

— Nu, minți avocatul.

— Dacă vrei să-mi faci un serviciu, un adevărat serviciu de prieten, atunci du-te la ea și vezi cum stau lucrurile, dar n-o presa în niciun fel, îl rugă Marahn cu o privire de animal rănit. Promite-mi că așa ai să faci.

Avocatul dădu din cap și-și înghiți saliva.

Se sculă în picioare, veni lângă Marahn, îi puse mîna pe umăr:

— Dacă ai nevoie de ceva, aici... Metzendorfer se duse apoi la ușă, o deschise și spuse gardianului, care aștepta alături: Convorbirea s-a terminat!

4

METZENDORFER SE SPERIE.

Își lăsase mașina pe partea dreaptă a șoselei și urcase spre vila Marahn, intrînd pe poarta larg-deschisă a grădinii.

Dar la jumătatea drumului rămase pe loc, în mijlocul cărării înguste acoperite cu pietriș.

Se întunecase; conturul casei începea să dispară, dar cerul de toamnă păstra încă acea lumină crepusculară, o licărire blîndă, suficientă să-l neliniștească.

Camera de jos, unde stătuse de vorbă și așteptase alături de Marahn o noapte întreagă, era luminată, iar dreptunghiurile galbene ale ferestrelor păreau lipite pe peretele casei. Avocatul se întrebă, ce se petrecea oare dincolo de ele.

Fără să vrea își iuți pașii, dar se căzni să meargă fără zgomot. Se întoarse grăbit din nou în jos, spre poartă, pe cărarea cu pietriș din dreapta, apoi urcă pe cea din stînga, care ducea direct în fața vilei. De acolo vedea ușa, dar privirea îi aluneca din cînd în cînd și spre mașina Borgward Isabella. „De cînd o fi staționînd aici?” se gîndi el.

În timp ce aștepta în fața ferestrei luminate și trăgea cu urechea, auzea parcă sunetul strident al clopotului de la închisoare, ca și strigătul răsunător al gardianului-șef – el, care

detesta lucrurile ascunse, se apropie și mai mult de perete, își propti vârful degetelor de la mîna dreaptă pe tencuiala rece și zgrunțuroasă, aplecînd urechea, ca să poată asculta mai bine.

O bună bucată de vreme nu auzi mai nimic.

Pe neașteptate, recunoscuse vocea lui Brumerus. Vorbea încet și egal, ca atunci cînd stai de vorbă într-o societate, cu acea intonație prietenoasă și amabilă. Intercala pe-ndelete pauze lungi între fraze, nu prea lungi însă, atît cît să pregătească efectul frazei următoare dintr-o anecdotă nevinovată povestită pentru a întreține conversația.

O auzi apoi pe Margit spunînd ceva, ca un răspuns. Doar cîteva cuvinte.

Suficiente însă pentru Brumerus; căci se porni din nou, iar vocea lui pătrundea prin fereastra închisă ca o litanie adormitoare.

Metzendorfer nici vorbă să adoarmă, dimpotrivă – inima îi bătea cu putere.

Zadarnic se gîndi ce s-ar fi putut petrece în casă, înainte de venirea lui. O cunoștea pe Margit Marahn și i se părea de-a dreptul imposibil să stea la taifas cu Brumerus după grozăvenia petrecută; chibzui însă lucrurile: fusese iubita acestui om ani de-a rîndul, de ce nu i-ar cădea din nou în brațe? Faptele se înlănțuiau aproape logic. Dar ce să-i spună prietenului cînd îl va revedea?

Pe de altă parte nu înțelegea de loc ce-l determinase pe un om de lume ca Brumerus, să dea dovadă de această lipsă de tact, indiferent de comportamentul femeii, el, care punea atîta preț să nu-și expună viața personală opiniei publice, în dorința de a evita scandalul? Cine putea să-i ia în nume de rău că o cucerise pe Margit Marahn, că legătura lor ținuse ani în sir? Doar era avocat, și știa cum merg lucrurile în lume.

Deodată vocea lui Brumerus amuți.

Tăcea și Margit Marahn.

Metzendorfer stătea la pîndă: în minutele următoare se putea petrece orice, chiar și să-l vadă pe Brumerus apărînd în ușă. Își desprinsе degetele de pe peretele umer, аșteptînd nehotărît și privind în jur.

Pe cerul întunecos, аtîrna o lună spălăcită, anemică. Metzendorfer se întoarse în vârful picioarelor pînă la colțul casei. Aici șovăi. Văzu un tufiș în apropiere, acoperit încă de frunzele tomnatice ofilite. Se strecură în spatele lui ghemuindu-se. Dacă iese Brumerus, va trece spre mașină pe partea stîngă, iar el va rămîne neobservat.

În acel moment își aduse аminte că lăsase mașina аfară, Mercedesul lui trădător, demodat, imposibil de confundat.

Nu mai avea niciun sens să se pitească în dosul tufișului. Dar nici să pornească în fugă spre mașină; cu toată lumina slabă a lunii, silueta lui putea fi recunoscută аlergînd la vale peste peluză.

Аlese altă soluție, se ridică și se întoarse pe același drum, pășind înadins zgomotos și аpăsat spre ușa casei, controlîndu-se să nu аrunce nicio privire spre fereastra luminată, nici chiar cînd аpăsă pe butonul soneriei.

Аproape în aceeași clipă se deschise ușa.

Vestibulul era luminat.

Metzendorfer îl văzu pe Brumerus îmbrăcîndu-și pardesiul în fața oglinzii.

Dar în fața lui se аflа Margit Marahn, care-l privi înspăimîntată și pălind, după cum i se păru lui Metzendorfer.

O аuzi spunînd:

— Ce surpriză! Nu *vă* аșteptam! Era încurcată. Adăugă: Poftiți, domnule Metzendorfer!

Cînd îl văzu intrînd, Brumerus îi zîmbi și-i spuse:

— Ce mică e lumea! Unde ne-a fost dat să ne întîlnim! Îi întinse mîna, Metzendorfer simți cum i-o strînge cu putere. Schiță și el un zîmbet. Aveți noutăți? întrebă Brumerus, apoi

continuă în timp ce-și scotea din nou pardesiul: M-ar interesa și pe mine! Apoi întorcîndu-se spre avocat, adăugă: Dacă n-aveți secrete!

Acesta scutură din cap, descumpănit, încercînd să pareze insinuarea celuiilalt.

— Nu, niciun secret! Chibzui un timp și adăugă: Cred că sînt lucruri care v-ar interesa și pe dumneavoastră!

Deși se vedea clar că n-avea de gînd să plece, Brumerus respectă bunele maniere; o întrebă pe gazdă:

— Îmi permiți, Margit?

Ea aprobă din cap.

Cînd, în sfîrșit, păși în cameră și se așeză în același fotoliu unde mai stătuse, Metzendorfer încă nu se lămurise cum stau lucrurile.

CAPITOLUL NOUĂ

1

PĂLĂRIA LUI GROLL SE CLĂTINA UȘUREL ÎN CUIER, ORI DE cîte ori jos, în stradă, duduia în trecere un camion, și se legăna domol cînd intra cineva în încăpere. De două zile stătea goală. Groll plecase în concediu pe trei săptămîni. Griessbühl habar n-avea unde se află; putea fi în Alpi tot atît de bine ca și la Marea Nordului. Nu și-l închipuia pe Groll aventurîndu-se mai departe, căci nu-i plăceau călătoriile lungi.

Pe Griessbühl îl încerca uneori bănuiala, că bătrînul rămăsese pe loc, cine știe pentru ce – motivul principal putea fi foarte bine absența pălăriei, a iubitului său sombrero cu borul ondulat și pătat de grăsime. Motiv suficient pentru un asemenea fanatic al pălăriei ca Groll; îl și vedea scotocind neliniștit, fără astîmpăr, prin casă, hoinărind pe străzi, poposind prin localuri și căutînd cu privirea obiectul drag inimii lui.

În alte clipe, Griessbühl se întreba dacă nu-i cumva vorba de un simplu truc al comisarului, care-și cunoștea asistentul și

dorința lui de a lucra independent; cu ajutorul pălăriei lăsate în cuier ca un fel de avertisment, încerca să-l frîneze oarecum: bătrînul poate intra în orice moment, poate pune întrebări neplăcute și-și poate vîrî nasul în hîrtii.

Afurisit sombrero!

Griessbühl pornise de două ori spre pălăria slinoasă, s-o arunce la gunoi, unde-i era locul, după părerea lui. Se trăsese însă tresărind înapoi, de amîndouă dățile, cuprins de scîrbă („Nu sînt în stare s-o ating nici cu vîrfu degetelor!”), dar în realitate nu se îndura să-i pricinuiască comisarului asemenea necaz.

Pălăria se clătină iarăși din cauza curentului ușor de ser, pătruns o dată cu deschiderea lină a ușii.

Metzendorfer ciocănise de mai multe ori. Nu-i răspunsese nimeni. Se hotărîse atunci să apese pe clanță.

Se liniști văzînd pălăria; Groll nu putea fi departe. Cu toate că-l cunoscuse numai în fugă, nici el nu și-l putea închipui pe comisar despărțit mai multă vreme de acoperămîntul capului.

Avocatul privi nehotărît în jur. Pe birou nicio hîrtie; rămase mirat.

Din camera alăturată auzi prin ușa închisă țacănind continuu o mașină de scris și, printre rînduri, parcă vocea lui Griessbühl. Ciocăni. Țacănitul nu conținea și nici vocea. Avocatul deschise ușa.

Griessbühl se opri din dictat, zgomotul metalic se întrerupse.

— Ia te uită, zise Griessbühl nu prea bucuros, domnul avocat!

— Îl caut pe comisar, răspunse Metzendorfer posomorît.

— Aha, făcu asistentul, cam greu *de găsit!* Nici eu nu știu unde se ascunde. E în concediu. Continuă pierdut în gînduri: Nu ne-a lăsat în urmă decît pălăria, pălăria lui, drept amintire!

Metzendorfer nu știa ce să facă.

— Neplăcută treabă! zise el, foarte neplăcută! Am descoperit câteva lucruri, domnule Griessbühl, aș fi vrut să le comunic comisarului...

Griessbühl îl opri printr-un semn.

— Prea târziu, spuse el, nu-l mai interesează nimic din afacerea asta. Raportul către judecătorul de instrucție a plecat... Pentru noi, treaba e încheiată.

Avocatul ridică din umeri:

— Știu, adevări el, de fapt n-a intervenit nimic nou, niciun fapt care să aducă vreo schimbare esențială a situației.

— Ei, atunci... remarcă asistentul indiferent și se întoarse spre secretară, răsucind puțin îndărăt coala de hîrtie din mașină ca să citească ultimele rînduri și să găsească legătura logică pentru a dicta mai departe.

Metzendorfer continuă totuși:

— Am vorbit cu Gina Trizius, și spunînd asta dădu să plece.

— Cum? zise Griessbühl, apoi adăugă în jargonul lui: Fluture de noapte? Sau ce-i?

Avocatul spuse:

— Nu mi s-a părut nimic senzațional, și nici domnului Brumerus, spuse el, vrînd să preîntîmpine decepția asistentului.

— Brumerus? întrebă Griessbühl.

— Da, răspunse Metzendorfer, l-am întîlnit la doamna Marahn.

— Așa, făcu asistentul mirat, atunci trebuie într-adevăr să-mi povestești! Observînd privirea curioasă a secretarei, spuse: Ceea ce știți despre Trizius, adică! și adăugă: Nu aici, domnule Metzendorfer! Să mergem în cealaltă cameră!

. . .

SE AȘEZARĂ GRIESSBÜHL LA BIROUL COMISARULUI, Metzendorfer în față, ca atunci cînd mai fusese acolo; pălăria lui Groll tresărea ușor de cîte ori camioanele grele izbeau cu putere pavajul.

— Sînt pe deplin conștient, domnule Metzendorfer, că vă răpesc timpul. Căci e vorba doar de o convorbire particulară, spuse Griessbühl. Ca și dumneavoastră știu bine că în afacerea Marahn nu se schimbă nimic. Dar vă rog să mă înțelegeți: mi s-a părut foarte ciudat cînd am auzit că presupusa victimă face o vizită soției presupusului său asasin, după ce a avut loc crima! Reflectă înainte de a continua: Ce ușor poți greși judecînd fals oamenii. Despre Brumerus, credeam că-i nesimțitor și rece; să admitem că asta-i realitatea – dar a fost totuși impresionat într-un fel, gîndindu-se ce groaznic de singură a rămas femeia.

Avocatul îi confirmă spusele.

Îi zugi în ce situație jenantă se aflase cînd sosise în fața vilei; Griessbühl. Jucîndu-se cu un creion, nu-și putu stăpîni un zîmbet.

Așadar intraseră apoi în cameră. Metzendorfer privise fără să vrea în jur, bănuitor, dar nu descoperise niciun indiciu revelator, că în încăpere s-ar fi petrecut și altceva în afară de o convorbire oarecare. Se simțise mulțumit.

De cum se așezaseră, Margit Marahn întrebă:

„Cum îi merge soțului meu?”

„L-am văzut astăzi”, răspunsese Metzendorfer și se uitase fără voie la Brumerus.

„Nu vă preocupați de mine, aruncă acesta, într-adevăr nu-i nevoie!”

„Da, așadar, se hotărîse avocatul să vorbească, mă tem că a

intrat într-o fază proastă. E apatic. Nu dorește nimic. Nu dă nicio atenție lucrurilor din jur. Nu cred că-și face iluzii în legătură cu sfârșitul procesului său, spusese Metzendorfer ridicându-și implorator mâinile. Dar refuză orice apărare. Cu asemenea atitudine o să-mi facă viața amară! De fapt... Metzendorfer șovăise înainte de a continua, apoi vorbise repede... gîndul că a împușcat un nevinovat îl apasă cel mai greu, după cîte mi se pare mie!”

Urmase o pauză.

Margit Marahn se uitase drept înainte, fără a scoate un cuvînt.

Brumerus își scuturase țigara în scrumieră, viermișorul acela cenușiu căzuse înăuntru și se prefăcuse în pulbere.

O molie neputincioasă zbura năucă în jurul globului electric. Se auzi un zgomot sfișietor, la fel de sfișietor îi tresări umbra estompată pe abajurul lămpii; se opri, tresări iarăși.

— Un nevinovat! reluase Brumerus în liniștea din jur, dus pe gînduri. Se presupune că domnul doctor Marahn a intenționat să împuște un vinovat și că mă socotește vinovat și azi. Mă miră totuși, spusese el scuturînd din nou țigara în scrumieră cu toate că n-avea scrum, că un om atît de inteligent nu se întrebă și nu s-a întrebat timp de trei ani, unde trebuie căutată adevărata vinovăție, dacă în general există una! Desigur nu întîmplător o femeie se înstrăinează de soțul ei!

— Richard! exclamase Margit Marahn rugător; Metzendorfer, surprins, se simțise neplăcut impresionat auzind prenumele bărbatului rostit de nevasta prietenului său.

Brumerus întorsese capul spre ea:

— Bine, bine, Margit! N-am de gînd să spun mai mult. Sînt totuși mirat, și nu de azi sau de ieri!

„În orice caz, schimbasesc avocatul subiectul, este un fapt de care va trebui să ținem seama. Îl apasă foarte tare uciderea

unui nevinovat, care pe deasupra mai era și tânăr și mai avea mult de trăit. Mi s-a părut azi că are mereu în fața ochilor numai imaginea zilelor frumoase pe care le trăiește omul și e chinuit de gândul că Altbauer nu va mai avea parte de zile frumoase. Da, zise el, asta-i, n-ai ce-i face.”

În cameră se așternuse din nou tăcerea.

Margit Marahn întrebase într-o doară, cu vocea stinsă:

— Dorește ceva? Ce pot face să-i... se poticnise... ușurez situația?

— Nimic, răspunsese Metzendorfer imediat, ridicînd capul și privind-o, absolut, nimic! L-ar inoportuna cel mai mic lucru, mai mult, i s-ar părea o povară în plus. Cel puțin acum. Făcuse o mișcare nehotărîtă cu mîna: Poate mai tîrziu! Să mai așteptăm.

Femeia oftase, dar tăcuse.

— M-a rugat, spusese avocatul, să am grijă de dumneavoastră. Îl mîhnește că sînteți atît de părăsită.

— Ei, intervenise Brumerus uitîndu-se la avocat, nu-i puteți spune, fără îndoială, dar doamna Marahn nu-i de loc părăsită, domnule Metzendorfer. Sînt aici, precum vedeți și mă interesez de toate. Privise apoi pe lîngă avocat, spre întunericul nesigur al încăperii. Sînt aici ca un vechi prieten, dacă pot să mă exprim așa. Ce-a fost, a fost. Să prețuim cu atît mai mult ce a rămas. Mă refer la amîndoi, domnule Metzendorfer.

Vorbise cît se poate de serios.

Margit Marahn îl privise atentă pe Brumerus, avocatului i se păruse chiar: cu ochi flămînzi. Cînd arhitectul tăcuse, Margit oftase în tăcere, dar aprobase din cap; Metzendorfer își dăduse seama că într-adevăr vizita celuiilalt n-avea altă semnificație pentru ea.

Se simțise ușurat. Să sperăm că nu intenționează să mă

înșele, gîndise el, nu e posibil. Și considera ca un fapt consolator că se mai păstrase un rest de omenie.

Tema părea închisă, inclusiv pentru Brumerus. Se așezase mai comod în fotoliu, picior peste picior și o întrebare pe Margit Marahn:

— L-ai uitat pe musafir? I-o fi foame sau sete!

Metzendorfer clătinase din cap, refuzînd hotărît.

— Cum doriți, spusese Brumerus, ca și cînd el era stăpînul casei. Apoi schimbase iarăși subiectul discuției: Am înțeles că ați urmărit un anumit făgaș, domnule Metzendorfer? Ați aflat, în sfîrșit, cine-i Altbauer și cu ce intenții venise la vila mea? Continuă, aprinzînd o nouă țigară: Mă interesează foarte mult, vă dați bine seama!

Metzendorfer îl înțelesese foarte bine și de aceea relatase călătoria lui neizbutită. Margit Marahn îl ascultase atentă, cu ochii mari și sclipitori. Brumerus, în tăcere, concentrat, întrebare din cînd în cînd cîte ceva.

Molia pierise carbonizată. Nimerise în cercul de lumină intensă pe care lampa îl arunca pe podea, și se zbătuse acolo neajutorată și sfîrșită.

Metzendorfer se ridicase din fotoliu abia spre miezul nopții. Era obosit.

— Da, să mergem, spusese Brumerus și se sculase imediat în picioare. Se întorsese spre Margit Marahn: Să nu-ți mai faci griji pentru toate fleacurile. Vezi tu, chiar dacă drumurile domnului Metzendorfer n-au scos la iveală nimic palpabil, sîntem totuși convinși că se ocupă de apărare extrem de serios și procesul e în mîini bune. În ceea ce mă privește, continuase el, știi ce gîndesc, ți-am spus mai înainte. Așa rămîne. Sînt gata de orice ca să te ajut și așa am să procedez.

Margit Marahn spusese încet:

— Știu și îți sînt recunoscătoare.

Brumerus și avocatul se opriseră o clipă în fața ușii de la

intrare; Margit Marahn o închisese imediat după ei. Luna era aidoma unei găuri rotunde și albe, pe cerul întunecat. Lumina ei incertă cădea peste iarba tomnatică, întunecată ca o spumă delicată.

Făcuseră în tăcere câțiva pași în jos, spre dreapta.

Brumerus scosese cheia din buzunar, descuiase portiera, dar n-o trăsese imediat, ci se întorsese spre tăcutul Metzendorfer:

— Și dumneavoastră tot cu lădoiul cel vechi? întrebă el.

Avocatul nu pricepuse.

— Ah, spusese Brumerus, i-am zis așa fără să mă gîndesc la nimic. Mă refeream la mașina dumneavoastră. Mai aveți intenția să vă cumpărați un Borgward?

— Da, răspunsese Metzendorfer încurcat, aș vrea. Sînt tot cu Mercedesul acum!

Brumerus se așezase în mașină și apoi zisese:

— Mi-ar face plăcere să vă fiu de ajutor. Dacă vă gîndiți serios s-o schimbați, vă sfătuiesc să cumpărați la Bogumil. Acolo mi-am cumpărat-o și eu. E o reprezentanță a mărcii Borgward. Au totodată și un bloc cu garaje. E foarte comod pentru mine, căci se află la cîteva minute de casă, și mașina la loc sigur. Tot acolo fac și reviziile. Cunosc bine personalul și o să vi se acorde o reducere de zece la sută, dacă vă prezint eu.

— Mulțumesc frumos, spusese avocatul, am să mă mai gîndesc.

— Bine, replicase Brumerus, deci, drum bun! și trîntise portiera.

Metzendorfer se dăduse la o parte, Borgwardul Isabella pornise, dăduse îndărăt, se întorsese elegant, aproape fără zgomot și alunecase spre poartă pe lîngă iarba prăfuită de lumina lunii. Brumerus aprinsese luminile abia atunci.

Conul de lumină al farurilor străpunsese întunericul urcînd panta, străpunsese șoseaua din față, străpunsese timp

de cîteva secunde aripa neagră și strălucitoare a Mercedesului, apoi tresărise mai departe, pe drumul deluros.

Brumerus dispăruse.

Metzendorfer coborîse încet cărarea. Respirase adînc. Aerul era proaspăt și limpede, abia dacă se mai simțea o urmă de miros de benzină.

Mercedesul pornise pe urmele celeilalte mașini, prin noaptea liniștită, în jos, spre autostradă.

Griessbühl nu-l întrerupse pe avocat în timpul povestirii, dar îl privi fix: cînd Metzendorfer sfinși, strînse buzele, se rezemă de masă în coate, învîrtind creionul în mîini.

La urmă spuse:

— Bine, bine, dar sper că n-ați venit aici să-i povestiți comisarului toate astea?

Metzendorfer privi involuntar borul tocit al pălăriei din cuier.

— Nu, zise el, fără discuție că nu! V-am povestit dumneavoastră, fiindcă m-ați rugat! E foarte bine așa. Pentru cazul în speță n-are niciun fel de importanță, iar pe mine mă frămîntă o singură întrebare: să-i spun lui Marahn sau nu? Sînt aproape sigur că am să tac.

Asistentul aprobă din cap.

— Da, da, reluă Metzendorfer privind într-o parte, vă întrebați de ce am venit aici? Am pomenit că la Frankfurt am fost la Gina Trizius și, în legătură cu asta, la un anume Sebastian. Clătină din cap. Cele stabilite acolo confirmă cîtă dreptate a avut domnul Groll. Nu merită să-mi mai pierd vremea în continuare, rezultatul e tot zero.

Griessbühl se opri din rotirea creionului. Părea să nu-i convină că avocatul se aliază la opinia lui Groll.

Nu luă aminte cînd Metzendorfer scoase în evidență părerile lui și ale comisarului, comparîndu-le, cîntărindu-le,

facînd pe ici, pe colo rabat... Griessbühl își aruncă ochii spre pălăria care tresărea și se clătina cîteodată, de parcă ar fi avut de gînd să alunece spre partea cealaltă, ca atunci cînd se afla pe capul cuiva care asculta și-și afirma astfel părerile proprii.

Griessbühl se ridică pe neașteptate în picioare în mijlocul unei fraze a avocatului, își vîrî mîinile în buzunarele pantalonilor și pășind spre fereastră, începu:

— Presimt o grămadă de nori cu fulgere ascunse. Nu s-au descărcat încă. De ce, nu știu. Dar sînt aproape sigur de presimțirea mea. Sînt de acord, v-ați putea gîndi: „Ei colo, un tinerel, un filfizon, un ageamiu în materie, comparativ cu alții, ce se pricepe el!” Văd că v-ați convertit la crezul comisarului. Eu însă nu, domnule Metzendorfer, eu nu!

Se întoarse și cu spatele încovoiat se sprijini atît de tare de geam, încît avocatul tresări o clipă, temîndu-se că-l va sparge. Mîinile și le ținea tot în buzunarele pantalonilor.

Reluă vehement.

— Nici nu-mi pasă că raportul a ajuns de mult la judecătorul de instrucție, cazul fiind închis pentru noi; am de gînd să iau treaba de la capăt!

Se îndepărtă de pervazul ferestrei, traversă repede și energic încăperea și se așeză la birou.

Pălăria comisarului se legăna revoltată.

3

METZENDORFER SIMȚEA ÎN FAȚA TÎNĂRULUI UN FEL DE constrîngere. Nu-și dădea nici el seama de ce.

Griessbühl zgîlțîi sertarul biroului încuiat, alergă furios în cealaltă cameră, de unde se auzea prin ușa deschisă țăcănitul

metalic al mașinii de scris, veni îndărăt cu un teanc de hîrtie și cîteva creioane, se așeză hotărît în scaun, privindu-l pe avocat pe sub sprîncenele ridicate și spuse:

— Dați-i drumul!

Metzendorfer îl privi descumpănit.

— Ei, zise Griessbühl nerăbdător, povestiți-mi ce ați aflat?

— Aflat? întrebă Metzendorfer tăgănat. Chibzui. De fapt, nimic.

— Drace! strigă Griessbühl scos din fire. La ce folosește pedanteria? Acum în orice caz, nu. Dacă n-am spus bine aflat, ați trăit totuși niște evenimente! Ați urmărit doar anumite făgașuri în afacerea Marahn.

— Așadar, începu Metzendorfer, cu gîndul să descrie întîlnirea cu camerista, cu micuța Gina Trizius, la Hotelul Mainau din Frankfurt.

Asistentul îl opri însă nerăbdător.

— Nu, așa nu facem nimic. Pățaniile dumneavoastră, domnule Metzendorfer! Vocea îi deveni deodată stăruitoare, ca și cînd ar fi vorbit cu un copilaș. Pățaniile dumneavoastră au început mult mai devreme, cînd ați primit telefonul de la Marahn, sau de la soția lui, în legătură cu asasinatul din noaptea aceea.

— Sînt lucruri care se știu, spuse Metzendorfer îndărătnic.

— Da, se știu, repetă Griessbühl cu răbdare, dumneavoastră le știți precis, eu mai puțin, alții de loc. Chiar dacă s-ar cunoaște toate, toate amănuntele, e foarte important să le relatați și dumneavoastră. Vă reîmprospătați astfel anumite detalii și veți vedea ce coloratură au luat, din punctul dumneavoastră de vedere, unele fapte raportate eventual la o întîmplare. Vom încerca astfel să obținem imaginea oarecum obiectivă a evenimentelor. Are o

importanță capitală. Preciză: Vă rog foarte mult să prezentați lucrurile cît mai exact!

În fața destinului implacabil, Metzendorfer capitulă, Griessbühl ținea să afle cele mai mici amănunte, de pildă, dacă Metzendorfer dormea sau mai citea cînd a sunat telefonul, dacă s-a dus imediat la garaj sau a șovăit înainte de a se amesteca într-un caz atît de delicat.

Metzendorfer se obișnuie treptat cu ceea ce luase la început drept „vorbărie prostească” și recunoscuse că pierduse din vedere anumite detalii, dezgropate de întrebările precise și sigure ale asistentului.

Povesti astfel cum s-a desfășurat călătoria spre casă, în mașina lui Brumerus, revenirea lui la Berneck, cum se născuse bănuiala că în vilă se mai aflase încă o persoană, drumul la Frankfurt, cu încercările de a-i trage de limbă pe micuța Trizius și pe marele Sebastian, în sfîrșit călătoria la Passau și convorbirea cu Wenzel Maria Dallinger.

Nu omise niciun amănunt; în fața lui vedea cum se umplu colile de hîrtie cu scrisul repezit, așternut în fugă de Griessbühl, care scria uneori parcă ar fi fost gonit din urmă, cu capul înclinat, iar alteori făcea pauze pentru a-l asculta docil.

— Iar acum vă aflați aici! zise asistentul pentru a pune punct.

— Da, acum mă aflui aici, subscrise avocatul simțindu-se obosit și cu sacul golit.

Griessbühl așeză brutal creionul pe birou iscînd un zgomot puternic, se ridică, se duse la fereastra care se întunecase pe parcurs, după cum observă mirat Metzendorfer, își întinse brațele, își umflă pieptul, respiră adînc și zise în sfîrșit:

— Așadar, am făcut-o și pe asta!

Porni apoi prin încăpere, se opri în fața cuierului unde era agățată pălăria lui Groll, cum te-ai opri în fața unui monument, cu mâna întinsă dădu o lovitură puternică și neașteptată sombreroului unsuros, făcându-l să sară aproape din cuier și zise calm:

— Acum ai să ai de ce să te miri! Apoi se întoarse spre avocatul încremenit și-i spuse: Domnule Metzendorfer, mă tem că veți mai avea de furcă în cazul acesta. Filmul nu s-a derulat complet, a fost doar rupt. După părerea mea. Se întoarse la birou. De acolo, spuse: Să încercăm să-l lipim. Am eu o anumită idee. Să mă mai gîndesc!

4

CONDUCÎND AGALE MAȘINA SPRE CASĂ, METZENDORFER retrăi întâmplările din ultimele zile: într-adevăr, evenimentele se derulau ca un film, așa cum spusese Griessbühl; ca un film rupt.

Fără să vrea îi bîzîia aparatul de proiecție în cap, pelicula se derula, în fața ochilor apăreau imagini colorate sau cenușii, întrerupte deodată de un dreptunghi alb. O lumină puternică – nimic. S-a terminat. Gata.

Iar celuloidul se rupea în același loc – exact la vilă, unde doi oameni stăteau jos sau în picioare, se auzea vocea unuia dintre ei care vorbea tare, urma împușcătura, pe urmă dreptunghiul ăsta afurisit, orbitor!

Nici că se putea găsi ceva mai bun să-i distragă atenția. Din cauza enervării nu mai era atent la drum, tresărind speriat de cîte ori își dădea seama că manevrase automat volanul, frîna, accelerația. Ghemotoacele de lumină ale farurilor se deplasau spre el dansînd, se strecurau pe lîngă el;

în fața mașinii, apărea pîlpîind o porțiune nesigură de asfalt cenușiu. Viața lui atîrna de faptul dacă bucata aceea de asfalt aparent mobilă îi va veni sau nu mai departe în întîmpinare, alunecînd sub roțile automobilului. Dar el era cu gîndul departe, tresărea, își relua visarea, vedea mereu dreptunghiul acela, orbitor de alb.

Sus, pe cer, luna aluneca o dată cu el – ca o pată vîrtoasă, mică și albă, împungînd ascuțit întunericul, ca un far.

Metzendorfer nu se lămurea încotro avea să-și îndrepte Griessbühl cercetările.

După ce Metzendorfer își încheiase relatarea – pe care acum era înclinat s-o numească „interogatoriu” – porniseră să cineze într-o cîrciumioară intimă și simpatică.

Discuția nu se mai legase. Avocatul se uita uimit la cantitățile enorme de carne, găluști și varză acră, mestecate și înghițite de asistent, în timp ce se gîndea, poate, la cele auzite. După masă, își sorbi berea și-și șterse spuma de pe buza de sus. Avocatul se înșelă, crezînd că va urma o discuție intimă, prietenească.

Griessbühl privea atent peste capul lui Metzendorfer la un joc electric de fotbal, acționat fără întrerupere de doi tineri. Becurile verzi, roșii și galbene se aprindeau mereu, cifrele străluceau, micile bile metalice zăngăneau printre obstacole.

Metzendorfer se simți cuprins de neliniște: oare asistentul are de gînd să stea aici pînă la miezul nopții, fără niciun rost? Chibzui că n-ar fi rău să se ridice și să pornească spre casă.

Dar Griessbühl se întoarse pe neașteptate spre el și-l întrebă:

— Am uitat să vă întreb: de ce n-ați cercetat firmele înregistrate la Passau?

Metzendorfer îi repetă motivele.

Griessbühl aprobă. Spuse:

— Aha, așa, adevărat! și nu mai adăugă nimic.

Își concentrează din nou atenția asupra fotbalului zornăitor. Metzendorfer deveni morocănos.

Chiar în clipa cînd voia să renunțe a mai sta împreună cu Griessbühl, acesta spuse:

— Argumentele dumneavoastră par valabile. Nu prea îmi vine să cred că ați fi găsit ceva. Doar Altbauer n-avea nicio relație în Passau, Hebsacker ăsta era pentru el un străin oarecare. N-a aflat că există decît la Frankfurt, cînd se pregăteau să-l debarce. Pe urmă nu i-a rămas altceva de făcut decît să se ducă la el. Se întrerupse, încruntă fruntea, auzindu-l pe unul dintre tineri cum se răstește ca un bețiv, apoi spuse: Sînt sigur că s-a pus totuși la cale ceva, vreo firmă, sau măcar un contract. Cu puțin noroc, am putea afla cine și-a băgat coada în afacerea asta. Metzendorfer îl urmărea atent: Altbauer venea des la Frankfurt și înnopta la Hotelul Mainau. Avea poate acolo relații de afaceri mai strînse. N-ar fi rău să cercetăm registrul firmelor înscrise la notariatul din Frankfurt. Nu-i exclus să găsim ceva. De altminteri Sebastian, sau omul lui de paie poate fi tot atît de bine amestecat în afacerea asta, cu toate afirmațiile lui. Se întoarce puțin și adăugă: Oamenii de afaceri sînt duri, sînt capabili de orice.

Tăcu din nou.

După o pauză, Metzendorfer completă aproape sfios:

— Oare Münchenul nu joacă niciun rol? Altbauer a locuit aici. Cel puțin odinioară. De ce n-ar fi încheiat aici și afaceri?

Griessbühl își îndreaptă ochii spre el. Buzele lui subțiri tresăriră.

— Foarte perspicace observație! spuse el ironic. Exact la aceeași concluzie am ajuns și eu.

Metzendorfer văzu în fața ochilor distanțele parcurse, timpul irosit și-și aminti cît de zadarnice fuseseră toate ostenele lui de pînă acum.

Spuse:

— Nu prea văd în ce măsură ar fi de folos la apărarea clientului meu, domnule Griessbühl. Fiindcă acesta tăcu, adăugă: Sincer vorbind, nu-mi mai pot permite. Să întreprind și alte cercetări.

Griessbühl ripostă indiferent:

— Cine v-a obligat s-o faceți? Nu, domnule Metzendorfer, cercetările sînt treaba poliției, iar în cazul ăsta, treaba mea.

Avocatul simți o urmă de dojană în vocea celui alt: pentru ce, cu ce drept te-ai amestecat?

Asistentul îi spulberă însă imediat această impresie, spunînd:

— Vă sînt sincer recunoscător că ați mers mai departe. Între noi fie zis, eu mă descurajasem. Groll m-a chemat la ordine, e superiorul meu, am renunțat. Se întinse puțin în scaun: Dar în urma eforturilor dumneavoastră, pot să reiau cazul cu argumente suficiente. Zîmbi subțire: Mai cu seamă că Groll e în concediu și să sperăm că mai stă. Oftă și adăugă: Duceți-vă cuminte la treburile dumneavoastră, momentan nu mai aveți nimic de făcut. De fapt, habar n-am ce o să iasă. Și dacă o să iasă ceva. Se uită la Metzendorfer. Dacă vreodată o să mai am nevoie de dumneavoastră, sînteți dispus să-mi săriți în ajutor?

Metzendorfer își netezi șuvițele de păr roșu de pe frunte. Chibzui. O promisiune ușuratică îl putea costa o groază de timp și mai mult decît atît: prestigiul lui. Totul era în funcție de felul cum se va rezolva cazul. În clipa aceea însă îl văzu pe Marahn în fața ochilor: Marahn la vorbitor, distrus, resemnat.

Zise:

— Cred că da!

— Bine, acceptă Griessbühl, parcă ar fi fost vorba de ceva gata pus la punct cu avocatul, duceți-vă atunci acasă. Am să vă anunț cînd va fi cazul.

De aceea zăbovea Metzendorfer acum de-a lungul

autostrăzii, o cutie pe roate, care-l împingea tot înainte, însoțit în înaltul cerului de o lună mică și albă.

Cu toate că deocamdată își terminase misiunea, în minte îi vijia fără întrerupere filmul evenimentelor pînă la porțiunea afurisită unde era rupt.

„Oare Griessbühl știe mai mult, are și alte bănuieli? Mă tem că nu!” se gîndi avocatul obosit.

Printr-un viraj lin, se înscrise sub pasajul de nivel.

5

DAR ASISTENTUL GRIESSBÜHL NICI NU ȘTIA, NICI NU bănuia mai mult.

Dar nici nu-i trecea prin minte s-o facă; nu s-ar fi potrivit cu metoda lui de lucru să se dăruiască unor considerații nerodnice. Cam pe vremea cînd Metzendorfer intra pe autostradă, el ajunsese acasă în cămăruța lui. Locuia împreună cu maică-sa, o femeie micuță, sprintenă și iubitoare, care nu se îngrijea numai de casa lor mare – căci se întreținea în bună parte din subînchirieri, ci și de fiul ei.

Griessbühl se simțea bine aici în cămăruța lui. Putea să se destindă, ascultînd muzică de jazz modern. Avea o colecție foarte bogată de discuri, aleasă cu multă grijă.

Dar în seara aceea n-avea chef de muzică. Stătea tolănit pe divan; în jur erau întinse hîrțile scrise în timpul convorbirii cu Metzendorfer.

Încerca să pună o anumită ordine în expunerea avocatului, Metzendorfer povestise evenimentele cronologic. Asta nu-i era de prea mare folos lui Griessbühl. Îl interesau de fapt corelațiile dintre fapte.

Își pregătise mai multe caiete de însemnări. Își nota

punctele care, după opinia lui, se legau. Primul exemplu: „Complexul Firma – Altbauer”. Primele încercări ale lui Altbauer de a obține un mare complex de construcții, ca antreprenor general, împreună cu alții. Sebastian amintise despre asta; cam acum trei ani. Chiar dacă această încercare eșuase odinioară, se puteau trage anumite concluzii asupra persoanelor amestecate probabil în a doua încercare pe care voia s-o întreprindă Altbauer. Tot ce aflate în legătură cu americanul întâlnit în Arabia Saudită putea fi trecut pe această listă. Chiar directorul Sebastian, pînă la un anumit punct; căci în orice caz Altbauer i se adresase în vederea unei participări. Passau putea fi oare pus la socoteală? Puțin probabil, după părerea lui Griessbühl. E adevărat, Altbauer vînduse ziarului respectiv niște fotografii care s-au dovedit inutilizabile, dar asta nu însemna nimic; era un fapt dictat de necesități stringente: nevoia de bani. Nu, dimpotrivă! La acest punct, asistentul descoperi prima piatră pentru al doilea complex: „Concurența – Altbauer”. De data asta Altbauer era sigur de reușită. Obținuse probabil în Franța condiții clare și promisiuni încurajatoare. Cu o singură rezervă însă: proiectul, trebuia neapărat recomandat de un ministru din Republica Federală a Germaniei. Recomandația de care avea nevoie explică luarea de contact cu fostul asociat al lui Altbauer din München. După toate aparențele, respectivul n-a putut obține o astfel de recomandatie decît prin editorul Hebsacker din Passau, prietenul ministrului, după cum știa toată lumea. Se pare că Hebsacker a pretins noii firme o cotă de participatie pentru recomandare – dar participațiile erau gata împărțite – așa că Hebsacker și ceilalți cointeresați au căzut deci de acord să se „descotorosească” de Altbauer și să-i smulgă cota care-i fusese asigurată de la început. Cam așa s-au petrecut lucrurile. Cînd s-a impus recomandarea suplimentară a ministrului editorul din Passau fusese fără

doar și poate băgat pe fir de cineva încă necunoscut. Hebsacker, și eventual ministrul luau locul asigurat lui Altbauer. Greu de presupus că Hebsacker jucase vreun rol în planurile inițiale ale lui Altbauer. Căci Altbauer se dusese la Passau numai pentru a trata cu Hebsacker. Dar acesta îi declarase probabil: ministrul nu dă nicio semnătură, fără o cotă de participare ca recompensă. Și fără recomandarea ministerială, proiectul lui Altbauer nu valora nimic. Afurisită treabă. Așa se explică de ce Altbauer pronunțase la Frankfurt cuvîntul „furt”, de ce încercase Hebsacker să-l „ungă”, după cum observase furios Wenzel Maria Dallinger. Tot așa se explică bănuiala că planurile sînt în servieta vizitatorului de la Frankfurt și de fapt chiar le găsise acolo mai tîrziu. Probabil că înainte nu știuse nimic de faptul că Hebsacker intrase pe fir. Cu atît mai grav îl lovise vestea, cînd o auzise la Frankfurt.

Deci: acesta era al doilea complex. Dar între ele exista o legătură obligatorie: unul sau mai multe persoane care-i făcuseră vînt lui Altbauer. El sau ei se găseau fără îndoială prezenți în amîndouă planurile firmei. Raționamentul se potrivea perfect.

Asistentul își răsfoi notițele, dar descoperi la un anumit punct că șchiopăta ceva: cînd își manifestase oare Altbauer față de directorul Sebastian intenția de a pleca la Passau, înainte de a lua cunoștință de conținutul servietei fatale, sau după? Pomenise oare în treacăt ceva despre asta, față de Gina Trizius?

Se putea într-adevăr trage concluzia că încă de pe atunci aflate ce renghi i s-a jucat? Nu cumva pleca la Passau numai pentru a vinde fotografiile? Sau cocheta la rîndul lui cu gîndul de a nu se lăsa eliminat din afacere ci, cu ajutorul lui Hebsacker, să excludă pe altcineva dintre participanți? Așa ar fi rămas el în antrepriză, primind mandatul de antreprenor

general și obținînd totodată, prin Hebsacker semnătura necesară de la ministru.

Deci, singura persoană care nu putea fi amestecată în complotul împotriva lui Altbauer era Hebsacker, constată Griessbühl mirat în cele din urmă.

Dacă Hebsacker ar fi participat la vechiul plan de constituire a firmei, avea asigurată cota parte, așadar nu exista niciun motiv să-l păgubească pe Altbauer; dacă lucrurile nu erau încă puse la punct și nu cunoștea proiectul în amănunt. Însemna că era vorba de un necunoscut, al treilea personaj, care-i făcuse oferta să intre în locul lui Altbauer, asta reprezentînd contravaloarea serviciului legat de bunăvoința ministrului.

Griessbühl se tolăni pe partea cealaltă. Își privi caietele cu notițe fără prea mare plăcere. Anume, găsea că în însemnările lui se strecura un oarecare procent de probabilitate; iar dacă le punea alături de relatările cuprinzătoare ale avocatului, rezultatul i se părea mai mult decît insuficient.

Căscă.

Drace! Poate făcuse din țînțar armăsar, iar la prima ocazie balonul acesta umflat va plesni cu o detunătură formidabilă – poate, dacă Groll îl va înțepa fără milă!

Căci unul de teapa lui Altbauer, care avea în buzunar proiectele unei afaceri uriașe și pe urmă încerca din lipsă de bani, să vîndă niște fotografii inutilizabile, dovedea că era în stare să șterpească și rufele de pe frînghie!

În clipa aceea, lui Griessbühl i se păru cît se poate de plauzibilă prezența lui Altbauer la vilă cu intenția de a găsi acolo obiecte de preț, bani, sau ceva vandabil; căsuța retrasă îl ispitise, căci nu te așteptai la nicio surpriză. Cum ajunsese însă acolo? Zărise oare vila din mers, spre altă țintă, și se oprise, apoi se strecurase înăuntru; nici soluția aceasta nu era de lepădat. Părea chiar uimitor de convingătoare.

Griessbühl se răsuci. Foile cu notițe alunecară de pe divan, zburînd pe podea. Le privi indiferent.

Înțelese că a ajuns la același punct ca și Groll, acum cîteva zile, ca și Metzendorfer, acum: era gata să renunțe, orice încercare i se părea lipsită de sens.

Oftă. Se gîndi la gioarsa de pălărie din cuier: de ce să se expună muștrărilor?

Se ridică în picioare, adună foile – și în clipa aceea ceva îi sări în ochi.

Cîteva cuvinte neobservate, în legătură cu un lucru secundar, după cum i se păruse.

Culese grijuliu foile, le făcu teanc, le puse pe măsută și le acoperi cu caietele de notițe.

Se mai uită o clipă într-acolo. Apoi se hotărî să dea uitării ideea răsărită pe neașteptate: asemenea idei neașteptate duc ușor la greșeli, după cum constatase el din experiență.

Totuși se hotărî să nu renunțe cu totul. Își privi ceasul de la mînă: era miezul nopții.

Mîine se va prezenta la serviciu, pe urmă va pleca la drum. Spre München, Frankfurt, Passau, în mașinuța lui bălțată, în culori țipătoare, dar îndeajuns de solidă pentru a face față unei acțiuni temerare și n-avea nicio îndoială că va fi o acțiune temerară.

6

SOMBREROUL VECHI ȘI PĂTAT SE LEGĂNĂ ȘI TREMURĂ
noaptea întregă în cuierul din biroul lui Groll; camioanele grele bubuiau trecînd prin fața clădirii, geamurile ferestrelor zăngăneau încet.

Luna albă, mare cît un pumn, prinsă strîmb deasupra

acoperişurilor, răspîndea fîşii înguste, luminoase, pe podeaua uzată a odăii.

Încăperea părea presărată cu o pulbere uşoară şi argintată, împrumutînd chiar şi vechii pălării o oarecare strălucire nobilă. Se clătină, se clătină neliniştită toată noaptea, ca şi cînd comisarul şi-ar fi potrivit-o pe cap cu gestul lui obişnuit.

CAPITOLUL ZECE

1

DIRECTORUL SEBASTIAN PRIVEA ATENT CARTEA DE VIZITĂ; pe cartonaș se găseau trecute numai numele, profesia și adresa, fără nicio notație de mînă care să-i fie anume destinată lui.

Răsuci încetișor cartea de vizită în mînuțe; secretara îi aștepta hotărîrea la doi metri distanță.

Nu se grăbea. Pe spate nimic, un carton mic, alb, lucios.

Cartea aceasta de vizită îi fusese trimisă în plic închis de jos de la recepție și tot astfel i-o înmînase secretara.

Sebastian era ispitit să răspundă: „Sînt într-o ședință importantă”, sau: „În două ceasuri îmi pleacă avionul spre Paris”. Își înăbuși în cele din urmă această dorință, deși își dădea seama că micuța carte de vizită îi putea aduce neplăceri.

Luă din nou plicul în mînă, îl studie în grabă și-l aruncă plictisit în coșul de hîrtie. Apoi dădu aprobator din cap spre secretară, zicînd:

— Zece minute
Aceasta dispăru.

Sebastian așeză cartonașul pe birou, rezemat de coperta unui dosar cu șină, astfel încât să poată citi oricând cele tipărite; avea o memorie proastă a numelor, și știa bine cât de important este să te adresezi fără ezitare unui vizitator, menționându-i numele.

Pătrunzînd în încăpere, Griessbühl nu se minună; relatarea lui Metzendorfer îl pregătise sufletește în privința decorului neobișnuit de acolo.

Se apropie de birou, zîmbind amabil, căci Sebastian în picioare, suportă ceremonialul obișnuit, inclusiv țigara oferită din cutia deschisă, inclusiv întrebarea stereotipă:

— Cu ce vă pot fi de folos?

— Nu vă imaginați de ce am venit? întrebă la rîndul lui.

— Nu, spuse Sebastian zîmbind și privi poate spre un amoraș de lîngă Griessbühl. Făcu o vagă mișcare cu mîna și continuă. Presupun numai...

Asistentul se îndreptă fără ocolișuri direct spre țintă.

— L-ați cunoscut pe domnul Altbauer? întrebă el.

Sebastian nu răspunse imediat. Înainte de a vorbi își așeză de mai multe ori mîinile întinse una peste alta!

— Aha, ați venit așadar ca deunăzi avocatul, în legătură cu aceeași afacere?

— Avocatul? întrebă Griessbühl prefăcîndu-se mirat.

— Cum, nu-l cunoașteți? aruncă Sebastian de-a dreptul uluit. Ciudat! Era un domn care-și asumase apărarea ucigașului.

Apoi tăcu.

Asistentul zîmbi.

— Așa o fi! admise el. Poliția criminală trebuie să facă doar cercetările, iar restul rămîne treaba justiției. Își încreți fruntea. Da, da, îmi amintesc de un avocat care a apărut chiar

de la începutul afacerii, atunci cînd am fost chemați la Berneck. Apoi zise plin de importanță: N-are niciun amestec cu problemele mele!

— Indiscutabil, ripostă Sebastian binevoitor.

— Dacă sînteți amabil, vă rog să-mi prezentați pe scurt relațiile dumneavoastră de afaceri cu domnul Altbauer, asta mă interesează, zise Griessbühl.

Directorul își păstră zîmbetul binevoitor.

— Relații de afaceri? întrebă el gata să-și înăbușe un hohot de rîs. Ce-i drept, cam pompoasă titulatură. Își privi mînuțele pe care, conform obiceiului, le ținea una peste alta în fața lui, pe suprafața biroului. Acum cîțiva ani Altbauer ni s-a adresat prezentînd un proiect. L-am examinat și am ajuns la un rezultat negativ. Nimic mai mult.

Ridică ochii.

— Deci acum cîțiva ani! observă Griessbühl și întrebă curios: Și de atunci nu l-ați mai întîlnit, dacă v-am înțeles bine!

Spre surprinderea lui directorul Sebastian luă deodată o atitudine rece. Își ridică foarte sus sprîncenele, peste rama îngustă a ochelarilor, și întrebă:

— Este vorba de un interogatoriu?

— Nu! răspunse Griessbühl hotărît. Departamentul de mine asemenea intenție!

Și îi zîmbi prietenos omulețului.

Atunci Sebastian zîmbi la rîndul lui și spuse:

— Întrebați-mă! Își privi ceasul: Încă șapte minute, nu mai mult.

— Nici n-am nevoie de atît, zise Griessbühl repede. Deci nu l-ați mai întîlnit pe Altbauer de atunci?

— Nu, răspunse Sebastian. Dar m-a chemat la telefon puțin înainte de a muri.

— Și ce voia?

— Să participăm la afacerea lui.

— Ce fel de afacere?

— Un fel de construcții de locuințe.

— Aha, înțeleg! Și ce atitudine ai luat?

— Domnul Altbauer dorea participația firmei mele. Acum câțiva ani i-am respins propunerile, după ce le-am examinat. De aceea nici nu l-am mai primit.

Griessbühl își privi ceasul.

— Foarte bine, după părerea mea! Încă cinci minute. V-a spus Altbauer încotro intenționa să plece de la Frankfurt?

— Da, la Passau.

— De ce?

— Nu știu, nu m-a interesat.

— După aceea s-a dus la băile Berneck?

Sebastian își plimbă compătimator mânuțele prin aer.

— Așa am auzit.

— Și că a fost împușcat?

— Și.

— Domnule director, în momentul crimei, nu era singur la vilă. Mi-ai putea spune cumva cine era celălalt.

— Dragă domnule... Sebastian aruncă o privire rapidă spre cartonașul alb... Griessbühl, de unde să știu eu? Nu sînt în stare să vă ajut, din păcate!

— Bun, zise Griessbühl radios, cam asta-i tot! Își privi ceasul. Am economisit peste patru minute. Mulțumesc frumos!

Se înclină brusc și cu toată convingerea gîndind: „Ca în fața unui general, oamenilor mici le plac asemenea dovezi de respect”, și păși spre ușă.

Sebastian, cu pașii lui mici și repezi, îl însoți în tăcere și pe el, ca să-i deschidă ușa.

În clipa cînd era gata să închidă ușa în urma asistentului, acesta se mai întoarce o dată și-i spuse prietenos:

— Firma dumneavoastră, nu, fără nicio discuție! Doar i-ați respins propunerile. La proiectul lui Altbauer ați participat numai dumneavoastră personal!

Omulețul rămase țeapăn în fața lui, fără să se clintească, ca și când ar fi înghețat brusc.

Griessbühl îi zîmbi nevinovat.

Apoi îl văzu pe Sebastian aruncînd o privire rapidă, pe ascuns, secretarei, care se făcu a nu fi observat nimic. Fruntea netedă a directorului se încreți.

Ridică degețelele de la mîna stîngă spre podoaba capilară, se scărpină cu arătătorul, vrînd parcă să se concentreze și spuse pierdut în gînduri:

— Vai, domnule... Îl privi cu atenție și se exprimă fără echivoc: Dacă sînteți încredințat, de ce m-ați mai întrebat? Nu sînt obișnuit cu asemenea interogatoriu. Ar fi bine să terminăm discuția.

Era clar.

Griessbühl îl privi drept în ochi, tot atît de prietenos ca mai înainte și spuse:

— Cum doriți, domnule director. Țin să vă asigur însă că nu e vorba decît de întrebările obișnuite. Trebuia să vi le punem și nu numai dumneavoastră; căci avocatul presupusului asasin își închipuie că a descoperit unele puncte de reper. Noi avem altă părere. Dar avocatul ăsta ține morțiș să mai cerceteze o dată vila la 19 octombrie. N-avem nimic împotrivă, o să ridicăm sigiliile cu o zi înainte. Numai să isprăvim cu toate formalitățile. Se înclină ușor și adăugă: Scuzați de deranj.

Fața lui Sebastian nu arăta nicio urmă de emoție.

Griessbühl ieși.

Ușa se închise fără zgomot în urma lui.

. . .

AUTOMOBILUL LUI GRIESSBÜHL, CU CAROSERIA BĂLȚATĂ, arăta foarte vesel în mulțimea mașinilor impozante, mai ales negre, de lângă clădire. Ieșind prin portal și coborînd treaptă cu treaptă, asistentul se bucură văzîndu-l. Privirile curioase, amuzate sau mirate, îndreptate asupra lui cînd deschise cu grijă portiera, le aduna ca pe o recoltă bogată. Răsucind cheia de contact și accelerînd, se simți atît de bine, de parcă toate mașinile serioase din jur s-ar fi tras ușor la o parte de frica mașinuței impetuoase, lacomă de pradă.

Zîmbi în sinea lui:

Dumnezeu știe, de ce s-o fi speriat Sebastian! Încercase să ascundă ceva.

Așadar afirmația lui fusese îndreptățită, conchise Griessbühl.

„Totuși, de ce tăgăduise directorul cu atîta hotărîre faptul că participase la proiectul respectiv și întrerupse convorbirea?” își spuse asistentul.

Griessbühl își dădu seama că era de ajuns o umbră de bănuială care să planeze asupra lui Sebastian, pentru a-i amenința poziția ca director la HOTIBA. Căci faptele s-ar judeca astfel: Consiliul de administrație îi încredințase spre cercetare proiectul Altbauer pentru HOTIBA și el îl respinsese. Dacă a intrat singur în combinație, nu însemna că refuzase participarea societății HOTIBA la o afacere care promitea mari cîștiguri, pentru a realiza numai pentru el avantaje dintr-o astfel de participație?

Era un motiv suficient de puternic pentru a-l determina pe Sebastian să mintă. Apoi jucase totul pe o carte, pe acea carte care-l făcea să creadă că Griessbühl merge pe dibuite,

așa cum era de altfel cazul. La care dintre proiectele lui Altbauer participase oare Sebastian?

În cel mai bun caz la proiectul propus de Altbauer societății HOTIBA, acum trei ani. Proiectul respectiv nu se realizase însă, după cum aflate Griessbühl de la Metzendorfer. Așadar, după toate probabilitățile, nu exista nicio înscriere în registrul de evidența firmelor comerciale.

Era posibil ca Sebastian, pe baza vechilor tranzacții, să fi participat la planul care-l adusese de data aceasta pe Altbauer la Frankfurt. Că refuzase să-l primească pe Altbauer, nu dovedea nimic; căci Altbauer trebuia doar debarcat; și că în servieta necunoscutului se aflau niște documente, eventual un precontract, demonstra tocmai lipsa unui contract definitiv. În cazul acesta Sebastian se simțea aproape sigur că nu putea fi descoperit, tăgăduind relațiile de afaceri cu Altbauer.

Nu era exclus însă ca Sebastian și Altbauer să fi purtat discuții altundeva; pentru director, HOTIBA reprezenta nu numai un cadru nepotrivit, ci chiar periculos. Convorbirea telefonică servise poate numai să fixeze alt loc de întâlnire. Lui Griessbühl i se părea curios, că în asemenea circumstanțe, Altbauer recursese la un fals apel telefonic transmis vizitatorului străin de Gina Trizius ca din partea secretarei lui Sebastian.

Cu toate acestea, faptul că îndrăznise să se folosească de numele lui Sebastian însemna totodată presupunerea că directorul trebuie să fie amestecat în conspirația împotriva lui.

Griessbühl băgă în viteza întâi și accelerează lin. Mașina bălțată se strecură veselă prin spațiul liber dintre celelalte mașini impozante și se retrase din serioasa comunitate îndoliată, țopăind pestriță și voioasă.

Fluierînd și privind drept înainte, asistentul își conducea

ca pe o fregată multicoloră mașinuța, prin șuvoiul care se scurgea pe lângă el.

Se simțea mulțumit. Indiferent dacă Sebastian a participat sau nu la afacere – el menționase pentru orice eventualitate data de 19 octombrie, ziua când poliția va desigila vila și avocatul lui Marahn va fi prezent acolo. Admițând că există cineva interesat să șteargă anumite urme, va folosi această zi – sau noaptea dinainte, răstimpul scurt între desigilare și vizita lui Metzendorfer.

Înotînd mai departe în șuvoiul de automobile, Griessbühl se simți cuprins de îngrijorare. Își considera isprăvită misiunea aici la Frankfurt, dar timpul prea scurt pe care-l avea la dispoziție nu-i permitea să se întoarcă la Nürnberg, și cu atît mai puțin, să treacă înainte, prin Passau.

La Passau ar ajunge seara tîrziu. Fără doar și poate nu-l mai putea găsi pe Hebsacker, ca să discute cu el.

Dacă apare iar la Nürnberg, dă poate peste noi obligații de serviciu, care-l vor reține fără să vrea. Își încreți fruntea. Văzu în minte pălăria, clătinîndu-se în cuier.

În timp ce se îndepărta de Frankfurt, mărinđ treptat viteza, se hotărî să înnopteze la Stuttgart și să-l caute pe editorul Hebsacker abia în ziua următoare.

3

RELAȚIILE CU HEBSACKER NU PUTEAU FI DECÎT SAU DE prieten sau de dușman, a treia cale nu era posibilă. Toți cei care-l cunoșteau știau asta și se orientau în consecință.

Prietenie cu el însemna de fapt doar să fii scutit de lovituri în orice ocazie. A-i fi dușman însemna ca în decursul anilor să-ți atragi o avalanșă de notițe în „Bayerische Wacht”

ca un fel de variolă, fiecare pustulă de vărsat părăind în sine inofensivă, dar toate la un loc pocind victima fără speranță de salvare.

Era o prostie să-l combați pe cale legală. Notițele din presa lui Hebsacker se strecurau inatacabile, formulate în majoritatea cazurilor prin expresia echivocă „ca urmare a unui zvon”... În afară de asta, Hebsacker se dovedea un procesoman pasionat: alături de activitatea ziaristică, atmosfera tribunalului îi plăcea cel mai mult.

De pe urma lui trăiau trei avocați – nevasta lui fiind fica proprietarului unei fabrici de bere, își putea permite asta – iar dosarele lor voluminoase erau în mare parte dictate chiar de Hebsacker. Stilul din dosare se potrivea cu omul: Hebsacker era bavarez, asta voia să fie, sublinia acest lucru și prin urmare era grosolan.

Cu grosolănia aceasta fățișă sărea, în campaniile electorale, în ajutorul ministrului din partidul său creștin-catolic, de care-l legau aceleași interese. În compensație, ministrul îi făcea rost de subvenții indirecte și informații directe, spre folosul ziarului „Bayerische Wacht”.

Asemenea manopere se cunoșteau și le aflase și Griessbühl. Dar nu-l iritau. Era un ins căruia îi plăcea să cunoască alți oameni, și oricât de primitiv părea profilul intelectual al lui Hebsacker – individul înregistra totuși succese în acest fel, și cu cât îi creștea grosolănia cu atât tirajul ziarului său creștea împătrit.

Griessbühl socotea că cel care trebuia să intre în combinație în locul lui Altbauer era Hebsacker; se și potrivea cu făptura grosolană a lui Hebsacker faptul că fusese sortit să-l înlăture pe Altbauer.

Pe asistent nu-l interesa în ce măsură avea de gînd Hebsacker să onoreze amabilitatea ministrului – eventual dacă voia să-i dea o parte din procentajul său.

El nu avea decît o țintă – să afle cine fusese cel de-al doilea ins prezent în vilă în momentul uciderii lui Altbauer. Hebsacker? I se părea omul potrivit pentru a duce direct tratative neplăcute; nu-i lipsea energia necesară unor astfel de tratative, gata eventual să amenințe că va avea grijă ca ministrul să-și retragă bunăvoința față de acest proiect, ceea ce însemna de fapt eșecul total, lucru pe care Altbauer îl știa prea bine.

După cîte aflate Griessbühl despre Altbauer, acesta ar fi acceptat pînă la sfîrșit un aranjament, chiar dacă încercase să reziste cu toată forța. Iar Hebsacker era destul de dur ca să-l despăgubească pe Altbauer cu te miri ce și să se tocmească pentru fiecare bănuț.

Gîndindu-se la toate acestea, asistentul se simți cuprins de încordare: cum arăta oare un asemenea om? Nu izbuti să și-l imagineze.

Spre prînz ajunse la Passau. Deși ar fi fost îndemnat să-l viziteze imediat, amîină puțin întîlnirea cu Hebsacker. Poposi la o cîrciumă și mîncă zdravăn. Cu burta goală n-avea nicio șansă în fața lui Hebsacker.

4

SE-NȚELEGE CĂ HEBSACKER ÎI APĂRU CU TOTUL ALTFEL decît își imaginase din cele auzite despre el.

Contrar presupunerilor, Griessbühl n-a fost nevoit să facă niciun efort pentru a fi primit; așteptase în anticameră doar cinci minute, răsfoind „Passauer Post”, mica revistă ilustrată a lui Hebsacker, cu care, deocamdată, nu cîștigase teren în fața concurenței covîrșitoare.

Apoi nici n-a fost vorba de o audiență, cum se așteptase Griessbühl.

Biroul lui Hebsacker n-avea nimic strălucitor. Aspectul exterior nu interesa; aici se duceau tratative și se lucra, încăperea era lungă, îngustă, înaltă, cu o singură fereastră; în fața ei era așezat pieziș, îndreptat spre interiorul camerei, biroul. Lumina cădea prost, Hebsacker se așezase din proprie inițiativă în umbră. Mobilele desperecheate, dulapul cu rulou, etajera, scaunele nu se potriveau unele cu altele.

La intrarea lui Griessbühl, Hebsacker se ridică de la birou. Asistentul observă că și jilțul în care obișnuia să șadă Hebsacker era de lemn netapisat – spartan.

Pe neașteptate, Hebsacker îl întrebă înainte de orice:

— Ați venit cu mașina?

— Da, răspunse Griessbühl amabil, de-a lungul Innului, pe urmă în jos, spre Passau; șoseaua nu-i faimoasă!

— Chiar așa! confirmă Hebsacker, schimonosindu-și îndurerat fața. Cum să prosperăm noi, aici în sud, dacă avem asemenea căi de comunicație. Pare de necrezut, dar între München și Passau nu circulă nici măcar un rapid. Și când te gîndești că Passau e un oraș frumos, un oraș vechi, cu monumente arhitectonice de oarecare importanță și reședință episcopală în plus. Hinterlandul bavarez este însă neglijat în mod intenționat. Mă încercă bănuiala că ar dori să ne vadă înconjurați de o fișie izolatoare. Dar nu-mi vine să cred totuși că Münchenul intenționează să ne scoată din competiție. Există deci alte cauze. Cu toate aceste dezavantaje nu ducem lipsă de forțe locale capabile.

Ținea un discurs. Timp de zece minute se pricepu să înflorească tema atinsă în primele fraze; Griessbühl se tot frămînta, întrebîndu-se ce urmărește Hebsacker și mai ales dacă urmărește ceva, sau își prezintă pur și simplu tema preferată, destinată fiecărui vizitator la începutul discuției.

Cam așa păreau că se prezintă lucrurile, expunerea lui Hebsacker suna aidoma unui discurs învățat pe de rost.

În vremea asta, Griessbühl putea să-l studieze. Nici ca aspect exterior nu corespundea așteptărilor. Își imaginase că va da peste un individ gen taur fioros, brutal, invulnerabil.

Dar în fața lui ședea un om de vreo șaizeci de ani, nu prea înalt, cu burtică, nu atît din cauza grăsimii cît a mușchilor fleșcăiți. Burtica dispărea în orice caz în spatele biroului. Fața părea mai mult uscățivă; fruntea boltită, părul rar, cărunt – pieptănat cu cărare ca la un profesor pedant de liceu – obrajii căzuți, pielea uscată, de o culoare nedefinită, în orice caz nesănătoasă, ochii mici, nemulțumiți. Semăna, în ochii lui Griessbühl, cu un funcționar ratat.

Iar vorbăria lui deșartă se potrivea exact cu figura!

Griessbühl se miră de un singur lucru: caracterizarea făcută șefului său de Wenzel Maria Dallinger, conform relatării lui Metzendorfer. Hebsacker ăsta nu părea nici pe departe omul de care să te temi; nici discuția cu Altbauer nu se desfășurase poate după cum își imaginase el la început.

Asistentul se simțea ispitit să creadă că, din cine știe ce motive, Metzendorfer îi prezentase o imagine falsă; poate pur și simplu fiindcă Hebsacker intenționa să ia locul lui Altbauer.

Nu-i mai asculta vorbele; expunerea îl plictisea; ar fi vrut s-o frîngă, ca pe o ramură uscată; spuse brusc:

— Îl cunoașteți pe Altbauer, domnule Hebsacker?

Acesta tăcu.

Interveni o pauză. Nu mai mare decît se cerea pentru a trece dintr-o viteză într-alta la mașină; Hebsacker schimbase fără doar și poate viteza!

Spuse scurt:

— Bineînțeles. Acum cîteva zile ședea pe scaunul dumneavoastră.

Fără să fie o amenințare, spusele lui sunau de parcă ar fi vrut să spună: același scaun, aceeași soartă.

— A murit, spuse asistentul.

Hebsacker tăcu. Asistentul înțelesese că nu face totuși parte din categoria celor care vorbesc cîte în lună și în stele. Ochii lui mici deveniră brusc atenți și neîncrezători.

Apăsă pe un buton de sub birou.

Griessbühl auzi un zumzet ușor; intră imediat un tînăr îmbrăcat cu totul deosebit de Hebsacker.

Pe cînd costumul directorului părea aproape ponosit, celălalt era îmbrăcat pedant, după ultima modă; costumul lui făcea impresia că atunci fusese scos din șifonier de o gospodină maniacă în privința curățeniei, sau adus de la croitor acum o oră. Tot ce purta se asorta perfect: pantofii, ciorapii, costumul, cravata, chiar și peticul de batistă din buzunarul de la piept, numai fața nu, un obraz palid, cam buhăit, făcînd de aceea impresia că e murdar.

Cu un gest Hebsacker făcu prezentările:

— Domnul Wildenfall, jurisconsultul meu. Nu duc tratative fără martori.

Era limpede.

— Înțeleg, spuse asistentul și zîmbi prietenos. În timp ce domnul Wildenfall se mulțumi să-și tragă un scaun din colț și să se așeze la distanța cuvenită, cu un blocnotes pe genunchi, Griessbühl era convins că Hebsacker sau Wildenfall, sau vreun mandatar de-al lor, tratase a doua oară cu Altbauer – Hebsacker nu, mai degrabă Wildenfall! Discutaseră desigur despre despăgubirea bănească pe care Hebsacker, după cum bănuia asistentul se ferise s-o stabilească la prima convorbire; aceasta nu folosise decît pentru a tatona în ce măsură Altbauer era dispus să cedeze. Așa se explica și ieșirea lui violentă față de Dallinger. N-ar fi exclus ca a doua întrevvedere să nu se fi petrecut aici, își continuă Griessbühl deducțiile;

doar Altbauer pornise mai departe. Cine știe unde s-or fi întâlnit; în drum era posibil să fi nimerit la vila lui Brumerus.

Aceste reflecții nu durară decît o fracțiune de secundă.

Griessbühl spuse:

— Da, Altbauer a fost împușcat.

— Ați venit cumva la mine să-mi comunicați asta? întrebă Hebsacker.

În voce se simțea o urmă de batjocură.

— Nu, răspunse Griessbühl.

— Atunci de ce? întrebă Hebsacker.

„Merge drept la țintă, gîndi asistentul. Deci tot taur s-a dovedit!” Îi zise:

— Am auzit un zvon, domnule Hebsacker, că dumneavoastră ați încercat să intrați asociat la o firmă în locul lui Altbauer.

— Exact, răspunse Hebsacker, pentru asta a venit Altbauer la mine.

Griessbühl fu surprins, eșafodajul gîndurilor sale se clătina iarăși, auzind cît de sincer recunoaște Hebsacker lucrurile.

— I-ați pus condiții nefavorabile? întrebă Griessbühl.

— Nu, răspunse Hebsacker, convenabile.

— Altbauer ar fi spus, se pare, cuiva, că ați încercat să-l „luxați”, declară Griessbühl. Asemenea lucru poate însemna, în cel mai bun caz, condiții nefavorabile – ce părere aveți?

— Uneori chiar și condițiile convenabile sînt dure și pot părea celorlalți nefavorabile, zise Hebsacker.

— Dar din punctul dumneavoastră de vedere nu erau nefavorabile? întrebă Griessbühl.

— Nu, răspunse Hebsacker fără să se justifice.

Asistentul avea de gînd însă să nu slăbească cu întrebările; reluă prudent:

— Era posibil ca planul să dea greș fără ajutorul dumneavoastră?

În loc să răspundă Hebsacker, se auzi mai întâi vocea absolut lipsită de expresie a lui Wildenfall:

— Vă sfătuiesc să nu răspundeți la întrebarea asta, domnule Hebsacker. Nu-i vedem motivarea.

Hebsacker nu ținu seama de avertisment. Îi răspunse lui Griessbühl fără să se clintească:

— Nu numai că pot răspunde, dar chiar trebuie să răspund! Abia atunci se întoarse spre Wildenfall: Să nu uităm că s-a comis o crimă și din cauza poliției nu doresc să intru în gura lumii amestecat în asemenea afacere gravă; dacă pot da explicații și răspunsuri, de ce nu!

„Are dreptate, își spuse Griessbühl, tresărind. Cea mai înțeleaptă tactică pentru el.”

Wildenfall nu răspunse nimic; argumentele lui Hebsacker îl convinseseră probabil și pe el.

Și îndată după primul gând Griessbühl se simți tresărind a doua oară: Hebsacker îl neutralizase! Ce mai putea întreba, când primea asemenea răspunsuri fără ocolișuri? Vedeă sosind clipa când Hebsacker, ridicându-și sprâncenele, avea să-l întrebe: „În fond ce vă privesc toate astea?” Chibzuind mai bine lucrurile își dădu seama că toată povestea asta de afaceri nu-l privea de loc, n-avea nicio legătură cu crima; se trezi deodată în aceeași situație ca Groll și, mai recent, ca Metzendorfer: alerga după o nălucă!

Îi răsări în minte o pălărie veche, clătinându-se amenințător...

Se aplecă în față și zise:

— Domnule Hebsacker, în momentul crimei, la vilă, a mai fost de față cineva. După părerea dumneavoastră, cine putea fi?

. . .

MAȘINUȚA BĂLȚATĂ SE TÎRA FĂRĂ CURAJ LA DEAL, DE-A lungul Innului. Pe asistent nu-l interesa de fel frumusețile peisajului.

Trebuia să recunoască față de sine însuși că Hebsacker îi luase ușurel cărțile din mînă, una după alta. Nici măcar nu ajunsese să le joace.

„Ei, la naiba, tinere, răspunsese el batjocoritor, drept cine mă iei?”

Expresia „ei, la naiba” nu-i ieșea lui Griessbühl din cap, enervîndu-l mai mult decît înfrîngerea.

Avusese totuși prezența de spirit să răspundă:

„Eu? Drept un bun editor de ziare și un bun gazetar!”

Răspunsul îi plăcuse lui Hebsacker vizibil, se uitase drept înainte zîbind pieziș, apoi îl privise de jos în sus pe asistent și adăugase:

„Și un bun politician! Asta ai uitat!”

„Adevărat! recunoscuse Griessbühl cu un ton blînd, dar înverșunat. Asta am uitat!”

Hebsacker se trăsese comod spre spate și-i expusese răbdător părerile, ca pe o povață:

„Nu-i bine să uitați asemenea lucruri, domnule asistent! Domnule Griessbühl, colaboratorii mei nu uită asta niciodată, nu-i așa, domnule Wildenfall?”

Tînărul jurist, amestecat pentru prima oară în joc, aprobase blînd ca un miel:

„Nu, domnule Hebsacker, nu uităm niciodată! Cele trei aspecte sînt nedespărțite și numai astfel poate fi înțeleasă personalitatea dumneavoastră!”

În clipa aceea Griessbühl se așteptase să-l audă pe Hebsacker răspunzînd tăios, căci asemenea lingușire ordinară era insuportabilă, dar se înșelase.

Hebsacker îl privise cu ochii lui mici și vioi și spusese: „Să ne întoarcem la întrebarea dumneavoastră, domnule Griessbühl! După ce Altbauer a fost la mine nu m-a mai interesat de loc. Ați avut dreptate – și spunînd asta Hebsacker făcuse o mișcare cu mîna – discuția a fost, hai să zicem, «nimicitoare» pentru el. A plecat foarte furios din camera asta, fără să știe nimic. Nu știa nici măcar suma cu care trebuia să se mulțumească. Îmi făcusem bineînțeles un calcul aproximativ; dar m-am ferit să-i indic vreo cifră. Domnule asistent, dumneavoastră vă imaginați cumva că n-am avut altă treabă decît să-l urmăresc în peregrinările lui – asta ca să mă exprim cu indulgență? Dați-mi voie să vă spun: nu! Nu mai aveau nicio importanță pentru mine. Vechiul contract, pe care se baza, ajunsese fără obiect. Altbauer n-avea de primit altceva decît contravaloarea anumitor servicii făcute în Franța. Dar...”

Hebsacker se uitase în tavanul înalt și făcuse o lungă pauză. În încăpere nu se auzea nici musca.

Pe urmă își întorsese din nou privirea spre Griessbühl și spusese:

„Eram convins că Altbauer va veni din nou la mine, el era doar într-o situație precară și avea nevoie de bani, nu eu! De ce să-l urmăresc atunci, spionîndu-l? Vedeți așadar, domnule Griessbühl, că dacă v-ați fi pus mintea la contribuție, asemenea lucruri v-ar fi sărit în ochi din capul locului. Reflectați la asta, sau abțineți-vă, mie mi-e totuna!”

Se ridicase în picioare, obligîndu-l și pe Griessbühl să se scoale. Îi întinsese o mînă moale, fără să i-o strîngă.

Griessbühl adăugase în ultimul moment:

„Avocatul doctorului Marahn dorește să mai viziteze o dată locul faptei pe data de 19 octombrie. Pe noi nu ne interesează, o să desigilăm deci pe 18.”

„N-ar fi rău să rețineți, dacă vreți, nu-i așa, domnule Wildenfall?” spuse Hebsacker întorcându-se spre jurisconsult.

„Da, răspunse acesta palid, dacă interesează, să reținem!”

Griessbühl își luase rămas bun; aluzia fusese prea evidentă și părăsise clădirea redacției cu sentimentul înfrîngerii, pe toată linia.

Pădurile se întindeau pașnic cît vedeai cu ochii, pădurile întunecoase de brazi, iar covorașul bălțat înghițea neobosit kilometri, lăsînd în urmă o mică dîră urît mirositoare de-a lungul pîrîiașului cenușiu al șoselei; deasupra era un cer prietenos de toamnă, albastru-spălăcit, cu norișori pufoși.

Dispoziția lui Griessbühl nu era din cele mai bune. Îndura de obicei cu sînge rece nenumăratele motive de enervare; acum se simțea însă mînios, mînios pe el însuși. N-avea de ce să se teamă de superiori, drumul îi fusese aprobat drept călătorie de serviciu și nu vedea cine s-ar putea interesa în amănunt asupra rezultatelor; spera din toată inima că Groll se găsea pe undeva la Marea Nordului, în Sicilia sau – în cel mai bun caz – prin Africa; căci comisarul avea obiceiul să dispară uneori fără urmă. Totdeauna cînd era în concediu se declara „indisponibil”.

Asistentul spera să se uite totul pînă la venirea lui. Nu se temea că-i va cere socoteală de ce umblase de colo-colo; îl sîcîia că-și pierduse flerul, după toate aparențele, și că acum va fi nevoit să astupe lacuna zilelor lipsă printr-o muncă dublă, perspectivă care-i strica orice bună dispoziție.

seară; valuri de mașini se repezeau pe străzile înguste cu sens unic, coteau, opreau, bastoanele polițiștilor se roteau prin aer.

Griessbühl se strecură în șuvoi și se simți tîrît în vîltoare, sesizînd ca un liliac pericolele care-l amenințau dintr-o parte sau alta, virînd și ocolind, frînînd și pornind mai departe, în timp ce se gîndea dacă să-și considere încheiată ziua de muncă sau să mai treacă o dată pe la comisariat, pentru a lua act de comunicările înregistrate.

Fără prea mare chef, se hotărî totuși pentru ultima soluție.

Birourile erau bineînțelese de mult goale, coridoarele întunecate; dar asistentul se orientă perfect, ca melcul în cochilia lui.

Deschise ușa biroului său, aprinse lumina și în seara aceea camera i se păru mai pustie ca niciodată.

Pe masa de lucru nu zări nimic, nu se întîmplase deci nimic deosebit. Oftă ușurat. Fără vreun gînd precis, deschise sertarul din mijloc, îl trase și încremeni.

Sertarul era gol. Scotoci cu mîna pînă în cele mai îndepărtate colțuri: nimic. Dispăruseră actele cazului Marahn, și o dată cu ele, mulțimea însemnărilor făcute după relatarea lui Metzendorfer.

Griessbühl închise ochii, concentrîndu-se. Știa sigur că încuiase sertarul; a doua cheie se păstra la poartă. Dar asta n-avea nicio importanță. Căci dacă luase cineva actele, le șterpелise fără doar și poate cu un scop, indiferent dacă sertarul fusese încuiat sau nu.

Nu putea fi vorba decît de cineva interesat să înlătore însemnările și poate chiar mai mult, deduse el.

Asistentul își simți inima bătînd mai repede. Încercă să se concentreze mai departe, cu ochii închiși. Își mușcă enervat buza. Respiră adînc. Mai pipăi o dată orbește tot sertarul cu mîna dreaptă. Zgomotul ușor, hîrșîitul podului palmei în contact cu lemnul subțire de pe fundul sertarului îl înfioră.

Oare nu ascunsese altundeva actele, la loc sigur? Să le găsească cu orice chip!

Deschise grăbit celelalte sertare, dulapurile; n-avea ce face, trebuia să se încline în fața realității: dispăruseră. Parcă s-ar fi evaporat în aer. Fără nicio urmă.

În clipa aceea, îi ajunse parcă la ureche un zgomot ușor din camera de alături.

Se întoarse repede. Nimic! Nimic!

Totuși era obligat să se convingă.

Se îndreptă încet spre ușă, o deschise prudent și tresări din nou: camera era luminată. Pălăria comisarului se clătina în cuier.

Griessbühl intră cu pași repezi.

— Ce cauți *dumneata* aici? întrebă Groll mirat, ridicându-și fața spre el.

7

AR FI EXAGERAT SĂ PRETINDEM CĂ ASISTENTUL A FOST plăcut surprins.

Își impuse cu toate acestea o figură impasibilă, mai înaintă câțiva pași în cameră și spuse întrebător:

— Dumneavoastră, domnule comisar?

— Ești cel mai mare măgar cu care am lucrat vreodată, zise Groll liniștit. Îmi pare rău, Griessbühl, că a trebuit să ți-o spun, dar, din nefericire, așa e; las la aprecierea dumitale să te plîngi de mine, dacă vrei.

Asistentul cel pistruiat simți cum se îngălbenește, dar tăcu încăpățînat.

— Ei bine, reluă Groll, se lăsăm deocamdată asta! Privi foile de hîrtie, le ridică într-o mîină și spuse: La nevoie să

zicem că am putea înțelege atitudinea lui Metzendorfer, îndărătnicia de a porni la război; n-are niciun fel de experiență criminalistică. *Dumneata* însă rău ai făcut că ai notat spovedania aceasta; astfel ai oficializat-o, ceea ce ne obligă să întreprindem ceva. Și mă tem că n-ai stat cu mâinile în sân!

— Am fost la Frankfurt și Passau, ripostă asistentul îndărătnic.

— Ai fost! se bucură Groll fără să-și ascundă disprețul. Și ce-ai obținut, dacă nu-i secret, domnule asistent?

Griessbühl se pregătea să dea raportul. Comisarul îl întrerupse printr-o mișcare nepoliticoasă cu mâna:

— Ei, stai jos. După cum te cunosc, n-ai să isprăvești în zece minute.

Dar expunerea nu depăși zece minute; Groll își stăpîni atât de bine mirarea față de cele auzite, încît Griessbühl îl suspectă imediat de a fi intenționat numai să-l întărite prin remarca aceea. Comisarul ridică din nou puținel hîrtille:

— Comparînd rezultatele, ajungem la concluzia că investigațiile dumitale – mă întreb dacă e cazul să le numesc așa – conțin în general același lucru ca și spusele lui Metzendorfer. Nu există diferențe. Un singur lucru nu sînt în stare să înțeleg: ce scop ai urmărit?

Fața asistentului se înroși subit, iar pistriuii se pierdură în valul brusc de sînge.

Tăcu. Comisarul pusese degetul pe rană. Durea! Griessbühl se temea că Groll se va ocupa încă multă vreme de această rană.

— Trebuia să te faci detectiv particular, zise Groll gînditor, privindu-și distrat asistentul, nu te-ar fi împiedicat nimeni să pălăvrăgești cît vrei cu anumiți avocați trăsnîți, să te plimbi de colo-colo și să te porți extravagant. Cît despre clienți, ei ar fi

fost mulțumiți gîndindu-se că te zbați cel puțin pentru banii pe care ți-i dau. Așa! Din păcate nu ești detectiv particular și prin inițiativa dumatăle m-ai obligat să reiau cazul. Oftă din greu. Spuse: Trebuie să-mi întrerup concediul. Tocmai de asta se temea Griessbühl. Bine că n-am plecat încă din Nürnberg, urmă Groll, îmi căutam pălăria. Se uita drăgăstos spre cuier, iar dispăruta îl salută cu o mișcare imperceptibilă. Trebuie să constat în mod oficial, spuse comisarul, că domnul Metzendorfer s-a făcut oarecum vinovat de a se fi amestecat în treburi care nu-l privesc; cît despre dumneata, domnule Griessbühl – asistentul simțea cum îi cade cerul în cap cînd Groll se purta, să zicem, cu mînuși, adresîndu-i-se cu „domnule” – ai procedat ca un ageamiu la șah care habar n-are ce înseamnă importanța mișcărilor. Oftă, foșni foile de hîrtie, fără să se uite la Griessbühl, și se adresă lor: Totuși mișcările dumatăle de șah au avut o oarecare semnificație după cît mi se pare!

În clipa aceea Griessbühl înțelese că Groll îi vrea binele; cele spuse sunau ca o apreciere de la tată la fiu, fără laude în gura mare, să nu-i dea nas obraznicului. Mă înspăimîntă gîndul, urmă Groll, că am intrat în contact tocmai cu forțele pe care încercam să le ocolesc; să dea Domnul să nu-ți fi întins vreo capcană și dacă ți-au întins-o, să nu se închidă. Poți pierde și altceva decît o mîină sau un picior, în asemenea încheștare. Acum n-am încotro, m-ai împins fără să vrei tocmai în locul de unde mi se deschide o perspectivă neașteptată în culisele afacerii.

Murmură ultimele cuvinte, ca și cînd gîndea cu voce tare numai pentru el, pentru a se lămuri singur ce are de făcut; cînd își ridică privirea, îi zîmbi lui Griessbühl și spuse prietenos:

— Chiar dacă o să mă coste capul, scapi cel puțin dumneata, Griessbühl; pentru un bătrîn ca mine nu contează

și pensia n-au cum să mi-o taie. Oftă și reluă realist: Repetă-mi planul dumitale.

— După relatarea lui Metzendorfer, explică asistentul, am intuit că Sebastian sau Hebsacker sau chiar amîndoi au avut într-un fel un amestec în proiectul lui Altbauer. Mai departe presupun că a doua persoană aflată la vilă nu era acolo din întîmplare, cînd a pornit împușcătura. Era probabil în relații de afaceri cu Altbauer. Am simulat așadar față de Sebastian și Hebsacker că Metzendorfer și-a exprimat o oarecare bănuială și dorește să mai examineze o dată vila. Își frecă fruntea și continuă: Cît timp cea de a doua persoană care s-a aflat la vilă își închipuia locul supravegheat de poliție nu îndrăznește să se apropie. Prin urmare creez un interval de timp în care nu există nicio supravegheare: la 18 octombrie, ridicăm sigiliul, așa am declarat, iar la 19, se prezintă la vilă avocatul pentru cercetări. După socotelile mele celălalt va folosi acest răstimp, pentru a înlătura urmele.

Groll asculta cu mare atenție.

— Foarte frumos, confirmă el; apoi: Foarte bine gîndit. Griessbühl, cînd ai terminat de citit ultimul roman polițist?

Acesta simți că roșește din nou.

Groll nu așteaptă răspunsul.

— Timpul stabilit, recapitulă el, joacă în acest caz rolul slăninei din capcană. Nu ne mai rămîne decît să așteptăm cu răbdare pînă cînd capcana se închide. Toată admirația pentru subtilitatea combinației. Numai că *această* capcană n-o să se închidă *niciodată!* Tăcu, apoi repetă pentru a-și confirma spusele: *Niciodată!* Cum rămîne, întrebă Groll, dacă nici Sebastian și nici Hebsacker n-au fost cu Altbauer la vilă?

— Presupun în cazul acesta, pe drept cuvînt, ripostă Griessbühl însuflețit, că cea de a doua persoană va fi înștiințată de cel puțin unul dintre ei, și în acest caz lucrurile se vor petrece la fel.

— Și mă rog, de ce? întrebă comisarul în chip de răspuns. Pe baza unei vagi presupunerii? Nu: acum să-ți spun eu: respectivul va sta cît mai departe de vilă! Va aștepta pur și simplu să-l descoperim; atunci o să ne spună că nu s-a prezentat de frica poliției, sau de groaza scandalului! Ascultă, Griessbühl! zise Groll energic, apăsîndu-și mîna dreaptă pe procesul-verbal al asistentului, aici sînt trecute mult mai multe lucruri, decît ai sesizat dumneata! Apoi își întoarse iarăși privirea spre asistent: Aș putea să-ți explic cum se prezintă exact situația, dar las pentru mai tîrziu. Mai întîi să punem ceva la cale. Mîine dimineața ai să pleci cu mașina. Tot mîine dimineața o să ți se comunice și misiunea, spuse el și-și frecă gînditor chelia. Am la dispoziție o noapte pentru a chibzui. Dumneata să fii dimineața la șapte la serviciu, Griessbühl. Atunci vei primi noi indicații. Am devenit neîncrezător, Griessbühl. Ai redeschis pe propria dumitale răspundere un dosar încheiat pentru poliția criminală, actele au și ajuns la judecătorul de instrucție. N-aveai voie să întreprinzi alte cercetări decît dacă primeai mandat pentru aceasta. Să nu te miri că sînt prudent și nu-mi descopăr cărțile în fața dumitale. Cine știe, cui ești în stare să le arăți!

Asistentul înghiți dojana. Totuși era bucuros că vizita comisarului se terminase numai cu atît.

— Așa, zise Groll, ridicîndu-se anevoie din scaun și întinzîndu-se cu un geamăt: Nu mă lasă afurisita asta de sciatică, greu la bătrînețe!

Porni șchiopătînd spre ușă.

Griessbühl se ridicase în picioare.

Groll se opri cu mîna pe clanță. Își întoarse apoi către Griessbühl capul cu fața lătăreață acum obosită și spuse întinzînd arătătorul spre ușa lui Griessbühl:

— Nu uita să stingi lumina dincolo, după care se trase de nas cu degetul mare și arătătorul și continuă: Nu ți-a bătut la

ochi că jurisconsultul lui Hebsacker, Wildenfall ăla, seamănă al dracului cu cel care a locuit la Hotelul Mainau din Frankfurt, împreună cu Altbauer? Mai gîndește-te la asta. Bineînțeles, dacă ai chef.

Ușa se închise în urma lui.

Griessbühl rămase cu privirea țintă într-acolo.

Dar ușa se deschise iarăși pe neașteptate și capul lui Groll se strecură înăuntru; întinse mîna dreaptă după pălăria veche, o înhăță, încercă să și-o îndese pe cap și murmură:

— Gata s-o uit și de data asta! Noapte bună!

Și ușa fu închisă iar.

„Bătrîn maniac”, se gîndi Griessbühl, aproape uluit și totuși întrucîtva cu dragoste.

CAPITOLUL UNSPREZECE

1

LA DREPT VORBIND NICI ÎN DIMINEAȚA URMĂTOARE asistentul n-a aflat cele așteptate. Era uimit de cît lucrase Groll în timpul nopții; căci discuta acum în cunoștință de cauză, ca și cînd luase efectiv parte la călătoriile lui Metzendorfer și Griessbühl. Ținta lui precisă rămînea însă ascunsă.

Comisarul, mai rezervat decît în seara precedentă, nu părea de loc dispus să-și încredințeze concluziile tînărului asistent și i-o spuse fără ocolișuri. Îi servi drept explicație faptul că Griessbühl întreprinsese prea multe în această afacere pe propria lui răspundere și prin urmare nu era sigur că și de astă dată asistentul nu va proceda la fel de nesocotit. Griessbühl tăcu, căci avea într-adevăr conștiința încărcată.

— Atunci să pornim! ordonă Groll, îndesîndu-și hotărît sombreroul pe cap.

Asistentul mirîi ceva despre „să facă pe șoferul”, dar

bătrînul păru că nu aude; și din clipa în care se urcară în mașina bălțată se arătă tot timpul prietenos.

Griessbühl lăsa intenționat în jos geamul lateral. „Să-l sufle vîntul în obraz”, gîndi el. Dar Groll nu observă nimic, sau era obișnuit.

— Autostrada, direcția Bayreuth! spuse el.

În timpul nopții vremea se răcise. Cerul era acoperit cu o pînză cenușie, prinsă într-un nasture mic și palid de soare.

Asemenea zile îi tăiau lui Griessbühl cheful de fapte mari; mai bine să se cocoșeze asupra hîrțoagelor, chiar dacă de pe ele se ridica praful în vârtejuri.

Groll căta drept înainte cu ochii lui mari și bătrîni; dar nu părea să vadă autostrada, ci cu totul altceva; din cînd în cînd asistentul privea pe furiș la el, dar comisarului nici că-i păsa de el.

Nici la apropierea bifurcației spre Bayreuth nu-și întoarse capul; spuse doar atît:

— Mai departe, drept înainte, în direcția Berneck.

Griessbühl apăsă furios pe pedala accelerației.

Se tot întreba ce ar putea căuta comisarul la Margit Marahn; oare spera să-l găsească acolo pe Brumerus? Atunci de ce toată tevatura asta, cînd în orice carte de telefon era trecut numărul arhitectului și un simplu apel ar fi lămurit dacă e plecat sau nu.

— Rahat! mîrîi asistentul; dar Groll rămase surd.

Își plimba limba de-a lungul maxilarului, fără să găsească ceea ce căuta.

Ajunși la stația de benzină de lîngă Berneck, comisarul ordonă deodată:

— Să luăm benzină!

— Fir-ar să fie! ripostă Griessbühl mînios. Mai am destulă!

Nu cumva bătrînul avea de gînd să se amestece și în privința propriei lui mașini?

— N-are importanță, răspuse Groll neclintit, ia benzină!

Lui Griessbühl nu-i rămase altceva de făcut decît să micșoreze viteza și să se îndrepte spre stația de benzină; văzînd șirul de nouă mașini din față, îi sări iarăși țandăra; știa din experiență că, așa cum se întîmpla la toate stațiile de benzină, mai avea destul de așteptat pînă să fie servit.

Îi spuse lui Groll ce avea de spus.

Acesta ridică din umeri, privi în cealaltă parte a mașinii și răspuse:

— Avem vreme!

Griessbühl tăcu din gură, dar își zise în sinea lui: „Rahat!” și trecu la jocul tuturor automobiliștilor din lume – să încerce cît de mult se poate apropia de bara de protecție a mașinii aflate în fața lui, fără carambolaj. Demonstră la această încercare o cutezanță și o îndemînare de acrobat.

Înainte ca mașina bălțată ca un covor să ajungă, în sfîrșit, în fața pompei, comisarul coborî și cu mîinile în buzunarele lodenului, se așeză lîngă omul în salopetă albastră care servea clienții.

Acesta, foarte atent la mașina căruia îi făcuse tocmai plinul, observă abia atunci javra bălțată și zîmbi involuntar, adresîndu-se lui Groll:

— O știu!

Groll se apropie de mașină – Griessbühl rămase zîmbet, stînd tot neclintit, cu mîinile vîrîte în buzunarele paltonului.

Asistentul era uimit; Groll avea de obicei cîte un cuvînt amabil pentru fiecare.

Dar omului de la pompa de benzină puțin îi păsa; întoarse manivela, deschise atent supapa, lăsînd îndemînatic să se scurgă benzina.

— Cît? întrebă el spre parbriz.

Înainte ca Griessbühl să apuce să-i răspundă, Groll interveni:

— Plin!

Omul dădu din cap, se aplecă să se uite în rezervor și continuă să umple.

Groll se apropie de mașină – Griessbühl rămase uluit când văzu asta – o apăsă de câteva ori, clătinînd-o, ca să iasă aerul din rezervor.

Omul de la pompa de benzină aprobă din cap înțelegător, ridică furtunul cu îndemînare și spuse:

— Plin pînă la refuz!

Și din nou, spre mirarea lui Griessbühl, comisarul scoase banii și plăti. În timp ce se urca în mașină și se lăsă greoi pe scaun, omul de la pompă șterse de pe geam niște muște inexistente, se aplecă la fereastră și întrebă respectuos:

— Aer?

Groll o luă încă o dată înaintea asistentului, răspunzînd:

— Mulțumesc! Toate ventilele sînt la locul lor! și înmînă o marcă întreagă omului, care-l privea fix, cu sprîncenele ridicate.

Griessbühl porni mașina, dar înainte de a se pătrunde pe autostradă, Groll îi ordonă:

— Stop! Eu cobor aici!

Și făcu precum spusese.

Rezemat de mașinuța excentrică, comisarul îi dădu dispoziții:

— Mergi pînă la Berneck, depășești vila Marahn, spre vila cealaltă. Acolo nu cobori, ci mergi mai departe aproximativ un kilometru, apoi întorci și vii neîntîrziat îndărăt. Aici. Te aștept!

— Să nu cobor nicăieri? se asigură încă o dată Griessbühl.

— Nu, spuse Groll, dar atenție mărită!

Asistentul simți o urmă de zeflema în răspunsul comisarului.

. . .

2

ASISTENTUL AVEA IMPRESIA CĂ GROLL RĂMĂSESE LOCULUI nemișcat uitîndu-se în urma lui și apoi căutîndu-l cu privirea, și în tot acest răstimp stătuse cu mîinile vîrîte în buzunarele paltonului, iar borurile pălăriei îi filfuiseră cutezător.

Așa cel puțin îl zări, la întoarcere, și îl recunoscuse de pe deal. De acolo, peste autostrada care se îngusta izbitor de mult, putea vedea pînă departe, distingînd stația de benzină, micuță ca o jucărie, pentru care se tăiasse anume un luminiș în pădure, și acolo, la capătul luminișului, care se îmbina în unghi ascuțit cu autostrada, stătea acel om de neconfundat, de neconfundat nici măcar de la depărtarea aceasta de cel puțin doi kilometri.

Din cînd în cînd Groll pierdea din cîmpul vizual al lui Griessbühl, acoperit de mașini și camioane. Observase de mult, însă, fără doar și poate, vehiculul bălțat. Asistentul spera să-l întîmpine cu un semn, un semn din fugă cu mîna. Dar se înșelă.

Apropiîndu-se, avu impresia întrucîtva că Groll nu urmărise altceva decît să-l controleze. Nu se putea descotorosi de asemenea gînduri necugetate și supărătoare, deși își dădea seama că-i o prostie să ți-l închipui pe comisar urmărindu-l cu ochii pînă la vilă și îndărăt. De altminteri era cu conștiința curată; nu oprișe nicăieri. N-avusese motiv; vila lui Marahn părea adormită, cu poarta bine închisă; iar vila lui Brumerus nu se prea vedea din învălmășeala crengilor de arbuști ornamentali și copăcei; dar și aici avu impresia că de multă vreme nu mai pășise nimeni pragul casei și nici al grădinii din față, căci totul arăta ca lăsat în părăsire.

Viră spre dreapta, ieșind din șirul de mașini, ca să ajungă de cealaltă parte a stației de benzină. De acolo îl mai zări o dată pe comisar, care privea neclintit în direcția Berneck, de parcă mai aștepta ceva.

Apropiindu-se de stația de benzină, asistentul se miră și mai mult când îl zări pe Groll așteptând în fața desişului și făcându-i în sfârșit un semn: să oprească.

Griessbühl smuci mașina pe banda de beton și frână brusc.

Portiera se afla chiar în dreptul comisarului. Acesta urcă.

— Luăm benzină, ordonă el.

De mirare, asistentul uită să pornească din loc. Privi perplex la comisar.

— De ce? întrebă el. Drăcovenia asta mică nu înghite doar atîta carburant!

— Luăm benzină, repetă Groll privind îndărătnic drept înainte.

„Rahat!” spuse Griessbühl în gînd, ridică din umeri și conduse mașina la pompa de benzină, liberă de data aceasta.

Comisarul coborî iarăși și spuse scurt:

— Plin.

Jocul cu zgîlțîitul mașinii se repetă, Groll apăsă de mai multe ori spatele vehiculului.

După ce omul le făcu plinul și fixă la loc furtunul, Groll îi plăti foarte generos; figura acestuia exprima surpriza și Griessbühl îl auzi zicînd:

— Mulțumesc mult! Și călătorie bună!

Și apoi auzi răspunsul comisarului:

— Vă aduceți aminte ce v-am întrebat mai înainte? la care omul – după cum văzu Griessbühl în oglinda laterală, deși aceasta denatura imaginea – strînse cercetător din ochi și făcu o mișcare cu capul spre pompa de benzină.

Nu înțelese răspunsul; căci Groll veni imediat la fereastra laterală, se aplecă înăuntru și zise:

— Pornește te rog spre locul de parcare. Vin și eu numaidecât!

Griessbühl se execută; o dată ajuns acolo se întinse comod pe spate, deschise radioul, aprinse o țigară și privi plictisit în oglinda retrovizoare.

În locul omului de la pompă venise altcineva, iar respectivul discuta cu comisarul în spatele gheretei.

Groll îi puna parcă întrebări, de fiecare dată interveneau pauze lungi în discuție, iar omul se gîndea bine înainte de a răspunde.

Din felul cum își clătina capul, cum privea plin de însuflețire și cum aproba de zor, Griessbühl își dădu deodată seama că omul își amintise ceva important. Comisarul îl întreabă încă o dată, după cum i se păru asistentului, drept care omul de la pompa de benzină confirma printr-un gest.

Evident, Groll era mulțumit, așa că îi luă mîna și din cîte văzu Griessbühl i-o strînse zdravăn. Omul de la pompa de benzină se întoarce la treburile lui iar comisarul se apropie cu pași mari de vehiculul bălțat.

3

GRIESSBÜHL SE AȘTEPTASE CA, ÎN SFÎRȘIT, COMISARUL SĂ-I dea oarecare explicații.

Dar acesta tăcea privind drept înainte, fără să se clintească, chiar și după ce ajunseseră de mult pe autostradă. Asistentului i se părea dezolant drumul: ogoarele erau secerate, iarba putrezea bătînd în cafeniu, crengile pleșuve ale arbuștilor se clătinau legănate de vîntul tomnatic, pădurile de conifere apăreau întunecate toate sub un cer acoperit cu flanelă, iar micul nasture de soare dispăruse de pe cer.

Asistentul răsuflă ușurat auzind mîrîitul comisarului:

— Mergem la Metzendorfer!

Însemna în orice caz un pas înainte, aveau o țintă oarecare, nu se mai fițiau de colo-colo, aparent fără sens, nu mai umpleau inutil rezervorul de benzină; era o dovadă că Groll acționa după un plan bine stabilit, punct cu punct. Iar vizita de la Berneck își avea probabil importanța ei.

Ce fel de importanță, n-avea de unde să ghicească asistentul.

Ei, o să afle el la timpul potrivit. Groll o să dea sigur cărțile pe față în prezența lui Metzendorfer, sau cel puțin o să-l lase să se uite o dată în ele.

— Oare mai rezistă mult? întrebă deodată Groll.

În primul moment, Griessbühl nu pricepu despre ce e vorba; înțelese apoi că se referă la mașinuța lui și ripostă supărat:

— Mai mult în orice caz decît o anumită vechitură de pălărie.

Urmă o nouă pauză.

Apoi comisarul relua discuția printr-o întrebare, la fel de surprinzătoare:

— Îți amintești de Mercedesul ăla vechi, mașina lui Metzendorfer, care a trecut atunci vîjîind pe lîngă noi? În noaptea aceea! L-am ajuns din urmă la stația de benzină!

Griessbühl își amintea.

— Hm, făcu Groll, mașina aia are mai multe șanse de a supraviețui decît o pălărie veche?

— Fără discuție, răspunse asistentul schimonosindu-se.

— Mda, zise Groll, dacă-mi aduc bine aminte Metzendorfer avea de gînd să-și cumpere o mașină nouă, nu? Un Borgward Isabella, parcă, după cîte am văzut în însemnările dumitale!

— Se poate, zise Griessbühl.

— N-ar fi rău, spuse comisarul gînditor. Chestiune de prestigiu pentru un avocat. Ce părere ai, Griessbühl?

Acesta se prefăcu că n-a auzit întrebarea, concentrîndu-și atenția asupra șantierului deschis recent, prin fața căruia treceau coborînd spre autostrada ce ducea la Bayreuth.

Pînă la biroul avocatului nu se mai întîmplă nimic, dacă trecem peste gestul lui Groll de a-și întinde cu greutate picioarele, încercînd să le aducă într-o poziție mai comodă, gest care-l scotea pe Griessbühl din sărite de fiecare dată, ca și cînd i s-ar fi reproșat lipsa de spațiu din mașina lui ca un covoraș bălțat. Protesta întotdeauna violent împotriva acestei afirmații. Căci își iubea foarte mult mașina. Opri fără o vorbă în fața biroului lui Metzendorfer. Se dădu jos și porni spre trotuar, unde-l și aștepta Groll.

— Să mergem, spuse el comisarului.

Acesta îl privi și răspunse.

— Cred că mai ai de așteptat, Griessbühl. Am de gînd să stau de vorbă cu Metzendorfer între patru ochi.

Se întoarse și dispăru pe poarta casei.

Asistentul privi fix în urma lui, cu fața schimonosită.

Proastă zi a mai avut, afurisită zi!

Se așeză din nou în fața volanului. Dar închise radioul și renunță la țigară.

GROLL NU SE ANUNȚASE TELEFONIC, CĂCI N-AVUSESE TIMP; Metzendorfer nu se aștepta deci la vizita lui. Cînd secretara îl anunță pe comisar, se supără. Fixase o întrevvedere cu un client peste cîteva minute, actele cazului respectiv stăteau răsîndite pe birou, tocmai se pregătea să le mai parcurgă o dată. Se simțea stingherit într-o discuție dacă nu cunoștea temeinic materialul.

Ezită să-l primească pe comisar, temîndu-se că-i va răpi prea mult timp.

Pe de altă parte îl vedea pe Marahn în fața ochilor, acolo în celulă, cu figura răvășită, resemnat cu soarta lui. Dorea din tot sufletul să-și ajute prietenul, fără să știe cum. Iar călătoriile se dovediseră pînă la urmă fără niciun folos.

Numai un motiv serios putea justifica apariția surprinzătoare a lui Groll; chiar dacă în clipa de față nu se aștepta la vreun ajutor esențial din partea lui, avocatul nu îndrăznea să piardă nicio șansă, fie ea cît de mică!

Își încruntă, așadar, fruntea, își netezi spre spate părul roșu și rar și zise:

— Poftește-l. Cînd sosește domnul Trosterling, roagă-l să aibă răbdare cîteva minute. Am să termin cît mai repede cu putință.

Îl primi pe Groll cu un salut scurt și-i spuse:

— Parcă știam că sînteți în concediu...?

— Desigur, desigur, ripostă comisarul distrat, din cauza pălăriei, însă... înțelegeți; mi-am uitat pălăria!

Metzendorfer îl privi curios. Apoi se hotărî să nu mai insiste asupra unui asemenea argument neobișnuit și zise:

— Nu prea am timp pentru dumneavoastră, domnule Groll, doar cîteva minute. Vă rog să mă credeți.

Groll aprobă din cap și-și răsuci pălăria pe genunchi, înainte de a-și întoarce privirea spre avocat și a-i vorbi, studie atent borul pătat și ondulat al sombreroului.

— Aveți de gînd să vă cumpărați o mașină nouă, domnule Metzendorfer, un Borgward Isabella, după cîte sînt informat.

— Da, desigur, zise avocatul, încruntîndu-și fruntea, din păcate nu e timpul și locul indicat pentru...

Groll ridică cu blîndețe mîna pentru a înăbuși mînia celui alt, care creștea văzînd cu ochii.

— Aveți răbdare un moment! se rugă el. Întrebarea mea

nu-i chiar atît de fără sens, cum vi se pare dumneavoastră. E adevărat, că domnul Brumerus a avut amabilitatea să vă ofere sprijinul și să vă mijlocească cumpărarea? întrebă el mai departe.

— Da, zise avocatul.

— Bun, continuă Groll, și cum stau lucrurile? Vă mai țineți pe poziție?

Metzendorfer ezită:

— De fapt, spuse el, renunțasem la idee. Mercedesul meu nu-mi prea dă bătaie de cap și pentru călătoriile mici pe care le fac de obicei...

— Mda, fu Groll de părere, v-a jucat totuși la Berneck o festă zdravănă!

— Adevărat! confirmă Metzendorfer. La Berneck, da. Și pe deasupra... vă dați seama, mașina mea alături de mașinile clienților... Ridică din umeri. În marea majoritate, am o clientelă înstărită, oameni de afaceri și alții asemenea... Oftă. Nu face impresie prea bună.

Groll aprobă din cap.

— Chiar așa, chiar așa, zise el. Exact la ce mă gîndeam și eu.

Metzendorfer se lăsă pe spate. Spuse ironic:

— Sper că n-aveți de gînd să-mi vindeți și *dumneavoastră* un Borgward Isabella, hai să zicem, la liberă concurență cu domnul Brumerus?

— Pentru numele lui Dumnezeu! exclamă Groll ca și cum ar fi vrut să se apere, ridică mîna, dar totodată zîmbi: Nu, domnule Metzendorfer. Și cu toate acestea... se aplecă înainte, dacă aveți *ferm* intenția, mi-ar prinde foarte bine să treceți cît mai urgent la acțiune. Privi dincolo de avocat, undeva departe, și adăugă: Fără obligația de a perfecta imediat afacerea. Să vedeți mai întîi marfa, să faceți un drum de probă...

Metzendorfer chibzui încordat. Exista fără îndoială un motiv care-l îndemna pe comisar să formuleze asemenea cerere neașteptată.

— Trebuie s-o fac chiar azi, întrebă el, și doriți cumva să mă însoțiți?

Groll surîse.

— La prima întrebare: da, astăzi! Vin cu Griessbühl de la Berneck, sau mai bine zis de la stația de benzină. Citind cele relatate de dumneavoastră, mi-a încolțit o bănuială, domnule Metzendorfer. Drumul la Berneck mi-a întărit-o. Dar nu e suficient. Trebuie să am siguranța și pe cât posibil, astăzi. Griessbühl mi-a fixat, fără să vrea, un termen, 18 sau 19 octombrie. Sîntem în 15. Își frecă de zor chelia cu palma întinsă. Trebuie să fac o verificare imediată în legătură cu Brumerus, dar eu nu pot ieși la suprafață, iar el nu trebuie să știe ce verificăm. Comisarul mai zîmbi o dată. Acesta e răspunsul la a doua întrebare! Griessbühl mă așteaptă jos cu mașinuța. Vă însoțim pînă la München.

Metzendorfer ezita.

Atunci Groll zise:

— Nu pot să vă promit sigur, dar s-ar putea să-i fie lui Marahn de mare ajutor.

Avocatul continua să se uite la fel de nesigur la Groll.

Comisarul adăugă:

— Un ajutor pe care nici nu și-l poate închipui.

Dumneavoastră, domnule Metzendorfer, trebuie să aveți încredere în mine.

Avocatul își aduse imediat aminte de mărinimia lui Groll cu prilejul arestării lui Marahn. Răspunse:

— În principiu, sînt de acord. Numai că am un client...

— Am să aștept! spuse comisarul repede și se ridică. Sînt învățat să am răbdare. Încă o rugămintă: Sînteți amabil să-l chemați la telefon pe domnul Brumerus și să-l înștiințați de

venirea dumneavoastră? Ca să știm exact, unde și când îl putem întâlni. Invocați drept pretext, că aveți în orice caz ceva de rezolvat la München.

Metzendorfer răsufală adînc, cînd Groll părăsi încăperea.

5

GRIESSBÜHL ÎȘI INTERZISE SĂ PUNĂ VREO ÎNTREBARE CÎND comisarul se reîntoarce, deschise portiera și se așează lîngă el. Ședeau așa unul lîngă altul, fără să scoată o vorbă, și cu toate că-l rîciia această tăcere, asistentul nu făcu altceva decît să ridice mîinile de pe volan.

În sfîrșit, Groll oftă și vorbi fără să-l privească:

— Mi se pare mie că ai învățat să-ți înfrîngi nerăbdarea tinereții, Griessbühl. Una dintre condițiile esențiale pentru un criminalist începător.

Griessbühl asculta fără nicio plăcere sfaturile, mai ales asemenea sfaturi. Tăcu deci mai departe, ceea ce-l făcu pe Groll să ofteze iar.

— Nu plecăm cu mașina dumitale, explică Groll.

Griessbühl era gata să-i răspundă: Observ! dar se stăpîni. Știa că Groll îl va pune la curent numai asupra unor frînturi din planurile sale.

Într-adevăr acesta spuse:

— Mergem cu Mercedesul lui Metzendorfer.

— Și mașina mea rămîne aici? întrebă asistentul.

— Da, desigur, răspunse Groll.

— Nu se poate! spuse Griessbühl, deși puțin îi păsa.

Groll nu-i răspunse nimic, iar după cîteva minute, apărui avocatul. Convorbirea cu clientul se desfășurase pare-se, mulțumitor; îl vedeau însuflețit, chiar entuziasmat.

— Domnii mei, îi invită el, poftiți vă rog! Apoi continuă, întorcându-se spre Groll: În regulă! E acasă!

Groll insistă să se așeze în mașină pe locul din fund – cedînd astfel asistentului „locul mortului”, cum îi spunea în bătaie de joc locului de lîngă șofer. Metzendorfer zări totuși cum îi zvîcnește colțul gurii.

Deodată în fața lor se produse un carambol pe autostradă; se auzi trosnind înspăimîntător tabla; un Volkswagen țopăi îngrozit în afara benzii de beton, păru să se oprească, apoi se răsturnă încetișor. Un Opel 1200 își înfipse radiatorul în roțile din spate ale unui camion. Cam așa văzu Metzendorfer scena.

Autocamionul din față le împiedica perspectiva. Volkswagenul care zburase în salturi crease însă suficient spațiu, iar Mercedesul se opri, scîrțîind din frîne, în spatele Opelului, la un lat de palmă.

Metzendorfer lăsă mîinile de pe volan și răsuflă adînc.

Griessbühl sări din mașină și o luă la fugă spre Volkswagen. Ușa era blocată. Groll aprobă din cap mulțumit, cînd Griessbühl izbuti s-o deschidă cu forța și să scoată dinăuntru o femeie în pantaloni excentrici, roșii ca flacăra. Își pierduse pantoful stîng și se uita disperată cînd la picior, cînd la lutul cleios de pe cîmpie; zîmbind pe sub mustață, Groll își văzu asistentul cum o ia în brațe și o duce pînă la taluzul autostrăzii.

Cînd Mercedesul porni mai departe, doamna în pantaloni roșii le făcu semn; Griessbühl îl auzi pe comisar murmurînd:

— Strașnic, strașnic!

Auzindu-l se supără, fără să știe nici el de fapt de ce.

Trecînd de baraj, Groll se sprijini de spătarul scaunului din față cu amîndouă mîinile și se aplecă înainte. Din această poziție se adresă oarecum confidențial celorlalți:

— Griessbühl, nu ți se pare că mașinuța dumatăle este, să zicem, cam uzată?

Asistentul răspunse scurt:

— Nu mi se pare!

— Așaa, mîrîi comisarul, dar nu fu de acord, ci își dădu aere de specialist. Demarajul nu este la înălțime, susținu el. La intersecții, rămîi pur și simplu pe loc, față de ceilalți, Griessbühl. Întrebă cu un ton mult prea binevoitor: Oare mă înșel sau ai aceeași impresie?

— Dacă-i bine lansată, răspunse Griessbühl imediat, cît e ea de mică concurează la drum cu oricare din clasa imediat superioară!

— Da, da, spuse Groll gînditor, s-ar putea să ai dreptate. Cînd e lansată la drum. Să ne înțelegem însă: numai s-o poți lansa!

Metzendorfer nu se amestecă în discuție. Se tot mira în sinea lui de ce comisarul voia să-și enerveze colaboratorul cu tot dinadinsul. Zîmbi în sinea lui: asemenea aprecieri la adresa mașinii ar scoate din sărite pe orice automobilist.

— Cască ochii la Mercedesul ăsta! îl invită comisarul pe Griessbühl. Strașnic! M-am zgîit la kilometraj de două ori și nu mi-a venit să cred, merge ca ceasul cu toți cei șaptezeci de mii de kilometri făcuți.

Jargonul suna rău în gura comisarului.

Griessbühl îl contră imediat cu o lovitură sub centură.

— Frînele sînt extraordinare, n-am ce zice! aprobă el.

Metzendorfer simți ca un cuțit în inimă.

— Ei, lasă, îl liniști Groll, parcă la dumneata nu-i aceeași situație, Griessbühl?

După cîteva minute, comisarul spuse fără să se adreseze nici unuia dintre cei doi ocupanți ai scaunelor din față:

— Dacă domnul Metzendorfer pune mîna pe Borgward, o să vîndă probabil rapid Mercedesul.

Tăcură amîndoi auzind această remarcă.

Comisarul își dresă glasul. Se scărpină în cap. Se întoarse spre Metzendorfer.

— Cît credeți că ați putea lua la gradul lui de uzură?

— Opt sute, răspuse avocatul imediat, mai mult nu, astăzi oferta e mare!

Groll se însufleți deodată. Se ridică puțin și-l bătu pe Griessbühl cu mîna pe umăr:

— Ascultă, Griessbühl! În locul dumitale n-aș pierde nicio clipă! Opt sute, o nimica toată pentru asemenea mașină!

Asistentul se întoarse încet și-l privi pe Groll drept în ochi. Apoi îi declară:

— Din păcate, îmi lipsește tocmai nimica toată asta, ca să spun lucrurilor pe nume, și reveni la poziția inițială, la fel de încet.

Se vedea că Groll nu se pricepe la treburile astea; căci chibzui din nou înainte de a-l întreba pe Griessbühl:

— Cam cît ai căpăta pe mașinuța dumitale?

— În niciun caz contravaloarea nimicului, zise Griessbühl, cel mult costul vopselei.

Groll rămase tăcut. Se uita drept înainte, printre ceilalți doi, privea banda de beton cum se repede asupra lor, asculta zgomotul molcom al motorului, pierdut în gânduri.

Îl rugă pe avocat:

— Se poate, vă rog, să accelerați la maximum?

Metzendorfer nu-i răspuse, dar îi îndeplini dorința.

Cu o urmă de invidie, Griessbühl văzu acul vitezometrului oscilînd la 100, 110 și aproape 120.

Metzendorfer zîmbi și-i aruncă o privire rapidă.

Asistentul dădu din cap a tristețe. Se gîndea la mașinuța lui bălțată: mașina asta ar întrece-o oricînd fără niciun efort. Însă lui îi lipsea într-adevăr acea nimica toată!

Pe fața lui Groll se întipări expresia spectatorului la

cursele de automobile: puținel avidă, însuflețită și înspăimântată totodată, lingându-și chiar buzele.

Cînd își dădu seama, se lăsă imediat pe spate, îl atinse pe Metzendorfer ușor pe umăr și zise:

— Foarte bine! Foarte bine! Mulțumesc frumos!

Întorcîndu-se spre Griessbühl, îl întrebă: Ei, cum ți s-a părut?

— Nici mașina mea nu-i chiar de lepădat, răspunse acesta repezit.

— Fără îndoială, mîrii Groll, dar poate alerga ca asta?

— Nu, mărturisi asistentul în silă.

— Mă gîndesc așa, spuse Groll în treacăt, privind prin geamul lateral ogoarele înțelenite, care fugeau trist pe lîngă ei, dacă domnul Metzendorfer face rost de Borgward Isabella, îți împrumut eu acea nimica toată care-ți lipsește, Griessbühl. Fixezi ratele de restituire a împrumutului, să nu te gîtuie. Ne-am înțeles?

Griessbühl se întoarse brusc și-l privi fix pe comisar:

— Vorbiți serios? întrebă el.

— M-ai văzut vreodată glumind de cînd mă cunoști? întrebă comisarul continuînd să privească spre geam.

— Într-adevăr, nu, continuă asistentul.

După un timp, Metzendorfer interveni în discuție:

— Domnule comisar, cred c-ar fi bine să-mi explicați lucrurile în amănunt. Într-un sfert de oră ajungem la München. Mă voi afla față în față cu Brumerus...

Groll răspunse fără să mai stea pe gînduri. Aștepta de mult întrebarea:

— Tot ce pot spune, răspunse el, e că am o bănuială. Dacă se confirmă, Marahn ar putea fi scos de sub culpă. Tocmai de această confirmare e vorba azi. Vreau să aflu dacă Brumerus n-a fost cumva la vilă în ziua crimei!

— Brumerus? izbucni Griessbühl. Atunci cum rămîne cu telegrama lui...

— Putea s-o trimită în dimineața zilei următoare, și să ajungă de la Berneck de mult înapoi la Stuttgart, explică Groll cu un fel de milă.

— Prostie curată! exclamă involuntar Metzendorfer. Tresări și zise: Scuzați-mă!

Griessbühl privea țintă drept înainte. Reflecta, încercînd să-și croiască drum spre raționamentul lui Groll. Întrebă așadar brusc:

— Ce trebuie să stabilim la München?

— Ah, să stabilim! răspunse Groll pe îndelete. Sună cam pompos, Griessbühl. Singura misiune a domnului Metzendorfer este să-și achiziționeze, dacă-i posibil, un Borgward Isabella, și să-l cumpere cît mai ieftin cu ajutorul lui Brumerus. Pe mine nu mă interesează decît data ultimei revizii la mașina lui Brumerus și la cîți kilometri a fost făcută. Caietul de revizii se află lîngă scaunul alăturat șoferului, știi dumneata, e vîrît într-un buzunar de unde poate fi scos. Acolo sînt taloanele pe care garajul trebuie să confirme kilometrii și datele respective.

Asistentul făcu o strîmbătură.

— Da, da, sînt lucruri pe care le știi, firește, spuse comisarul repede. Fără supărare!

— Dar cum ajunge domnul Griessbühl la mașină? întrebă avocatul alarmat.

Groll ridică din umeri și spuse cu voce tărăgănată:

— Mașina este garată probabil la garajul respectiv. Griessbühl n-are decît să născocească ceva, de altminteri nu-i lipsește fantezia.

Griessbühl tăcea posomorît.

— Așteptîndu-vă în fața casei, continuă comisarul, o să-i vină în minte vreo idee bună colaboratorului meu. Motivați foarte simplu prezența lui, domnule Metzendorfer. Îi

explicați lui Brumerus că nu vă prea pricepeți la mașini și Griessbühl e în măsură să vă ajute!

Metzendorfer clătină din cap contrariat și zise cu reproș:

— Prea multe mofturi pentru o bagatelă ca asta, domnule comisar! Și de ieșit nu va ieși nimic din asta. Judecătorul de instrucție încheie dosarul la 20 și fixează primul termen de judecată! Cererea de punere în libertate a lui Marahn, înaintată de mine, a fost respinsă, iar noi ne pierdem timpul aici, în loc să-l ajutăm!

— Domnule Metzendorfer, vă rog, spuse comisarul cu un ușor reproș, să nu uitați că Marahn a apăsât pe trăgaci! Nu există dubiu în privința aceasta. Chiar după spusele dumneavoastră, descoperirea celeilalte persoane din vilă n-ar fi de niciun folos în afacerea Marahn.

Avocatul oftă.

— Adevărat, recunosc el.

— Așadar, vă rog! zise Groll împăciuitor. Procedînd după indicațiile mele, avansăm foarte mult. Știu că nu-i de loc ușor să dovedesc vinovăția lui Brumerus. Are un alibi, a fost la Stuttgart, are martori care-i stau la dispoziție!

Nu primi niciun răspuns.

Atunci adăugă:

— De fapt, am de gînd să profit la München de timpul liber, cumpărîndu-mi o pălărie nouă. Spuse melancolic: Dumnezeu știe de ce, cînd cea veche încă nu-i de lepădat! Mă tem că prea bate la ochi, și am curățat-o și călcat-o de trei ori. A patra oară, nu mai rezistă. Privi drăgăstos în sus spre sombreroul care se clătina lîngă el, în cîrligul pentru pălării din mașină. Fetru dinainte de război, zise el dus pe gînduri.

PENTRU A FI MAI SIGUR, METZENDORFER CHEMĂ ÎNCĂ O dată la Brumerus, dintr-o cabină telefonică. Acesta se arată amabil și răspunse:

— Bineînțeles! Doar v-am promis! Imediat mi-ar conveni cel mai bine.

Brumerus se îndreptă spre fereastră și privi în hăul străzii, observînd forfota fără rost, de oameni și mașini. Totul i se părea cenușiu în ziua aceea de toamnă.

Mercedesul lui Metzendorfer, de culoare neagră, trase în față.

Portiera se deschise. Îl văzu pe avocat coborînd; de aici, de sus, arăta mic, chiar caraghios ca o păpușă. Brumerus se trezi zîmbind.

Prin fața lui trecu o altă mașină, Metzendorfer se lipi de Mercedes. Apoi își netezi părul roșu și rar de pe frunte, cu mișcarea aceea obișnuită, pe care acum o cunoștea și Brumerus, se întoarse și se îndreptă spre casă.

Brumerus șovăi o clipă. Apoi se hotărî să nu-l primească pe avocat în apartament. De ce să-și piardă timpul? Mașina putea fi rapid cumpărată.

Își îmbracă paltonul și ieși în fața ușii; de acolo auzi bîzîitul liftului.

Cabina urca încetișor. Privi pierdut în gînduri mișcarea cablului – după un vechi obicei. Îl cuprinse aceeași senzație prostească ca pe vremea cînd era copil: ce groaznic ar fi să se rupă cablul și să te prăbușești în adînc...

Liftul se opri.

Grilajul fu împins cu un zgomot ușor, ușa se deschise.

Metzendorfer rămase vizibil surprins, văzînd că Brumerus îl așteaptă aici. Dar își veni repede în fire, celălalt îl salută amabil: unor oameni ca el le rămînea prea puțin timp la dispoziție între o discuție de afaceri și alta...

Avocatul înțelegea foarte bine. Și lui i se întâmpla la fel. Prin urmare alunecară din nou în jos, în bună înțelegere.

Metzendorfer spuse ca o invitație:

— Dacă n-aveți nimic împotriva, să mergem la garajul respectiv cu mașina mea.

Traversă strada și Brumerus îl observă pe asistent, abia după ce se urcă.

— Ah, și dumneavoastră sînteți aici, domnule Griessbühl? întrebă el mirat, apoi continuă pe un ton glumeț: Tot pentru a cumpăra un Borgward Isabella?

Acesta îi întinse mîna peste scaun.

— Doamne, Dumnezeu, spuse el, nu-i de nasul unui asistent de la secția criminalistică! Nici să nu vă treacă prin minte! Nu, pe mine m-a vrăjit bătrînul Mercedes, iar domnul Metzendorfer a avut amabilitatea și m-a luat în călătoria asta de probă. Sînt foarte mulțumit, într-adevăr.

Brumerus rîse pe tăcute.

— Da, îmi aduc aminte de tărăboanța dumneavoastră, spuse el, căci e greu să-i zic mașină. Înțeleaptă hotărîre.

Cu aceasta își epuiză interesul pentru prezența lui Griessbühl. Se întoarse spre Metzendorfer:

— Să mergem! Vă arăt eu drumul!

7

ÎN VREMEA ASTA GROLL SE PLIMBA ÎNFRIGURAT PE STACHUS, examinînd vitrinele magazinelor, care nu-l interesau. Numai în fața unui salon de pălării zăbovi un timp, cu colțurile guriilor lăsate în jos: modelele din vitrină nu erau pălării, ci pălăriuțe! Iar el n-avea de gînd să poarte pălăriuță!

Intră totuși în magazin. O vînzătoare îl întâmpină

imediat. Văzu privirea disprețuitoare cu care îi măsură în grabă sombreroul și se mînie. Își scoase pălăria și o așeză pe placa de sticlă a tejghelei. Era incontestabil: acolo ieșea în evidență în comparație cu toate pălărioarele din jur, era imensă! Ieșea în evidență! Acesta era cuvîntul exact! Groll socotea că o pălărie trebuia să te facă să ieși în evidență și era hotărît să nu cumpere nimic care n-ar fi corespuns acestei imagini a lui.

Vînzătoarea răspîndea în jur un amestec de mirosuri în care predomina lăcrămioarele – tocmai acum în zi de toamnă. Un miros supărător pentru el. Ca și puloverul liliachiu, căci, după cum constatasese, liliachiul îi dădea dureri de cap.

Era însă dispus să suporte orice, numai să dobîndească pălăria adecvată.

Vînzătoarea îl întrebă ce număr poartă. Groll nu-l știa. Atunci îl puse să-și încline capul, ca să-i măsoare țeasta cu un metru. Alt motiv de supărare.

Vînzătoarea aduse apoi teancuri de pălării despărțite între ele prin foiță fină de mătase. Le stivui la o oarecare distanță de sombreroul slinos, ca și cînd ar fi fost molipsitor.

— N-are pojar! zise Groll.

Vînzătoarea îl privi fără să priceapă, apoi rîse strident cînd înțelese aluzia; Groll era convins că-l servește tot cu gîndul la pojarul sombreroului.

Își aplecă iarăși țeasta; degetele gingașe îi îndesară o pălăriuță pe cap.

Se vedea înspăimîntător în oglindă și scutură îngrozit din cap.

Vînzătoarea fu de părere că nu era obișnuit cu imaginea asta; însă nu era exclus să aibă și dreptate. Nu cumva pălăria sedea prea adînc pe frunte, n-ar fi mai bine așa?

Și i-o împinse spre ceafă, făcu cîțiva pași înapoi, îl privi cîntărindu-l din ochi, dădu din cap satisfăcută, se apropie

iarăși, o trase puțințel spre stînga, apoi spre dreapta, pe urmă iarăși spre stînga.

— Acum e bine! spuse ea bucuroasă și-i explică apoi lui Groll, care era profund nemulțumit, atît de opera ei cît și de pălăriuță: Majoritatea oamenilor nu sînt fotogenici. Trebuie descoperită partea mai avantajoasă. La dumneavoastră e dreapta, în partea asta ochiul e mai mare. Deci pălăria trebuie purtată pe stînga.

Făcu un pas îndărăt și-l examinează amănunțit.

— Sînteți foarte distins! susținu ea.

Comisarul se privi în oglindă. Nu găsea că arată prea distins. După părerea lui, semăna mai degrabă cu un cartof mare, zbîrcit și vechi, gata să încolțească: pălăriuța era verde și în spatele ei răsărea o pană micuță.

Scutură din cap. Pălăriuța alunecă pe urechea stîngă.

O scoase repede, o dădu îndărăt și zise:

— Mulțumesc, domnișoară. Prefer vechitura mea!

— Cum doriți, domnul meu, păcat, tare păcat! răspunse ea și-și îndreptă bustul liliachiu spre un alt client, care tocmai intra în magazin.

Groll își înhăță pălăria. Dar nu cuteză totuși să și-o îndese pe cap, cît timp se mai afla în magazinul pălărioarelor. Afară, îi trase nestîngenit borul pe frunte. „Cu o asemenea pălărie te simți alt om”, gîndi el.

În clipa aceea începu să plouă; după cîteva secunde ploaia se înteti. Ciupercile umbrelor se desfăceau speriate peste pălăriuțele pe care Groll le întîlnea în cale.

Cu toate acestea comisarul rezista fără umbrelă în fața aversei, pășind tihnit mai departe sub borurile pleoștite, de pe care se scurgea apa.

. . .

REPREZENTANȚA BORGWARD SE GĂSEA ÎNTR-ADEVĂR LA distanță de numai două colțuri; lui Metzendorfer nu-i trebuia nici trei minute ca să ajungă acolo.

Locul de parcare se găsea în fața pavilionului de prezentare. Avocatul își lăsă acolo mașina. Traversară strada în trei și trecură mai întâi în revistă vitrinele mari. Metzendorfer simți cum îi crește dorința de a avea un Borgward, văzînd șirul strălucitor de mașini, multiplicat parcă la infinit de oglinzile uriașe.

Abia acum i se trezi cu adevărat pofta și se simțea nerăbdător să aibă o asemenea mașină.

Intrară în pavilion. Brumerus cunoștea un vânzător și îi făcu semn să se apropie printr-un gest larg.

Între timp Metzendorfer examinase încă o dată mașinile; îl atrăgea însă, ca și din fața vitrinei, o Isabellă vopsită într-un roșu intens, fără să fie strident, o mașină decapotabilă. Regretase totdeauna faptul că Mercedesul lui nu era decapotabil, vara stătea în el ca într-un incubator.

Avocatul se îndreptă spre mașina respectivă; se opri alături și o privi cu un amestec curios de mulțumire și bucurie anticipată. Aruncîndu-și ochii pe deasupra radiatorului, întîlni pe neașteptate în oglindă propria-i imagine lîngă Isabella roșie, și constată că nu arată prea rău. Pînă atunci vânzătorul nu prea vorbise; acum deschise ușile mașinii, îi arătă lui Metzendorfer scaunele reglabile, îmbrăcămintea lor plăcută de piele, finețea execuției la tabloul de bord; se învîrți în jurul mașinii, ridică apoi capota, explică ba una, ba alta la motor, făcu cîteva manevre demonstrative pentru a dovedi cît de sistematic și la îndemînă era orînduit totul; cînd îl invită la un drum de probă, avocatul ardea să-și cumpere mașina. Brumerus se așeză în fund. Vânzătorul luă loc la volan.

Metzendorfer se lăsă să alunece lângă el, înregistrînd cu satisfacție elasticitatea tapițeriei și zgomotul distins, amortizat, cînd se trînti portiera. Griessbühl îl întrebă pe Brumerus, față de vînzător, unde se putea interesa de detaliile tehnice ale mașinii, iar acesta răspunse cu o mișcare din cap:

— La atelier, întrebați acolo de Hans, el se ocupă de mașina mea.

Asistentul se trase un pas îndărăt. Văzu mașina pornind fără zgomot cu spatele, făcînd o jumătate de curbă și părăsind pavilionul printr-o ușă laterală; de acolo automobilul se îndreptă spre stradă și ezită cîteva secunde înainte de a se strecura, repede și elegant, în șirul de mașini.

Griessbühl se răsuci pe călcîie și se îndreptă cu pași repezi spre atelier.

Metzendorfer, obișnuit cu păcănitul și duduital vechiului motor, cu trosniturile, hodorogeala și clincănitul caroseriei negre, ascultă cu încîntare cîntecul continuu, ușor, misterios al mașinii noi și simți cu mulțumire alunecarea ei lină, căci fugea pe cît de repede pe atît de constant la viteze oricît de mari, așa cum un piston strălucitor se mișcă în carcasa lui unsă: cu forță și fără zgomot.

Metzendorfer dorea și mai mult să aibă asemenea mașină.

De-abia cînd ajunseră pe autostradă, mereu în fruntea plutonului de mașini, vînzătorul începu să le explice cu grijă unele detalii tehnice, dar discret, pentru a nu tulbura atmosfera de bună dispoziție.

După un timp, ajunseră la un loc de parcare. Vînzătorul coborî. Metzendorfer se așeză la volan. Deși știa cît de nebunesc este acest lucru, avocatul simți în minutele următoare o nemaipomenită dorință de a fi posesorul unei asemenea mașini.

. . .

ÎNTRE TIMP, GRIESSBÜHL AJUNSESE LA ATELIERUL DE reparații care se afla în spatele pavilionului cu exponate. Garajul era într-o parte; asistentul văzu prin geamurile strălucitoare cum urcau și coborau mașinile. Folosiseră bine spațiul.

Întrebă de „Hans”. Se prezentă un tânăr blond, cu privirea atentă. Înainte de a-l saluta pe Griessbühl, își șterse cu o cârpă mâinile pline de ulei.

Asistentul menționează numele lui Brumerus. Hans părea că-l cunoaște de mult. Spuse mulțumit:

— Unul dintre cei care-și îngrijesc mașina cum trebuie. Aici nu prea avem loc pentru plimbăreții de duminică, care ne vizitează numai când li se strică ceva. Domnul Brumerus respectă termenele de revizie și asta rentează.

Griessbühl dădu din cap și-și expuse dorința.

— E treaba celor din față, răspunse Hans. Arată cu capul mașinile din curtea atelierului. Noi să ne pierdem vremea cu explicații și ăia de colo să-și vîndă mașinile? Nici așa nu mai știm unde ne e capul.

— Pricep, adăugă Griessbühl, dar știți cum merg treburile: i se explică cumpărătorului câteva amănunte, iar la o pană nu este în stare să se descurce.

Hans aprobă din cap ironic.

— Cam așa pătesc plimbăreții de duminică, zise el. Nu izbutesc să schimbe nicio roată. Cum scîrțîie ceva la mașină, cum își aduc aminte de noi.

— Eu sînt prieten cu domnul Metzendorfer, cumpărătorul, spuse Griessbühl. N-aș vrea să dea și el de bucluc.

Mecanicul, nehotărît, își șterse din nou mâinile cu cârpa.

— Pentru vremea pierdută, continuă asistentul discret, sîntem gata să vă despăgubim; căci tot noi rămînem în câştig.

Scoase din buzunar o bancnotă de zece mărci, pregătită pentru acest scop. Îndoită de mai multe ori.

O împinse discret în buzunarul de la piept al salopetei mecanicului, lăsînd totuşi afară un colţ, ca Hans să-şi dea seama de valoare.

Acesta îndesă cu degetul mare mai adînc bancnota, pînă o făcu să dispară. Oftă şi zise:

— Ei, să încercăm. Se uită în jur, căutînd o maşină.

— N-ar fi bine, spuse Griessbühl repede, să-mi daţi explicaţiile necesare pe maşina domnului Brumerus?

— O idee foarte bună, aprobă Hans, aşa nu riscăm nicio surpriză.

Îşi înfundă cîrpa în buzunarul pantalonilor şi porni cu paşi mari spre garajul din faţă. Portarul, crezînd poate că-i vorba de o reparaţie, nu-i opri din drum.

— Etajul unu, boxa 58, spuse Hans mecanic. Se ţinea foarte aproape de perete, mergînd pe banda înaltă de beton, prevăzută pentru pietoni. Maşinile urcau panta pe lîngă ei zbîrnîind. Mirosea a gaze de eşapament. Prin ferestrele mari, Griessbühl văzu pavilionul cu maşinile expuse şi curtea atelierului. Uşa boxei 58 se trase automat în sus, lumina se aprinse.

Cei doi oameni păşiră spre maşină. Mecanicul îşi începu explicaţiile cu tabloul de bord. Asistentul îl ascultă, simulînd o mare atenţie.

Specialitatea lui Hans era, se pare, motorul. Scoase satisfăcut fiecare piesă din lăcaşul său, răsuci şuruburi strîngînd şi deşurubînd, insistă asupra bujiilor. Griessbühl, care avea singur grijă de maşinuţa lui bălţată, se plictisea cumplit. Dar din cînd în cînd se ostenea să pună cîteva

întrebări prostești, stimulându-l pe mecanic să-și expună cunoștințele de specialitate.

— Ce senzație plăcută trebuie să ai, zise Griessbühl în sfârșit, într-o astfel de mașină.

Deschise portiera și se lăsă pe perna din fața volanului; se jucă de zor cu manetele și butoanele tabloului de bord, aprinse farurile, le stinse din nou.

Mecanicul îl privea zîmbind. I se puteau citi pe față gândurile. Se simțea într-un fel mîndru de mașina asta, doar el se ocupa de întreținerea ei. Spuse:

— Lumea vorbește vrute și nevrute despre Isabella, că ar fi prea sensibilă și cîte altele, dar dacă o îngrijești la vreme, n-ai nicio bătaie de cap.

— Domnul Brumerus face parte din cei care-și îngrijesc mașina la vreme! spuse Griessbühl și întinse ca din întâmplare mîna peste locul de alături, scoase din buzunar caietul de revizii și începu să-l răsfoiască.

— Cred și eu, zise Hans privind prin ușa deschisă îngrămădeala de mașini, o aduce aici dimineața și o ia la patru după-masă, cînd închidem. În privința asta domnul Brumerus e neînduplecat. Dar în schimb, generos!

Se vedea bine că-l apreciază.

Asistentul însă tăcea acum. Găsise însemnările scurte, notate în caietul după fiecare revizie. Acesta era talonul de control. Orice proprietar de mașină putea demonstra astfel că-și făcuse reviziile la vreme și uneori aceste date aveau un mare rol la recuperarea daunelor.

Notița respectivă, descoperită de Griessbühl, cuprindea exact numărul de kilometri efectuați și data, cu ștampila atelierului de întreținere și semnătura; și le întipări în minte. Puse apoi caietul la locul lui și coborî.

Spuse:

— Cred că m-am lămurit.

— În ordine, răspunse Hans.

Ieșiră din boxă. Lumina se stinse. Ușa se închise în urma lor.

Acum coborau, iar mașinile din față urcau spre garaj.

10

PLOAIA N-A FOST DE FAPT DECÎT O RĂPĂIALĂ ZGOMOTOASĂ, ca un atac prin surprindere, o aversă.

Se opri la fel de neașteptat cum începuse.

Groll își scoase sombreroul complet ud. Îl scutură cu mîna stîngă, ușor, înapoi și încolo, să se usuce mai repede.

Comisarul ședea la locul convenit, pe marginea trotuarului.

Se plictisea, întrebîndu-se dacă a făcut bine să-i lase pe Metzendorfer și Griessbühl singuri cu Brumerus.

Norii vineții de ploaie, umflați sus pe cer, dispăruseră. Deasupra pieții își făcu loc pieziș un soare palid. Ici și colea sclipeau cîte un geam, o bucățică de metal cromat, sau o oglindă. Comisarul lovea ușor, dar continuu, cu vîrful pantofului, marginea unei băltoace; abia după un timp se trezi din joaca lui prostească, ca în copilărie, și se opri.

Deodată se trase înspăimîntat îndărăt.

Un Borgward Isabella, vopsit în roșu-închis, trecu razant pe lîngă bordura trotuarului și frînă brusc. Nici oprirea, nici parcare nu erau permise în acel loc; comisarul tocmai se pregătea să-l dojenească pe conducător, cînd portiera se deschise și Metzendorfer îi făcu semn să se urce.

I se citea pe față bucuria, aidoma unuia care cîștigase o victorie; după ce intrară în șuvoiul mașinilor, îl întrebă cu față strălucitoare:

— Cum vi se pare?

— Bună, foarte bună! o lăudă comisarul care nu se pricepea de loc la mașini, întrebându-se ce altceva ar fi putut răspunde, fără să-l lezeze pe Metzendorfer.

Își dădu seama că avocatul conduce neatent, dar nu știa din ce motive. Uneori erau chiar în situații periculoase. Groll își încruntă fruntea.

— Aveți de gând s-o faceți tinichea chiar de la început? întrebă el.

Metzendorfer nu înțelese.

Celălalt oftă în tăcere. „Parcă-s copii, când se urcă la volan”, medită comisarul.

— Unde a rămas Griessbühl? întrebă el.

Avocatul arată cu capul îndărăt. Prin oglinda laterală, din dreapta, Groll încercă să-l descopere după indicația lui Metzendorfer, și-l zări pe asistent la volanul Mercedesului negru. Pe față îi înflori un zîmbet; înțelese imediat jocul; cei doi încercau să se distreze puțin, urmărindu-se.

— Gata, a și cumpărat-o? întrebă el.

— Da, spuse avocatul, doar că n-a plătit-o. Ridică mîna dreaptă de pe volan, sub privirea speriată a comisarului: Ca inspector criminalist, sper că e o persoană sigură, nu?

— Asistent, îl corectă Groll.

Dar avocatul n-avea timp să-l asculte; Groll înțelese că Metzendorfer s-a îndrăgostit de mașină și că azi n-avea nicio șansă să obțină de la el vreo explicație inteligentă. Și totuși, ce mult l-ar fi interesat să afle cum se comportase Brumerus.

Privindu-l sceptic pe Metzendorfer, îl întrebă totuși:

— Foarte elegant! răspunse imediat acesta plin de respect, ridicînd mîna stîngă de pe volan, spre marea grijă a lui Groll. Extrem de elegant! La discutarea prețului a făcut uz de calitatea lui de vechi client. Nu voiau să-mi acorde decît un

rabat de șapte la sută, dar cu ajutorul lui Brumerus am obținut zece la sută!

Groll își schimonosi gura ca să nu se dea de gol; avocatul îi părea acum un nătărău – se prostise și el pentru niște tinichele lăcuite în roșu! Mai încercă o dată:

— Brumerus n-a spus niciun cuvînt despre Marahn?

— Nu s-a discutat nimic, îi replică avocatul.

Groll se simțea indispus. Mîrîi:

— Să facem într-un fel ca să mă lăsați la ieșirea din Nürnberg; să sperăm că Griessbühl n-a înnebunit într-atîta de bucurie, încît să nu mă observe.

Parcurseră restul traseului în tăcere.

II

MERCEDESUL APĂRU, ÎNTR-ADEVĂR, PESTE CÎTEVA SECUNDE.

După ce comisarul se urcă, Griessbühl, cu bucuria întipărită pe față, porni de îndată atacînd cutezător curbele. Comisarul constată asta supărat. Și asistentul părea să fi uitat cu totul scopul călătoriei, și el era stăpînit de entuziasmul pentru mașină.

— Aveam de gînd să te propun pentru avansare la excepțional, zise Groll agățîndu-se de mînerul aflat lîngă scaunul lui.

Regretă fraza rostită; era o greșeală din partea lui, căci Griessbühl, plăcut surprins apăsă atît de violent pe frînă, încît comisarul trebui să se aplece de două ori, ceea ce nu-i făcu nicio plăcere.

Se corectă imediat:

— Mă tem că am să renunț, Griessbühl, zise el, mașina asta te-a îmbătat.

Tînărul înghiți în sec; își dădu seama că bătrînul are dreptate. Acceptă dojana fără să răspundă și începu să se gîndească din nou la treburi.

Groll aștepta răbdător, doar își cunoștea asistentul; știa că o să-i vină mintea la cap.

Asistentul răsufală adînc; aruncă o privire spre bătrîn. Zise:

— Mi-am notat toate datele! Scoase caietul de însemnări din buzunarul de la piept și i-l întinse lui Groll. Ultima pagină, spuse el.

Groll răsfoi. Citea însemnările, în timp ce își masa cu mîna pielea capului. Închise ochii. Analiză ipoteza construită în timpul nopții: avea acum la îndemînă una din cărămizile lipsă.

Se uită la asistent și observă roșeața neobișnuită de pe fruntea lui. Îl jignise probabil mai mult decît avusese intenția. De aceea, zise:

— Citind relatările lui Metzendorfer, vizitele de la Frankfurt și Passau nu mi s-au părut interesante. M-a uimit însă amănuntul că Brumerus și-a umplut rezervorul cu optsprezece litri de benzină cînd s-a întors cu avocatul de la Berneck. La o remarcă a omului de la stația de benzină, Brumerus a afirmat că făcuse plinul în dimineața aceleiași zile, cînd venise anunțat printr-o telegramă. Mi s-a părut imposibil. Brumerus avea obiceiul să-și umple rezervorul cu benzină pînă la ultima picătură. În cei cîțiva kilometri pînă la Berneck și înapoi, nu putea consuma deci optsprezece litri. Comisarul făcu o scurtă pauză, apoi continuă: Totuși, era posibil să-și fi consumat benzina în vreun fel, ba chiar probabil că așa se și întîmplase. Ajutînd, de exemplu, o mașină în pană și scoțînd din rezervor cîțiva litri. Zîmbi. Brumerus e un mare șmecher. N-am neglijat să cîntăresc bine orice eventualitate. Dar după spusele lui, își revizuieste

mașina exact la timp. Conform indicației lui Metzendorfer, pînă la pompa de benzină străbătuse treisprezece mii și șaptesprezece kilometri. Așa cum s-a confirmat azi, revizia fusese făcută exact la douăsprezece mii, și anume la München. Cei o mie și ceva de kilometri parcurși nu corespund în niciun caz distanței München – Stuttgart – Berneck și înapoi pînă la stația de benzină, ci, aproape cu precizie, rutei München – Berneck – Stuttgart – Berneck și îndărăt pînă la pompa de benzină. Groll îl auzi pe asistent respirînd agitat. Zîmbi și continuă calm: Toate faptele acestea pledează pentru prezența lui Brumerus la vilă. Se poate totuși dezvinovăți ușor, spunînd că omul de la stația de benzină se înșelase și că făcuse cele cîteva sute de kilometri circulînd prin orașele München și Stuttgart. Are un alibi de altminteri.

— Alibi? întrebă Griessbühl. Să verificăm dacă ține.

— Verifică dumneata, stabili Groll. Pleci mîine la Stuttgart, și te duci la Bröseltau, unde ne-a declarat Brumerus că și-a petrecut noaptea.

— Dacă Bröseltau îi ia apărarea, medită asistentul, n-o să scăpăm prea ieftin. Se știe doar cît de mult depinde Bröseltau de Brumerus.

— În asemenea eventualitate, ripostă comisarul, punem la vilă momeala să-l ademenească; ca momeală ne va servi nu numai răstimpul de la 18 la 19 octombrie, ci și un anumit calendar, care se află acolo.

Griessbühl își aminti. Spuse repede:

— Notăția M. M. lipsește în ziua crimei.

Groll strînse din ochi și spuse prudent după un răstimp îndelungat:

— Bineînțeles! Brumerus ne-a explicat doar foarte clar că făcea totdeauna această însemnare *după* vizita doamnei Margit Marahn. Afirmăția noastră o să-l aducă însă în situația

de a medita temeinic, întrebându-se dacă n-a lăsat cumva în urmă și alte notițe trădătoare, în ipoteza că celălalt personaj de la vilă a fost într-adevăr el. Adăugă repede: Numai viitorul o să lămurească dacă mă înșel sau nu.

Dar vulpea era șireată și hotărâtă; o să cadă oare în capcană? Comisarul auzise de vulpile care-și rod cu dinții piciorul, când nimeresc în cleștii zimțați, și decît să rămînă în capcană preferă să șchioapete prin lume în trei picioare. Groll era încredințat că respectivul făcea parte din această categorie.

Griessbühl tăcea. Conducea cu atenția încordată; se angajase în circulația orașului, cu străzile înguste, unde pericolele pîneau la tot pasul.

— Ce faci cu mașinuța bălțată? întrebă liniștit comisarul.

— Las la Bayreuth mașina, spuse asistentul. Poate găsesc pe careva să-mi plătească costul vopselei...

Făcu o mișcare nedefinită cu mîna; se isprăvisc cu mașinuța bălțată; Groll și-o închipui la cimitirul de fiare vechi, sau dacă n-o primeau acolo, în cine știe ce prăpastie, după demontarea numărului de circulație.

Oftă și netezi încet borul ondulat al sombreroului, pe care-l ținea pe genunchi. Păcat! Tinerii din ziua de azi nu mai știu ce-i pietatea!

LA 16 OCTOMBRIE, ASISTENTUL PORNI CU MERCEDESUL DE la Nürnberg la Stuttgart.

Tot ce întîlnea în cale era altfel decît își imaginase: Hühnerstieg 16 unde locuia Peter-Paul Bröseltau nu arăta nici

pe departe ca un adăpost pentru poeți, cum i-l descriesese Spitzweg; era mai degrabă o stradă îngustă de vile, în cel mai bun cartier, situat pe înălțimile Stuttgartului, lângă pădure.

Peter-Paul Bröseltau ocupa jumătate de parter; o încăpere foarte mare, cu arcadă, care dădea în cămăruța de alături, precum și un mic coridor, spre baie și bucătărie, după cum presupuse Griessbühl.

În amîndouă camerele surprindeau etajerele date cu baiți închis la culoare, pe care se îngrămădeau o mulțime de cărți așezate la întîmplare, cît și numărul mare de canapele, care serveau fără doar și poate drept paturi respectivilor soți – căci familia Bröseltau n-avea copii – și drept culcușuri pentru musafiri, sau loc de odihnă pentru cei doi bazeți, Mathilde și Mechthilde. În fine, pe Griessbühl îl îngrijoră și mulțimea afişelor prinse pe pereți în pioaneze și ocupînd fiecare suprafață liberă.

La început, Bröseltau nu aduse de loc vorba despre problemele de creație; lenevia permanentă a intestinului său reprezenta pentru poetul ușor amețit o chestiune vitală mult mai importantă. Se întreținu cu Griessbühl în amănunt asupra respectivei probleme.

Această încredere spontană se putea explica datorită ajutorului dat de Griessbühl într-un moment de „jenă momentană”, cum o numea el.

Sunînd la ușă, asistentul nu auzi decît o rumoare confuză, din care nu se distingea aproape nimic. Răsunară apoi niște pași împiedicați și o voce de bărbat, în ceartă cu cei doi bazeți. Aceștia se înghesuiau bot în bot în crăpătura ușii, pe care Bröseltau o deschisese, în sfîrșit.

Printre întrebările scriitorului și încercările lui zadarnice de a închide boturile bazeților, Griessbühl izbuti cu greu să se facă înțeles.

Asistentul epuizat fu poftit pînă la urmă în camera cea mare, unde zări în primul rînd un fotoliu răsturnat care se clătina; mirosul ușor de alcool răspîndit de gura lui Bröseltau îi lămuri lucrurile.

Deodată, Bröseltau se apucă să scotocească disperat prin toate buzunarele și se scuză, căci nu putea să-i ofere nici măcar țigări. Deși chioșcul era deschis la ora aceea, îi lipseau momentan banii. Apoi se liniști, cu privirea ațintită asupra lui Griessbühl. De necrezut; căci Bröseltau se mișca de obicei fără astîmpăr, umblînd de colo-colo: în timp ce vorbea, înhățînd cîte o carte de pe o etajeră ca s-o înghesuie în alt loc, fugărind un cîine de pe fotoliu ca să-l așeze pe celălalt, plecînd cu pipa stinsă în camera de alături și întorcîndu-se fără ea, continuînd să vorbească totuși cu buzele strînse, ca și cum o avea în gură.

Asistentul scoase două mărci și i le întinse, Bröseltau le luă distrat și începu imediat o discuție despre coniac, care de asemenea lipsea din casă; Griessbühl se gîndi că-i ajunge cel din burtă. Își scoase totuși portvizitul.

Bröseltau dispăru în vestibul fără întîrziere.

Griessbühl răsufală ușurat, se ridică și începu să se învîrtească prin cameră. Pe o etajeră, descoperi romanele polițiste traduse de Bröseltau.

Mai tîrziu, pe cînd Bröseltau vorbea de literatură, Griessbühl nu era pe deplin lămurit, dacă acesta traducea fiindcă îi plăcea opera sau editorul. În general Peter-Paul Bröseltau îi considera pe editori idioți, iar Griessbühl nu încercă să-l contrazică, întrucît nu cunoștea niciunul.

Griessbühl se tolăni pe o sofa; se simțea obosit, închise ochii, auzi pălăvrăgeala lui Bröseltau fără să mai înțeleagă ce spune. Se mira că Brumerus își alesese drept prieten un asemenea guraliv. Nu-și mai aducea bine aminte de reacția lui Bröseltau față de acest nume – se prezentase drept prietenul

lui Brumerus – când îl rugă să-i permită să-și petreacă noaptea aici, deoarece toate hotelurile din Stuttgart erau ocupate. Groll îi recomandase să nu treacă de la început la un interogatoriu, care să-l pună în gardă pe traducător, ci să încerce să-i câștige încrederea, fără a forța nota.

Bröseltau acceptase imediat cererea lui Griessbühl; în casa Bröseltau asemenea cazări întâmplătoare păreau lucruri obișnuite, constituiau poate chiar o sursă de bani pentru țigări și coniac în beneficiul scriitorului, se gândi asistentul.

În cămăruța alăturată suna telefonul din când în când; Bröseltau se repezea într-acolo, înhăța receptorul filfiindu-și mîna, se prezenta acru, apoi se antrena în discuție cu aparatul în mîna dreaptă și se plimba astfel prin încăpere; telefonul era prevăzut cu un cordon foarte lung, îngăduind scriitorului să se miște în permanență.

După cîteva fraze, conversația lui Bröseltau aluneca invariabil asupra celor mai noi anecdote legate de cel mai recent scandal din Stuttgart și nu-i scăpa nimic când era vorba de scandaluri!

În mintea asistentului se forma treptat o anumită imagine a orașului, alcătuită numai din dormitoare și camere de hotel.

Cînd doamna Bröseltau apăru prin ușa culoarului, Griessbühl se simți salvat.

Scena își schimbă imediat aspectul: Bröseltau se lăsă pe cel mai apropiat scaun și povesti bosumflat că poștașul n-a adus încă avansul așteptat.

Madam Bröseltau – cu titlul acesta i se adresa chiar și scriitorul – nici nu-l ascultă; înșfăcă sticla și o duse în bucătărie. Abia după aceea îl salută pe Griessbühl. Era o persoană fără iluzii în privința viitorului. Cu mîini îndemînatice, împărți în trei părți, în loc de două, gustarea pregătită pentru cină. Lui Bröseltau i-o puse în față pe cea mai mică. Adresîndu-i-se lui Griessbühl, doamna Bröseltau

spuse că au adesea musafiri, căci e mai comod să-ți petreci noaptea într-o casă particulară decît la hotel și revine în general mai ieftin. Griessbühl înțelese aluzia și izbuti să rezolve cu discreție acest aspect al problemei.

Mathilde și Mechthilde ședeau la dreapta și la stînga lui Peter-Paul Bröseltau, ceea ce demonstră, spre lauda lui, că ținea la animale mai mult decît nevastă-sa. Drept mulțumire, cîinii stăteau cu capul ridicat spre el, fixîndu-l tot timpul cu ochii lor holbați.

Conform obiceiului, traducătorul dispăru între cele două animale, care mișcînd din urechi îl traseră după ele; madam Bröseltau se putu tîngui acum în cîteva cuvinte despre situația grea din căsnicia lor, despre domnul Bröseltau, care era poate un traducător bun, dar fără succese și, pe deasupra, îi mai plăcea și băutura.

Simțea o profundă recunoștință față de oamenii inteligenți care știau să-i prețuiască ospitalitatea și discreția, și în special față de Brumerus, care le trimisese destui musafiri: numai oameni interesați!

Griessbühl începu să înțeleagă lucrurile: bărbați ca Brumerus se simțeau uneori bine în mediul acesta boem, știind că nu li se vor pune întrebări inutile în privința persoanelor feminine care-i însoțeau, iar traducătorul, de nevoie, se lăsa prezentat ca o atracție caraghioasă, mai ales că se îmblînzea ușor, în schimbul unui pumn de țigări și unei sticle de coniac.

Asistentul spuse:

— Da, așa se vorbește. Am aflat de ospitalitatea dumneavoastră de la domnul Brumerus. Din păcate se află acum într-o situație neplăcută: în vila lui a fost ucis un om!

Griessbühl observă privirea ei atentă. Femeia spuse:

— Doamne, Dumnezeu! Cîte nu se întîmplă în lume! Asistentul zîmbi.

— Poliția ridică sigiliile poimîine, zise el. Dar apărătorul asasinului e cam într-o ureche. E de părere că în vilă se află o dovadă care să confirme că în momentul crimei mai era de față o a doua persoană. În acest scop are de gînd să mai cerceteze o dată clădirea pe data de 19. Se referă într-una la un calendar unde a văzut el o însemnare făcută de Brumerus în ziua crimei. Noi sîntem de altă părere, așa că o să rupem pur și simplu sigiliile de la vilă, pe data de 18. Zîmbi confidențial. Fără îndoială, vă sînt cunoscute, hai să zicem, vederile largi ale domnului Brumerus în privința femeilor. E un bărbat pasionat, nu?

— Vai, Doamne, răspunse ea aparent indiferentă, din păcate fidelitatea n-a fost inventată de bărbați!

— Adevărat, confirmă asistentul. Apoi, părăind că gîndurile îi rătăcesc cine știe unde, spuse revoltat, ca pentru sine însuși: însemnare în ziua crimei! Basmе! Cînd de fapt se afla la dumneavoastră și are un alibi ireproșabil! O absurditate!

Clătină din cap fără să se uite la madam Bröseltau.

Ea, care de obicei avea replica promptă, nu spuse nimic.

Tema putea fi considerată închisă.

Griessbühl dormi în noaptea aceea fără vise; contribuise poate la asta și mediul cu totul neobișnuit.

Dar cînd era pe punctul de a adormi, auzise vocea doamnei, vorbind îndelung la telefon. Parcă ar fi încercat să-și înăbușe cuvintele.

Dimineața, la scolare, Griessbühl o găsi pe madam Bröseltau de mult la treabă. Și traducătorul, prost dispus, ședea aplecat în fața mașinii de scris, înconjurat de dicționare.

— Bună dimineața! îi salută Griessbühl, sperînd că sosise clipa să afle anumite amănunte interesante de la artistul somnoros.

— 'Mneața! răspunse scriitorul. „Și cînd comisarul scoase capul de după horn, răsunară două împușcături.” Nu, e prea

tîmpit: „Scoase capul... răsunară două împuşcături!” Întrebă: Nu găsiți ceva mai bun decît: „...răsunară două împuşcături, pocniră două împuşcături...” ce mai pot face împuşcăturile?

Asistentul observă abia acum că Peter-Paul Bröseltau traducea. Spuse indiferent:

— Să şuiere, poate?

— Doamne, Dumnezeule, exclamă îngrozit Bröseltau, meseria de traducător nu e de dumneavoastră!

Apoi îşi trecu disperat mîna prin şuviţele rare de păr.

Griessbühl descoperi micul dejun pregătit pentru el şi-l înfulecă; Bröseltau nici nu-l mai băgă în seamă.

Asistentul se pregăti să-şi ia rămas bun. Traducătorul îl privi ca şi cînd nu l-ar fi văzut niciodată şi zise:

— Asta-i de pe vremea diligenţelor: să şuiere! Trebuie găsit ceva adecvat epocii zborurilor cosmice, nici literatura noastră poliţistă nu este scutită de asemenea probleme!

— Ce să-i transmit domnului Brumerus? întrebă Griessbühl. O să-l întîlnesc probabil în zilele următoare.

— Ei, răspunse Bröseltau dispreţuitor, samsarul! Nevastă-mea îl cunoaşte de mai înainte. Mie nu-mi place. Slavă Domnului, nu l-am văzut de cîteva săptămîni. Poate... „sfărîmară pragul sonor?”

Se uită la asistent cu îndoială.

— Împuşcăturile, remarcă Griessbühl competent, nu sfărîmă pragul sonor!

— Păcat! spuse Bröseltau cu regret, aplecat spre clapele maşinii.

— Bună ziua! zise Griessbühl la plecare, iar cînd se urcă în Mercedes văzu la fereastră boturile baseţilor înghesuindu-se curioase acolo.

Fluiera vesel în timp ce cobora serpentinele paralele cu linia de tramvai 18. Vagoanele scîrţîiau îngrozitor la curbe.

Se întreba dacă să se mai ducă şi la Killesberg, ca să

plutească cu funicularul peste grădinile cu trandafiri. Dar renunță; trandafirii se scuturaseră.

Coame mici de nori se mișcau grăbite pe cerul albastru, fugărite de vîntul aspru. Griessbühl fluieră mai departe, căci prin apropiere nu se zărea nicio pălărie veche.

CAPITOLUL DOISPREZECE

1

INSPECTORUL BIFFERLI DE LA POLIȚIA CRIMINALĂ ERA GATA să creadă că-i venise și lui ziua cea mare.

Pe 18, îl chemase la telefon Groll să-i comunice anumite măsuri. Telefonul acesta acționase asupra lui Bifferli ca un drog amețitor.

Din clipa aceasta colaboratorii nu s-au mai putut apropia de el. Dădu instrucțiuni severe privind apelurile telefonice, dispunând să se țină seamă de ele numai în caz de crimă, moarte prin lovire sau ceva asemănător. Își lungi gâtul și încheie:

— Mărunțișurile o să le rezolvați de data asta și singuri, sper!

Răsuci apoi cheia în ușa biroului; se încuiase.

Masa lui de lucru se acoperi în curînd cu un vraf de hîrtoage: o mulțime de coli de hîrtie cu desene și marcaje. Fiecare filă era analizată metodic, modificînd-o uneori. Pregătea un plan de luptă. Constată cu regret că nu avea

destul personal din poliția criminală la dispoziție. Se întreba dacă n-ar fi bine să ceară întăriri de la localitățile învecinate. Era cazul să discute lucrurile cu Groll.

Acasă, prînzul se desfășură în tăcere. Nevasta interpreta cu precizie semnalul, „tendință de furtună”; fiul său Constantin respectă recomandarea să tacă și să nu bată cu tălpile în piciorul mesei.

2

RAFALE PUTERNICE DE VÎNT SE REPEZEAU PIEPTIȘ ASUPRA mașinii, ca și cînd cineva ar fi împins-o cu amîndouă mîinile. Griessbühl era nevoit să țină strîns volanul; totuși, de fiecare dată simțea cum e ușor abătut din cale.

O burniță fină acoperea șoseaua, cauciucurile lăsau urme strălucitoare. Parbrizul era acoperit cu stropi mărunți; în afara semicercului limpede, ras de ștergător, Groll vedea ca prin ceață.

Tăceau amîndoi.

Spre mulțumirea lui Groll, mergeau acum pe șoseaua națională numărul 2. Comisarul spera să evite orice întîlnire cu Brumerus, dacă ar fi venit cumva aici. Nu voia să treacă nici prin fața casei lui Marahn, căci Brumerus putea foarte bine să aștepte acolo cîteva ceasuri.

Depășiră clădirea comisariatului și parcară mașina într-o stradă laterală. Înainte de fiecare plecare și după fiecare sosire, asistentul se obișnuise să meargă de jur-împrejurul Mercedesului, atingînd ușor steaua de pe radiator, de parcă i-ar fi adus mulțumiri.

Groll își privea cu răbdare asistentul, deoarece asta era una dintre puținele ciudățenii care i-l făceau simpatic.

Traversînd drumul acoperit cu broboane cenușii de burniță, și îndreptîndu-se spre comisariat, Groll se uită în sus la ferestrele unde, după cum știa, își avea sediul Bifferli; oftă descoperind după un geam capul rotund al inspectorului. Lui Griessbühl nu-i spuse nimic.

Cînd intrară, Bifferli ședea la birou, simulînd surprinderea. Groll se făcu a nu observa și-și atîrnă pălăria și paltonul în cuier.

Se așeză apoi la birou în fața lui Bifferli și-i făcu semn asistentului să vină alături de el. Spuse:

— V-am comunicat telefonic despre ce este vorba, cu intenția să vă orientez, oarecum.

— Foarte bine, foarte bine! confirmă Bifferli și se bîîi tot de emoție, cînd le expuse planul de bătaie. Am studiat diferite variante. Poate vă aruncați și dumneavoastră o privire.

Foile de hîrtie zăceau întinse pe birou. Bifferli făcea gesturi largi. Explică detaliile. Accentuă avantajele, menționează dezavantajele, se plînsese că într-un district ca Berneck duceau lipsă de personal instruit în cazul unui delict foarte grav, sugera să mai fie chemați colaboratori de la Bayreuth sau Nürnberg, lăsînd hotărîrea la aprecierea comisarului. Vîslea neîncetat cu brațele lui scurte, iar frazele îi curgeau din gura prea mică ca apa dintr-o stropitoare.

Groll îl ascultă în liniște, cu ochii pe planuri.

După ce termină expunerea, Bifferli se așeză epuizat la loc în jilț, așteptînd nerăbdător.

Groll înălță sprîncenele și-l întrebă pe Griessbühl:

— Cum ți se pare?

Asistentul răspunse ridicînd din umeri, apoi îi lăsă să cadă îndărăt.

Comisarul se uită la Bifferli și spuse liniștit:

— Sînt de aceeași părere!

Bifferli se holbă la el fără să înțeleagă.

— Adică ce variantă preferați? N-am înțeles.

— Niciuna, răspunse Groll, strînse foile, le potrivi una peste alta și le întinse inspectorului, explicîndu-i: Cînd descoperi o gaură de șoarece într-o încăpere, nu închizi acolo opt pisici ca să-l prinzi, căci nu scoate capul, garantat!

— De ce opt pisici? întrebă Bifferli cu un accent serios de revoltă în voce.

— Pot fi și nouă, sau șapte, recunosc Groll.

Bifferli rămase cu gura căscată.

Pentru prima oară asistentului i se făcu milă de el și-i explică:

— Trebuie să rămînem neobservați. Trei oameni e suficient. Dumneata, comisarul și eu!

Bifferli se trase spre spate. Pricepea greu. În sfîrșit, izbucni:

— Așadar nu acceptați niciun plan?

— Nu, răspunse Groll încet.

— Nicio variantă? întrebă Bifferli, de astă dată de-a dreptul indignat.

— Nu, răspunse Groll.

Bifferli se ridică în picioare. Își lungi gîtul, știindu-se mic.

— Atunci îmi declin orice responsabilitate, zise el, și refuz să iau parte la acțiunea aceasta!

— Păcat, zise comisarul, fără să-i pară rău de fapt, dar nu vreau să vă silesc!

Bifferli îl privi fix; se așteptase – cel puțin! – să fie rugat.

Griessbühl zîmbi. Înțelegea cît de greu îi venea inspectorului să se lase dat astfel la o parte, fără să-și poată satisface curiozitatea arzătoare.

— Ei, zise Groll, dacă așa stau lucrurile, să mergem! Se ridică, își îmbracă paltonul, își puse pălăria și porni urmat de asistent. La ușă se întoarse:

— Bună ziua, spuse el politico.

Traversînd strada, Griessbühl privi în sus, spre ferestrele lui Bifferli.

Dar în spatele geamurilor nu se vedea nimeni.

3

ÎN ZIUA ACEEA SE ÎNTUNECĂ DEVREME. PLOAIA SE ÎNTEȚISE; cădea cu zgomot monoton și pătrundea pînă la piele.

Groll și Griessbühl cinaseră la restaurantul hotelului; acum ședeau tăcuți și fără nicio treabă. Groll își privi în fugă ceasul. Zise:

— Să mergem.

Plăti. În dreptul Mercedesului, Griessbühl șovăi; dar comisarul interveni:

— Mergem cu mașina, fără discuție!

Se urcară în mașină și porniră. Jerbele de ploaie băteau pieziș parbrizul, argintate de faruri. Lui Griessbühl îi era frig. Puse în funcție caloriferul.

— Parcăm în spate, în pădure. Să nu fim văzuți din vilă! hotărî comisarul.

Griessbühl îndeplini ordinul. Stinse toate luminile, cu excepția unui semnalizator mic, care se stingea și se aprindea roșu și alb, topindu-și aproape lumina în potopul din jur.

Groll deschise portbagajul și scoase de acolo un pachet legat de mîntuială, pe care îl căraseră cu ei, spre mirarea lui Griessbühl. Asistentul îl luă în primire.

Comisarul împinse poarta grădinii.

Pășiră pe pietrișul care scrișnea strident sub tălpi.

Groll smulse sigiliul oficial de pe ușă.

. . .

4

ÎN ÎNCĂPEREA UNDE FUSESE UCIS ALTBAUER, COMISARUL aprinse o lămpiță folosită probabil de Brumerus pentru a crea o anumită ambianță; împrăștiă în jur o lumină săracă și proiecta pe pereți umbre mari și neplăcute.

Comisarul acționa cu mare grijă în interiorul casei. Lanterna o ținuse atît de aproape de gaura cheii, încît să nu se zărească nicio lumină; iar înainte de a apăsa butonul lămpiței, cercetase perdelele cu atenție.

În vremea asta, Griessbühl rămăsese la ușă cu pachetul grosolan în brațe, urmărind uimit mișcările comisarului.

Groll împinse un fotoliu lîngă birou, făcu cîtiva pași îndărăt, pînă la fereastra de unde fusese tras glonte și verifică poziția. Îngrămădi apoi perne și cuverturi pe fotoliu, după care îi făcu semn asistentului să se apropie.

Îi luă pachetul, îl așeză pe podea, îngenunche și desfăcu sfoara.

Îndepărtă hîrtia cafenie care fișîia. Griessbühl zări îmbrăcămintea, bustul și capul unei păpuși-manechin, folosită la decorarea vitrinelor.

Închise ochii; îi deschise din nou; comisarul se ridică și începu să le orînduiască pe fotoliu; alunecau, se prăbușeau, dar Groll avea răbdare și pînă la sfîrșit se descotorosi de palton și pălărie, pentru a le îmbrăca pe făptura alcătuită de mîna lui.

Abia atunci își întoarse privirea spre asistent, strîngînd imperceptibil colțurile gurii.

Asistentul privea fără să înțeleagă nimic; Groll îi făcu semn să se deplaseze pînă la fereastra respectivă, iar el așeză

puțin altfel lămpița. Figura manechinului era acum în umbră.

Griessbühl își duse mâinile la tâmpile: cel de acolo, din fața lui, era Groll! Un Groll din perne și pleduri, un manechin; îmbrăcat însă cu paltonul și pălăria comisarului arăta real, un om cufundat în lucru, mai ales când Groll împinse o carte pe tăblia biroului, în fața ochilor orbi ai sosiei lui.

5

PLOAIA CĂDEA VÎJÎIND ÎN GRĂDINĂ, CA ȘI CÎND UN COSAȘ nevăzut ar fi cosit brazdă după brazdă.

Groll și Griessbühl stăteau destul de aproape unul de altul, spre drumul bine camuflat de arbuști. Dacă în vilă ar fi fost lumină, asistentul ar fi putut privi de aici în interior prin fereastra de unde trăsesse Marahn; comisarul dăduse puțin la o parte perdeaua și o deschisese de un lat de palmă, exact ca atunci.

Deodată Griessbühl zări niște faruri. O mașină se apropie încet pe șosea, apoi trecu șovăind mai departe.

Pe neașteptate, Griessbühl simți că Groll se trăsesse lângă el. Acesta îi șopti:

— Fii atent! S-ar putea să fie el!

Și dispăru din nou.

Venise clipa să-și ciulească bine de tot urechile pentru a auzi pașii, pașii pe pietriș.

Prin perdeaua ploii, Griessbühl zări parcă farurile mașinii oscilînd nedeslușit la cotitură; nu putea vedea bine printre tufișurile și crengile golașe, bătute de vînt, dar se convinge imediat că mașina întorsese într-adevăr și venea înapoi pe șosea, spre vilă. Manevra îi întări bănuiala. Pe necunoscut nu-l interesa probabil decît să se asigure ce se întîmpla aici și dacă

într-adevăr au fost ridicate sigiliile, avînd astfel la dispoziție răstimpul scurt pînă la vizita avocatului, cînd vila rămînea nesupravegheată.

Griessbühl privi în jur; nu izbuti să-l descopere pe Groll.

Mașina mergea încet, motorul abia se auzea. Viră parcă la stînga; căci ușa principală a vilei se găsi cîteva secunde în bătaia farurilor.

Accelerînd brusc, mașina dispăru foarte repede. Lui Griessbühl i se păru că plecase cu lumina de poziție stinsă, dar nu era sigur. După aceea însă nu se mai văzu și nu se mai auzi nimic.

Asistentul aștepta de fapt să audă iar glasul lui Groll; dar totul rămase mut în jurul lui; numai jerbele de ploaie cădeau vijîind fără întrerupere peste vilă și grădină, iar pietrișul scrișnea strident.

Asistentul se simți străbătut de fiori de frig. Dacă se înșelase Groll? Căci nimeni nu-și făcea apariția.

6

LUI GRIESSBÜHL I SE PĂRU CĂ AU TRECUT ORE ÎNTREGI. Simți că se înfurie pe Groll, care, dintr-o toană a lui, îl lăsa să aștepte zadarnic într-un post părăsit.

Deodată Griessbühl își lungi gîtul; din camera vilei se auzea parcă un zgomot ușor. Oare se înșela din pricina ploii, sau era totuși...

Dădu cu mare grijă la o parte crengile tufișului, în spatele căruia se ascunsese.

Aștepta cuprins de o senzație ciudată. În jurul lui nu mai exista nimic, iar nervii vibrau aidoma unor corzi.

O rafală de ploaie plesni mai tare.

Zgomotul se auzi iarăși, ceva mai clar. Ca și când s-ar fi deschis o ușă.

Asistentul nu știa cum să procedeze. Să-l cheme oare pe Groll? Să facă un salt spre vilă? Își mușcă buza de jos și simți durerea și gustul fad al singelui.

În clipa aceea văzu cum se aprinde lustra din cameră și auzi imediat împușcături, pornind din ușa care dădea spre grădina din spatele vilei, și de acolo în câmp deschis. Manechinul se prăbuși peste birou, iar Groll răsări pe neașteptate chiar sub fereastră. Griessbühl văzu capul și umerii comisarului proiectați pe dreptunghiul luminat, îl auzi strigînd răgușit:

— Stai! Stai că trag!

Ușa pocni.

Groll trase într-adevăr, făcînd să sară așchii din lemnul ei. Apoi dispăru de la fereastră. Griessbühl îi auzi pașii prin grădină, năpustindu-se asupra tufișurilor, îl auzi strigînd, porni în goană după el.

Asistentul alerga chiar în spatele comisarului, ascultînd uluit ce greu respiră. Groll trase de cîteva ori în aer. Străbăteau terenul vecin și Griessbühl înțelese că necunoscutul, cine o fi fost, se ferise de drumul cu pietriș care scrișnea și se apropiase de vilă prin spate; tot pe acolo, pătrunsese în cameră.

Griessbühl se temea să nu le scape! Necunoscutul cîștigase destul avans, nu se mai zărea; alergînd ca din pușcă, asistentul auzi deodată zgomotul unui motor ambalat atît de tare că parcă mugea. De văzut, nu se vedea nimic.

Aproape în aceeași clipă Groll se opri atît de brusc, încît Griessbühl se ciocni de el. Comisarul strigă, fără să-l ia în seamă:

— Înapoi! Înapoi! La Mercedes! Hai, Griessbühl, hai!

Porniră din nou tot în fugă, în timp ce ploaia se prăvălea

peste ei, iar nuielele tufişurilor le plesneau obrajii. Ajunseră în sfârşit la maşină; Griessbühl porni motorul, aprinse farurile, întoarse şi o luă la drum îndărăt, pe şoseaua spre Berneck; lângă el, comisarul gîfîia epuizat.

— Încotro? strigă Griessbühl, cu toate că Groll era alături.

— Prin Berneck! veni răspunsul.

Casele, indicatoarele de circulaţie, oamenii, se năpusteau năvalnic în lumina farurilor şi piereau imediat în neant, ca prin farmec – era cea mai smintită cursă din viaţa lui Griessbühl.

În timp ce roţile scrişneau, pietrele pocneau lovindu-se de caroserie, iar el strîngea volanul la curbe cu amîndouă mîinile, îl auzi pe comisar spunînd:

— A luat-o la stînga, pe lângă Berneck. Încearcă să ajungă la autostradă. Vine din stînga. Şoseaua lui se întretaie cu a noastră puţin mai încolo. Mai repede, Griessbühl, dă-i bătaie, goneşte ca toţi dracii! Îl mai putem prinde!

Şi Griessbühl goni din răsputeri; localitatea Berneck rămăsese în urmă, maşina urca pe şosea, trecu de vila Marahn, intră în pădure.

Înainte de a ajunge la autostradă, acolo unde se întâlneau cele două şosele, cea care ocolea Berneckul şi a lor, comisarul porunci asistentului să oprească. Griessbühl trase pe dreapta, chiar lângă un tufiş.

Coborîră amîndoi cu pistoalele în mînă. Abia acum îşi dădură seama că ploaia încetase. În jur era linişte, furtuna vîjîia numai sus, printre coroanele copacilor. Porniră cu paşi repezi spre bifurcaţie şi se postară acolo, la dreapta şi la stînga şoselei.

. . .

OMUL DIN AUTOMOBIL, PREVĂZĂTOR, MERGEA DOAR CU luminile de poziție aprinse. Micșorase pe drum viteza, încredințat că nu-l mai urmărește nimeni. Urcînd panta, putea vedea pînă departe pe șoseaua pe care venise; de partea aceasta nu zărise nicio mașină.

Și-or fi parcat mașina la Berneck! Cînd trecuse prin fața vilei, nu văzuse nicio mașină. Dar chiar dacă au ascuns-o undeva, durează pînă să ajungă la ea, nici vorbă să-l prindă!

Cîntări totuși în gînd și posibilitatea unei întîlniri la răscruce; deși i se părea îndoielnic; să-l urmărească prin Berneck, însemna o mare pierdere de timp, orașelul era plin de curbe periculoase.

În afară de asta trebuiau să se ocupe de comisar, îl văzuse doar cu ochii lui cum se prăbușise peste birou; nu-și greșise ținta.

Dar nu simțea nici urmă de satisfacție! Nu trebuia să tragă! Credea că e singurul indiciu lăsat în urmă, dar nu putea fi dezmințit în niciun caz. Pipăi cu mîna dreaptă, căutîndu-și pistolul aruncat pe scaunul de alături. La nevoie, se va servi din nou de el!

Se aplecă peste volan, încercînd să zărească cerul, printre crestele brazilor; era acoperit de nori. Asta îi ușurase situația. Se temuse că norii aveau să se împrăștie și era lună plină. În cazul acesta ar fi fost pierdut – nici că se putea țintă mai bună și mai vizibilă. Cît despre băiatul ăla, Griessbühl, făcea impresia că nu prea-și greșește ținta.

Miji ochii. Îndată avea să ajungă în singurul loc pe care-l considera periculos.

Acolo drumul mergea ușor la vale.

Șovăi; apoi se hotărî să scoată din viteză și să oprească motorul. Mașina coborî așadar șoseaua aproape fără zgomot.

Păcat că nu ploua iarăși cu găleata, ca mai înainte.

În clipa aceea pe banda șoselei abia luminate zări o siluetă cu brațele ridicate.

Și înțelese că au fost mai iuți decît el.

Porni motorul, băgă în viteză, accelera, luă un viraj într-o parte, apoi în cealaltă, aprinse brusc farurile și se azvîrli direct cu mașina asupra țintei omenеști, încovoiat, cu capul vîrît între umeri, ca și cum ar fi putut accelera astfel mișcarea; ținea volanul numai cu mîna stîngă, iar cu dreapta înhățase pistolul...

Și atunci zări mortul!

Groll, cel asupra căruia trăsesse, era acolo, cu obrazul îndreptat spre el, cu ochii holbați.

Tresări de spaimă, mașina derapă, silueta din drum sări într-o parte; alunecînd în interiorul curbei, simți cum roțile din spate pornesc spre dreapta și volanul nu-l mai ascultă.

În aceeași clipă se auzi împușcătura aproape concomitent cu explozia cauciucului găurit.

În secunda următoare zări hățîșul; își smulse mîinile de pe volan; mașina sări în pădure. Caroseria scrișni groaznic cînd trunchiul de copac intră în farul din dreapta. În timp ce Groll și Griessbühl se apropiau în fugă de mașina avariata, cu roțile din stînga învîrtindu-se cam la o palmă deasupra solului, Brumerus își recăpătă cunoștința. Văzînd pistoalele îndreptate asupra lui, ridică buimăcit mîinile.

BIFFERLI N-AVU PARTE DE ODIHNĂ NICI ÎN SEARA ACEEA. Trebuia ridicată epava mașinii, luat sub pază arestatul. Se achită cu demnitate de misiunea ce-i revenea.

În vremea asta, Groll și Griessbühl ședeau epuizați la vila lui Marahn. Asistentul fuma cu sete o țigară; Margit Marahn se retrăsese în umbră, după ce oferise coniac celor doi bărbați.

Cu greu își stăpînea emoția, după scurta convorbire telefonică dintre comisar și Metzendorfer. Groll îl chemase pe avocat la telefon, să-i spună că a doua zi va cere punerea lui Marahn în libertate provizorie, căci, în urma ultimelor rezultate ale cercetărilor, nu mai exista nicio suspiciune de crimă. Cît privește tentativa de omor, trebuia explicat în orice caz că era exclusă bănuiala ca acuzatul să se ascundă sau să fugă.

Obosit de moarte, Groll abia își mai putea ține ochii deschiși; își simțea cu vîrf și îndesat vîrsta.

Spuse:

— Griessbühl, de-abia acum sînt în stare să-mi închipui exact cum s-a petrecut lucrurile: Cînd s-a dovedit că recomandarea ministrului era neapărat necesară pentru această antrepriză de construcții la care se puteau cîștiga milioane, Brumerus, amestecat în toate combinațiile lui Altbauer, s-a gîndit pe cine putea cointeresa și i-a venit în minte Hebsacker. Cunoștea legăturile lui cu ministrul. Pentru acest serviciu, Hebsacker trebuia să primească însă o participație corespunzătoare; căci și ministrul voia fărăndoială să cîștige de pe urma antreprizei. Pe cine să înlătore atunci? Sebastian, vulpoi bătrîn și cu relații, nu putea fi dat la o parte. Altbauer, cel care inițiasse de fapt planul, părea cel mai potrivit. Nu era altceva decît un aventurier oarecare, nici nu locuia aici, ci în Franța. Se trecu deci la întocmirea unui nou proiect de contract, în care numele lui Altbauer nu mai figura.

Era tocmai documentul prezentat lui Altbauer la Frankfurt, dar care la început îi fusese tănuuit. Wildenfall,

jurisconsultul firmei Hebsacker, avea misiunea să negocieze cu el asupra acestei probleme.

Furios nevoie mare – și se înțelege de ce – Altbauer l-a vizitat pe Hebsacker; dar acesta l-a trimis la plimbare, s-a descotorosit de el; Altbauer, care își și văzuse milioanele în buzunarele goale, a fost nevoit, parcă în bătaie de joc, să vîndă ziarului condus de Hebsacker niște fotografii inutilizabile.

Se-nțelege că nu s-a dat bătut. Voia să-l ia pe Brumerus de guler, doar el îi jucase festa asta. Brumerus l-a adus aici, la Berneck, la vila lui. Avea de gînd să discute cu el lucrurile între patru ochi, să-l reducă într-un fel la tăcere. În semiobscuritatea camerei, Groll auzi o mișcare nedefinită; era Margit Marahn, fără doar și poate. Dar își continuă expunerea, fără să-i pese de ea: Brumerus se găsea în pragul falimentului. Intrase în tot soiul de afaceri riscante, numai respectiva antrepriză de construcții îl mai putea salva. Debarcarea lui Altbauer însemna pentru el o necesitate imperioasă. Numai astfel putea să-l cointereneze pe Hebsacker și să obțină recomandarea ministrului. Întrerupîndu-și șirul vorbelor, comisarul se adresă lui Griessbühl: Îmi dai o țigară?

O aprinse, trase adînc fumul în piept și spuse mai departe:

— S-au ciocnit acolo două pietre tari. Altbauer era în măsură să ridice aceleași pretenții față de Brumerus, și cu siguranță că n-a tăcut: De ce să nu te dai tu la o parte? De ce să nu te despăgubească pe *tine*? Căci amîndoi știau bine că despăgubirea nu reprezintă decît o bagatelă. Asta explică, Griessbühl, pretinsa voce care vorbea la radio într-o emisiune economică; unul dintre ei calcula cu glas tare în fața celuiilalt anumite cîștiguri! Groll tăcu; nu-și reluă expunerea decît cînd în penumbra camerei nu se mai auzi nicio mișcare. Acum intervine tragedia personală. Marahn a stat la fereastră și a tras. Dar nu și-a nimerit ținta. Acest glonte, primul, nu l-am

găsit, s-a pierdut din păcate în afară, prin ușa din spate, care era deschisă. Urmele de mașină din garaj m-au nedumerit; vechimea lor nu se putea însă determina pe pământul argilos, și cum nu descoperisem decât un glonte, am respins de îndată orice bănuială pripită. Marahn, în panică, a fugit de acolo, încredințat că l-a împușcat pe Brumerus. Dar acesta a ieșit din odaie, s-a dus pînă la poarta grădinii și a venit înapoi. A înțeles imediat cine-i atentatorul, singurul om din Berneck care avea un motiv s-o facă și care la un moment dat era destul de hotărît să acționeze. Pînă atunci Brumerus nu intenționase să întreprindă nimic serios împotriva lui Altbauer; depindea de bunăvoința sau slăbiciunea acestuia să-i accepte condițiile, căci n-avea nicio armă în mînă împotriva lui. Comisarul respiră adînc. Vedeă scena în fața ochilor. Spuse: A găsit arma la poarta grădinii. Pistolul cu care trăsese Marahn. Și s-a uitat și el pe fereastră. L-a văzut pe Altbauer și și-a dat seama că dacă-l nimerea scăpa de orice grijă. O inspirație de moment poate, în care și-a dat seama că uciderea lui Altbauer va fi pusă mie la sută în circa lui Marahn. A tras și nu și-a greșit ținta. Groll strivi țigara de mai multe ori în scrumieră: Da, zise el, pesemne că am început să îmbătrînesc, căci n-am întrezărit de la început o asemenea eventualitate, nici măcar cînd Metzendorfer ne-a demonstrat existența indubitabilă a celeilalte persoane acolo. Brumerus nu s-a grăbit. Nu-i putea trece prin minte că Marahn se va denunța singur. Nu-și putea imagina o astfel de atitudine! A înlăturat deci toate urmele care puteau duce la identificarea lui Altbauer, pur și simplu pentru a cîștiga timp. A informat apoi poliția locală, printr-un telefon, s-a urcat în mașină și a pornit spre Stuttgart, la bețivanul și ratatul de Bröseltau, convins fiind că, pentru o sticlă de coniac, acesta este oricînd gata să jure ca să-i confirme alibiul. De acolo a telefonat plin de indignare, abia cînd și-a văzut numele menționat în ziare.

N-avem încotro și trebuie să recunoaștem: a combinat lucrurile cu mult rafinament. De fapt n-a făcut decît o singură greșeală: în dorința lui de a părea cît mai nevinovat și mai amabil, l-a luat la întoarcere pe Metzendorfer cu el, fiindcă mașina acestuia rămăsese aici în pană. Din cele relatate de Metzendorfer, cu atîta lux de amănunte, la dorința dumitale, Griessbühl, și consemnate punct cu punct, am descoperit primele neconcordanțe care m-au nedumerit.

Se uită la asistent, căznindu-se să-i zîmbească, ca și cînd ar fi vrut să-i spună că a rezolvat cazul datorită exclusiv acestuia. Îl văzu pe Griessbühl că se oprește deodată din fumat și se apleacă încordat înainte.

— Prin urmare, spuse Groll, cînd Brumerus s-a întors cu Metzendorfer și a luat benzină, omul de la pompă îl mai văzuse doar cu puțin timp înainte – după cum a afirmat. Cînd a venit vorba de căpăcelele acelea de ventil, Brumerus a încercat să mascheze asta, spunînd că-și mai alimentase o dată mașina la întoarcerea de la Stuttgart. Dar de la pompa de benzină pînă la vilă și înapoi sînt mai puțin de patruzeci de kilometri. Brumerus a luat totuși optsprezece litri de carburant, căci avea obiceiul să-și facă totdeauna plinul, ba a zgîlțîit chiar spatele mașinii ca s-o încerce! O afirmație care nu se potrivea. Ca să merg la sigur, am făcut proba. A mai făcut o greșeală vorbind despre reviziile mașinii și accentuînd că e foarte scrupulos cu astfel de treburi. După revizia la termen, a parcurs peste o mie de kilometri, iar traseul declarat München-Stuttgart-Berneck nu însuma în realitate decît cinci sute de kilometri în cap. Constatările dumitale la garajul Borgward din München, cînd ai examinat taloanele de revizie, ne-au confirmat tocmai acest lucru, Griessbühl! Groll se întinse iarăși spre spate. Simțea cum se destinde încetul cu încetul. Ridică o mîină. Enigma poate fi imediat dezlegată, presupunînd că Brumerus a plecat cu Altbauer de la

München la Berneck, la vilă, s-a dus apoi la Stuttgart, după crimă, și de acolo s-a întors iarăși înapoi. Kilometrii corespund exact, ca și precizarea omului de la pompa de benzină, cum că-l văzuse pe Brumerus de curînd, adică la plecarea de la Berneck spre Stuttgart, cînd i-au trebuit tocmai optsprezece litri de benzină! Amănuntele furnizate de acest om m-au ajutat să trag anumite concluzii. Cu toate astea, probe decisive nu aveam. Brumerus s-ar fi putut strecura eventual prin acest hățiș, revolverul nu fusese găsit, Bröseltau sau nevastă-sa ar fi întărit poate prin jurămint prezența lui Brumerus la Stuttgart. Chiar dacă lucrurile nu s-ar fi petrecut așa, n-aveam indicii suficiente în această afacere. Ne lipseau pistolul și al doilea glonte, iar pe calendar, la ziua respectivă, nu fuseseră găsite inițialele M. M., adică Margit Marahn. În asemenea situație, trebuia să chibzuiesc bine înainte de a-i întinde capcana. Pentru răstimpul strict delimitat chiar de dumneata, de la 18 la 19. Aluzia la însemnarea de pe calendar juca rol de momeală, aluzie transmisă urgent lui Brumerus de doamna sau domnul Bröseltau. Pe asta mă și bazasem în calculele mele. Contam pe nesiguranța lui Brumerus, pe incertitudinea lui, dacă notase sau nu M. M. în ziua respectivă. Căci lucrurile erau cam încîlcite și pentru el. Am presupus că va veni să caute calendarul și să se convingă. Chiar așa s-a și întîmplat. Luat prin surprindere, a tras asupra fantomei mele și asta spre norocul nostru. Tocmai cu pistolul care ne lipsea ca piesă doveditoare, tăindu-și astfel orice ieșire. Dacă nu l-am fi găsit, putea declara sus și tare că a acționat sub imperiul șocului și a fugit de la vilă. Al doilea glonte nu fusese găsit de noi.

Griessbühl privi întrebător spre comisar.

— De fapt a fost un concurs favorabil de împrejurări pentru Brumerus, zise Groll. Și dumneata ai stat la fereastră, Griessbühl, și te-ai uitat în cameră. Cum de nu ți-a atras

atenția faptul că ușa din spate se găsea exact pe linia de ochire, în direcția biroului? Ușa era neîndoios deschisă, iar glonte de Marahn, după ce și-a greșit ținta, s-a pierdut în gol. Groll luă altă țigară. Spuse: Mascarada cu manechinul n-a servit decît să înlăturăm orice pericol. În afară de asta, să ne mai gîndim și la surpriza făptașului, cînd a dat tocmai de bătrînul Groll. Cînd te gîndești că era gata-gata să ne păcălească! În pofida așteptărilor mele, Brumerus n-a venit pe același drum ca în seara crimei, ci a ales, mai inteligent, drumul din spatele vilei. Pe acolo s-a furișat. Ei, am avut totuși un dram de noroc, încheie Groll, stingînd țigara neterminată în scrumieră. Se ridică pe neașteptate în picioare și se întoarce spre partea întunecată a camerei: Ca și dumneavoastră, stimată doamnă, cutez să spun: un noroc nemeritat. Bună seara.

Porni spre ușă fără să aștepte răspuns și părăsi încăperea; Griessbühl se văzu obligat să-l urmeze.

Margit Marahn nu-i conduse.

9

— CAM ASTA-I, ZISE GROLL OBOSIT, DUPĂ CE SE INSTALASE lîngă Griessbühl în Mercedes și porniseră din fața casei spre poarta grădinii.

Acolo Griessbühl se pregătea să vireze spre autostradă, dar Groll îl rugă:

— Nu, să mai dăm o raită pe la vilă. Aș vrea să mai privesc o dată cîmpul de bătaie. Spre aducere-aminte, ca să zic așa.

Traversară Berneckul, adormit și tăcut la ora aceea Numai la comisariat, și anume în biroul lui Bifferli, ardea lumina; observînd asta, Griessbühl zîmbi.

În curînd opri mașina în fața vilei. Coborîră. Pietrișul scrișni la fel de strident.

Groll deschise ușa. Pășiră în cameră. De data aceasta fu aprinsă plafoniera.

Asistentul simți fiori de gheață pe șira spinării văzînd priveliștea din încăpere.

Manechinul zăcea prăbușit și mai mult, cu capul pe masă. Pălăria îi alunecase peste față, umerii erau căzuți. Dădea într-adevăr impresia că la birou se afla comisarul împușcat.

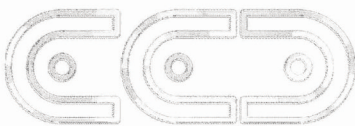
Poate și Groll avea același simțămînt: căci rămase nemișcat o vreme, oftă apoi ușor, se îndreptă spre manechin, îi luă pălăria și i-o întinse lui Griessbühl.

Împușcătura nimerise perfect: în fetrul pălăriei se vedeau două găuri rotunde, cu marginea arsă.

— Nu mai face doi bani, zise comisarul, s-a învechit, e numai bună de aruncat la gunoi. Aruncă pălăria cu un gest sovăielnic într-un colț al camerei; dar Griessbühl zări parcă o undă de tristețe în ochii lui.

— Ei, Griessbühl, continuă el, numai Dumnezeu știe ce poate ieși din treaba asta. Asemenea scandal o să-l înfurie pe ministru și tare mi-e teamă că o să dea de-a azvîrlita, fără nicio remușcare, cu un comisar bătrîn ca mine! Hai, s-o pornim spre casă!

SFÂRȘIT

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și
CAT Graur

Antwerpen

2024

